

GETIN NOBLE

BANK • SPÓŁKA AKCYJNA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
GRUPY KAPITAŁOWEJ GETIN NOBLE BANK S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
wraz ze sprawozdaniem niezależnego
biegłego rewidenta z badania

WYBRANE DANE FINANSOWE

	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018 (przekształcone)	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł	tys. EUR	tys. EUR
Wynik z tytułu odsetek	949 787	1 207 222	220 788	282 927
Wynik z tytułu prowizji i opłat	76 999	125 010	17 899	29 298
Zysk/ (strata) brutto	(693 442)	(358 531)	(161 198)	(84 026)
Zysk/ (strata) netto	(591 551)	(460 210)	(137 512)	(107 856)
Zysk/ (strata) netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(591 551)	(460 210)	(137 512)	(107 856)
Całkowite dochody/ (straty) za okres	(481 637)	(642 956)	(111 962)	(150 685)
Przepływy pieniężne netto	190 245	(1 391 638)	44 225	(326 147)

	31.12.2019	31.12.2018 (przekształcone)	31.12.2019	31.12.2018 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł	tys. EUR	tys. EUR
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	37 126 889	40 334 259	8 718 302	9 380 060
Suma aktywów	52 828 439	49 902 909	12 405 410	11 605 328
Zobowiązania wobec klientów	46 169 373	37 074 895	10 841 698	8 622 069
Kapitał własny ogółem	2 534 949	3 016 586	595 268	701 532
Kapitał Tier 1	3 216 844	3 854 209	755 394	896 328
Kapitał Tier 2	684 792	1 016 266	160 806	236 341
Łączny współczynnik kapitałowy	10,0%	11,3%	10,0%	11,3%
Liczba akcji	1 044 553 267	1 044 553 267	1 044 553 267	1 044 553 267

Wybrane dane finansowe zawierające podstawowe pozycje skonsolidowanego sprawozdania finansowego przeliczono na euro według następujących zasad:

- poszczególne pozycje aktywów, zobowiązań i kapitału własnego przeliczono według średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski obowiązujących na dzień 31 grudnia 2019 roku w wysokości 1 EUR = 4,2585 zł oraz na 31 grudnia 2018 roku w wysokości 1 EUR = 4,3000 zł,
- poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz pozycje dotyczące sprawozdania z przepływów pieniężnych przeliczono według kursów stanowiących średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku (odpowiednio: 1 EUR = 4,3018 zł i 1 EUR = 4,2669 zł).

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

SPIS TREŚCI:

I.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE.....	4
1.	Skonsolidowany rachunek zysków i strat.....	4
2.	Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów.....	5
3.	Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	6
4.	Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.....	7
5.	Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	8
II.	NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	9
1.	Podstawowe informacje o Banku.....	9
2.	Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.....	10
3.	Informacje o Grupie Kapitałowej.....	10
4.	Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	12
5.	Istotne zasady (polityki) rachunkowości.....	12
6.	Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	51
7.	Korekty błędów poprzednich okresów.....	56
8.	Wynik z tytułu odsetek.....	57
9.	Wynik z tytułu prowizji i opłat.....	58
10.	Przychody z tytułu dywidend.....	58
11.	Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany.....	58
12.	Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.....	59
13.	Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.....	60
14.	Koszty działania.....	61
15.	Wynik z tytułu modyfikacji nieistotnych.....	61
16.	Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe.....	62
17.	Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych.....	64
18.	Podatek dochodowy.....	64
19.	Zysk przypadający na jedną akcję.....	69
20.	Kasa, środki w Banku Centralnym.....	69
21.	Należności od banków i instytucji finansowych.....	70
22.	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu.....	70
23.	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy.....	70
24.	Pochodne instrumenty finansowe.....	72
25.	Kredyty i pożyczki udzielone klientom.....	74
26.	Pozostałe instrumenty finansowe.....	77
27.	Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań.....	79
28.	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.....	80
29.	Wartości niematerialne.....	83
30.	Rzeczowe aktywa trwałe.....	84
31.	Nieruchomości inwestycyjne.....	87

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

32. Aktywa przejęte za długi	87
33. Leasing	88
34. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	90
35. Inne aktywa	92
36. Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	92
37. Zobowiązania wobec klientów	93
38. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	94
39. Pozostałe zobowiązania	97
40. Rezerwy	97
41. Kapitał podstawowy	104
42. Pozostałe kapitały	104
43. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	105
44. Zobowiązania warunkowe do udzielenia kredytów i gwarancji	105
45. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	105
46. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	112
47. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych	112
48. Informacje dotyczące segmentów działalności	113
49. Transakcje z podmiotami powiązаныmi	115
50. Informacje o wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania	118
51. Zatrudnienie	119
52. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego	119
III. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM W GRUPIE	121
1. Ryzyko kredytowe	121
2. Ryzyko operacyjne	133
3. Ryzyko utraty płynności	135
4. Ryzyko rynkowe	138
5. Ryzyko związane z pochodnymi instrumentami finansowymi	146
6. Rachunkowość zabezpieczeń	146
7. Zarządzanie kapitałem	149
8. Współczynnik kapitałowy	150
9. Ryzyko braku zgodności	151

I. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

1. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018 (przekształcone)
		tys. zł	tys. zł
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA			
Przychody z tytułu odsetek, w tym:	II.8	2 085 077	2 268 453
od aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		1 679 079	1 866 034
od aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody		145 760	115 298
od aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy		195 721	221 623
od zobowiązań finansowych		64 517	65 498
Koszty z tytułu odsetek	II.8	(1 135 290)	(1 061 231)
Wynik z tytułu odsetek		949 787	1 207 222
Przychody z tytułu prowizji i opłat	II.9	204 689	242 021
Koszty z tytułu prowizji i opłat	II.9	(127 690)	(117 011)
Wynik z tytułu prowizji i opłat		76 999	125 010
Przychody z tytułu dywidend	II.10	6 969	3 963
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany	II.11	(21 711)	32 603
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	II.12	25 816	51 082
Pozostałe przychody operacyjne	II.13	71 273	97 040
Pozostałe koszty operacyjne	II.13	(201 657)	(144 267)
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych		(130 384)	(47 227)
Koszty ryzyka prawnego kredytów walutowych	II.40	(158 160)	-
Koszty działania	II.14	(945 515)	(950 384)
Wynik z tytułu modyfikacji nieistotnych	II.15	(5 510)	(3 408)
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	II.16	(442 666)	(741 721)
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostki stowarzyszone	II.17	(49 218)	(22 485)
Wynik z działalności operacyjnej		(693 593)	(345 345)
Udział w zyskach/ (stratach) jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności		151	(13 186)
Zysk/ (strata) brutto		(693 442)	(358 531)
Podatek dochodowy	II.18	101 891	(101 679)
Zysk/ (strata) netto		(591 551)	(460 210)
Przypadający:			
akcjonariuszom jednostki dominującej		(591 551)	(460 210)
akcjonariuszom niekontrolującym		-	-
<i>Średnia ważona liczba akcji</i>		<i>1 044 553 267</i>	<i>970 299 666</i>
Zysk/ (strata) na jedną akcję w złotych:	II.19		
podstawowy z zysku za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		(0,57)	(0,47)
rozwodniony z zysku za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		(0,57)	(0,47)

W 2019 i 2018 roku w Grupie nie wystąpiła działalność zaniechana.

2. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Nota	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
	tys. zł	(przekształcone) tys. zł
Zysk/ (strata) netto za okres	(591 551)	(460 210)
Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat, w tym:	42 264	(195 952)
Zyski/ (straty) aktuarialne	II.40 428	170
Wycena kapitałowych instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody *	17 913	(206 972)
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które nie zostaną przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat	II.18 23 925	11 881
Udział w innych całkowitych dochodach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	(2)	(1 031)
Pozycje, które zostaną przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat, w tym:	67 650	13 206
Wycena dłużnych instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	46 948	(8 449)
Efekt rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	III.6 36 570	24 753
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które zostaną przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat	II.18 (15 868)	(3 098)
Inne całkowite dochody/ (straty) netto	109 914	(182 746)
Całkowite dochody/ (straty) za okres	(481 637)	(642 956)
Przypadające:		
akcjonariuszom jednostki dominującej	(481 637)	(642 956)
akcjonariuszom niekontrolującym	-	-

* Niezrealizowane zyski/ straty z tytułu wyceny instrumentów kapitałowych do wartości godziwej dotyczą głównie dwóch portfeli akcji spółek powiązanych posiadanych przez Grupę (Idea Bank S.A. oraz Getin Holding S.A.).

3. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	31.12.2019	31.12.2018
		tys. zł	(przekształcone) tys. zł
AKTYWA			
Kasa, środki w Banku Centralnym	II.20	1 837 847	1 512 503
Należności od banków i instytucji finansowych	II.21	1 608 664	1 648 942
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	II.22	6 549	4 869
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	II.23	123 850	148 580
Pochodne instrumenty finansowe	II.24	124 509	250 015
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	II.25	37 126 889	40 334 259
wyceniane według zamortyzowanego kosztu		36 985 466	40 196 715
obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy		141 423	137 544
Pozostałe instrumenty finansowe, w tym:	II.26	9 716 588	3 592 629
wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody		9 382 629	2 569 436
wyceniane według zamortyzowanego kosztu		333 959	1 023 193
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	II.28	117 241	173 994
Wartości niematerialne	II.29	292 501	266 794
Rzeczowe aktywa trwałe	II.30	353 118	254 110
Nieruchomości inwestycyjne	II.31	150 338	167 287
Aktywa przejęte za długi	II.32	354 478	396 322
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	II.34	1 164	21 497
Aktywa z tytułu podatku dochodowego, w tym:		650 450	532 223
należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		8 237	6 494
aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	II.18	642 213	525 729
Inne aktywa	II.35	364 253	598 885
SUMA AKTYWÓW		52 828 439	49 902 909
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY			
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	II.36	806 398	5 491 930
Pochodne instrumenty finansowe	II.24	418 027	477 737
Zobowiązania wobec klientów	II.37	46 169 373	37 074 895
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych, w tym:	II.38	2 071 855	3 374 908
zobowiązania podporządkowane		1 578 024	1 890 470
Pozostałe zobowiązania	II.39	581 214	427 793
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	II.18	-	2
Rezerwy	II.40	246 623	39 058
Suma zobowiązań		50 293 490	46 886 323
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej			
Kapitał podstawowy	II.41	2 851 630	2 751 630
Kapitał niezarejestrowany		-	100 000
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych		(259 987)	(1 355 832)
Zysk/ (strata) netto		(591 551)	(460 210)
Pozostałe kapitały	II.42	534 852	1 980 993
Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących		5	5
Kapitał własny ogółem		2 534 949	3 016 586
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁU WŁASNEGO		52 828 439	49 902 909

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

4. Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

01.01.2019- 31.12.2019	Nota	Przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej							Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	Kapitał własny ogółem	
		Kapitał podstawowy	Kapitał niezarejestrowany	Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	Zysk/ (strata) netto	Pozostałe kapitały					Razem
						Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe			
tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł		
Na dzień 01.01.2019		2 751 630	100 000	(1 816 042)	-	1 938 855	(237 256)	279 394	3 016 581	5	3 016 586
Całkowite dochody/ (straty) za okres		-	-	(4)	(591 551)	-	109 918	-	(481 637)	-	(481 637)
Podział wyniku finansowego za poprzedni rok		-	-	1 556 059	-	(1 556 059)	-	-	-	-	-
Podwyższenie kapitału zakładowego jednostki dominującej (zarejestrowany w KRS 10 stycznia 2019)	II.41	100 000	(100 000)	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 31.12.2019		2 851 630	-	(259 987)	(591 551)	382 796	(127 338)	279 394	2 534 944	5	2 534 949

01.01.2018- 31.12.2018 (przekształcone)	Nota	Przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej							Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	Kapitał własny ogółem	
		Kapitał podstawowy	Kapitał niezarejestrowany	Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	Zysk/ (strata) netto	Pozostałe kapitały					Razem
						Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe			
tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł		
Na dzień 01.01.2018		2 461 630	-	(929 419)	-	2 581 962	(94 766)	279 394	4 298 801	5	4 298 806
Wpływ wdrożenia MSSF 9		-	-	(1 022 782)	-	-	40 256	-	(982 526)	-	(982 526)
Inne zmiany		-	-	(43 361)	-	-	-	-	(43 361)	-	(43 361)
Na dzień 01.01.2018 po korektach		2 461 630	-	(1 995 562)	-	2 581 962	(54 510)	279 394	3 272 914	5	3 272 919
Całkowite dochody/ (straty) za okres		-	-	-	(460 210)	-	(182 746)	-	(642 956)	-	(642 956)
Sprzedż instrumentów kapitałowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody		-	-	(1 427)	-	-	-	-	(1 427)	-	(1 427)
Podział wyniku finansowego za poprzedni rok		-	-	688 073	-	(688 073)	-	-	-	-	-
Rozliczenie połączenie jednostek		-	-	(46 916)	-	46 916	-	-	-	-	-
Podwyższenie kapitału zakładowego jednostki dominującej	II.41	290 000	100 000*	-	-	(1 950)	-	-	388 050	-	388 050
Na dzień 31.12.2018		2 751 630	100 000	(1 355 832)	(460 210)	1 938 855	(237 256)	279 394	3 016 581	5	3 016 586

* W dniu 10 stycznia 2019 roku Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Banku o łączną kwotę 100 000 001,01 zł w drodze emisji 36 630 037 akcji zwykłych na okaziciela serii E o wartości nominalnej 2,73 zł każda akcja.

5. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Nota	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł	01.01.2018- 31.12.2018 (przekształcone) tys. zł
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/ (strata) netto		(591 551)	(460 210)
Korekty razem:		7 472 962	(3 805 462)
Amortyzacja	II.14	160 696	88 836
Udział w (zyskach)/ stratach jednostek stowarzyszonych		(151)	13 186
(Zysk)/ strata z działalności inwestycyjnej		77 818	35 714
Odsetki i dywidendy		179 506	186 468
Zmiana stanu należności od banków i instytucji finansowych	II.47	(94 821)	(556 494)
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu		(1 680)	3 131
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy		24 730	9 911
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (aktywo)	II.47	138 629	341 872
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom		3 207 370	1 268 730
Zmiana stanu instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	II.47	(6 733 244)	5 026 764
Zmiana stanu instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	II.47	689 234	1 054 902
Zmiana stanu innych aktywów		234 632	(150 413)
Zmiana stanu aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		20 333	226 216
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków i instytucji finansowych	II.47	413 538	(148 460)
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (zobowiązanie)	II.47	(43 211)	237 734
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		9 094 478	(11 592 462)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	II.47	(5 768)	(9 625)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	II.47	14 281	82 338
Zmiana stanu rezerw		207 912	(10 099)
Pozostałe korekty		6 909	5 058
Zapłacony podatek dochodowy		(8 244)	(11 032)
Podatek dochodowy		(109 985)	92 263
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		6 881 411	(4 265 672)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		56 864	60 864
Zbycie inwestycyjnych papierów wartościowych		-	4 038
Dywidendy otrzymane	II.10	6 969	3 963
Otrzymane odsetki od inwestycyjnych papierów wartościowych		3 525	7 577
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(107 919)	(114 280)
Nabycie inwestycyjnych papierów wartościowych		-	(7 698)
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności inwestycyjnej		(40 561)	(45 536)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji akcji		-	390 000
Wykup wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	II.38	(1 297 285)	(1 058 641)
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów		-	4 790 000
Splata zaciągniętych kredytów	II.36	(5 099 070)	(997 776)
Zapłacone odsetki od kredytów, leasingu i wyemitowanych papierów wartościowych		(190 000)	(198 008)
Płatności leasingowe		(64 250)	(6 005)
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności finansowej		(6 650 605)	2 919 570
Zwiększenie/ (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		190 245	(1 391 638)
<i>w tym z tytułu różnic kursowych od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów</i>		(291)	20 869
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		2 317 176	3 708 814
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	II.47	2 507 421	2 317 176

II. NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Podstawowe informacje o Banku

Jednostką dominującą Grupy jest Getin Noble Bank S.A. („Bank”, „jednostka dominująca”, „Emitent”, „GNB”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Przyokopowej 33, zarejestrowany na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 25 kwietnia 2008 roku pod numerem KRS 0000304735. Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 141334039. Podstawą prawną działalności Banku jest Statut sporządzony w formie aktu notarialnego z dnia 5 marca 2008 roku (z późniejszymi zmianami).

Kapitał podstawowy Banku wynosi 2 851 630 418,91 zł i dzieli się na 883 381 106 akcji serii A, 18 315 019 akcji serii B, 69 597 068 akcji serii C, 36 630 037 akcji serii D oraz 36 630 037 akcji serii E o wartości nominalnej 2,73 zł każda. Akcje Banku są akcjami zwykłymi na okaziciela, każdej akcji przysługuje prawo 1 głosu podczas Walnego Zgromadzenia Banku. Akcje są dopuszczone do obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i są notowane pod nazwą skróconą GETINOBLE, oznaczone kodem PLGETBK00012.

Struktura własności znacznych pakietów akcji jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2019 roku zgodnie z informacjami posiadanymi przez Bank przedstawiała się następująco:

	Liczba posiadanych akcji	Liczba posiadanych głosów na WZA	% udział w kapitale podstawowym	% głosów na WZA
LC Corp B.V.	499 731 696	499 731 696	47,85%	47,85%
dr Leszek Czarnecki (bezpośrednio)	88 208 870	88 208 870	8,44%	8,44%
Getin Holding S.A.	66 771 592	66 771 592	6,39%	6,39%
Pozostali akcjonariusze	389 841 109	389 841 109	37,32%	37,32%
Razem	1 044 553 267	1 044 553 267	100,00%	100,00%

Podmiotem dominującym Banku i Grupy Kapitałowej jest dr Leszek Czarnecki, który bezpośrednio oraz za pośrednictwem podmiotów zależnych posiada w sumie 62,78% akcji Getin Noble Banku S.A. Dane dotyczące akcji posiadanych przez dr. Leszka Czarneckiego i jego podmioty zależne przedstawiono w poniższej tabeli:

	Liczba posiadanych akcji	Liczba posiadanych głosów na WZA	% udział w kapitale podstawowym	% głosów na WZA
LC Corp B.V.	499 731 696	499 731 696	47,85%	47,85%
dr Leszek Czarnecki (bezpośrednio)	88 208 870	88 208 870	8,44%	8,44%
Getin Holding S.A.	66 771 592	66 771 592	6,39%	6,39%
Pozostałe	1 016 091	1 016 091	0,10%	0,10%
Razem	655 728 249	655 728 249	62,78%	62,78%

2. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Banku

Na dzień podpisania niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego skład organów zarządczych i nadzorujących Getin Noble Bank S.A. był następujący:

Zarząd Getin Noble Banku S.A.

Prezes Zarządu Artur Klimczak

Członkowie Zarządu Karol Karolkiewicz

Maciej Kleczkiewicz

Tomasz Misiak

Marcin Romanowski

Maja Stankowska

Wojciech Tomasiak

Rada Nadzorcza Getin Noble Banku S.A.

Przewodniczący Rady Nadzorczej dr Leszek Czarnecki

Członkowie Rady Nadzorczej Barbara Bakalarska

Mariusz Grendowicz

Tadeusz Hołyński

Jacek Lisik

W dniu 9 stycznia 2019 roku Pan Remigiusz Baliński złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Banku ze skutkiem na dzień 9 stycznia 2019 roku.

W dniu 23 stycznia 2020 roku Pan Krzysztof Bielecki złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Banku ze skutkiem na dzień 23 stycznia 2020 roku.

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku oraz do dnia sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie wystąpiły inne zmiany w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

3. Informacje o Grupie Kapitałowej

Grupa Kapitałowa Getin Noble Bank S.A. („Grupa Kapitałowa”, „Grupa”) składa się z Getin Noble Banku S.A. jako podmiotu dominującego oraz jego spółek zależnych. Bank posiada także udziały w jednostkach stowarzyszonych.

Czas trwania poszczególnych jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Getin Noble Bank S.A. jest bankiem uniwersalnym, który dysponuje ofertą produktową w zakresie finansowania oraz oszczędzania i inwestowania, a także zapewnia szeroki wachlarz usług dodatkowych, dostępnych przy wykorzystaniu różnych kanałów kontaktu z klientem – poczynając od tradycyjnych placówek bankowych, po rozwiązania technologiczne wykorzystane w ramach bankowości internetowej i placówkach bankowych nowej generacji.

Bankowość detaliczną Bank prowadzi pod marką Getin Bank, który specjalizuje się w obsłudze depozytowej klientów oraz sprzedaży kredytów detalicznych. Getin Bank oferuje również produkty inwestycyjne oraz jest aktywnym podmiotem w segmencie usług finansowych skierowanych do klientów prowadzących działalność gospodarczą oraz jednostek samorządu terytorialnego. Pion bankowości prywatnej (private banking) dedykowany do obsługi zamożnych klientów prowadzony jest pod marką Noble Bank.

Ofertę własną Banku uzupełniają produkty spółek zależnych, m. in. usługi concierge, usługi maklerskie związane z rynkiem papierów wartościowych i giełd towarowych. W ramach współpracy ze spółkami powiązаныmi Grupa oferuje także usługi z zakresu lokowania środków pieniężnych poprzez oferowanie jednostek uczestnictwa, doradztwo w zakresie inwestycji, zarządzanie portfelami inwestycyjnymi, tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz usługi w zakresie pośrednictwa finansowo-kredytowego, oszczędnościowego, inwestycyjnego, a także finansów osobistych.

Informacje dotyczące jednostek zależnych objętych niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej Getin Noble Bank S.A. przedstawiają się następująco:

	Procentowa wielkość udziałów/ praw do głosów posiadanych przez Grupę	
	31.12.2019	31.12.2018
Noble Securities S.A.	100%	100%
Noble Concierge sp. z o.o.	100%	100%
Sax Development sp. z o.o.	100%	100%
Property Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych ¹⁾	100%	100%
ProEkspert sp. z o.o.	100%	100%
Debtor Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty	100%	100%
Open Finance Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty	87,47%	86,57%
GNB Leasing Plan DAC ²⁾	0%	0%
GNB Auto Plan 2017 sp. z o.o. ²⁾	0%	0%

¹⁾ Property Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych posiada 100% udziałów w 9 spółkach celowych.

²⁾ Spółka specjalnego przeznaczenia, z którą Bank przeprowadził transakcję sekurytyzacji wierzytelności; Grupa nie posiada zaangażowania kapitałowego w tej jednostce.

Wszystkie jednostki zależne są objęte konsolidacją metodą pełną.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku Grupa posiadała 42,91% udziału w kapitale własnym jednostki stowarzyszonej Open Finance S.A. oraz 36,39% udziału w kapitale własnym jednostki stowarzyszonej Noble Funds Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., wycenianych metodą praw własności.

Ze względu na istotę powiązań między Getin Noble Bankiem S.A. a spółkami specjalnego przeznaczenia – GNB Leasing Plan DAC oraz GNB Auto Plan 2017 sp. z o.o., z którymi Bank przeprowadził transakcje sekurytyzacji wierzytelności, spółki zostały objęte konsolidacją metodą pełną, pomimo iż Grupa nie posiada zaangażowania kapitałowego w tych jednostkach.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku i 2018 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Bank w podmiotach podporządkowanych jest równy udziałowi w kapitałach tych jednostek.

3.1. Zmiany w Grupie Kapitałowej w 2019 roku

Nabycie certyfikatów inwestycyjnych Open Finance Wierzytelności Detalicznych NSFIZ

W 2019 roku Bank nabył certyfikaty inwestycyjne Funduszu w ilości 17 382 sztuki i zwiększył swój udział do 87,47% na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Wykup/ umorzenie certyfikatów inwestycyjnych Debtor NSFIZ

W dniu 5 czerwca 2019 roku Bank otrzymał informację z Noble Funds TFI o dokonaniu wykupu 399 096 sztuk certyfikatów inwestycyjnych funduszu inwestycyjnego zamkniętego – Debtor NSFIZ. Łączna wartość wykupionych certyfikatów wyniosła 172,8 mln zł. Ilość sztuk certyfikatów pozostała po umorzeniu wynosi 26 565 sztuk.

Rozwiązanie umowy zbycia akcji Noble Securities

W dniu 28 maja 2019 roku Getin Noble Bank S.A. zawarł z Mercurius Dom Maklerski Sp. z o.o. porozumienie w przedmiocie rozwiązania warunkowej umowy zlecenia zbycia akcji imiennych Domu Maklerskiego Noble Securities S.A. na rzecz Pana dr. Leszka Czarneckiego („Umowa”). Zgodnie z porozumieniem Umowa uległa rozwiązaniu z dniem 29 maja 2019 roku.

Przesłankami do rozwiązania Umowy stały się m.in. analizy przeprowadzone przez Bank, w następstwie zaistnienia czynników zewnętrznych oraz zmian jakie zaszły na rynku finansowym, w wyniku których ustalono, że dalsze dążenie do sfinalizowania i rozliczenia transakcji zbycia pakietu akcji Spółki jest nieuzasadnione z punktu widzenia ekonomicznego, a także nie przyniesie spodziewanego dodatniego wyniku finansowego z tytułu rozpoznania utraty kontroli nad Spółką, jaki założono w Planie Ochrony Kapitału.

Sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa

Z dniem 22 listopada 2019 roku Noble Securities S.A. ograniczyła własną działalność poprzez zakończenie świadczenia usług maklerskich związanych z wykonywaniem zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych poza rynkiem zorganizowanym (na rynku OTC) obejmujących kontrakty na różnice kursowe (CFD). Ograniczenie powyższej działalności nastąpiło w związku z zawarciem w dniu 20 listopada 2019 roku przez Noble Securities S.A. z Domem Maklerskim TMS Brokers S.A. ostatecznej umowy sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa Noble Securities S.A. na rzecz TMS Brokers S.A. Umowa obejmowała zespół składników materialnych i niematerialnych przeznaczonych do świadczenia usług maklerskich związanych z wykonywaniem zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych poza rynkiem zorganizowanym (na rynku OTC) obejmujących kontrakty na różnice kursowe (CFD) oraz sprzedażą powyższej zorganizowanej części przedsiębiorstwa Noble Securities S.A. na rzecz TMS Brokers S.A. z dniem 23 listopada 2019 roku.

4. Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 31 marca 2020 roku.

5. Istotne zasady (polityki) rachunkowości

5.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez UE, a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, jak również wymogami odnoszącymi się do emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych. MSSF obejmują standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

5.2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zastosowano koncepcję wartości godziwej dla instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym instrumentów pochodnych, instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz nieruchomości inwestycyjnych. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są wyceniane metodą praw własności. Pozostałe składniki aktywów i zobowiązań finansowych wykazywane są według zamortyzowanego kosztu pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości lub w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. przez okres co najmniej 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego.

Dokonując tej oceny uwzględnione zostały znaczące niepewności mogące mieć wpływ na zdolność Banku do kontynuacji działalności. Na podstawie analizy wszelkich aspektów działania Banku oraz jego bieżącej i prognozowanej sytuacji finansowej Zarząd Banku uznał, że zastosowanie założenia kontynuacji działalności do sporządzenia niniejszych sprawozdań finansowych jest zasadne. Pomimo tego identyfikuje kilka obszarów znaczących niepewności oraz potencjalnego ryzyka, które pomimo podjętych przez Bank działań, mogą mieć wpływ na dalsze działanie Banku, a w konsekwencji budzić poważne wątpliwości co do zdolności Banku do kontynuacji działalności.

Podstawą wyrażenia opinii o zasadności kontynuacji działania są analizy i działania przeprowadzone na użytek Planu Naprawy,

który został opracowany w IV kwartale 2019 roku i zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 9 stycznia 2020 roku, zaktualizowane o zdarzenia mające miejsce po dniu sporządzenia i zatwierdzenia Planu Naprawy.

Zarząd Banku poniżej przedstawia zidentyfikowane obszary znaczących niepewności oraz czynniki potencjalnego ryzyka mogące niekorzystnie wpływać na przyszłą sytuację finansową Banku, w tym na zdolność do kontynuacji działalności. Dotyczą one w szczególności niespełniania wskaźników kapitałowych, rentowności i płynności. Wyeliminowanie zidentyfikowanych zagrożeń i doprowadzenie do odbudowy wskaźników kapitałowych i rentowności wymaga osiągnięcia określonych w zatwierdzonym Planie Naprawy celów biznesowych. Zarząd Banku zwraca uwagę na ryzyko związane z restrukturyzacją Banku i Grupy oraz na rosnącą niepewność dotyczącą skutków obecnie trwającej pandemii koronawirusa COVID-19. W wyniku pandemii ujawniły się już negatywne czynniki o charakterze makroekonomicznym mające wpływ na zjawiska gospodarcze na całym świecie, jak i specyficznie w Polsce. Dynamika tych zjawisk wpływająca na otoczenie gospodarcze i społeczne nie pozwala jeszcze precyzyjnie zidentyfikować i oszacować ich konsekwencji dla przyszłej sytuacji Banku. Po stronie Rządu RP, Komisji Nadzoru Finansowego, Narodowego Banku Polskiego oraz pozostałych instytucji nadzorujących rynek finansowy i polską gospodarkę przygotowany jest pakiet rozwiązań ostonowych dla gospodarki polskiej. Jednym z założeń, którymi kierują się te instytucje jest oczekiwanie stawiane wobec banków co do wprowadzenia instrumentów wspierających utrzymanie zdolności kredytowej oraz płynności podmiotów gospodarczych oraz osób fizycznych będących klientami banków. Może to mieć istotny wpływ na struktury bilansów oraz rachunków wyników poszczególnych instytucji finansowych. Tym niemniej, Zarząd Banku ocenia, że proponowane mechanizmy ostonowe będą miały wpływ na zminimalizowanie negatywnych konsekwencji pandemii dla gospodarki oraz jej negatywnego wpływu na Bank oraz grupę kapitałową.

1) Sytuacja finansowa

Getin Noble Bank S.A. jest w trakcie realizacji uruchomionego w dniu 10 stycznia 2020 roku Planu Naprawy Grupy Getin Noble Banku S.A. zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 9 stycznia 2020 roku. Zastąpił on realizowany wcześniej przez Bank „Plan trwałej poprawy rentowności Getin Noble Bank S.A. na lata 2017 – 2021. Aktualizacja Programu Postępowania Naprawczego na lata 2016 – 2019” („Plan Postępowania Naprawczego”). Działania naprawcze podejmowane przez Bank w ramach uruchomionego Planu Naprawy mają na celu odbudowę efektywności finansowej Banku poprzez rozwój organiczny, a w konsekwencji powrót na ścieżkę trwałej dochodowości oraz osiągnięcie wymaganych poziomów współczynników kapitałowych w okresie 5 lat. Przyjęty plan działania oparty na akumulacji zysków nie wyklucza podjęcia w sprzyjających okolicznościach rynkowych działań w celu pozyskania zewnętrznego kapitału.

Zgodnie z informacją przedstawioną w sprawozdaniach finansowych za lata 2016, 2017 oraz 2018 przyczyną uruchomienia Planu Postępowania Naprawczego był ujemny wynik finansowy i utrata rentowności prowadzonej działalności, czego konsekwencją było, poczynając od stycznia 2018 roku, niespełnianie minimalnego wymaganego poziomu połączonych bufora kapitałowego.

Wynik finansowy Grupy za 2019 rok wyniósł –592 mln złotych i był poniżej poziomu zakładanego w Planie Postępowania Naprawczego. O takim stanie rzeczy przesądził szereg negatywnych zdarzeń o charakterze niezależnym od Banku, które wystąpiły zarówno w 2018 roku, jak i w 2019 roku.

Kluczowe dla niepowodzenia realizacji założeń Planu Postępowania Naprawczego było wystąpienie poniższych zdarzeń mających skrajnie negatywny wpływ na Bank, przesądzając o braku realizacji wyniku finansowego zakładanego w Planie Postępowania Naprawczego:

- kryzys płynności z końca 2018 roku wywołany w konsekwencji zmasowanych, nierzetelnych informacji medialnych na temat Banku rozpowszechnianych w listopadzie 2018 roku,

- nieoczekiwane zidentyfikowanie w trakcie procesu poszukiwania inwestora strategicznego dla obydwu banków, tj. Getin Noble Banku S.A. i Idea Banku S.A. pogorszenia sytuacji finansowej Idea Bank S.A., którego skutkiem było złamanie przez Idea Bank S.A. obowiązujących norm kapitałowych,
- wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej odnoszący się do skutków ewentualnej abuzywności postanowień umowy kredytu indeksowanego do CHF (kredyt Raiffeisen Bank Polska S.A.), który był bezpośrednią przyczyną ukształtowania się nowej praktyki rynkowej polegającej na wprowadzeniu do szacowania ryzyka prawnego metody podejścia portfelowego uwzględniającej oszacowanie rezultatów przyszłych sporów z klientami, którzy zaciągnęli kredyty indeksowane do CHF,
- wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dotyczący prawa konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku jego spłaty przed terminem określonym w umowie,
- ujawnienie nieprawidłowości w funkcjonowaniu spółki GetBack S.A., które miało konsekwencje dla całego rynku obrotu wierzycielami niepracującymi, rynku kapitałowego, a w konsekwencji wpłynęło na wygaszenie popytu klientów na produkty o charakterze inwestycyjnym.

2) Sytuacja kapitałowa

Współczynniki kapitałowe Banku i Grupy na dzień 31 grudnia 2019 roku kształtowały się następująco:

Współczynnik	Wymóg połączony bufora *	Poziom jednostkowy Banku		Poziom skonsolidowany Grupy	
		Osiągnięty poziom	Różnica	Osiągnięty poziom	Różnica
TCR	14,82%	9,85%	-4,97%	9,98%	-4,84%
TIER 1	12,49%	8,09%	-4,40%	8,23%	-4,27%
CET 1	10,74%	8,09%	-2,65%	8,23%	-2,52%

* limit na dzień 31.12.2019r., od dnia 19.03.2020 roku Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18.03.2020 roku uchylony został bufor ryzyka systemowego w wysokości 3%.

Spadek współczynników adekwatności kapitałowej Banku poniżej wymogów połączonego bufora ma swoje historyczne źródło z jednej strony w czynnikach prawno-regulacyjnych, które weszły w życie w 2017 roku, w tym szczególnie Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 maja 2017 roku dotyczącego wyższych (150%) wag ryzyka dla ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach, a z drugiej w pogarszającym się wyniku finansowym Banku.

W ramach realizowanego od 2018 r. Planu Ochrony Kapitału Bank koncentrował się na optymalizacji bieżących wyników oraz na budowie bazy kapitałowej w oparciu o fundusze najwyższej jakości (Tier1). W konsekwencji, dokonano podwyższenia kapitału zakładowego Banku o 390 mln zł oraz zrealizowano połączenie z BPI Bankiem Polskich Inwestycji S.A., co zapewniło zwiększenie funduszy własnych Banku o 38 mln zł.

Ze względu na negatywny wpływ na wyniki finansowe Banku wspomnianych powyżej, niezależnych od Banku zdarzeń, jakie miały miejsce w latach 2018 i 2019, skutkujących brakiem możliwości uzyskania przez Bank dodatknych wyników finansowych, inne działania przewidziane w Planie Ochrony Kapitału, takie jak emisje dłużnych papierów wartościowych AT1, emisje zobowiązań podporządkowanych, czy sprzedaż pakietu akcji DM Noble Securities S.A. stały się w praktyce niemożliwe do realizacji w zakładanej formule i czasie.

Niepowodzeniem zakończył się proces połączenia z Idea Bankiem SA (planowana transakcja została szczegółowo opisana w nocie II.5.2 skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Getin Noble Banku S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2018) w wyniku pogorszenia się sytuacji finansowej Idea Banku SA.

Proces pozyskania inwestora finansowego zakończył się bez oczekiwanego przez Bank skutku w postaci dokapitalizowania Banku. Na podstawie informacji otrzymanej od doradcy inwestycyjnego reprezentującego Bank oraz oświadczenia głównego akcjonariusza ustalono, iż w ramach prowadzonych rozmów z oferentami nie udało się uzgodnić warunków finansowych

transakcji mającej na celu dokapitalizowanie Banku.

W dniu 16 marca 2020 roku wskutek nagłej decyzji Banku Centralnego Stanów Zjednoczonych (Systemu Rezerwy Federalnej – FED) o obniżce stóp procentowych oraz reakcji rynków finansowych na rozwój pandemii w Europie nastąpiła gwałtowna przecena instrumentów finansowych oraz silna deprecjacja polskiego złotego, w szczególności w relacji do franka szwajcarskiego. W następstwie tych zdarzeń Bank odnotował naruszenie wymogu kapitałowego, o którym mowa w art. 142 ust. 1 pkt. 1) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe („Ustawa”) tj. poziomu łącznego współczynnika kapitałowego, o którym mowa w art. 92 rozporządzenia nr 575/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych („Rozporządzenie CRR”) powiększonego o dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych ponad wartość wynikającą z wymogów obliczonych zgodnie ze szczegółowymi zasadami określonymi w Rozporządzeniu CRR, o którym mowa w art. 138 ust. 1 pkt 2a) Ustawy. Według szacunków Banku poziom wymogu kapitałowego, o którym mowa powyżej obliczony na dzień 16 marca 2020 r. wynosił: ok. 8,9% tj. o ok. 0,4 p.p. poniżej wymaganego przepisami prawa poziomu w wysokości 9,32%. Do zaistniałej sytuacji w całości przyczyniły się czynniki o charakterze zewnętrznym, niezależne od prowadzonej działalności operacyjnej Banku, których źródłem są działania związane z minimalizacją skutków rozprzestrzeniania się pandemii koronawirusa COVID-19. Występująca obecnie skala zmienności jest na tyle istotna, iż może decydować w najbliższym czasie o wysokiej zmienności poziomu współczynnika kapitałowego Banku w stosunku do wyznaczonej przepisami prawa normy. Należy odnotować, iż zarówno przeszacowanie wyceny portfela obligacji skarbowych, jak również wzrost wymogu kapitałowego wynikający z deprecjacji złotego mogą mieć charakter odwracalny.

O zaistniałym zdarzeniu wystąpienia naruszenia wymogu kapitałowego Bank zawiadomił w trybie art. 142 ust. 1 Ustawy Komisję Nadzoru Finansowego oraz Bankowy Fundusz Gwarancyjny niezwłocznie po powzięciu informacji, tj. w dniu 17 marca br. W tym miejscu wskazać należy, że przepisy Ustawy przyznają Komisji Nadzoru Finansowego szereg uprawnień nadzorczych związanych z powyższą sytuacją, opisanych m.in. w art. 138 ust. 3, art. 142 ust. 3, czy art. 144 Ustawy. W opinii Zarządu działania organów nadzorczych powinny być dostosowane do charakteru i skali przekroczenia normy. Zarząd Banku nie zidentyfikował i nie spodziewa się zastosowania środków nadzorczych, które mogłyby mieć negatywny wpływ na założenie dotyczące kontynuacji działania na potrzeby sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego.

Poza powyższym, istotny negatywny wpływ w kontekście wymogu kapitałowego, o którym mowa w art. 142 ust. 1 pkt. 1) Ustawy miała również decyzja Zarządu Banku z dnia 24 marca 2020 r. w przedmiocie utworzenia:

1. rezerwy portfelowej na ryzyko prawne związane z umowami kredytów hipotecznych i mieszkaniowych indeksowanych kursem CHF w wysokości 158,2 mln złotych, która obniżyła wynik Banku w IV kwartale 2019 r. w ujęciu skonsolidowanym i jednostkowym;
2. dodatkowej rezerwy na koszty związane z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 11 września 2019 r., w sprawie C-383/18 dotyczącej prawa konsumenta do obniżenia kosztu kredytu w przypadku spłaty kredytu przed terminem określonym w umowie w wysokości 101,6 mln zł, która pomniejszyła wynik finansowy w IV kwartale 2019 r. w ujęciu skonsolidowanym i jednostkowym,
3. dodatkowego odpisu na inwestycje Banku w jednostki stowarzyszone w wysokości 49,2 mln zł, który pomniejszył wynik finansowy w IV kwartale 2019 r. w ujęciu skonsolidowanym i jednostkowym.

Bank podejmuje wszelkie niezbędne działania w celu poprawy wskaźników kapitałowych, w szczególności te zawarte w realizowanym od stycznia 2020 r. Planie Naprawy. Należy jednocześnie wskazać, iż czynniki wpływające na przekroczenie minimalnego poziomu normy kapitałowej mają swoje źródło w wykraczającym poza polską gospodarkę zjawisku kryzysowym związanym z pandemią koronawirusa COVID-19. Wychodząc naprzeciw konsekwencjom wspomnianego zjawiska Komisja Nadzoru Finansowego opracowała i opublikowała w dniu 18 marca 2020 roku pakiet działań wzmacniających odporność sektora bankowego i możliwości finansowania gospodarki (tzw. Pakiet Impulsów Nadzorczych

na rzecz Bezpieczeństwa i Rozwoju”), w którym w kontekście egzogenicznego charakteru negatywnych zjawisk obecnie obserwowanych wskazała m.in. na pragmatyczne podejście do środków sankcyjnych związanych z przejściowym brakiem wypełniania norm nadzorczych.

Na dzień 27 marca 2020 roku szacowane współczynniki kapitałowe wynoszą odpowiednio :

Współczynnik	Wymóg połączony bufora */	Norma kapitałowa CRR (Filar1 + Filar2)** /	Poziom jednostkowy Banku	Poziom skonsolidowany Grupy
TCR	11,82%	9,32%	8,6%	8,8%
TIER 1	9,49%	6,99%	7,0%	7,2%
CET 1	7,74%	5,24%	7,0%	7,2%

*/ na podstawie art. 55 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym

**/na podstawie art. 92 rozporządzenia nr 575/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych („Rozporządzenie CRR”) powiększonego o dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych ponad wartość wynikającą z wymogów obliczonych zgodnie ze szczegółowymi zasadami określonymi w Rozporządzeniu CRR, o którym mowa w art. 138 ust. 1 pkt 2a) Ustawy Prawo Bankowe

3) Płynność finansowa Banku

W listopadzie 2018 roku, jak zostało to szczegółowo opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2018 rok, w konsekwencji zmasowanych, nierzetelnych informacji medialnych wywołujących atmosferę niepewności wśród klientów, wystąpił w Banku poważny kryzys płynnościowy.

Przełożyło się to na konieczność podjęcia ze strony Banku szeregu działań mających na celu odbudowę pozycji płynnościowej. W konsekwencji powyższych zdarzeń wskaźniki płynności Banku spadły okresowo poniżej wskazanych w regulacjach nadzorczych poziomów minimalnych, osiągając najniższy poziom w dniu 3 grudnia 2018 roku (wskaźnik LCR wyniósł wówczas 21,3%). Najniższy poziom miary nadzorczej M4 miał miejsce na przełomie grudnia 2018 roku i stycznia 2019 roku (0,94).

Bank uruchomił wówczas działania awaryjne mające na celu utrzymanie płynności, w ramach których pozyskał dwa kredyty refinansowe z Narodowego Banku Polskiego na łączną kwotę 4,79 mld zł. W grudniu 2018 roku Bank podjął również szereg działań proceduralno-procesowych mających na celu poprawę sytuacji płynnościowej Banku, w tym odbudowanie wskaźników nadzorczych. Działania te zostały ujęte w postaci sformalizowanej jako Plan Odbudowy Płynności. Podstawowym założeniem ww. planu było pozyskanie finansowania z rynku detalicznego dzięki atrakcyjnej ofercie instrumentów lokacyjnych, to jest lokat terminowych oraz kont oszczędnościowych. Cel ten został osiągnięty. Równocześnie Zarząd Banku podjął decyzję o ograniczeniu działalności kredytowej w wybranych segmentach.

W wyniku realizacji Planu Odbudowy Płynności wskaźnik LCR osiągnął w dniu 24 stycznia 2019 roku wymagany poziom 100%. W lutym 2019 roku Bank dokonał całkowitej spłaty kredytów refinansowych z Narodowego Banku Polskiego. Wskaźniki płynnościowe zostały odbudowane do poziomów gwarantujących właściwe bufory bezpieczeństwa.

W poniższej tabeli przedstawiono kształtowanie się miar nadzorczych Getin Noble Banku S.A. na dzień odpowiednio 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2019 roku:

W poniższej tabeli przedstawiono kształtowanie się miar nadzorczych Getin Noble Banku S.A. w okresie od 31 grudnia 2018 roku do 31 grudnia 2019 roku:

Nadzorcze miary płynności		Wartość minimalna	Wartość na dzień	
			31.12.2019	31.12.2018
LCR	Miara płynności krótkoterminowej	100%	161,7%	52,3%
M4	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,00	1,19	0,94

Po ustabilizowaniu sytuacji płynnościowej działania Banku były skoncentrowane na dążeniu do obniżenia kosztu finansowania. Od momentu wyjścia z kryzysu finansowego wskaźniki płynności były utrzymywane powyżej minimalnych wymaganych poziomów.

4/ Portfel kredytów walutowych

Bank, posiada nadal istotny portfel kredytów indeksowanych do walut obcych. Dominującą walutą kredytów indeksowanych jest frank szwajcarski. Portfel ten jest narażony na ryzyka finansowe oraz prawne. Ryzyka te zostały wycenione odpowiednio według standardu MSSF 9 i MSR 37, co zostało odzwierciedlone w utworzonych odpisach i rezerwach na dzień 31.12.2019 roku. Informacja o aktualnej wysokości portfela tzw. kredytów frankowych znajduje się w nocie II.21, natomiast informacja o liczbie i wartości przedmiotu sporu postępowań sądowych dotyczących umów kredytowych indeksowanych do walut obcych znajduje się w nocie II.40 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W dniu 3 października 2019 roku Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydał orzeczenie w związku z pytaniami prejudycjalnymi skierowanymi przez polski sąd rozpoznający sprawę dotyczącą kredytu indeksowanego do CHF mającymi na celu ustalenie, między innymi, jakie są konsekwencje abuzywności poszczególnych postanowień zawartych w umowie ww. kredytu, w szczególności, czy dopuszczalne jest wypełnienie luk w umowie spowodowanych usunięciem z niej postanowień niedozwolonych na podstawie przepisów krajowych o charakterze ogólnym przewidujących, że skutki czynności prawnej obejmują również skutki wynikające z zasad słuszności lub ustalonych zwyczajów.

Zgodnie z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej nie jest dopuszczalne wypełnienie luk w umowie powstałych na skutek usunięcia z niej postanowień niedozwolonych przepisem krajowym o charakterze ogólnym odwołującym się do zasad słuszności lub ustalonych zwyczajów. Zdaniem Trybunału dopuszczalne jest natomiast uzupełnienie tych luk przepisem dyspozytywnym, gdy strony umowy wyrażą na to zgodę, przy czym możliwość ta jest ograniczona do przypadków, w których usunięcie takiego nieuczciwego postanowienia zobowiązywałoby sąd do unieważnienia umowy w całości narażając tym samym konsumenta na szczególnie szkodliwe skutki. TSUE pozostawił natomiast do rozstrzygnięcia przez sądy krajowe dopuszczalność dalszego wykonywania umowy kredytu w PLN oprocentowanego według stawki LIBOR wyrażając jednocześnie pogląd, że taka konstrukcja może budzić wątpliwości.

W ocenie Banku powyższe orzeczenie będzie wpływać na przyszłe decyzje polskich sądów w sprawach związanych z umowami kredytów indeksowanych czy denominowanych do CHF, których klauzule zostały uznane przez te sądy za abuzywne, jednak obecnie trudno w pełni przewidzieć, w jaki sposób ukształtuje się orzecznictwo polskich sądów w zakresie kredytów udzielonych przez Bank, zwłaszcza w sytuacji gdy żadna z klauzul zawartych we wzorcach umownych stosowanych przez Bank nie została wpisana do rejestru klauzul abuzywnych prowadzonego przez Prezesa UOKiK. Bieżący stan orzecznictwa sądowego w sprawach kredytów indeksowanych lub denominowanych do waluty obcej pod kątem kształtowania się i ewentualnych zmian linii orzeczniczych jest monitorowany przez Bank na bieżąco.

W związku ze wspomnianym wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej Bank ocenia, iż przepływy pieniężne z

portfela kredytów hipotecznych indeksowanych do walut obcych, mogą nie być w pełni odzyskane oraz może powstać po stronie Banku zobowiązanie do wypływu środków pieniężnych, w wyniku czego stosując MSR 37 oszacował i rozpoznał rezerwę w oparciu o podejście o charakterze portfelowym na ryzyko prawne związane z kredytami hipotecznymi powiązanych z walutą obcą w kwocie 158 mln złotych. Łącznie z rezerwami na spory sądowe związane z tego typu kredytami istniejące na dzień 31 grudnia 2019 roku, utworzone przez Bank rezerwy na dzień 31 grudnia 2019 roku wynoszą 176 mln złotych.

Finansowanie walutowe portfela kredytów indeksowanych do franka szwajcarskiego odbywa się głównie poprzez transakcje pochodne CIRS oraz FX swap. Struktura terminowa tych transakcji nie jest w pełni dostosowana do okresów zapadalności kredytów CHF, co w warunkach znaczących zaburzeń na rynkach finansowych powoduje występowanie ryzyka związanego ze zdolnością do odnowienia kontraktów, a przede wszystkim wzrostem kosztów ich odnawiania.

5/ Wpływ rozprzestrzeniania się koronawirusa COVID-19

Wybuch pandemii i obawy przed dalszym rozprzestrzenianiem się koronawirusa COVID-19 skutkowały występowaniem od stycznia 2020 roku zwiększonej niepewności na rynkach finansowych, co szczególnie w marcu 2020 roku znalazło odzwierciedlenie w istotnych wahaniami kursów walut, jak i silnej przecenie cen akcji i innych instrumentów rynku finansowego. Zaburzenia rynkowe wywołane rozprzestrzenianiem się koronawirusa COVID-19 kreują czynniki destabilizujące wpływające na cały sektor bankowy bezpośrednio, jak również pośrednio, m.in. w konsekwencji podejmowanych przez władze państwowe działań pomocowych i stabilizujących.

Pandemia stanowi olbrzymie zagrożenie dla światowej, w tym polskiej gospodarki. Trudno w tej chwili jednoznacznie określić jakie będą jej skutki. Należy jednak podkreślić, że znajdą one swoje odzwierciedlenie zarówno w pogarszających się wskaźnikach makroekonomicznych, krótko i średnioterminowych zmianach kursów, ale także w problemach poszczególnych branż naszej gospodarki w różny sposób eksponowanych na źródła kryzysu. Oczywistym jest, iż należy oczekiwać ograniczenia tempa wzrostu rozwoju gospodarczego, a w skrajnym efekcie recesji. Potencjalnie spadająca dynamika wzrostu (w skrajnym wypadku spadek) PKB będzie wiązała się z problemami poszczególnych gałęzi gospodarki, a w konsekwencji z rosnącą stopą bezrobocia. Innym, bardzo ważnym skutkiem jest osłabienie PLN względem kluczowych walut, co może być efektem krótkoterminowych reakcji na obniżkę stóp procentowych, ale o ile utrzyma się w dłuższym okresie, będzie problemem dla części firm uzależnionych od importu, ale także dla banków z istotnym udziałem walut obcych w strukturze bilansu. Ograniczenia administracyjne, potencjalne zmiany w zachowaniu konsumentów, pracodawców i pracowników będą odmiennie oddziaływały na poszczególne branże oraz podmioty prowadzące działalność gospodarczą. Będzie to miało swoje bezpośrednie przełożenie na sytuację finansową klientów, którzy zaciągnęli kredyty w bankach. Aktualnie nie można oszacować faktycznych skutków pandemii, a w związku z tym nie można też przedstawić jednoznacznych jej wpływu na Bank. Tym bardziej, że instytucje państwowe wprowadzają pakiety działań antykryzysowych. Ostateczne skutki kryzysu będą rezultatem czasu jego trwania oraz natężenia czynników negatywnych, a także w dużej mierze skuteczności podjętych działań antykryzysowych. Z pewnością jednak zjawiska te stanowią czynnik niepewności co do możliwości osiągnięcia przez Bank i Grupę Kapitałową zamierzonych celów biznesowych.

5.3. Podmiot uprawniony do badania sprawozdania finansowego

Podmiotem uprawnionym do przeprowadzenia badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie.

5.4. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych (zł), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych (tys. zł). Polski złoty jest walutą funkcjonalną jednostki dominującej i innych spółek uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz walutą sprawozdawczą skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

5.5. Zmiany w stosowanych standardach i interpretacjach

Zmiany do istniejących standardów zastosowane po raz pierwszy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za 2019 rok

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku, za wyjątkiem zastosowania następujących nowych standardów, zmian do istniejących standardów i interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku:

- MSSF 16 *Leasing* – zatwierdzony w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 9 *Instrumenty finansowe* – Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą – zatwierdzone w UE w dniu 22 marca 2018 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- KIMSF 23 *Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego*, zatwierdzona w UE w dniu 23 października 2018 roku (obowiązuje w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach* – Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach – zatwierdzone w UE w dniu 8 lutego 2019 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 19 *Świadczenia pracownicze* – Zmiany Programu, Ograniczenia lub Rozliczenia - zatwierdzone w UE w dniu 13 marca 2019 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- *Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017* – zatwierdzone w UE w dniu 14 marca 2019 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).

MSSF 16 *Leasing*

Komisja Europejska Rozporządzeniem nr 2017/1986 z dnia 31 października 2017 roku zatwierdziła Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej nr 16 *Leasing* (MSSF 16) w wersji opublikowanej przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 13 stycznia 2016 roku, który zastąpił istniejący standard MSR 17 *Leasing*. MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku.

Nowy standard wprowadził zmienione zasady ujmowania leasingu. Główną zmianą dla leasingobiorcy jest wyeliminowanie klasyfikacji leasingu na leasing operacyjny i leasing finansowy, a zamiast tego wprowadzenie jednego modelu księgowego leasingu. Zastosowanie nowego standardu miało wpływ na ujmowanie, prezentację, wycenę oraz ujawnienia aktywów będących przedmiotem leasingu operacyjnego oraz odpowiadających im zobowiązań w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy jako leasingobiorcy.

Grupa jest stroną umów najmu długoterminowego samochodów oraz najmu powierzchni biurowych i lokali, a także prawa wieczystego użytkowania gruntów.

Grupa ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania wraz z odpowiednim zobowiązaniem leasingowym ustalonym w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania leasingu – odpowiednio jako składnik „Rzeczowych aktywów trwałych” oraz „Pozostałych zobowiązań”. W skonsolidowanym rachunku zysków i strat Grupa ujmuje koszty amortyzacji składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania przedmiotu leasingu (w pozycji „Koszty działania”) oraz koszty odsetek z tytułu zobowiązania leasingowego (w pozycji „Koszty z tytułu odsetek”) (zgodnie z MSR 17 opłaty leasingowe związane z wykorzystaniem aktywów będących przedmiotem leasingu ujęte były w „Kosztach działania” jako koszty najmu i dzierżawy). Wycena zobowiązania z tytułu leasingu jest okresowo rozliczana z płatnościami leasingowymi. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo, natomiast zobowiązania z tytułu umów leasingowych rozliczane efektywną stopą procentową.

Zobowiązania z tytułu leasingu wynikające z umów najmu nieruchomości denominowanych w walucie obcej są wyceniane na każdy dzień bilansowy, a zysk lub strata z tytułu rewaluacji ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z pozycji wymiany”.

Grupa skorzystała z podejścia uproszczonego przewidzianego w standardzie dla leasingów krótkoterminowych (w tym dla umów, których pozostały okres leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku jest krótszy niż 12 miesięcy) oraz leasingów aktywów o niskiej wartości. W przypadku tych umów Grupa ujmuje opłaty leasingowe jako koszty metodą liniową w trakcie okresu leasingu.

Grupa wykorzystwała wiedzę zdobytą po fakcie przy określaniu okresu leasingu, jeżeli umowa przewiduje opcję przedłużenia leasingu lub opcję wypowiedzenia leasingu.

Zastosowanie MSSF 16 wymagało od Grupy analizy danych oraz dokonania szacunków i wyliczeń, które mają wpływ na wycenę zobowiązań leasingowych oraz wycenę aktywa z tytułu prawa do użytkowania. Obejmują one m. in. dokonanie oceny czy umowa zawiera leasing zgodnie z MSSF 16 oraz ustalenie okresu jej obowiązywania. Wartość bieżąca opłat leasingowych ustalana jest przy zastosowaniu krańcowej stopy procentowej leasingobiorcy, z uwzględnieniem walut w jakich denominowane są umowy leasingowe oraz okresów zapadalności umów.

Stopy procentowe zastosowane na dzień 1 stycznia 2019 roku:

PLN: 3,33% - 4,38% w zależności od pozostałego okresu leasingu

EUR: 1,50% - 2,24% w zależności od pozostałego okresu leasingu

Przy ustaleniu okresu leasingu Grupa uwzględniła opcję przedłużenia, jeżeli jest zawarta w umowie i w ocenie Grupy skorzystanie z tej opcji jest prawdopodobne. W przypadku umów zawartych na czas nieokreślony Grupa dokonuje szacunku zakładanego z wystarczającą pewnością okresu użytkowania składnika aktywów, który stanowi przedmiot leasingu. Ustalając okres leasingu Grupa ocenia istotność szeroko rozumianych kosztów, tzn. poza kwestiami stricte umownymi bądź finansowymi, uwzględnia wszelkie inne istotne czynniki ekonomiczne zniechęcające do wypowiedzenia umowy (np. istotne inwestycje w przedmiocie leasingu, dostępność rozwiązań alternatywnych, koszty relokacji). Dla umów najmu oddziałów zawartych na czas nieokreślony Grupa przyjęła okres 3 lat biorąc pod uwagę istotność inwestycji w obcym środku trwałym, koszty relokacji, a także strategię obecności w danej lokalizacji, zapewniającej elastyczność i efektywność biznesową oraz uwzględniając zmieniające się oczekiwania i preferencje klientów.

Grupa dokonała wdrożenia MSSF 16 przy zastosowaniu podejścia retrospektywnego zmodyfikowanego ze skumulowanym wpływem na dzień 1 stycznia 2019 roku, bez przekształcania danych porównawczych. Na dzień pierwszego zastosowania Grupa rozpoznała zobowiązanie z tytułu leasingu w kwocie 139 140 tys. zł wycenione

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

w wartości bieżącej pozostałych opłat leasingowych, zdyskontowanych poprzez zastosowanie krańcowych stóp procentowych Grupy oraz ujęła składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania wyceniony w kwocie równej zobowiązaniu z tytułu leasingu.

Wpływ pierwszego zastosowania MSSF 16 na dzień 1 stycznia 2019 został zaprezentowany poniżej:

	31.12.2018 (przekształcone) tys. zł	Wpływ wdrożenia MSSF 16 tys. zł	01.01.2019 tys. zł
Rzeczowe aktywa trwałe	254 110	139 140	393 250
Pozostałe zobowiązania	427 793	139 140	566 933

Wzrost aktywów wynikający z rozpoznania aktywów z tytułu prawa do użytkowania dotyczącego umów leasingu spowodował wzrost wymogów kapitałowych na 1 stycznia 2019 roku co wpłynęło na zmniejszenie na 1 stycznia 2019 roku współczynnika kapitału Tier I oraz łącznego współczynnika kapitałowego o ok. 4 p.b.

Uzgodnienie różnic pomiędzy kwotami przyszłych opłat, do których Grupa jest zobowiązana z tytułu leasingu operacyjnego, ujawnionymi zgodnie z MSR 17 na dzień 31 grudnia 2018 roku, zdyskontowanymi przy zastosowaniu krańcowej stopy procentowej w dniu pierwszego zastosowania, oraz zobowiązaniami z tytułu leasingu ujętymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w dniu pierwszego zastosowania:

	31.12.2018/ 01.01.2019 tys. zł
Przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów nieodwoływanego leasingu operacyjnego wg MSR 17	119 605
Ujęcie prawa wieczystego użytkowania	6 036
Ujęcie umów zawartych na czas nieokreślony	21 729
Umowy krótkoterminowe	(1 418)
Efekt dyskontowania	(6 812)
Zobowiązania z tytułu leasingu wg MSSF 16	139 140
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego wg MSR17 na dzień 31.12.2018 r.	15 492
Zobowiązania z tytułu leasingu wg MSSF 16 łącznie	154 632

Efektem wdrożenia MSSF 16 było przesunięcie w pozycjach kosztów, rozpoznano wyższe koszty amortyzacji aktywów z tytułu prawa do użytkowania w wysokości 56,2 mln zł, a jednocześnie obniżyły się koszty wynajmu i dzierżawy.

Standardy i interpretacje, które zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

- Zmiany do *Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej*; obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie,
- Zmiany do MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych* i MSR 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów* – Definicja istotności; obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie,
- Zmiany do MSSF 9 *Instrumenty finansowe*, MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena* i MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji* – reforma wskaźników stóp procentowych; obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie.

Zmiany do MSSF 9 Instrumenty finansowe, MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena i MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji

Zmiana standardów MSSF 9, MSR 39 oraz MSSF7 opublikowana dnia 16 stycznia 2020 roku Rozporządzeniem Komisji (UE) dotyczy wpływu reformy wskaźników referencyjnych stóp procentowych na zasady stosowania rachunkowości zabezpieczeń do momentu zastąpienia istniejących wskaźników referencyjnych alternatywnym oprocentowaniem.

Zmiana ta pozwala na tymczasowe odstępstwa od stosowania szczególnych wymogów rachunkowości zabezpieczeń poprzez przyjęcie założenia, że wskaźnik referencyjny stopy procentowej, na którym opierają się zabezpieczane przepływy lub zabezpieczone ryzyko oraz wskaźnik referencyjny stopy procentowej, na którym opierają się przepływy pieniężne wynikające z instrumentu zabezpieczającego, nie ulegają zmianie w wyniku reformy wskaźnika referencyjnego stopy procentowej.

Grupa skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania wyżej wymienionych zmian i nie uwzględniła niepewności w zakresie kształtowania się wskaźników referencyjnych po okresie ich zastąpienia w wyniku reformy w ramach prowadzonej w Grupie rachunkowości zabezpieczeń.

Reforma wskaźników referencyjnych stopy LIBOR może mieć wpływ na prowadzoną w Banku rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych dla waluty CHF. Wszystkie instrumenty zabezpieczające wchodzące w skład rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych to transakcje CIRS CHF/PLN, których przepływy odsetkowe na nodze CHF oparte są o LIBOR CHF 3M. Kwoty nominalne oraz wartości godziwe instrumentów zabezpieczających CIRS w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych przedstawione są w nocie III.6.

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji wydanych przez RMSR, z wyjątkiem poniższych nowych standardów oraz zmian do standardów, które według stanu na dzień 31 marca 2020 roku nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w UE (poniższe daty wejścia w życie odnoszą się do standardów w wersji pełnej):

- MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe* – obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie; Komisja Europejska nie zatwierdziła niniejszego standardu do stosowania na terenie UE,
- MSSF 17 *Umowy ubezpieczeniowe* – obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie,
- Zmiany do MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe* oraz MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach* – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany; prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo,
- Zmiany do MSSF 3 *Połączenia jednostek gospodarczych* – obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w UE mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez UE.

Według szacunków Banku, wyżej wymienione nowe standardy, zmiany do istniejących standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Bank na dzień bilansowy.

Przekształcenie danych porównawczych

Dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku prezentowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały przekształcone tak, by uwzględnić poniżej wymienione zmiany wprowadzone od dnia opublikowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres zakończony 31 grudnia 2018 roku. W ocenie Grupy wprowadzone zmiany w lepszy sposób odzwierciedlają charakter transakcji z punktu widzenia operacyjnej działalności Banku, a tym samym dostarczą inwestorom bardziej przydatnej i wiarygodnej informacji.

Zmiana prezentacji prowizji i opłat, pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów działania

W 2019 roku Bank dokonał zmiany sposobu prezentacji kosztów ponoszonych na rzecz Biura Informacji Kredytowej („BIK”), Krajowej Izby Rozliczeniowej („KIR”) oraz kosztów wynagrodzeń pracowników za sprzedaż depozytów terminowych z „Kosztów z tytułu prowizji i opłat” do „Kosztów działania” w rachunku zysków i strat.

Ponadto dokonano przeniesienia kosztów promocji i nagród dla klientów pomiędzy pozycjami „Pozostałe koszty operacyjne” i „Koszty z tytułu prowizji i opłat”.

W ocenie Banku zmiana sposobu prezentacji wspomnianych powyżej kosztów w lepszy sposób odzwierciedla charakter tych kosztów z punktu widzenia operacyjnej działalności Banku, a tym samym dostarcza inwestorom bardziej przydatnej i wiarygodnej informacji.

W związku z dokonaną zmianą przekształcono dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 roku. Niniejsza zmiana nie miała wpływu na wartość wyniku finansowego netto w żadnym z prezentowanych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym okresów sprawozdawczych.

Zmiana sposobu ujmowania przychodów z tytułu udziału w zyskach

Bank dokonał zmiany sposobu ujmowania przychodów z tytułu udziału w zyskach ze sprzedaży umów ubezpieczenia o charakterze ochronnym, determinowanych utrzymaniem określonego wskaźnika szkodowości z portfela Banku. Dotychczas Bank traktował wynagrodzenie dotyczące udziału w zyskach jako osobne zobowiązanie z tytułu świadczenia usług i ujmował przychody jednorazowo jako przychód prowizyjny, z uwzględnieniem rezerwy na potencjalne zwroty wynagrodzenia. Po analizie ekonomicznego charakteru wynagrodzenia z tego tytułu, Grupa dokonała korekty sposobu ujmowania przychodów z tytułu udziału w zyskach, w taki sposób jakby wynagrodzenie to stanowiło element całkowitego wynagrodzenia za sprzedaż ubezpieczeń o charakterze ochronnym i rozliczane jest zgodnie z formułą stosowaną przez Grupę do rozliczania produktów ubezpieczeniowych powiązanych z instrumentem finansowym. Na dzień 1 stycznia 2019 roku Grupa w kapitale własnym ujęła korektę z tego tytułu w kwocie -6,8 mln zł oraz dokonała odpowiedniego przekształcenia danych porównawczych zaprezentowanych w tabelach poniżej:

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

Rachunek zysków i strat za okres 01.01.2018-31.12.2018	Grupa Kapitałowa Getin Noble Bank S.A. dane opublikowane	Zmiana sposobu ujmowania przychodów z tytułu udziału w zyskach	Zmiany prezentacyjne	Przekształcone dane porównawcze
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA				
Przychody z tytułu odsetek, w tym:	2 267 051	1 402	-	2 268 453
od aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	1 864 632	1 402	-	1 866 034
od aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	115 298	-	-	115 298
od aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	221 623	-	-	221 623
od zobowiązań finansowych	65 498	-	-	65 498
Koszty z tytułu odsetek	(1 061 231)	-	-	(1 061 231)
Wynik z tytułu odsetek	1 205 820	1 402	-	1 207 222
Przychody z tytułu prowizji i opłat	251 842	(9 821)	-	242 021
Koszty z tytułu prowizji i opłat	(125 817)	-	8 806	(117 011)
Wynik z tytułu prowizji i opłat	126 025	(9 821)	8 806	125 010
Przychody z tytułu dywidend	3 963	-	-	3 963
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany	32 603	-	-	32 603
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	51 082	-	-	51 082
Pozostałe przychody operacyjne	97 040	-	-	97 040
Pozostałe koszty operacyjne	(144 267)	-	-	(144 267)
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	(47 227)	-	-	(47 227)
Koszty działania	(941 578)	-	(8 806)	(950 384)
Wynik z tytułu modyfikacji	(3 408)	-	-	(3 408)
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	(741 721)	-	-	(741 721)
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostki stowarzyszone	(22 485)	-	-	(22 485)
Wynik z działalności operacyjnej	(336 926)	(8 419)	-	(345 345)
Udział w zyskach/ (stratach) jednostek stowarzyszonych	(13 186)	-	-	(13 186)
Zysk/ (strata) brutto	(350 112)	(8 419)	-	(358 531)
Podatek dochodowy	(103 279)	1 600	-	(101 679)
Zysk/ (strata) netto	(453 391)	(6 819)	-	(460 210)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej 31.12.2018	Grupa Kapitałowa Getin Noble Bank S.A. dane opublikowane	Zmiana sposobu ujmowania przychodów z tytułu udziału w zyskach	Przekształcone dane porównawcze
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa			
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	40 343 210	(8 951)	40 334 259
wyceniane według amortyzowanego kosztu	40 205 666	(8 951)	40 196 715
Aktywa z tytułu podatku dochodowego, w tym:	530 623	1 600	532 223
aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	524 129	1 600	525 729
SUMA AKTYWÓW	49 910 260	(7 351)	49 902 909
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY			
Zobowiązania			
Pozostałe zobowiązania	428 325	(532)	427 793
Suma zobowiązań	46 886 855	(532)	46 886 323
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej			
Zysk/ (strata) netto	(453 391)	(6 819)	(460 210)
Kapitał własny ogółem	3 023 405	(6 819)	3 016 586
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁU WŁASNEGO	49 910 260	(7 351)	49 902 909

Wpływ powyższej korekty na skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych jest nieistotny.

Korekta nie ma wpływu na dane finansowe na dzień 1 stycznia 2018 roku.

5.6. Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Getin Noble Banku S.A., jako jednostki dominującej oraz sprawozdania jego jednostek zależnych. Sprawozdania finansowe Banku i jego jednostek zależnych wykorzystane do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego dotyczą stanu na ten sam dzień bilansowy.

Jednostka dominująca sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, stosując jednolite zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do podobnych transakcji oraz innych zdarzeń następujących w zbliżonych okolicznościach. Jeżeli członek grupy kapitałowej stosuje zasady rachunkowości odmienne od zasad (polityki) rachunkowości przyjętych w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych, sprawozdanie tego członka grupy jest odpowiednio korygowane w trakcie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w celu uzyskania zgodności z zasadami (polityką) rachunkowości grupy kapitałowej.

Jednostki zależne

Bank, niezależnie od charakteru zaangażowania w danej jednostce, określa swój status jednostki dominującej, oceniając, czy sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji. Inwestor sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji, w przypadku, gdy z tytułu swojego zaangażowania w tę jednostkę podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub, gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką.

Tak więc Bank sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji, wtedy i tylko wtedy, gdy jednocześnie:

- a) sprawuje władzę nad jednostką, w której dokonano inwestycji,
- b) z tytułu swojego zaangażowania w jednostce, w której dokonano inwestycji, podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub posiada prawa do zmiennych wyników finansowych oraz
- c) posiada możliwość wykorzystania sprawowanej władzy nad jednostką, w której dokonano inwestycji, do wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych.

Konsolidacja jednostki, w której dokonano inwestycji, rozpoczyna się od dnia, w którym Bank uzyskuje kontrolę nad tą jednostką, a ustaje wtedy, gdy Bank traci nad nią kontrolę.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe:

- a) łączy podobne pozycje aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów, kosztów i przepływów pieniężnych Banku oraz jego jednostek zależnych,
- b) kompensuje (wyłącza) wartość bilansową inwestycji jednostki dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz tej części kapitału własnego każdej z jednostek zależnych, która odpowiada udziałowi jednostki dominującej,
- c) wyłącza w całości aktywa i zobowiązania, kapitał własny, przychody, koszty i przepływy pieniężne grupy kapitałowej odnoszące się do transakcji między jednostkami tej grupy kapitałowej (zyski i straty na transakcjach wewnątrz tej grupy, które są ujęte jako aktywa, wyłącza się w całości). Różnice przejściowe, wynikające z wyłączenia zysków i strat na transakcjach wewnątrz grupy kapitałowej, ujmuje się zgodnie z MSR 12.

Bank przypisuje zysk lub stratę i każdy składnik innych całkowitych dochodów do właścicieli jednostki dominującej oraz do udziałów niekontrolujących. Bank przedstawia udziały niekontrolujące w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kapitale własnym, oddzielnie od kapitału własnego właścicieli jednostki dominującej. Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej w jednostce zależnej, które nie skutkują utratą przez jednostkę dominującą kontroli nad jednostką zależną, stanowią transakcje kapitałowe. W przypadku, gdy zmienia się część kapitału własnego posiadanego

przez udziały niekontrolujące, Bank dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących i niekontrolujących, w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej Bank odnosi bezpośrednio na kapitał własny i przypisuje to do właścicieli jednostki dominującej.

Jeżeli Bank utraci kontrolę nad jednostką zależną, to:

- a) wyłącza aktywa (w tym wartość firmy) i zobowiązania byłej jednostki zależnej w ich wartości bilansowej na dzień utraty kontroli,
- b) wyłącza wartość bilansową udziałów niekontrolujących byłej jednostki zależnej na dzień utraty kontroli (w tym przypisane do nich wszelkie składniki innych całkowitych dochodów),
- c) ujmuje wartość godziwą otrzymanej zapłaty wynikającej z transakcji, zdarzenia lub okoliczności, które doprowadziły do utraty kontroli,
- d) ujmuje wydanie akcji, w przypadku, gdy transakcja, zdarzenie lub okoliczności, które doprowadziły do utraty kontroli wiąże się z wydaniem akcji byłej jednostki zależnej,
- e) kwotę ujętą w innych całkowitych dochodach związaną z byłą jednostką zależną poddaje przekwalifikowaniu do rachunku zysków i strat lub przenosi bezpośrednio do zysków zatrzymanych,
- f) ujmuje wszelkie inwestycje utrzymane w byłej jednostce zależnej w ich wartości godziwej na dzień utraty kontroli, a następnie ujmuje je i wszelkie kwoty wzajemnych zobowiązań byłej jednostki zależnej i jednostki dominującej zgodnie z odpowiednimi MSSF,
- g) ujmuje wszelkie powstałe różnice związane z utratą kontroli jako zysk lub stratę w rachunku zysków i strat możliwych do przypisania jednostce dominującej.

Jednostki stowarzyszone

Jednostkami stowarzyszonymi są te jednostki, na które inwestor wywiera znaczący wpływ. Znaczący wpływ jest to władza pozwalająca na uczestniczenie w podejmowaniu decyzji na temat polityki finansowej i operacyjnej jednostki, w której dokonano inwestycji, niepolegająca jednak na sprawowaniu kontroli lub współkontroli nad polityką tej jednostki.

Jeżeli Bank posiada bezpośrednio lub pośrednio (np. poprzez jednostki zależne) 20% lub więcej praw głosu w jednostce, w której dokonano inwestycji, to zakłada się, że Bank wywiera znaczący wpływ na tę jednostkę, chyba że można w sposób oczywisty wykazać, że jest inaczej. Natomiast jeśli Bank posiada bezpośrednio lub pośrednio (np. poprzez jednostki zależne) mniej niż 20% praw głosu w jednostce, w której dokonano inwestycji, to można założyć, że nie wywiera on na tę jednostkę znaczącego wpływu, chyba że można w sposób oczywisty taki wpływ wykazać. Bank traci znaczący wpływ na jednostkę, w której dokonano inwestycji, w momencie, gdy traci władzę pozwalającą na uczestniczenie w podejmowaniu decyzji w sprawie polityki finansowej i operacyjnej jednostki, w której dokonano inwestycji.

W odniesieniu do ujmowania inwestycji w jednostkach stowarzyszonych Grupa stosuje metodę praw własności, według której inwestycja jest początkowo ujmowana według kosztu, a następnie po dniu nabycia jej wartość jest korygowana odpowiednio o zmianę udziału inwestora w aktywach netto jednostki, w której dokonano inwestycji. Zysk lub strata inwestora obejmuje jego udział w zysku lub stracie jednostki, w której dokonano inwestycji, a inne całkowite dochody inwestora obejmują jego udział w innych całkowitych dochodach jednostki, w której dokonano inwestycji. Jeżeli udział jednostki w stratach jednostki stowarzyszonej jest równy lub wyższy od jego udziału w jednostce stowarzyszonej, jednostka zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach.

Zyski i straty wynikające z „oddolnych” i „odgórnych” transakcji pomiędzy Bankiem i jego jednostkami zależnymi a jednostką stowarzyszoną ujmuje się w sprawozdaniu finansowym Grupy jedynie w stopniu odzwierciedlającym udziały niepowiązanych inwestorów w jednostce stowarzyszonej. Udział inwestora w zyskach lub stratach jednostki stowarzyszonej z tytułu tych

transakcji podlega wyłączeniu.

Każdorazowo na koniec okresu sprawozdawczego Grupa ocenia istnienie przesłanek, które wskazują, czy konieczne jest dokonanie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do jej inwestycji netto w jednostce stowarzyszonej. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej, tj. wartości użytkowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, w zależności od tego, która z nich jest wyższa. W przypadku gdy wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną, Grupa ujmuje w rachunku zysków i strat odpis z tytułu utraty wartości.

5.7. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są w odpowiednich pozycjach rachunku zysków i strat. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

5.8. Aktywa i zobowiązania finansowe

Początkowe ujęcie

Nabywanie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji (a nie w momencie wpływu lub wypływu środków pieniężnych) oraz wykazuje się je w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym okresu, którego dotyczą.

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się według wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego niekwalifikowanych jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Klasyfikacja i wycena (aktywa finansowe)

Klasyfikacja aktywów finansowych odbywa się w momencie początkowego ujęcia składnika aktywów w bilansie i zależy od:

- modelu biznesowego w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, który określany jest na poziomie odzwierciedlającym sposób, w jaki zarządza się łącznie grupami aktywów finansowych, aby zrealizować określony cel biznesowy oraz
- charakterystyki umownych przepływów pieniężnych, tj. od tego, czy umowne przepływy pieniężne stanowią wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (tzw. kryterium SPPI – ang. *solely payments of principal and interest*).

W zależności od modelu biznesowego, a także charakterystyki umownych przepływów pieniężnych, aktywa finansowe mogą zostać zaklasyfikowane jako:

- wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Model biznesowy nie zależy od zamiarów kierownictwa odnośnie pojedynczego instrumentu. Grupa może mieć więcej niż jeden model biznesowy w zakresie zarządzania instrumentami finansowymi. Grupa ocenia swój model biznesowy biorąc pod uwagę wszystkie informacje, które są dostępne na dzień oceny. Takie informacje obejmują między innymi:

- przyjęte polityki i cele zarządzania portfelem oraz ich realizacja w praktyce;
- sposób, w jaki wyniki modelu biznesowego i aktywów finansowych utrzymywanych w ramach tego modelu biznesowego są oceniane i przekazywane kluczowemu personelowi kierowniczemu Grupy,
- rodzaje ryzyka, które mają wpływ na wyniki modelu biznesowego (i aktywów finansowych utrzymywanych w ramach tego modelu biznesowego), a w szczególności sposób, w jaki zarządza się tym ryzykiem,
- sposób, w jaki wynagradzane są osoby zarządzające aktywami finansowymi,
- częstotliwość, wartość sprzedaży aktywów z portfela we wcześniejszych okresach, powody tej sprzedaży oraz oczekiwania odnośnie przyszłych operacji sprzedaży.

Dłużne aktywa finansowe mogą zostać zakupione w ramach następujących modeli biznesowych:

- model biznesowy zakładający utrzymanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy (model „utrzymywanie”),
- model biznesowy, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych (model „utrzymywanie i sprzedaż”),
- inne modele biznesowe.

Aktywa finansowe, które są klasyfikowane do modelu biznesowego zakładającego utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, są zarządzane z zamiarem realizowania przepływów pieniężnych poprzez otrzymywanie płatności wynikających z umowy w całym okresie życia instrumentu. Jednakże Grupa nie musi utrzymywać wszystkich instrumentów w ramach tego modelu biznesowego do terminu wymagalności. Ten model biznesowy zakłada utrzymywanie aktywów finansowych nawet w przypadku, gdy następuje sprzedaż składników aktywów finansowych lub sprzedaż taka jest przewidywana w przyszłości (np. w przypadku, gdy następuje wzrost ryzyka kredytowego związanego z tymi aktywami). Działania w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym, które mają na celu ograniczenie potencjalnych strat wynikających z pogorszenia jakości kredytowej, są integralną częścią tego modelu biznesowego. Grupa może też dokonywać sprzedaży aktywów finansowych w celu zarządzania ryzykiem koncentracji.

W modelu biznesowym, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż składników aktywów finansowych, kluczowy personel kierowniczy Grupa podjęła decyzję o tym, że zarówno uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż aktywów finansowych są niezbędne do realizowania celu tego modelu biznesowego. Model ten zakłada większą częstotliwość i wartość sprzedaży w porównaniu z modelem „utrzymywanie”. Wynika to z faktu, że sprzedaż aktywów finansowych jest niezbędna do realizacji celu modelu biznesowego, a nie jest tylko jego działaniem sporadycznym. Nie istnieje jednak żaden określony próg częstotliwości lub wartości sprzedaży, który musi zostać osiągnięty w tym modelu biznesowym. Grupa utrzymuje instrumenty finansowe w tym modelu biznesowym między innymi w celu zarządzania bieżącymi potrzebami w zakresie płynności, utrzymaniem określonego profilu przychodów z tytułu odsetek lub dostosowanie okresu życia aktywów finansowych do terminu wymagalności zobowiązań, które są finansowane z tych aktywów.

Jeśli składnik aktywów finansowych nie jest klasyfikowany do modelu biznesowego „utrzymywanie” lub „utrzymywanie i sprzedaż”, wówczas klasyfikuje go do modelu biznesowego „sprzedaż”, który zakłada realizowanie przepływów pieniężnych poprzez sprzedaż aktywów. Grupa podejmuje decyzje w oparciu o wartości godziwe aktywów i zarządza nimi w celu realizowania tych wartości godziwych. W takim przypadku cel Grupy będzie realizowany poprzez aktywne kupno i sprzedaż aktywów finansowych, a uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy jest jedynie działaniem ubocznym realizacji celu tego modelu biznesowego.

W przypadku aktywów finansowych utrzymywanych w ramach modelu „utrzymywanie” lub modelu „utrzymywanie i sprzedaż” Grupa ustala, czy wynikające z umowy przepływy pieniężne ze składnika aktywów finansowych są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, czyli są zgodne z podstawową umową pożyczkową, przeprowadzając jakościowy test SPPI. W podstawowej umowie pożyczkowej odsetki obejmują:

- zapłatę za wartość pieniądza w czasie,
- zapłatę za ryzyko kredytowe,
- zapłatę za inne podstawowe rodzaje ryzyka związane z udzielaniem kredytów lub pożyczek (np. ryzyko płynności),
- zapłatę za koszty (np. koszty administracyjne) związane z utrzymywaniem składnika aktywów finansowych przez określony czas,
- marżę zysku.

Jeśli na podstawie jakościowego testu SPPI nie można ustalić czy wynikające z umowy przepływy pieniężne ze składnika aktywów finansowych są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, Grupa przeprowadza ilościowy test SPPI (tzw. benchmark test). Polega on na ocenie jak różniłyby się wynikające z umowy (niezdyskontowane) przepływy pieniężne z ocenianego składnika aktywów finansowych od poziomu referencyjnego (niezdyskontowanych) przepływów pieniężnych.

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Aktywa finansowe wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki oraz Grupa nie wyznaczył ich jako wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Aktywa finansowe są wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeśli spełnione są oba poniższe warunki oraz Grupa nie wyznaczyła ich jako wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnik aktywów finansowych wycenia się do wartości godziwej przez wynik finansowy, chyba że jest wyceniany w zamortyzowanym koszcie lub do wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Grupa może jednak w momencie początkowego ujęcia dokonać nieodwołalnego wyboru wyceny określonych inwestycji w instrumenty kapitałowe, które w przeciwnym razie byłyby wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy, późniejsze zmiany wartości godziwej ujmowane są w innych dochodach całkowitych.

Aktywa finansowe są także wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli są utrzymywane w ramach innych modeli biznesowych niż:

- utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy lub
- utrzymywanie aktywów zarówno w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaży aktywów finansowych.

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie:

- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, zawierające instrumenty pochodne i papiery wartościowe nabyte w celu odsprzedaży w bliskim terminie oraz
- aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zakupione lub utworzone składniki aktywów finansowych, które w momencie początkowego ujęcia są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (POCI)

POCI dotyczą instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu lub aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Aby składnik aktywów finansowych mógł zostać zakwalifikowany jako POCI muszą być spełnione dwa warunki tj.: nastąpiło pojawienie się nowego aktywa finansowego (np. w wyniku modyfikacji istotnej lub zakupu) oraz wystąpienie utraty wartości nowego aktywa (kwalifikacja do Koszyka 3 na dzień początkowego ujęcia). POCI są wyceniane metodą efektywnej stopy procentowej z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe. W tym przypadku Grupa dopuszcza stosowanie efektywnej stopy procentowej, w przypadku nieistotnej wartości instrumentów finansowych zidentyfikowanych jako POCI.

Klasyfikacja i wycena (zobowiązania finansowe)

Zobowiązania finansowe to każde zobowiązanie będące:

- a) wynikającym z umowy obowiązkiem:
 - wydania środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych innej jednostce,
 - wymiany aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych z inną jednostką na potencjalnie niekorzystnych warunkach,
- b) kontraktem, który będzie rozliczony lub może być rozliczony we własnych instrumentach kapitałowych jednostki i jest:
 - instrumentem niepochodnym, z którego wynika lub może wynikać obowiązek dostarczenia przez jednostkę zmiennej liczby własnych instrumentów kapitałowych,
 - instrumentem pochodnym, który będzie rozliczony lub może być rozliczony w inny sposób, niż przez wymianę ustalonej kwoty środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych na ustaloną liczbę własnych instrumentów kapitałowych jednostki. Z tego powodu własne instrumenty kapitałowe jednostki nie obejmują instrumentów, które same są umowami o przyszłe otrzymanie lub wydanie własnych instrumentów kapitałowych przez jednostkę.

Po początkowym ujęciu, Grupa wycenia wszystkie zobowiązania finansowe według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, z wyjątkiem:

- a) zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy,
- b) zobowiązań finansowych powstałych w wyniku przeniesienia składnika aktywów finansowych, których nie kwalifikuje się do wyłączenia z bilansu lub powstałych w wyniku zastosowania podejścia wynikającego z utrzymania zaangażowania,
- c) wystawionych gwarancji finansowych – po początkowym ujęciu wystawca takiej umowy wycenia ją według wartości wyższej z:
 - kwoty odpisu na oczekiwane straty kredytowe,
 - początkowo ujętej kwoty, w odpowiednich przypadkach pomniejszonej o skumulowaną kwotę dochodów ujmowanych zgodnie z zasadami MSSF 15;
- d) zobowiązań do udzielenia pożyczki oprocentowanej poniżej rynkowej stopy procentowej – po początkowym ujęciu wystawca takiego zobowiązania w późniejszych okresach wycenia ją według wyższej z następujących wartości:

- kwoty odpisu na oczekiwane straty kredytowe,
 - początkowo ujętej kwoty, w odpowiednich przypadkach pomniejszonej o skumulowaną kwotę dochodów ujmowanych zgodnie z zasadami MSSF 15;
- e) warunkowej zapłaty ujętej przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek, do którego zastosowanie ma MSSF 3 – taka zapłata warunkowa jest wyceniana w późniejszych okresach do wartości godziwej, a zmiany są ujmowane w wyniku finansowym.

Modyfikacje składników aktywów finansowych

Modyfikacja instrumentu finansowego to wynikająca z renegotjacji (w tym ugód podpisywanych z klientami w ramach restrukturyzacji), skutkująca podpisaniem aneksu do umowy kredytowej z klientem, zmiana przepływów pieniężnych związanych ze składnikiem aktywów finansowych, która nie prowadzi do zaprzestania ujmowania danego składnika aktywów (modyfikacja nieistotna). Nie stanowi modyfikacji nieistotnej zmiana przepływów kontraktowych wynikająca z realizacji warunków umownych. W przypadku modyfikacji nieistotnej wartość bilansowa brutto składnika aktywów finansowych zostaje przeliczona do wartości bieżącej renegotjowanych lub zmodyfikowanych umownych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych oryginalną lub ostatnią efektywną stopą procentową aktywa lub efektywną stopą procentową skorygowaną o straty kredytowe w przypadku aktywów zakwalifikowanych jako POCl. Zidentyfikowany w ramach przeliczenia wartości bilansowej brutto zysk / stratę z tytułu modyfikacji ujmuje się w wyniku finansowym. Korekta wartości bilansowej brutto aktywa finansowego z tytułu modyfikacji podlega rozliczeniu w wynik odsetkowy metodą efektywnej stopy procentowej. Koszty lub prowizje związane z modyfikacją (np. prowizja pobierana z tytułu podpisywanego aneksu) korygują wartość bilansową zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych i są amortyzowane przez pozostały okres życia tego aktywa.

Modyfikacja istotna to wynikająca z renegotjacji (w tym ugód podpisywanych z klientami w ramach restrukturyzacji), skutkująca podpisaniem aneksu do umowy kredytowej z klientem, zmiana przepływów pieniężnych związanych ze składnikiem aktywów finansowych, która prowadzi do zaprzestania ujmowania danego składnika aktywów finansowych. Wynik na modyfikacji istotnej jest ujmowany w pozycji „Wynik tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy” Zmodyfikowany instrument finansowy traktowany jest jako nowe aktywo, następuje jego początkowe ujęcie w bilansie w wartości godziwej. W przypadku, gdy istnieją przesłanki pozwalające stwierdzić, że wartość bilansowa składnika aktywów w momencie istotnej modyfikacji nie stanowi odzwierciedlenia jego wartości godziwej, konieczne jest dokonanie korekty ekspozycji do wartości godziwej.

Grupa przyjęła kryteria ilościowe i jakościowe identyfikacji modyfikacji istotnej. Do kryteriów jakościowych identyfikacji modyfikacji istotnej należą:

- przewalutowanie (z wyjątkiem tego wynikającego z obowiązujących przepisów prawa i umowy kredytowej),
- zmiana dłużnika (głównego kredytobiorcy, z wyjątkiem wynikającej ze śmierci dłużnika),
- zmiana produktu (np. z kredytu na obligację),
- wprowadzenie do umowy cechy umownej naruszającej kryteria Testu SPPI lub usunięcie takiej cechy.

Identyfikacja co najmniej jednego z wymienionych powyżej kryteriów jakościowych prowadzi do rozpoznania istotnej modyfikacji aktywa finansowego. W przypadku braku identyfikacji przesłanek jakościowych wymagana jest weryfikacja kryterium ilościowego.

Do kryteriów ilościowych identyfikacji modyfikacji istotnej należy zwiększenie kwoty zaangażowania ekspozycji o co najmniej 10%. Przez kwotę zaangażowania ekspozycji rozumiana jest wartość umowna instrumentu finansowego na dzień poprzedzający zdarzenie, które analizowane jest pod kątem istotnej modyfikacji.

Usunięcie z bilansu aktywów i zobowiązań finansowych

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych, korzyści i ryzyka przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

W szczególności Grupa dokonuje spisania należności kredytowych z bilansu w ciężar utworzonych odpisów z tytułu utraty wartości, gdy te należności są nieściągalne, to znaczy:

- koszty dalszej windykacji należności przekraczać będą wpływy z windykacji,
- nieskuteczność egzekucji należności Grupa stwierdzona została odpowiednim dokumentem właściwego organu postępowania egzekucyjnego bądź Grupa uzyskała postanowienie o zakończeniu postępowania upadłościowego lub oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości w związku z brakiem majątku dłużnika,
- nie jest możliwe ustalenie majątku dłużnika nadającego się do egzekucji i nie jest znane miejsce pobytu dłużnika,
- roszczenia uległy przedawnieniu bądź umorzeniu.

Grupa dokonuje odpisu (w całości lub części) wartości bilansowej brutto instrumentów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie, jeśli nie ma uzasadnionych perspektyw na odzyskanie danego składnika aktywów finansowych w całości lub części. Odpisanie stanowi zdarzenie prowadzące do zaprzestania ujmowania. Grupa dokonuje okresowej analizy odzyskiwalności składnika aktywów finansowych, w szczególności odsetek karnych i ustawowych, w podziale na rodzaje portfeli na bazie analizy danych historycznych w tym zakresie, w okresie ostatnich 5 lat. W przypadku, gdy analiza odzyskiwalności składnika aktywów finansowych, w szczególności odsetek karnych i ustawowych wskazuje, że historycznie odzyskiwalność nie przekraczała 5% wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych, Grupa dokonuje odpisu odsetek karnych i ustawowych w pełnej wysokości. Składnik aktywów finansowych, który został odpisany może być w dalszym ciągu przedmiotem procesu windykacyjnego prowadzonego przez Grupa mającego na celu odzyskanie należnych kwot.

Grupa przestaje ujmować zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony, wygasł lub gdy nastąpiła istotna modyfikacja warunków umowy.

5.9. Pochodne instrumenty finansowe

Instrument pochodny jest to instrument finansowy spełniający wszystkie trzy poniższe warunki:

- a) jego wartość zmienia się ze zmianą określonej stopy procentowej, ceny instrumentu finansowego, ceny towaru, kursu walutowego, indeksu ceny lub stóp, ratingu kredytowego lub indeksu kredytowego czy też innej zmiennej, przy założeniu, że w przypadku zmiennej niefinansowej, zmienna ta nie jest specyficzna dla strony kontraktu (czasami zwana instrumentem bazowym),
- b) nie wymaga żadnej początkowej inwestycji netto lub wymaga początkowej inwestycji netto mniejszej niż dla innych rodzajów kontraktów, dla których oczekuje się podobnych reakcji na zmiany czynników rynkowych oraz
- c) jego rozliczenie nastąpi w przyszłości.

Pochodne instrumenty finansowe niebędące przedmiotem rachunkowości zabezpieczeń ujmowane są w dniu zawarcia transakcji i na koniec okresu sprawozdawczego do wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej Grupa zalicza odpowiednio do wyniku na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy lub do wyniku z pozycji wymiany (transakcje FX swap, FX forward oraz transakcje CIRS) w korespondencji odpowiednio z należnościami/zobowiązaniami z tytułu pochodnych instrumentów finansowych.

Efekt ostatecznego rozliczenia transakcji pochodnych wykazuje się w pozycji wyniku na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy lub w przypadku pochodnych walutowych instrumentów

finansowych (transakcje FX swap, FX forward oraz transakcje CIRS) w pozycji wynik z pozycji wymiany.

Kwoty bazowe transakcji pochodnych wykazywane są w pozycjach pozabilansowych w dniu zawarcia transakcji i przez cały okres ich trwania. Pozycje pozabilansowe wyrażone w walutach obcych podlegają przeszacowaniu na koniec dnia według średniego kursu NBP (fixing z dnia wyceny).

Wartość godziwą pochodnych instrumentów finansowych znajdujących się na rynku stanowi cena rynkowa. W pozostałych przypadkach jest to wartość godziwa określona na podstawie modelu wyceny, do którego dane pozyskano z aktywnego rynku (w szczególności w przypadku instrumentów typu IRS i CIRS metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych).

5.10. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowany instrument pochodny jest komponentem kontraktu hybrydowego, który zawiera również niebędącą instrumentem pochodnym umowę zasadniczą, powodującym, że niektóre z przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu łącznego zmieniają się w sposób podobny do przepływów, które wynikałyby z samodzielnie występującego instrumentu pochodnego.

Jeśli kontrakt hybrydowy zawiera umowę zasadniczą będącą składnikiem aktywów finansowych, Grupa stosuje wymogi określone w punkcie 5.8 do całego kontraktu hybrydowego.

Jeśli kontrakt hybrydowy zawiera umowę zasadniczą, która nie jest składnikiem aktywów finansowych, wówczas wbudowany instrument pochodny oddziela się od umowy zasadniczej i ujmuje jako instrument pochodny wtedy i tylko wtedy, gdy:

- a) cechy ekonomiczne wbudowanego instrumentu pochodnego oraz ryzyko z nim związane nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwymi dla umowy zasadniczej;
- b) samodzielny instrument o takich samych warunkach umownych jak wbudowany instrument pochodny spełniałby definicję instrumentu pochodnego; oraz
- c) kontrakt hybrydowy nie jest wyceniany w wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej nie są ujmowane w wyniku finansowym (tj. instrument pochodny, który jest wbudowany w zobowiązanie finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, nie jest oddzielany).

5.11. Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa przyjęła politykę rachunkowości w zakresie rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych zabezpieczających ryzyko stopy procentowej zgodną z MSR 39 wprowadzonym przez Rozporządzenie Komisji Europejskiej. 'Carve out' w MSR 39 wprowadzonym przez Rozporządzenie Komisji Europejskiej umożliwia Grupie wyznaczenie grupy instrumentów pochodnych jako instrumentu zabezpieczającego oraz znosi niektóre ograniczenia wynikające z MSR 39 w zakresie zabezpieczenia depozytów (z możliwością wypłaty na żądanie), a także w zakresie przyjęcia strategii zabezpieczającej mniej niż 100% przepływów. Zgodnie z MSR 39 wprowadzonym przez Rozporządzenie Komisji Europejskiej rachunkowość zabezpieczeń może mieć zastosowanie do depozytów, a nieefektywność zabezpieczenia ma miejsce tylko wtedy, gdy ponownie oszacowana wartość przepływów pieniężnych w danym przedziale czasowym jest niższa niż zabezpieczana wartość dotycząca danego przedziału czasowego. W rachunkowości zabezpieczeń zabezpieczenia klasyfikowane są jako:

- zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczające przed ryzykiem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub
- zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, zabezpieczające przed zmianami przepływów środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją lub
- zabezpieczenie inwestycji netto w jednostce zagranicznej.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania jest rozliczane jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana z częstotliwością miesięczną w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub nieujętego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłyby wpływać na wynik finansowy.

Grupa stosuje zabezpieczenia portfelowe wartości godziwej depozytów złotych opartych na stałej stopie procentowej przed ryzykiem zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka zmiany referencyjnej stopy procentowej WIBOR. Instrumentem zabezpieczającym w tego rodzaju zabezpieczeniach portfelowych jest całość lub część portfela instrumentów pochodnych typu IRS. Grupa wyznacza powiązania zabezpieczające na podstawie analizy wrażliwości wartości godziwej zabezpieczanego portfela depozytów oraz portfela instrumentów zabezpieczających na ryzyko zmiany referencyjnej stopy procentowej WIBOR. Analiza ta oparta jest o miary „BPV” oraz „duration”. Efektywność powiązania zabezpieczającego jest mierzona z częstotliwością miesięczną.

W zabezpieczeniach portfelowych wartości godziwej koszty z tytułu odsetek od zabezpieczanej części portfela depozytów korygowane są o naliczone przychody lub koszty z tytułu odsetek od zabezpieczającej transakcji IRS, dotyczące danego okresu sprawozdawczego. Równocześnie zmiana wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako instrument zabezpieczający w danym okresie wykazywana jest w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany” – w tej samej pozycji co zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej wynikającej z zabezpieczanego rodzaju ryzyka. Zmiana wartości godziwej części portfela depozytów złotych wyznaczonych w danym okresie jako pozycja zabezpieczana koryguje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej „Zobowiązania wobec klientów”. Korekta wartości bilansowej zabezpieczanego portfela depozytów jest amortyzowana liniowo od miesiąca następującego po miesiącu dokonania korekty przez okres pozostały do upływu terminu wymagalności zabezpieczanych przepływów pieniężnych. Kwota amortyzacji koryguje „Koszty z tytułu odsetek” w rachunku zysków i strat.

Główne zidentyfikowane przez Grupę źródła nieefektywności dotyczące relacji zabezpieczających wartość godziwą:

- wpływ ryzyka kredytowego kontrahenta oraz własnego ryzyka kredytowego Banku na wartość godziwą instrumentów zabezpieczających, tj. swapów na stopę procentową (IRS), które nie jest odzwierciedlone w wartości godziwej pozycji zabezpieczanej;
- różnice w oprocentowaniu instrumentów zabezpieczanych i zabezpieczających;
- różnice w terminach zapadalności instrumentów zabezpieczanych i zabezpieczających.

Zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych

W ramach rachunkowości zabezpieczeń zmienności przepływów pieniężnych dla portfela kredytów hipotecznych w CHF oraz portfela depozytów terminowych w PLN, Grupa ustanowiła dwa osobne powiązania zabezpieczające. Rzeczywiste transakcje CIRS float-to-float CHF/PLN zostały podzielone na dwie sztuczne transakcje:

- sztuczną transakcję CIRS float-to-fixed CHF/PLN zabezpieczającą ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej portfela kredytów hipotecznych indeksowanych do CHF – powiązanie zabezpieczające typu A
- sztuczną transakcję IRS fixed-to-float PLN zabezpieczającą ryzyko stopy procentowej portfela depozytów terminowych w PLN – powiązanie zabezpieczające typu B.

W momencie ustanowienia powiązania zabezpieczającego oraz w trakcie trwania powiązania zabezpieczającego, wartość godziwa transakcji sztucznych równa jest wartości godziwej transakcji rzeczywistych.

W celu odzwierciedlenia przepływów na transakcjach zabezpieczanych tworzone są hipotetyczne transakcje zabezpieczane. W ramach powiązania zabezpieczającego typu A – tworzone są transakcje float-to-fixed CHF/PLN, nominał w CHF odpowiada nominałowi rzeczywistej transakcji zabezpieczającej w CHF, natomiast nominał PLN zależny jest od kursu walutowego z dnia ustanowienia powiązania zabezpieczającego. Noga zmienna hipotetycznej transakcji odzwierciedla przepływy pieniężne z portfela kredytów hipotecznych indeksowanych do CHF.

W ramach powiązania zabezpieczającego typu B zabezpieczającego ryzyko stopy procentowej portfela depozytów terminowych w PLN, stworzona została hipotetyczna transakcja IRS fixed-to-float PLN o nominale ustalonym w walucie PLN i równym nominałowi nogi PLN rzeczywistej transakcji CIRS float-to-float CHF/PLN z dnia ustanowienia powiązania zabezpieczającego.

W trakcie okresu zabezpieczenia Grupa dokonuje pomiarów efektywności powiązania zabezpieczającego. Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających wykazywana jest w kapitale z aktualizacji wyceny w wielkości w jakiej zabezpieczenie jest efektywne. Nieefektywna część zabezpieczenia ujmowana jest w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany”. Część efektywna zgromadzona w kapitale z aktualizacji wyceny podlega stopniowej reklasyfikacji (amortyzacji) według opracowanego przez Grupę harmonogramu do rachunku zysków i strat w okresie do wygaśnięcia pierwotnego portfela (amortyzacja liniowa, względem czasu).

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany, jeżeli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub gdy Grupa unieważni powiązanie zabezpieczające.

Główne zidentyfikowane przez Grupę źródła nieefektywności dotyczące relacji zabezpieczających przepływy pieniężne:

- różnice w nominale nogi PLN sztucznych i hipotetycznych transakcji CIRS, wynikające z upływu czasu i zmian kursowych pomiędzy zawarciem transakcji zabezpieczającej, a włączeniem jej do powiązania zabezpieczającego;
- różnice w oprocentowaniu instrumentów zabezpieczanych i zabezpieczających;
- różnice w terminach przeszacowań instrumentów zabezpieczających, tj. walutowych swapów na stopę procentową (CIRS) oraz pozycji zabezpieczanych.

5.12. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy koniec okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych. Jeżeli takie przesłanki istnieją, Grupa ustala kwoty odpisów z tytułu utraty wartości.

W MSSF 9 wykorzystywany jest model utraty wartości oparty o koncepcję „oczekiwanych strat kredytowych” (ang. *expected credit loss*, ECL), tzn. Grupa kalkuluje odpisy z tytułu utraty wartości w oparciu o ECL, kładąc nacisk na podejście

tw. forward-looking, a więc zorientowane na szacowanie przyszłych strat w oparciu o prognozy i spodziewane przyszłe warunki ekonomiczne w kontekście oceny ryzyka kredytowego ekspozycji.

Model utraty wartości oparty o koncepcję ECL ma zastosowanie do składników aktywów finansowych zakwalifikowanych do kategorii aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie lub do wartości godziwej przez inne całkowite dochody, z wyjątkiem instrumentów kapitałowych.

Zgodnie z MSSF 9 Bank szacuje oczekiwaną stratę kredytową dzieląc ekspozycje na koszyki:

1. Koszyk 1: 12-miesięczna oczekiwana strata kredytowa – oczekiwana strata związana z prognozowanymi oczekiwanymi przypadkami wystąpienia utraty wartości w ciągu 12 miesięcy od daty bilansowej, dla takich ekspozycji, dla których od momentu początkowego ujęcia do daty bilansowej nie zidentyfikowano znacznego wzrostu ryzyka kredytowego i nie stwierdzono utraty wartości,
2. Koszyk 2: oczekiwana strata kredytowa w całym okresie życia – oczekiwana strata związana z przypadkami wystąpienia utraty wartości w całym okresie oczekiwanego życia składnika aktywów finansowych, dla takich ekspozycji, dla których od momentu początkowego ujęcia do daty bilansowej zidentyfikowano znaczny wzrost ryzyka kredytowego, ale nie rozpoznano utraty wartości,
3. Koszyk 3: oczekiwana strata kredytowa w całym okresie życia – oczekiwana strata w całym okresie oczekiwanego życia składnika aktywów finansowych, dla takich ekspozycji, dla których do daty bilansowej stwierdzono utratę wartości.

Na każdą datę raportową Bank określa dla każdej wycenianej ekspozycji, czy ryzyko kredytowe związane z daną ekspozycją znacząco wzrosło od momentu początkowego ujęcia jak również czy zostały zareportowane przesłanki utraty wartości.

Bank wdrożył definicję niewykonania zobowiązania (dalej „default”) zgodnie z rekomendacjami EBA i zapisami standardu MSSF 9.

Bank stosuje przesłankę dotyczącą braku lub opóźnienia w spłacie powyżej 90 DPD, przy czym zastosowano definicję przeterminowania w spłacie zgodną z rekomendacjami EBA.

W zakresie pozostałych przesłanek świadczących o klasyfikacji ekspozycji do Koszyka 3 Bank stosuje przesłanki takie jak:

- znaczące trudności finansowe dłużnika objawiające się zaklasyfikowaniem do najgorszej klasy (dla klientów korporacyjnych),
- pożyczka/ kredyt stała się wymagalna w całości w wyniku wypowiedzenia umowy (ekspozycja została przekazana do windykacji),
- wyłudzenie pożyczki/ kredytu,
- pożyczka/ kredyt jest kwestionowana przez dłużnika na drodze postępowania sądowego,
- zgon klienta,
- restrukturyzacja pożyczki/ kredytu – wielokrotna lub powodująca utratę przepływów na umowie lub dla ekspozycji ze znaczącymi przeterminowaniami w spłacie,
- został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika lub wnioski o wszczęcie postępowania naprawczego,
- indywidualne przesłanki świadczące o defaulcie dla ekspozycji indywidualnie znaczących,
- зараżenie utratą wartości przez inne ekspozycje klienta w przypadku klientów korporacyjnych oraz z uwzględnieniem progu istotności 20% dla klientów detalicznych.

Bank stosuje okresy kwarantanny w celu uprawdopodobnienia się ustania przesłanek klasyfikujących ekspozycję do defaultu.

W okresie pierwszych 3 miesięcy kwarantanny ekspozycja jest nadal zaliczana do defaultu, a przez kolejne 3 miesiące kwarantanny klasyfikowana jest w Koszyku 2.

Na potrzeby oszacowania czy istotnie wzrosło ryzyko kredytowe ekspozycji w stosunku do momentu początkowego ujęcia Bank zdefiniował katalog przesłanek klasyfikujących do Koszyka 2, m. in.:

- brak lub opóźnienie w płatnościach powyżej 30 DPD (zgodnie z obowiązującym w Banku algorytmem szacowania przeterminowania),
- ujęcie klienta korporacyjnego na tzw. Watch-liście w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania,
- problemy kontrahenta detalicznego wynikające z utraty pracy lub obniżenia dochodów, niespłacanie zadłużenia w innych instytucjach lub znaczące pogorszenie DTI,
- skorzystanie przez klienta ze wsparcia BGK (dla kredytów mieszkaniowych),
- restrukturyzacja ekspozycji nieskutkująca klasyfikacją do Koszyka 3,
- SICR – istotny wzrost prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w całym okresie życia ekspozycji – szacowane w zależności od rodzaju ekspozycji poprzez porównanie krzywych prawdopodobieństwa defaultu w okresie życia ekspozycji według obecnej sytuacji ekspozycji oraz na moment początkowego ujęcia ekspozycji lub poprzez porównanie ocen jakościowych ekspozycji (dla klientów korporacyjnych, dla których nie są stosowane krzywe prawdopodobieństwa defaultu).

Bank zdefiniował portfele tzw. Low Credit Risk (niskie ryzyko kredytowe), do których zostały zaklasyfikowane m. in. ekspozycje wobec klientów JST/ SP, wspólnot mieszkaniowych, banków czy skupione wierzytelności leasingowe, dla których zawarto umowy tzw. wykupu zwrotnego w przypadku defaultu klienta. Bank na potrzeby klasyfikacji ekspozycji do odpowiedniego Koszyka dla portfeli LCR stosuje wszystkie opisane powyżej kryteria klasyfikacji za wyłączeniem kryterium SICR oraz dla portfela skupionych wierzytelności leasingowych z wyłączeniem kryterium 30 DPD jako kryterium klasyfikacji do Koszyka 2.

Bank prowadzi wycenę indywidualną dla ekspozycji indywidualnie znaczących zaklasyfikowanych do Koszyka 3 oraz dla wybranych grup ekspozycji niezależnie od klasyfikacji do koszyków i wartości tych ekspozycji – określanych dalej jako ekspozycje z obowiązkową wyceną indywidualną (np. ekspozycje typu NOSTRO, listy hipoteczne zastawne czy inne transakcje zawierane na rynku międzybankowym lub ekspozycje developerskie). Dla ekspozycji indywidualnie znaczących oraz dla ekspozycji z obowiązkową wyceną indywidualną w Bank dokonuje co najmniej raz na kwartał przeglądu przesłanek świadczących o utracie wartości, a następnie dokonuje oszacowania poziomu odpisów dla ekspozycji indywidualnie znaczących zaklasyfikowanych do Koszyka 3 oraz dla ekspozycji z obowiązkową wyceną indywidualną jako różnicy pomiędzy wartością bilansową tego kredytu a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o efektywną stopę procentową kredytu. Bank na potrzeby szacowania poziomu przepływu stosuje podejście oparte o scenariusze, w tym w przypadku kredytów, dla których zostało ustanowione zabezpieczenie, bieżąca wartość szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych uwzględnia przepływy pieniężne, które mogą zostać uzyskane z egzekucji przedmiotu zabezpieczenia, pomniejszone o koszty egzekucji oraz sprzedaży przedmiotu zabezpieczenia, jeżeli egzekucja jest prawdopodobna.

Pozostałe ekspozycje niewyceniane indywidualnie są włączane do portfeli o podobnej charakterystyce poziomu ryzyka kredytowego ze względu m.in. na rodzaj produktu, klienta oraz sposób wyceny na moment uruchomienia i wyceniane w cyklach miesięcznych w sposób grupowy – w pierwszej kolejności ekspozycje są klasyfikowane do odpowiedniego Koszyka, a następnie szacowany jest poziom strat kredytowych w okresie 12 M (Koszyk 1) lub lifetime (dla pozostałych Koszyków).

Bank zbudował modele parametrów portfelowych wykorzystywanych na potrzeby szacowania oczekiwanych strat kredytowych w sposób grupowy z uwzględnieniem stosowanej definicji default, podejścia forward-looking oraz prognoz makroekonomicznych. W ramach modelu PD szacowane są krzywe prawdopodobieństwa defaultu w zależności od horyzontu szacowanej straty (12 M vs lifetime) z uwzględnieniem oczekiwań Banku w zakresie kształtowania się przyszłej sytuacji makroekonomicznej oraz z uwzględnieniem danych behawioralnych ekspozycji. W zakresie szacowania parametrów LGD Bank stosuje podejście do szacowania wskaźnika uzdrowień (CR) oraz poziomu stóp odzysków (RR) z uwzględnieniem przyszłej sytuacji makroekonomicznej w zakresie kształtowania się cen nieruchomości, dodatkowo element forward-looking został

wdrożony na bazie szacunków charakterystyk ekspozycji mających wpływ na obserwowany poziom odzysków i uzdrowień z ekspozycji w okresie jej życia.

Na potrzeby modelowania oczekiwanej wartości ekspozycji na moment wejścia w default dla ekspozycji rewolwingowych bez zdefiniowanych harmonogramów, wdrożono modele wartości bilansowej i pozabilansowej w oparciu o historyczne wzorce behawioralne spłat i pociągnięć do momentu wejścia ekspozycji w default.

Na każdą datę raportową Bank określa dla każdej wycenianej ekspozycji, czy ryzyko kredytowe związane z daną ekspozycją znacząco wzrosło od momentu początkowego ujęcia jak również czy zostały zaraportowane przesłanki utraty wartości. Jeśli w poprzednim okresie sprawozdawczym jednostka wyceniła odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia, ale na bieżący dzień sprawozdawczy ustala, iż dla danej ekspozycji nie istnieją przesłanki świadczące o znaczącym wzroście ryzyka kredytowego w stosunku do momentu początkowego ujęcia i nie zostały zaraportowane przesłanki utraty wartości, to Bank wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym na bieżący dzień sprawozdawczy. Bank stosuje dla szerokiego katalogu przesłanek klasyfikujących ekspozycje zarówno do Koszyka 2-go jak i do Koszyka 3-go tzw. okres karencji, tj. określoną liczbę miesięcy kalendarzowych od ostatniej daty zaobserwowania przesłanki przy spełnieniu odpowiednich warunków dotyczących terminowości spłaty zobowiązań, dopiero po spełnieniu tak zdefiniowanych okresów karencji dla danej przesłanki możliwe jest przeklasyfikowanie ekspozycji z danego Koszyka.

Z zastrzeżeniem MSSF 9 paragrafów 5.5.13–5.5.16, na każdy dzień sprawozdawczy jednostka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia, jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia.

Nowy sposób kalkulacji utraty wartości aktywów finansowych ma również wpływ na sposób rozpoznania przychodu odsetkowego. W szczególności, przychód odsetkowy od składników aktywów znajdujących się w Koszykach 1 i 2 jest wyznaczany poprzez przyłożenie efektywnej stopy procentowej do ekspozycji brutto, natomiast w Koszyku 3 poprzez przyłożenie efektywnej stopy procentowej do zamortyzowanego kosztu składnika aktywów, uwzględniającego odpisy z tytułu utraty wartości.

5.13. Transakcje kupna/ sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odsprzedaży/ odkupu

Transakcje repo i reverse-repo oraz transakcje sell-buy back i buy-sell back są operacjami sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej cenie.

Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (repo oraz sell-buy back) na moment zawarcia ujmują się w „Zobowiązaniach wobec banków i instytucji finansowych”. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (reverse-repo oraz buy-sell back) ujmują się jako „Należności od banków i instytucji finansowych”.

Transakcje repo i reverse repo są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, natomiast papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji z przyrzeczeniem odkupu nie są usuwane z bilansu i podlegają wycenie według zasad określonych dla poszczególnych portfeli papierów wartościowych. Różnica między ceną sprzedaży i odkupu jest traktowana odpowiednio jako przychody/ koszty odsetkowe i rozliczana jest w czasie trwania umowy z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

5.14. Udzielone zobowiązania warunkowe

W ramach działalności operacyjnej Grupa zawiera transakcje, które w momencie ich zawarcia nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa lub zobowiązania, lecz powodują powstanie zobowiązań warunkowych.

Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy,
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków pieniężnych lub innych aktywów w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można oszacować w sposób wiarygodny.

Na udzielone zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem braku wywiązania się zleceniodawcy z warunków umowy tworzone są rezerwy zgodnie z MSSF 9.

5.15. Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych

Składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli Grupa posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz zamierza przeprowadzić rozliczenie w kwocie netto lub jednocześnie zrealizować dany składnik aktywów i uregulować zobowiązanie.

5.16. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/ kosztu wytworzenia po pomniejszeniu o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia/ koszt wytworzenia oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdadnego do używania. W wartości bilansowej rzeczowych aktywów trwałych ujmowane są także wydatki związane z ulepszeniem/ podwyższeniem wartości środka trwałego. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają wynik finansowy w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów. Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się i w razie konieczności koryguje na koniec każdego roku obrotowego.

Typ środków trwałych	Szacowany okres użytkowania
Inwestycje w obiektach obcych	czas trwania umowy najmu – do 10 lat
Budynki	od 40 do 66,6 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	od 4 do 14 lat
Zespoły komputerowe	od 2 do 10 lat
Środki transportu	od 2,5 do 5 lat
Sprzęt biurowy, meble	od 2 do 10 lat

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w wyniku finansowym w okresie, w którym dokonano usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

5.17. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomość inwestycyjna to nieruchomość (grunt, budynek lub część budynku albo oba te elementy), którą Grupa traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości, względnie obie te korzyści, przy czym nieruchomość taka nie jest wykorzystywana przy świadczeniu usług lub czynnościach administracyjnych, ani też przeznaczona na sprzedaż w ramach zwykłej działalności.

Nieruchomość inwestycyjną ujmuje się w aktywach wtedy i tylko wtedy, gdy uzyskanie przez Grupę przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z tą nieruchomością jest prawdopodobne oraz można wiarygodnie wycenić jej cenę nabycia lub koszt wytworzenia. Nieruchomość inwestycyjną początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Przy początkowej wycenie uwzględnia się koszty bezpośrednio związane z transakcją zakupu. Wartość początkową nieruchomości przyjętej przez Bank w trybie art. 453 KC na podstawie umowy o świadczenie w miejscu wykonania, stanowi cena z aktu notarialnego lub prawomocnego postanowienia sądu powiększona o wszelkie koszty bezpośrednio związane z tą transakcją. Wartość początkową nieruchomości przejętej w postępowaniu egzekucyjnym w zamian za częściową/całkowitą redukcję wierzytelności z tytułu udzielonego kredytu/ pożyczki stanowi cena wskazana w prawomocnym postanowieniu sądu o przysądzeniu własności nieruchomości na rzecz Banku, powiększona o koszty postępowania sądowego i egzekucyjnego bezpośrednio związane z transakcją przejęcia.

Po początkowym ujęciu nieruchomość inwestycyjna wyceniana jest według modelu wartości godziwej, a zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej ujmuje się w wyniku za okres, w którym nastąpiła zmiana, w pozycji „Pozostałe przychody/ koszty operacyjne”. Wartość godziwą nieruchomości inwestycyjnej ustala się zgodnie z wytycznymi MSSF 13.

Nieruchomość inwestycyjna jest usuwana z bilansu w przypadku jej zbycia lub w przypadku stałego wycofania z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałe przychody/koszty operacyjne, w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez Grupę lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez Grupę staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady obowiązujące dla rzeczowych aktywów trwałych aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

5.18. Aktywa przejęte za długi

Aktywa przejęte za długi wycenia się w koszcie lub wartości netto możliwej do uzyskania, zależnie od tego, która z kwot jest niższa. Wartość netto możliwa do uzyskania jest to szacunkowa cena sprzedaży pomniejszona o koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

5.19. Wartości niematerialne

Składnik wartości niematerialnych to możliwy do zidentyfikowania niepieniężny składnik aktywów, nieposiadający postaci fizycznej, nad którym Grupa sprawuje kontrolę i który wygeneruje przyszłe korzyści ekonomiczne dla Grupy. Wartości niematerialne mogą zostać nabyte w oddzielnej transakcji, wytworzone we własnym zakresie lub przejęte w drodze połączenia jednostek gospodarczych.

Składnik wartości niematerialnych wycenia się przy początkowym ujęciu w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po początkowym ujęciu wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są wykazywane

w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

W wartościach niematerialnych kapitalizowane są następujące nakłady na prace rozwojowe:

- wydatki na usługi wykorzystane przy wytwarzaniu wartości niematerialnej,
- wydatki na świadczenia pracownicze bezpośrednio związane z wytworzeniem danego składnika.

Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem nakładów na prace rozwojowe, są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Szacowany okres użytkowania oprogramowania komputerowego wynosi 2-10 lat. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane są corocznie poddawane testowi na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w wyniku finansowym w momencie jego wyksięgowania.

Relacje z klientami

Zgodnie z wymogami MSSF 3 możliwe do zidentyfikowania wartości niematerialne jednostki przejmowanej podlegają ujęciu odrębnie od wartości firmy bez względu na to, czy przed transakcją nabycia kontroli były one ujmowane w bilansie tej jednostki, czy też nie. W wyniku transakcji nabycia przez Grupę zorganizowanych części przedsiębiorstwa zidentyfikowano wartości niematerialne spełniające kryteria odrębnego ujęcia w bilansie Grupy – relacje z klientami depozytowymi (tzw. „Core Deposit Intangible”). Z punktu widzenia Grupy odzwierciedlają one korzyść w postaci tańszego źródła finansowania działalności odpowiadającą różnicy pomiędzy kosztem uzyskania finansowania ze źródeł zewnętrznych a kosztem oprocentowania przejętych rachunków bieżących oraz strumienia przychodów pozaodsetkowych, pomniejszonych o odpowiednie koszty. Wycena do wartości godziwej polega na określeniu wartości bieżącej przyszłych korzyści, stanowiących różnicę pomiędzy kosztem finansowania Grupy ze źródeł zewnętrznych (np. rynku międzybankowego) a kosztem oprocentowania rachunków bieżących oszacowanych dla przewidywanego okresu utrzymania klienta depozytowego na podstawie historycznych zachowań klientów i wskaźnika ich odejść z Grupy.

Relacje z klientami depozytowymi podlegają amortyzacji liniowej przez okres w jakim zgodnie z założeniami spodziewana jest realizacja większości korzyści ze składników wartości niematerialnych.

Wartość firmy

Wartość firmy jest wartością powstałą w wyniku nabycia jednostek zależnych. Wartość firmy jest początkowo ujmowana według nadwyżki kosztów połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej do wartości godziwej netto, możliwych do zidentyfikowania przejmowanych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Wartość firmy jest wykazywana w wysokości ceny nabycia pomniejszonej o łączne dotychczasowe odpisy aktualizacyjne wynikające z tytułu utraty wartości. Wartość firmy nie jest amortyzowana, a jedynie corocznie testowana pod kątem utraty wartości. Utrata wartości ustalana jest poprzez oszacowanie wartości odzyskiwalnej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, którego dotyczy dana wartość firmy. W przypadku, gdy wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa

niż jego wartość bilansowa powiększona o wartość firmy, tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości firmy.

5.20. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży klasyfikowane są aktywa trwałe, w przypadku, gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Ten warunek może być spełniony tylko, kiedy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa Banku do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w kwocie niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej na dzień klasyfikacji lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaliczonych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

W przypadku, gdy kryteria klasyfikacji do grupy aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży nie są spełnione Grupa zaprzestaje ich ujmowania jako przeznaczone do sprzedaży i dokonuje reklasyfikacji do właściwej kategorii aktywów. W takim przypadku ten składnik aktywów jest wyceniany w kwocie niższej z dwóch wartości:

- jego wartości bilansowej z dnia poprzedzającego klasyfikację tego składnika jako przeznaczonego do sprzedaży, skorygowanej o amortyzację lub aktualizację wyceny, która zostałaby ujęta, gdyby nie został zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży,
- jego wartości odzyskiwanej z dnia podjęcia decyzji o braku jego sprzedaży.

Działalność zaniechana to element przedsięwzięcia Grupy, który został zbyty lub jest zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży, jak również stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności jednostki lub jej geograficzny obszar działalności, albo jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem odsprzedaży. Klasyfikacja do działalności zaniechanej następuje w momencie zbycia lub w momencie, gdy działalność spełnia kryteria działalności przeznaczonej do sprzedaży, jeśli ten moment nastąpił wcześniej.

5.21. Połączenie jednostek niepozostających pod wspólną kontrolą

Połączenie jednostek niepozostających pod wspólną kontrolą, to połączenie odrębnych jednostek w jedną jednostkę sprawozdawczą. Wynikiem połączenia jednostek gospodarczych jest objęcie kontroli przez jednostkę dominującą nad jednostkami przejmowanymi. Połączenia jednostek gospodarczych niepozostających pod wspólną kontrolą rozlicza się metodą nabycia. Metoda nabycia postrzega połączenie jednostek gospodarczych z perspektywy tej jednostki, którą identyfikuje się jako jednostkę przejmującą. Jednostka przejmująca ujmuje przejęte aktywa, zobowiązania i wzięte na siebie zobowiązania warunkowe, w tym te z nich, które nie były wcześniej ujęte przez jednostkę przejmowaną.

Zastosowanie metody nabycia polega na wykonaniu następujących czynności:

- identyfikacji jednostki przejmującej,
- ustaleniu kosztu połączenia jednostek gospodarczych,
- przypisaniu na dzień przejścia kosztu połączenia jednostek gospodarczych przejmowanym aktywom oraz brany na siebie zobowiązaniom i zobowiązaniom warunkowym.

Jednostka przejmująca ustala koszt połączenia jednostek gospodarczych w kwocie równej wartości godziwej, na dzień wymiany, aktywów wydanych, zobowiązań zaciągniętych lub wziętych na siebie oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez jednostkę przejmującą w zamian za kontrolę nad jednostką przejmowaną.

5.22. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Wartość bilansowa poszczególnych składników aktywów podlega okresowej weryfikacji pod kątem utraty wartości.

Jeśli Grupa identyfikuje przesłanki wskazujące na wystąpienie utraty wartości, to następnie ustala się, czy bieżąca wartość księgowa danego składnika aktywów jest wyższa od wartości, jaką można uzyskać w drodze jego dalszego użytkowania lub sprzedaży, czyli szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów. W przypadku, gdy wartość odzyskiwalna jest niższa od bieżącej wartości bilansowej danego składnika aktywów rozpoznawana jest utrata wartości, której odpis jest ujmowany w wyniku finansowym.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów jest ustalana jako większa z dwóch wielkości: ceny możliwej do uzyskania ze sprzedaży pomniejszonej o koszty sprzedaży oraz wartości użytkowej danego składnika aktywów. Wartość użytkowa jest ustalana jako szacowane przyszłe przepływy pieniężne generowane przez dany składnik aktywów zdyskontowane stopą rynkową powiększoną o marżę na ryzyko specyficzne dla danej klasy aktywów.

Odpis z tytułu utraty wartości może być odwrócony, jeżeli nastąpiła zmiana w szacunkach służących do określenia wartości możliwej do odzyskania, tylko do wysokości wartości bilansowej aktywa, która, po uwzględnieniu skumulowanej amortyzacji, została by wyznaczona, gdyby nie nastąpił odpis z tytułu utraty wartości. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie podlega odwracaniu.

5.23. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Jako środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych Grupa wykazuje: kasę i środki na rachunkach bieżących w banku centralnym oraz rachunki bieżące i depozyty jednodniowe w innych bankach.

5.24. Koszty rozliczane w czasie oraz przychody przyszłych okresów

Koszty rozliczane w czasie (aktywa) dotyczą tych wydatków, których rozliczenie w ciężar rachunku zysków i strat nastąpi stosownie do upływu czasu w przyszłych okresach sprawozdawczych. Koszty rozliczane w czasie (aktywa) są ujmowane w pozycji „Inne aktywa”. Składnikami kosztów rozliczanych w czasie (zobowiązania) są rozliczenia międzyokresowe na koszty wynikające ze świadczeń wykonanych na rzecz Banku, które zostaną rozliczone w następnych okresach. Salda te wykazuje się w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

Przychody przyszłych okresów stanowią między innymi otrzymane kwoty przyszłych świadczeń oraz niektóre rodzaje dochodów pobranych z góry, których rozliczenie do rachunku zysków i strat nastąpi w przyszłych okresach sprawozdawczych. Przychody rozliczane w czasie prezentuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

5.25. Świadczenia pracownicze

Świadczenia pracownicze obejmują koszty wynagrodzeń, premii oraz składek na ubezpieczenia społeczne. Grupa ujmuje przewidywaną wartość krótkoterminowych świadczeń pracowniczych jako koszty w okresie, w którym pracownicy świadczyli związaną z nimi pracę.

Zgodnie z zapisami zawartymi w Polityce Wynagradzania, Regulaminie Wynagradzania Pracowników oraz Regulaminie Premiowania, pracownikom Banku może zostać przyznana premia. Pracownik może być objęty systemem premiowym, jeżeli został on przewidziany dla danej jednostki organizacyjnej Banku lub dla danego stanowiska. Zakres podmiotowy każdej regulacji premiowej jest określany każdorazowo w samej regulacji. Zasady premiowania osób zajmujących kierownicze stanowiska są określone w Polityce zmiennych składników wynagradzania lub w Zasadach premiowania danej jednostki.

Zgodnie z regulacjami wynikającymi z Kodeksu Pracy, jak i zawartymi w Regulaminach Wynagradzania Pracowników, pracownicy Banku posiadają uprawnienia do odpraw emerytalnych. Odprawy z tego tytułu są wypłacane jednorazowo w sytuacji przejścia pracownika na emeryturę, a ich wysokość uzależniona jest od stażu pracy danego pracownika i jego indywidualnego poziomu wynagrodzenia. Rezerwy na odprawy emerytalne szacowane są na podstawie wyceny aktuarialnej. Rezerwa będąca efektem wyceny aktuarialnej jest ujmowana i aktualizowana w okresach rocznych. Rezerwy z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych ujmuje się w pozycji „Rezerwy” w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Zgodnie z regulacjami ustawy o pracowniczych planach kapitałowych uchwalonej 4 października 2018 roku, która weszła w życie 1 stycznia 2019 roku, pracownicy Banku posiadają prawo do przystąpienia do Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK). Bank zawarł w imieniu pracowników umowę o prowadzenie i zarządzanie PPK z wybraną, przy udziale reprezentacji pracowników, instytucją finansową. Osoby zatrudniane są zapisywane do programu przez Bank zgodnie z przepisami Ustawy, przy czym mogą w dowolnym momencie zrezygnować z dokonywania wpłat do PPK na podstawie pisemnej deklaracji złożonej podmiotowi zatrudniającemu. Każda osoba nie objęta zapisem automatycznym z powodu wieku lub taka, która wcześniej zrezygnowała, może bez ograniczeń terminowych przystąpić do programu. Wpłaty dokonywane do PPK są finansowane przez podmiot zatrudniający i uczestnika PPK z własnych środków. Pracodawca zapewnia obsługę i odprowadzanie wszystkich składek. Koszty z tytułu PPK ujmowane są w pozycji „Koszty działania - koszty świadczeń pracowniczych” oraz „Pozostałe zobowiązania”.

5.26. Rezerwy

Rezerwę tworzy się wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania. Grupa tworzy następujące rezerwy ujmowane w zobowiązaniach w pozycji „Rezerwy”:

a) odprawy emerytalne

Poziom rezerw ustalany jest na podstawie wyceny przeprowadzanej przez niezależnego aktuarium i aktualizowany na koniec każdego roku obrotowego. Rezerwa tworzona jest w ciężar kosztów za wyjątkiem zysków lub strat aktuarialnych, które odnoszone są w kapitał z aktualizacji wyceny.

b) zobowiązania pozabilansowe

Grupa ujmuje odpis na oczekiwane straty kredytowe dotyczące zobowiązań warunkowych. Jeśli na dzień bilansowy w odniesieniu do zobowiązań warunkowych istnieją obiektywne dowody utraty wartości, Grupa tworzy odpis równy różnicy pomiędzy statystycznie oszacowaną częścią zaangażowania pozabilansowego (ekwiwalent bilansowy bieżących pozycji pozabilansowych) i wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych.

c) sprawy sądowe

Grupa prowadzi ewidencję spraw sądowych i rozpoznaje rezerwy na podstawie oceny prawdopodobieństwa przegrania sprawy sądowej w wysokości oczekiwanych przepływów korzyści ekonomicznych.

d) inne

Grupa tworzy rezerwy na zobowiązania pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować.

Grupa tworzy rezerwy na koszty restrukturyzacji tylko wtedy, gdy zostaną spełnione ogólne kryteria dotyczące ujmowania rezerw wynikające z MSR 37, w szczególności gdy Grupa posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji określający co najmniej działalność lub część działalności, której dotyczy, podstawowe lokalizacje, miejsce zatrudnienia, funkcje i przybliżoną liczbę pracowników objętych odszkodowaniem, kwotę nakładów do poniesienia oraz termin przeprowadzenia. Warunkiem niezbędnym do utworzenia rezerwy jest również rozpoczęcie restrukturyzacji albo jej publiczne ogłoszenie. Utworzone rezerwy obejmują tylko bezpośrednie i nieodzwonne nakłady powstające w wyniku restrukturyzacji niezwiązane z bieżącą działalnością i nie obejmują przyszłych kosztów operacyjnych.

5.27. Leasing finansowy i operacyjny

Umowa jest ujmowana przez Grupę jako kontrakt leasingowy, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkownika zidentyfikowanego składnika aktywów. Umowa spełniająca trzy poniżej wymienione warunki jest kwalifikowana jako leasing:

- umowa przekazuje leasingobiorcy prawo do użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów,
- leasingobiorca uzyskuje korzyści ekonomiczne z użytkowania tego aktywa,
- leasingobiorca uzyskuje prawo do kierowania sposobem, w jaki aktywo jest użytkowane przez okres trwania umowy.

Grupa jako leasingobiorca od 1 stycznia 2019 roku

Dla umów, w przypadku których Grupa występuje jako leasingobiorca, Grupa stosuje jednolity model księgowy leasingu.

Grupa ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania wraz z odpowiednim zobowiązaniem leasingowym ustalonym w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania leasingu – odpowiednio jako składnik „Rzeczowych aktywów trwałych” oraz „Pozostałych zobowiązań”. W rachunku zysków i strat Grupa ujmuje koszty amortyzacji składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania przedmiotu leasingu (w pozycji „Koszty działania”) oraz koszty odsetek z tytułu zobowiązania leasingowego (w pozycji „Koszty z tytułu odsetek”). Wycena zobowiązania z tytułu leasingu jest okresowo rozliczana z płatnościami leasingowymi. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo, natomiast zobowiązania z tytułu umów leasingowych rozliczane efektywną stopą procentową.

Zobowiązania z tytułu leasingu wynikające z umów najmu nieruchomości denominowanych w walucie obcej są wyceniane na każdy dzień bilansowy, a zysk lub strata z tytułu rewaluacji ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Grupa skorzystała z podejścia uproszczonego przewidzianego w standardzie dla leasingów krótkoterminowych (w tym dla umów, których pozostały okres leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku jest krótszy niż 12 miesięcy) oraz leasingów aktywów o niskiej wartości. W przypadku tych umów Grupa ujmuje opłaty leasingowe jako koszty metodą liniową w trakcie okresu leasingu.

Grupa stosuje pojedynczą stopę dyskontową do portfela leasingów o w miarę podobnych cechach (takich jak leasingi o podobnym pozostałym okresie leasingu dla podobnej klasy bazowego składnika aktywów w podobnym środowisku gospodarczym).

Przy ustaleniu okresu leasingu Grupa uwzględnia opcję przedłużenia, jeżeli jest zawarta w umowie i w ocenie Grupy skorzystanie z tej opcji jest prawdopodobne. W przypadku umów zawartych na czas nieokreślony Grupa dokonuje szacunku zakładanego z wystarczającą pewnością okresu użytkowania składnika aktywów, który stanowi przedmiot leasingu.

Grupa jako leasingodawca

Grupa prezentuje aktywa oddane w leasing operacyjny w ramach odpowiedniej grupy środków trwałych – zgodnie z charakterem tych aktywów. Aktywa trwałe będące przedmiotami umów leasingu operacyjnego amortyzowane są metodą liniową przez okres trwania umowy leasingu z uwzględnieniem wartości rezydualnej. Wartość rezydualna ustalana jest w kwocie, którą według przewidywań Grupa mogłaby uzyskać obecnie, uwzględniając wiek i stan aktywa jaki będzie na koniec umowy leasingu, po pomniejszeniu o szacowane koszty zbycia.

Przychody z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje się jako przychód metodą liniową przez okres trwania umowy, chyba że zastosowanie innej systematycznej metody lepiej odzwierciedla sposób rozłożenia w czasie korzyści czerpanych z oddanego w leasing składnika aktywów.

Grupa jako leasingobiorca – do 31 grudnia 2018 roku

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy pozostałe koszty operacyjne i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Pozostałe koszty operacyjne są ujmowane bezpośrednio w ciężar wyniku finansowego. Środki trwałe

użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingu, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do leasingu operacyjnego. Opłaty z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „koszty działania” metodą liniową przez okres trwania leasingu.

5.28. Pozostałe należności

Pozostałe należności ujmowane są w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeśli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane w rachunku zysków i strat.

5.29. Pozostałe zobowiązania

Pozostałe zobowiązania ujmowane są w kwocie wymaganej zapłaty. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość zobowiązań jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeśli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie zobowiązań w związku z upływem czasu jest ujmowane w rachunku zysków i strat.

5.30. Kapitał własny

Kapitał własny stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz statutem, na który składają się: kapitał podstawowy, skupione akcje własne, zyski zatrzymane oraz pozostałe kapitały.

Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego.

Zysk/ (straty) i zatrzymane (niepodzielony wynik)

Zyski zatrzymane tworzone są z wyniku finansowego roku bieżącego oraz wyników finansowych z lat ubiegłych, które nie zostały przeznaczone na pozostałe kapitały lub rozdystrybuowane do akcjonariuszy.

Pozostałe kapitały

a) Kapitał zapasowy

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej (nadwyżka ceny emisyjnej nad ceną nominalną) pomniejszony o bezpośrednie, poniesione koszty z nią związane oraz tworzony z odpisów z zysku. Kapitał zapasowy obejmuje również kapitał wynikający z rozliczenia połączenia jednostek.

b) Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny dłużnych i kapitałowych instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody, kapitał z aktualizacji wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych, zyski/ straty aktuarialne, udział w innych całkowitych dochodach/(stratach) jednostek stowarzyszonych oraz wartości podatku odroczonego dla pozycji stanowiących różnice przejściowe odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny.

c) Kapitał rezerwowy

Kapitał rezerwowy tworzony z odpisów z zysku oraz z innych źródeł na pokrycie szczególnych strat lub wydatków. W tej pozycji prezentowany jest również Fundusz ogólnego ryzyka.

Wszystkie opisane pozycje kapitałów, w przypadku nabycia/ połączenia jednostek, dotyczą zdarzeń od dnia objęcia kontroli nad jednostką do dnia utraty nad nią kontroli.

5.31. Przychody

Grupa ujmuje przychody z umów z klientami w taki sposób, aby wskazać transfer towarów lub usług na rzecz klientów w takiej kwocie, która odzwierciedla wysokość wynagrodzenia (tj. płatność), którego Grupa spodziewa się w zamian za te towary lub usługi.

Głównym kryterium ujęcia przychodów jest moment wypełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, co następuje z chwilą przeniesienia kontroli. Decyduje on o ujęciu przychodu.

Wszelkie towary lub usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w świetle zawartej z klientem umowy, Grupa ujmuje oddzielnie. Ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej co do zasady alokowane są do poszczególnych elementów pakietu. W przypadku, gdy wysokość przychodu jest zmienna, kwoty zmienne są zaliczane do przychodów, o ile istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie ujęcia przychodu w wyniku przeszacowania wartości. W przypadku ujmowania przychodów z umów z klientami, zgodnie z MSSF 15, Grupa stosuje modelu pięciu kroków:

1. Identyfikacja umowy z klientem,
2. Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia wynikającego z umowy,
3. Ustalenie ceny transakcyjnej,
4. Przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia,
5. Ujęcie przychodu w momencie realizacji zobowiązania do wykonania świadczenia.

Wynik z tytułu odsetek

W przychodach i kosztach z tytułu odsetek ujmuje się wszystkie przychody i koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. W przychodach odsetkowych są prezentowane również rozliczane w czasie integralne koszty bezpośrednio związane z udzielonymi kredytami i pożyczkami, w tym integralne i bezpośrednie koszty wewnętrzne.

Metodą zamortyzowanego kosztu Grupa wycenia się następujące aktywa i zobowiązania finansowe:

- aktywa finansowe zaklasyfikowane do kategorii wycenianych według zamortyzowanego kosztu,
- zobowiązania finansowe, niezaklasyfikowane w momencie ich początkowego ujęcia jako zobowiązania wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy i niebędące instrumentami pochodnymi.

Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oczekiwany strumień przyszłych płatności pieniężnych do bieżącej wartości bilansowej netto przez okres do zapadalności lub do momentu następnej rynkowej wyceny określonego składnika aktywów i zobowiązań finansowych, zaś jej ustalenie obejmuje wszelkie należne bądź kasowe opłaty i przepływy płacone lub otrzymywane przez Grupę w ramach umowy danego instrumentu, z wyłączeniem przyszłych możliwych strat kredytowych.

Sposób rozliczania kuponów odsetkowych, prowizji/ opłat i niektórych kosztów zewnętrznych związanych z instrumentami finansowymi (metodą efektywnej stopy procentowej lub liniowo) zależy od charakteru danego instrumentu. W przypadku instrumentów finansowych z ustalonymi harmonogramami przepływów pieniężnych zastosowanie ma wycena metodą efektywnej stopy procentowej.

Natomiast sposób ujęcia rozliczanych w czasie poszczególnych typów prowizji/ opłat w wyniku finansowym jako przychody odsetkowe lub prowizyjne i w ogóle konieczność ich rozliczenia w czasie, a nie możliwość ujęcia jednorazowo w wyniku finansowym, zależy od charakteru ekonomicznego prowizji/ opłaty.

W skład opłat/ prowizji rozliczanych w czasie wchodzi np. opłaty za pozytywne rozpatrzenie wniosku kredytowego, prowizje za udzielenie kredytu, prowizje za uruchomienie kredytu itp. Elementem prowizji jest również wynagrodzenie z tytułu ubezpieczeń, gdy występuje bezpośrednie powiązanie produktu kredytowego z produktem ubezpieczeniowym. Wnoszenie tego typu opłat stanowi integralną część zwrotu generowanego przez określony instrument finansowy. Do tej kategorii zaliczają się również opłaty i koszty związane ze zmianą warunków umownych, co powoduje modyfikację pierwotnie wyliczonej efektywnej stopy procentowej, w sytuacji gdy modyfikacja nie skutkuje zaprzestaniem ujmowania składnika aktywów finansowych.

Ponadto, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo zawarcia określonych umów pożyczkowych, opłaty z tytułu zobowiązania Banku do ich zawarcia są uznawane jako wynagrodzenie za stałe zaangażowanie w nabycie instrumentu finansowego, są odraczane i ujmowane jako korekta efektywnego zwrotu w momencie zawarcia określonej umowy (metodą efektywnej stopy procentowej lub metodą liniową w zależności od charakteru produktu). W przypadku aktywów, w stosunku do których zidentyfikowano utratę wartości, przychody odsetkowe naliczane są do wyniku finansowego na bazie ekspozycji netto, określonej jako różnica między wartością brutto ekspozycji a odpisem z tytułu utraty wartości i przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej użytej do wyliczenia odpisu z tytułu utraty wartości.

Wynik z tytułu odsetek zawiera również wynik na odsetkach naliczonych oraz zapłaconych związanych z instrumentami pochodnymi typu IRS i CIRS oraz punkty SWAP.

Wynik z tytułu prowizji i opłat

Opłaty i prowizje rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej Grupa ujmuje w wyniku z tytułu odsetek. Opłaty i prowizje, które są rozkładane w czasie metodą liniową lub rozpoznawane jednorazowo, są ujmowane w wyniku z tytułu prowizji i opłat. Przychody z tytułu prowizji i opłat obejmują przychody z opłat i prowizji wynikających z usług transakcyjnych za wykonanie ważnej czynności. Do takich przychodów zaliczane są jednorazowo ujmowane wszelkie opłaty za czynności, gdzie Grupa występuje jako agent lub wykonuje usługi typu dystrybucja jednostek funduszy inwestycyjnych, produktów inwestycyjnych, przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat bankowych niestanowiące integralnej części efektywnej stopy procentowej należności kredytowych.

Grupa oferując klientom produkty ubezpieczeniowe ujmuje wynagrodzenie otrzymywane za usługi ubezpieczeniowe na podstawie profesjonalnego osądu czy sprzedaż ubezpieczenia jest ograniczona wyłącznie do świadczenia usługi oferowania produktów ubezpieczeniowych czy też usługa sprzedaży ubezpieczenia jest powiązana ze sprzedażą instrumentu finansowego. Zasady oceny treści ekonomicznej oferowanych instrumentów finansowych oraz produktów ubezpieczeniowych, w których sprzedaży Grupa uczestniczy przedstawiono w nocie 6.1 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania.

W wyniku oceny bezpośredniego powiązania produktu ubezpieczeniowego z instrumentem finansowym Grupa może stwierdzić:

- występowanie bezpośredniego powiązania skutkującego ujęciem wynagrodzenia z tytułu oferowania produktów ubezpieczeniowych zgodnie z metodą zamortyzowanego kosztu i rozliczane jest metodą efektywnej stopy procentowej oraz ujmowane w przychodzie odsetkowym,
- brak bezpośredniego powiązania skutkującego ujęciem wynagrodzenia z tytułu oferowania produktów ubezpieczeniowych w przychodach z tytułu prowizji zgodnie z wymogami MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*,
- występowanie produktu złożonego z instrumentu finansowego oraz produktu ubezpieczeniowego skutkującego podziałem wynagrodzenia z tytułu oferowania produktu ubezpieczeniowego na podstawie wydzielenia wartości godziwej oferowanego instrumentu finansowego oraz wartości godziwej produktu ubezpieczeniowego sprzedawanego łącznie z tym instrumentem.

W przypadku zidentyfikowania produktu złożonego, wynagrodzenie z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego dzielone jest pomiędzy część stanowiącą element zamortyzowanego kosztu instrumentu finansowego oraz część stanowiącą wynagrodzenie za wykonywanie czynności pośrednictwa. Podział wynagrodzenia dokonywany jest w proporcji wartości godziwej instrumentu finansowego oraz wartości godziwej usługi pośrednictwa w stosunku do sumy obu tych wartości. Wycena wartości godziwej usługi pośrednictwa oraz instrumentu finansowego przeprowadzana jest w oparciu o dane rynkowe. W przypadku świadczenia czynności lub usług posprzedażowych wynikających z oferowanego produktu ubezpieczeniowego odpowiednia część wynagrodzenia alokowanego do usługi pośrednictwa rozliczana jest w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia zgodnie z metodą zaawansowania usługi, przy uwzględnieniu zasady współmierności przychodów i kosztów. Wynagrodzenie to ujmowane jest w przychodach z tytułu prowizji.

Grupa dokonuje szacunku części wynagrodzenia, które będzie zwracane (np. z tytułu wypowiedzenia przez klienta umowy ubezpieczenia, przedpłat lub innych tytułów) w okresach po sprzedaży produktu ubezpieczeniowego. Oszacowana część wynagrodzenia odraczana jest w czasie do wysokości przewidywanych zwrotów. W części odnoszącej się do przychodów rozliczanych według kosztu zamortyzowanego przewidywane zwroty uwzględniane są w wynagrodzeniu ujmowanym w zamortyzowanym koszcie instrumentu finansowego. W sytuacji, gdy zostanie dokonany podział wynagrodzenia dla produktu złożonego, przewidywane zwroty dotyczące części rozliczanej metodą efektywnej stopy procentowej oraz ujętej jako wynagrodzenie za czynność pośrednictwa ubezpieczeniowego przypisane są do tych elementów w sposób analogiczny jak zostało podzielone wynagrodzenie.

Grupa dokonuje szacunku ponoszonych kosztów związanych ze sprzedażą produktów ubezpieczeniowych zgodnie ze stosowaną metodą rozliczania przychodów i kosztów w zależności od formy sprzedaży produktów ubezpieczeniowych.

Grupa dokonuje podziału kosztów związanych ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego na bezpośrednio związane oraz pozostałe niepowiązane bezpośrednio koszty, w tym koszty stałe (ujmowane w momencie poniesienia).

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy i wynik z pozycji wymiany obejmuje zyski i straty z wyceny do wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu, aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz instrumentów pochodnych, a także zyski i straty z transakcji kupna/sprzedaży walut oraz przeliczonych aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych po obowiązującym na dzień bilansowy średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP.

Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy

Na wynik na pozostałych instrumentach finansowych składają się zrealizowane zyski i straty powstałe na skutek zbycia aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz dłużnych instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

5.32. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody niezwiązane bezpośrednio z działalnością bankową Grupy. Są to w szczególności: wynik z tytułu sprzedaży środków trwałych, koszty i przychody z tytułu rezerw i odpisów z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych, przychody i koszty z wynajmu, przychody z tytułu sprzedaży pozostałych usług, otrzymane i zapłacone odszkodowania, kary i grzywny, a także koszty windykacji i opłat sądowych.

5.33. Dywidendy

Przychody z tytułu dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do jej otrzymania, jeżeli dywidenda ta jest wypłacana z zysków wypracowanych po dacie nabycia.

5.34. Podatek dochodowy

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na koniec okresu sprawozdawczego między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania niemającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora lub gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych ustaleniach umownych, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany

lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki i przepisy podatkowe obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Interpretacja KIMSF 23 została opublikowana przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 7 czerwca 2017 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie. Interpretacja wyjaśnia, jak należy ujawniać i wyceniać aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego i bieżącego podatku dochodowego, jeżeli występuje niepewność co do sposobu ujęcia podatkowego. W takich okolicznościach jednostka ujmuje i wycenia swoje bieżące należności i zobowiązania podatkowe lub aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, zgodnie z wymogami MSR 12, w oparciu o dochód podlegający opodatkowaniu (stratę podatkową), podstawy opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe. Zgodnie z interpretacją, skutki niepewności należy zmierzyć metodą, która najlepiej przewiduje rozwiązanie niepewności - albo metodą najbardziej prawdopodobnej kwoty, albo metodą przewidywanej wartości. Bank uwzględni skutki niepewnego traktowania podatkowego w przypadku gdy byłoby prawdopodobne że organy podatkowe nie zaakceptują zastosowanego przez Bank podejścia.

6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

6.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Wynagrodzenia z tytułu ubezpieczeń

Grupa stosuje poniższe zasady ujmowania w przychodach prowizyjnych prowizji uzyskanych z tytułu oferowania klientom przez Bank produktów ubezpieczeniowych.

Grupa oferując klientom produkty ubezpieczeniowe ujmuje wynagrodzenie otrzymywane za usługi ubezpieczeniowe na podstawie profesjonalnego osądu czy sprzedaż ubezpieczenia jest ograniczona wyłącznie do świadczenia usługi oferowania produktów ubezpieczeniowych, czy też usługa sprzedaży ubezpieczenia jest powiązana ze sprzedażą instrumentu finansowego. Ocena bazuje na treści ekonomicznej oferowanych instrumentów finansowych oraz produktów ubezpieczeniowych, w których sprzedaży Grupa uczestniczy. Celem osądu jest rozróżnienie na bazie treści ekonomicznej przychodów stanowiących:

- integralną część wynagrodzenia z tytułu oferowanego dodatkowo instrumentu finansowego,
- wynagrodzenie za usługę agencyjną lub pośrednictwa,
- wynagrodzenie za świadczenie dodatkowych czynności po dokonaniu sprzedaży.

Grupa dodatkowo przeprowadza analizę treści ekonomicznej produktu ubezpieczeniowego, w tym spełnienia kryteriów niezależności umów ubezpieczenia od oferowanych instrumentów finansowych poprzez ustalenie:

- stopnia sprzedaży produktów łączonych tj. procentowego udziału instrumentów finansowych z ochroną ubezpieczeniową do liczby umów dotyczących instrumentów finansowych w portfelu Banku, w podziale na instrumenty finansowe oraz

- produkty ubezpieczeniowe lub grupy ubezpieczeń zgodnie z ofertą produktową Banku,
- średniego rzeczywistego rocznego oprocentowania poszczególnych instrumentów finansowych w portfelu Banku w podziale na zawierające ochronę ubezpieczeniową i bez ochrony ubezpieczeniowej, w podziale na instrumenty finansowe oraz produkty ubezpieczeniowe i grupy ubezpieczeń zgodnie z ofertą produktową Banku,
- możliwości przystąpienia do ochrony ubezpieczeniowej bez posiadania instrumentu finansowego,
- przy braku wymogu Grupy zawarcia przez klienta umowy ubezpieczenia do nabywanego przez niego instrumentu finansowego, liczby zbliżonych w zakresie warunków i zasad umów ubezpieczenia zawartych w innych zakładach ubezpieczeń niż zakład ubezpieczeń, którego produkty są oferowane przez Grupę łącznie z instrumentem finansowym (procentowy udział w całym portfelu kredytowym – w podziale na instrumenty finansowe zgodnie z ofertą produktową Grupy),
- poziomu rezygnacji i wysokości zwracanego wynagrodzenia, w podziale na instrumenty finansowe oraz produkty ubezpieczeniowe lub grupy ubezpieczeń, zgodnie z ofertą produktową Grupy,
- liczby umów ubezpieczenia kontynuowanych po wcześniejszej spłacie kredytu lub pożyczki, wraz z informacją o produktach kredytowych, z którymi były powiązane,
- zakresu czynności wykonywanych przez Grupę na rzecz zakładu ubezpieczeń w trakcie trwania umowy ubezpieczenia,
- efektów analizy raportów zarządczych dotyczących wyników poszczególnych linii biznesowych, instrumentów finansowych zgodnie z ofertą produktową Grupy, usług bankowych.

W przypadku zidentyfikowania produktu złożonego wynagrodzenie z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego dzielone jest pomiędzy część stanowiącą element zamortyzowanego kosztu instrumentu finansowego oraz część stanowiącą wynagrodzenie za wykonywanie czynności pośrednictwa. Podział wynagrodzenia dokonywany jest w proporcji wartości godziwej instrumentu finansowego oraz wartości godziwej usługi pośrednictwa w stosunku do sumy obu tych wartości. Bank uwzględnia obecnie jako przychód rozpoznawany jednorazowo do 30% przychodów z działalności bancassurance związanych z kredytami. Pozostała część przychodów rozpoznawana jest w czasie wg zamortyzowanego kosztu. Wycena wartości godziwej usługi pośrednictwa oraz instrumentu finansowego przeprowadzana jest w oparciu o dane rynkowe. W przypadku świadczenia czynności lub usług posprzedażowych wynikających z oferowanego produktu ubezpieczeniowego, odpowiednia część wynagrodzenia alokowanego do usługi pośrednictwa rozliczana jest w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia zgodnie z metodą zaawansowania usługi, przy uwzględnieniu zasady współmierności przychodów i kosztów.

Grupa dokonuje szacunku części wynagrodzenia, które będzie zwracane (np. z tytułu wypowiedzenia przez klienta umowy ubezpieczenia, przedpłat lub innych tytułów) w okresach po sprzedaży produktu ubezpieczeniowego. Oszacowana część wynagrodzenia odraczana jest w czasie do wysokości przewidywanych zwrotów.

Identyfikacja umów leasingowych o niskiej wartości

Umowy leasingowe o wartości przedmiotu leasingu nie przekraczającej 20 tys. zł, Grupa ocenia jako umowy leasingowe o niskiej wartości.

Przewidywane rozstrzygnięcia w zakresie spraw spornych

Grupa dokonuje oceny szans na wygranie danej sprawy, a w konsekwencji ocenia potrzebę ustanowienia rezerwy na wypadek przegranej, w odniesieniu do wszystkich spraw sądowych. Wartość szacowanej rezerwy ustalana jest indywidualnie w oparciu o okoliczności danej sprawy.

Konsolidacja jednostki specjalnego przeznaczenia

W związku z przeprowadzoną w listopadzie 2015 roku transakcją sekurytyzacji wierzytelności wynikających z nabytych przez

Getin Noble Bank S.A. portfeli umów leasingu dokonano analizy ryzyk, korzyści oraz istoty działalności spółki specjalnego przeznaczenia GNB Leasing Plan Ltd. (SPV) w świetle zapisów MSSF 10. Na bazie wyciągniętych wniosków uznano, iż z istoty powiązań między SPV a Bankiem wynika, że SPV jest kontrolowana przez Bank. W związku z tym SPV została objęta konsolidacją metodą pełną, pomimo iż Grupa nie posiada zaangażowania kapitałowego w tej jednostce.

W związku z przeprowadzoną w lipcu 2017 roku transakcją sekurytyzacji wierzytelności z portfela kredytów samochodowych Getin Noble Banku S.A. dokonano analizy ryzyk, korzyści oraz istoty działalności spółki specjalnego przeznaczenia GNB Auto Plan 2017 sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (SPV) w świetle zapisów MSSF 10. Na bazie wyciągniętych wniosków uznano, iż z istoty powiązań między SPV a Bankiem wynika, że SPV jest kontrolowana przez Bank. W związku z tym SPV została objęta konsolidacją metodą pełną, pomimo iż Grupa nie posiada zaangażowania kapitałowego w tej jednostce.

6.2. Niepewność szacunków

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania przez Grupę szacunków oraz przyjęcia założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie przez kierownictwo Grupy, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Grupa podejmuje, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić. Szacunki dokonywane na koniec każdego okresu sprawozdawczego odzwierciedlają warunki, które istniały na te daty (np. kurs walutowy, stopy procentowe, ceny rynkowe). Ujawnienia ilościowe dotyczące tych szacunków zostały przedstawione w odpowiednich notach dotyczących tych aktywów oraz zobowiązań.

Utrata wartości instrumentów finansowych

Na każdy dzień sprawozdawczy Grupa dokonuje oceny, czy ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od dnia jego początkowego ujęcia. Dokonując takiej oceny, Grupa posługuje się zmianą ryzyka niewykonania zobowiązania w oczekiwanym okresie życia instrumentu finansowego, a nie zmianą kwoty oczekiwanych strat kredytowych. W celu dokonania takiej oceny Grupa porównuje ryzyko niewykonania zobowiązania dla danego instrumentu finansowego na dzień sprawozdawczy z ryzykiem niewykonania zobowiązania dla tego instrumentu finansowego na dzień początkowego ujęcia, biorąc pod uwagę racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań i które wskazują na znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia. Katalog przesłanek wskazujących na znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia oraz inne szacunki zostały opisane w nocie 5.12.

Instrumenty pochodne oraz aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy

Wartość godziwą instrumentów pochodnych, aktywów finansowych i zobowiązań finansowych nienotowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując powszechnie uznane techniki wyceny. Wszystkie modele są zatwierdzane przed ich zastosowaniem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku, jednakże w pewnych okolicznościach stosowane jest oszacowanie niepewności przez Bank (takich jak ryzyko kontrahenta, zmienności i korelacje rynkowe). Zmiana założeń dotyczących tych czynników może wpłynąć na wyceny niektórych instrumentów finansowych.

Cena sprzedaży netto aktywów przejętych za długi

Grupa dokonuje szacunków ceny sprzedaży netto aktywów przejętych za długi. Szacunek odzwierciedla warunki

rynkowe na dzień wyceny i jest dokonywany na podstawie aktualnych wycen nieruchomości.

Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to jednostki na które inwestor wywiera znaczący wpływ. W jednostkach, w których Grupa posiada 20 % lub więcej praw głosu w jednostce (lecz nie więcej niż 50%), przyjmuje się że Grupa wywiera znaczący wpływ i ujmuje te jednostki jako stowarzyszone.

Utraty wartości innych aktywów trwałych, w tym inwestycji w jednostki stowarzyszone

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia istnienie przesłanek, które wskazują czy nastąpiła utrata wartości składników aktywów trwałych. W przypadku zidentyfikowania takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej. Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych wiąże się, między innymi, z przyjęciem założeń w zakresie szacunków co do kwot, terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Grupa może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych, innych czynników. Szacując wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży Grupa opiera się na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców, które co do zasady również opierają się na szacunkach.

Wycena rezerw z tytułu odpraw emerytalnych

Rezerwa z tytułu odpraw emerytalnych została oszacowana za pomocą metod aktuarialnych przez niezależnego aktuarusza, przyjęte w tym celu założenia są aktualizowane na koniec każdego roku obrotowego.

Wycena rezerw na sprawy sporne

Szansę na wygranie danej sprawy, a w konsekwencji także ocena potrzeby ustanowienia rezerwy na wypadek przegranej, w odniesieniu do wszystkich spraw sądowych (w tym dotyczących kredytów indeksowanych do walut obcych) ustalane są indywidualnie w oparciu o okoliczności danej sprawy. W przypadku pozwów klientów, które wpłynęły do Banku i rozpatrywane są przed sądami I oraz II instancji, dokonano indywidualnej oceny prawdopodobieństwa wygrania danej sprawy przez Bank w oparciu o oszacowania pełnomocnika procesowego prowadzącego daną sprawę. Zawiązanie rezerwy w tych sprawach następuje w sytuacji, jeśli szansa na wygraną Banku została określona jako niższa niż 50%. Dodatkowo, niezależnie od wyników oceny indywidualnej, Bank uwzględnił również dodatkowy narzut ostrożnościowy na sprawy, w przypadku których pełnomocnicy procesowi określili ryzyko przegrania na mniej niż 50%, który to pozwala uwzględnić pewien zakres konserwatywności i w założeniu ma pokrywać potencjalne ryzyko zmiany linii orzeczniczej. Szczegółowy opis spraw spornych został przedstawiony w nocie II.40.

Wycena rezerw na koszty ryzyka prawnego kredytów walutowych

Do oszacowania rezerw na koszty ryzyka prawnego związanego z kredytami indeksowanymi do CHF zastosowano metodę portfelową, w której uwzględniono: (i) przyszłe pozwy, których wpływ oszacowano w oparciu o najbardziej aktualną tendencję napływających pozwów, (ii) prawdopodobieństwo prawomocnego przegrania sprawy, (iii) wystąpienie możliwego scenariusza wyroku tj. wyroku stwierdzającego nieważność umowy kredytu lub stwierdzającego tzw. uzłotowienie kredytu, skutkujące ustaleniem salda kredytu w PLN z pozostawieniem oprocentowania kredytu w oparciu o stawkę LIBOR oraz (iv) stratę poniesioną przez Bank w przypadku przegrania sprawy w sądzie. Szczegółowy opis rezerw na koszty ryzyka prawnego od kredytów walutowych został przedstawiony w nocie II.40.

Rezerwa na oczekiwaną kwotę zwrotów części pobranych prowizji przy wcześniejszej spłacie kredytów konsumenckich

Rezerwa na oczekiwaną kwotę zwrotów części pobranych prowizji przy wcześniejszej spłacie kredytów konsumenckich

została oszacowana na bazie posiadanych danych historycznych związanych z dokonanymi wcześniejszymi spłatami kredytów konsumenckich oraz na obserwowanej liczbie reklamacji dotyczących zwrotów prowizji w związku z przedterminową spłatą kredytu. Powyższy szacunek obarczony jest jednak niepewnością wynikającą z trudnej do oszacowania zmienności obserwowanego trendu dotyczącego zgłaszanych reklamacji i w związku z tym kwota utworzonej rezerwy może ulec zmianie w przyszłości.

Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Szczegółowo zostało to opisane w nocie II.18.

Leasing – Grupa jako leasingobiorca

Osądy dotyczące leasingu, gdzie Grupa jest leasingobiorcą, w obszarach takich jak stwierdzenie, czy umowa zawiera leasing, umowy na czas nieokreślony, wykorzystanie opcji przedłużenia lub skrócenia okresu leasingu zostały przedstawione w niniejszym sprawozdaniu finansowym w nocie 5.5 oraz II.33.

Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

Szacując długość okresu użytkowania poszczególnych rodzajów rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych uwzględniane są m.in.:

- dotychczasowe przeciętne okresy użytkowania odzwierciedlające tempo zużycia fizycznego, intensywności wykorzystania itp.,
- utrata przydatności z przyczyn technologicznych,
- okres sprawowania kontroli nad składnikiem aktywów oraz prawne i inne ograniczenia okresu użytkowania,
- zależność okresu użytkowania składników aktywów od okresu użytkowania pozostałych aktywów,
- inne okoliczności mające wpływ na okres użytkowania tego rodzaju aktywów.

W przypadku, gdy okres korzystania ze składnika aktywów wynika z tytułów umownych, okres użytkowania odpowiada okresowi wynikającemu z tych tytułów umownych, bądź też w sytuacji, kiedy szacowany okres użytkowania jest krótszy, przyjmuje się szacowany okres użytkowania. Bank corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Szacunki dotyczące zwrotów prowizji z tytułu przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich

Grupa ujęła rezerwę portfelową na potencjalne roszczenia klientów z tytułu zwrotu części prowizji dla kredytów konsumenckich spłaconych przed terminem wynikającym z umowy kredytowej przed datą wyroku TSUE z dnia 11 września 2019 r. Oszacowanie rezerwy uwzględnia wielkość kwoty prowizji mogącej podlegać zwrotowi, typ produktu, obserwowaną liczbę roszczeń oraz formułę spłaty.

Dla przedterminowych spłat kredytów dokonanych po 11 września 2019 roku z uwagi na podjętą decyzję o zwrotach prowizji wszystkim klientom, Grupa rozpoznaje odpowiednio zobowiązanie na te zwroty.

Ponadto Grupa dokonała przeszacowania wyceny należności kredytowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu w zakresie rozliczanych w czasie kosztów pośrednictwa dla spodziewanych przedpłat w posiadanym na dzień 31 grudnia 2019 r. portfelu kredytów, dla którego istnieje zobowiązanie do zwrotu prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty przez klienta oraz z tytułu różnicy pomiędzy efektywnym rozliczeniem prowizji pobranych za udzielenie kredytu według efektywnej stopy procentowej a hipotetycznym liniowym rozliczeniem tych prowizji według stanu na oczekiwany dzień przedpłaty kredytów.

Szacunki dotyczące rezerw portfelowych na ryzyko związane z kredytami hipotecznymi w walutach obcych

Z uwagi na orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 3 października 2019 Grupa zidentyfikowała podwyższone ryzyko związane z wyrokami sądowymi dotyczącymi kredytów indeksowanych w CHF. W związku z tym rozważając ryzyko, iż założone na bazie harmonogramów przepływy pieniężne z portfela kredytów hipotecznych w CHF, mogą nie być w pełni odzyskiwalne i/lub powstanie zobowiązanie skutkujące przyszłym wpływem środków pieniężnych Grupa oszacowała rezerwę na ryzyko prawne związane z tymi kredytami w oparciu o przepisy MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”.

Poziom rezerwy portfelowej jest uzależniony od szeregu założeń opierających się w dużym stopniu na ocenie eksperckiej Grupy. Istotnymi w metodologii elementami wpływającymi na oszacowany poziom rezerwy są między innymi przyjęty horyzont czasowy, prognozowana liczba kredytobiorców którzy złożą pozew, prawdopodobieństwo przegrania sporu sądowego, profil kredytów i cechy kredytobiorców, możliwe scenariusze rozstrzygnięć spraw sądowych.

Założenia przyjęte cechuje istotna niepewność i w związku z tym utworzone rezerwy mogą ulegać w przyszłości istotnym zmianom.

Wartość godziwa nieruchomości / aktywów przejętych za długi/

Grupa dokonuje szacunków wartości godziwej nieruchomości zaklasyfikowanych jako nieruchomości inwestycyjne i aktywa przejęte za długi. Szacunek odzwierciedla warunki rynkowe na dzień wyceny i jest dokonywany na podstawie aktualnych wycen tych nieruchomości.

Test na utratę wartości Banku

W związku z tym, że na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość bilansowa aktywów netto Banku była wyższa od wartości ich rynkowej kapitalizacji, Bank przeprowadził test na utratę wartości w odniesieniu do wartości aktywów netto Banku.

Na podstawie pięcioletnich prognoz wyników finansowych oszacowano wartość odzyskiwalną aktywów netto Banku. W wyniku jej porównania do wartości bilansowej aktywów netto nie stwierdzono utraty ich wartości.

W przeprowadzonym teście przyjęto stopę dyskontową wyznaczoną na podstawie kosztu kapitału podmiotów porównywalnych z uwzględnieniem dodatkowego narzutu na ryzyko niespełnienia prognoz finansowych – stopa wyznaczona została na poziomie 10,13%. Zmiana przyjętego w teście prognozowanego wyniku w 2024 roku (i w okresie rezydualnym) o 1% spowodowałaby zmianę wartości odzyskiwalnej o 46 mln zł. Przy spadku prognozowanego wyniku finansowego w 2024 roku (i w okresie rezydualnym) o 38% wystąpiłby spadek wartości odzyskiwalnej poniżej bilansowej wartości aktywów netto.

Mimo, że zastosowane szacunki opierają się na najlepszej wiedzy, rzeczywiste rezultaty mogą różnić się od przyjętych szacunków. Zgodność rzeczywistych wyników i dokonanych szacunków jest weryfikowana w okresach sprawozdawczych.

7. Korekty błędów poprzednich okresów

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku Grupa nie dokonała korekt błędów poprzednich okresów.

8. Wynik z tytułu odsetek

	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł
Przychody z tytułu:		
Aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	1 679 079	1 866 034
<i>kredytów i pożyczek *</i>	1 637 754	1 801 427
<i>należności od banków i instytucji finansowych</i>	14 660	7 381
<i>pozostałych instrumentów finansowych</i>	23 446	53 375
<i>rezerwy obowiązkowej</i>	3 219	3 851
Aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	145 760	115 298
Aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	195 721	221 623
<i>kredytów i pożyczek</i>	11 484	23 384
<i>pozostałych instrumentów finansowych</i>	5	25
<i>pochodnych instrumentów finansowych</i>	184 232	198 214
Zobowiązań	64 517	65 498
w tym:		
<i>przychody związane z aktywami finansowymi, dla których rozpoznano utratę wartości</i>	146 226	159 427
Razem przychody z tytułu odsetek	2 085 077	2 268 453
Koszty z tytułu:		
zobowiązań wobec klientów	947 628	845 020
zobowiązań wobec banków i instytucji finansowych	31 890	18 115
pochodnych instrumentów finansowych	14 207	18 394
wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	130 195	169 897
zobowiązań leasingowych	4 297	-
aktywów finansowych	7 073	9 805
w tym:		
<i>koszty obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, odnoszące się do zobowiązań finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy</i>	1 120 917	1 042 602
Razem koszty z tytułu odsetek	1 135 290	1 061 231
Wynik z tytułu odsetek	949 787	1 207 222

W pozycji przychody z tytułu zobowiązań finansowych ujęto przychody odsetkowe z tytułu zobowiązań finansowych (instrumentów pochodnych) podlegających ujemnej efektywnej stopie procentowej. W pozycji koszty z tytułu aktywów finansowych ujęto koszty odsetkowe z tytułu aktywów finansowych (należności od banków i instytucji finansowych oraz instrumentów pochodnych) podlegających ujemnej efektywnej stopie procentowej.

* W wyniku odsetkowym za 2019 rok pomniejszono przychodów o kwotę 71,6 mln złotych z tytułu zwrotów prowizji z tytułu przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich – szczegółowy opis przedstawiono w nocie II.40.

9. Wynik z tytułu prowizji i opłat

	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł
Przychody z tytułu:		
kredytów i pożyczek	13 953	15 904
obsługi rachunków bankowych	26 309	27 310
kart płatniczych i kredytowych	30 227	32 765
produktów inwestycyjnych i zarządzania aktywami	62 058	60 265
ubezpieczeń	55 309	84 129
działalności maklerskiej	15 771	20 271
pozostałe przychody z tytułu prowizji i opłat	1 062	1 377
Razem przychody z tytułu prowizji i opłat	204 689	242 021
Koszty z tytułu:		
kredytów i pożyczek	2 547	3 057
kart płatniczych i kredytowych	53 711	47 067
produktów inwestycyjnych i bankowych oraz zarządzania aktywami	41 169	31 467
ubezpieczeń	5 120	6 999
działalności maklerskiej	7 910	9 479
koszty promocji i nagród dla klientów	11 853	10 930
pozostałe koszty z tytułu prowizji i opłat	5 380	8 012
Razem koszty z tytułu prowizji i opłat	127 690	117 011
Wynik z tytułu prowizji i opłat	76 999	125 010

10. Przychody z tytułu dywidend

	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
	tys. zł	tys. zł
Dywidendy otrzymane:		
z papierów wartościowych zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	38	29
z papierów wartościowych zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	6 931	3 934
Razem przychody z tytułu dywidend	6 969	3 963

11. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany

	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
	tys. zł	tys. zł
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym:	(52 025)	(10 393)
na aktywach finansowych przeznaczonych do obrotu	705	(394)
na instrumentach, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	(24 794)	(15 924)
na instrumentach obowiązkowo wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	(2 169)	2 625
na instrumentach pochodnych	(25 767)	3 300
Wycena zobowiązania do wartości godziwej przez wynik finansowy	711	6 180
Różnice kursowe dotyczące kredytów walutowych i indeksowanych	16 587	16 771
Pozostałe różnice kursowe	13 016	20 045
Razem wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany	(21 711)	32 603

12. Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy

	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
	tys. zł	tys. zł
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania w bilansie instrumentów finansowych, w tym:		
wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	184	41 519
wycenianych według zamortyzowanego kosztu	24 696	9 563
Wynik z modyfikacji skutkującej zaprzestaniem ujmowania	936	-
Razem wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych niewycenionych do wartości godziwej przez wynik finansowy	25 816	51 082

Wzrost wartości wyniku w 2019 roku z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie wynika ze sprzedaży obligacji skarbowych zakwalifikowanych jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie w związku ze zmianą podejścia do kwalifikacji tego typu dłużnych papierów wartościowych. Nowo nabywane obligacje skarbowe kwalifikowane są do modelu biznesowego utrzymywanie i sprzedaż.

W 2018 roku Grupa zrealizowała zysk na instrumentach wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody w związku z realizowanymi zmianami w strukturze portfela papierów wartościowych oraz dodatkowo w czwartym kwartale 2018 roku upłyniły papiery wartościowe w celu zabezpieczenia pozycji płynnościowej i w wyniku tego zrealizował zysk na instrumentach wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz na instrumentach wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

13. Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych

	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł	01.01.2018- 31.12.2018 tys. zł
Pozostałe przychody operacyjne:		
przychody z czynszów	4 066	5 956
przychody ze sprzedaży produktów i usług	11 435	10 705
odzyskane koszty sądowe i windykacji	13 960	11 941
rozwiązanie rezerw i odpisów z tytułu utraty wartości pozostałych aktywów	21 453	7 293
przychody z tytułu odzyskanych należności nieściągalnych	1 050	778
zysk ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	7 034	4 518
zysk netto z korekt wyceny wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych	-	16 404
przychody z działalności maklerskiej	3 023	4 854
otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	1 045	1 350
przychody od organizacji kartowych dot. działań promocyjnych	937	5 318
rozwiązanie niewykorzystanej części rezerwy na koszty	1 780	2 214
zwrot zapłaconego podatku od niektórych instytucji finansowych	-	19 122
pozostałe przychody	5 490	6 587
Razem pozostałe przychody operacyjne	71 273	97 040
Pozostałe koszty operacyjne:		
koszty czynszów	1 117	2 469
koszty sprzedanych produktów i usług	9 394	11 058
windykacja i monitoring należności, w tym koszty sądowe	52 088	62 434
utworzenie rezerw (w tym sprawy sporne) i odpisów z tytułu utraty wartości pozostałych aktywów	32 039	31 339
rezerwa na zwroty kosztów prowizji od kredytów	54 568	-
strata na sprzedaży i likwidacji niefinansowych aktywów trwałych	317	240
koszty związane z produktami inwestycyjnymi	145	588
straty netto z korekt wyceny wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych	17 245	-
utworzenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów przejętych za długi	20 322	18 987
zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	563	3 154
przekazane darowizny	421	11
pozostałe koszty	13 438	13 987
Razem pozostałe koszty operacyjne	201 657	144 267
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	(130 384)	(47 227)

W 2018 roku Bank rozpoznał przychód z tytułu zwrotu nadpłaty podatku od niektórych instytucji finansowych w wysokości 19 mln zł.

W kosztach operacyjnych Grupa ujęła rezerwę w kwocie 54,6 mln złotych na potencjalne zwroty części pobranych prowizji z tytułu wcześniejszej spłaty kredytów konsumenckich – szczegółowy opis przedstawiono w nocie II.40.

14. Koszty działania

	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł
Świadczenia pracownicze	429 838	429 392
wynagrodzenia	363 056	364 209
narzuty na wynagrodzenia i inne świadczenia na rzecz pracowników	66 782	65 183
Zużycie materiałów i energii	19 186	20 384
Usługi obce, w tym:	184 898	258 012
marketing i reklama	28 209	39 759
usługi IT	42 394	39 933
wynajem i dzierżawa	26 672	91 607
usługi ochrony i cash processingu	6 713	7 198
usługi telekomunikacyjne i pocztowe	29 034	28 753
usługi prawne i doradcze	15 676	16 653
inne usługi obce	36 200	34 109
Podatki i opłaty	18 358	15 746
Amortyzacja	160 696	88 836
Pozostałe koszty	14 093	15 791
Razem koszty działania bez opłat na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	827 069	828 161
Opłaty na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, w tym:	118 446	122 223
składka na fundusz gwarancyjny banków	50 021	82 262
składka na fundusz przymusowej restrukturyzacji	68 425	39 961
Razem koszty działania	945 515	950 384

Efektom wdrożenia MSSF 16 było przesunięcie w pozycjach kosztów, rozpoznano wyższe koszty amortyzacji aktywów z tytułu praw do użytkowania w wysokości 56,2 mln zł, a jednocześnie obniżyły się koszty wynajmu i dzierżawy.

W kosztach świadczeń pracowniczych ujęto rezerwę na restrukturyzację zatrudnienia w kwocie 6,9 mln zł.

15. Wynik z tytułu modyfikacji nieistotnych

Aktywa finansowe, które podlegały modyfikacji w okresie	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
	tys. zł	tys. zł
Wartość wyceny według zamortyzowanego kosztu przed modyfikacją	511 645	344 983
Zysk/ (strata) rozpoznana na modyfikacji	(5 510)	(3 408)

Aktywa finansowe, które podlegały modyfikacji od momentu początkowego ujęcia	31.12.2019	31.12.2018
	tys. zł	tys. zł
Wartość bilansowa brutto zmodyfikowanych aktywów finansowych (zmodyfikowanych gdy oczekiwana strata kredytowa była kalkulowana w okresie dożywotnym) i które w analizowanym okresie przeszły do koszyka 1	2 289	2 973

16. Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe

	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł	01.01.2018- 31.12.2018 tys. zł
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	(537 704)	(631 566)
korporacyjne	49 828	(49 332)
samochodowe	(17 645)	(17 474)
hipoteczne	(100 120)	(279 886)
detaliczne	(469 767)	(284 874)
Należności od banków	(313)	(410)
Pozostałe instrumenty finansowe	9 155	(16 749)
Portfel wierzytelności przeznaczony do sprzedaży	-	(81 728)
Zobowiązania pozabilansowe	11 784	13 810
Inne aktywa finansowe	74 412	(25 078)
Razem wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	(442 666)	(741 721)

W 2019 roku Bank dokonał aktualizacji założeń w zakresie modeli szacujących prawdopodobieństwo niewypłacalności oraz modeli określających wielkość straty na moment defaultu. Najważniejsze zmiany dotyczyły modyfikacji modelu EAD, aktualizacji założeń metodologicznych przyjmowanych do modelowania krzywej PD Lifetime, wprowadzeniu do kalkulacji ECL trzech scenariuszy makroekonomicznych, wprowadzeniu elementu scenariuszy makroekonomicznych w oparciu o prognozy AMRON dla wyceny zabezpieczeń hipotecznych na poziomie kalkulacji parametru LTV dla potrzeb tworzenia grup homogenicznych w metodach kolektywnych.

Wpływ wprowadzenia opisanych powyżej modyfikacji w szczególności miał wpływ na poziom parametrów EAD, makro i PD i odpisów zawiązywanych w ramach Koszyka 1 i Koszyka 2 w metodykach dedykowanych wycenie detalicznych kredytów niezabezpieczonych oraz w metodykach dedykowanych do portfeli ekspozycji hipotecznych.

Zmniejszenie w 2019 roku kwoty odpisów w pozycji „inne aktywa finansowe” wynika przede wszystkim z:

- dokonanej spłaty należności z tytułu odroczonej płatności za sprzedane pakiety wierzytelności, dla których w 2017 roku zidentyfikowano przesłankę utraty wartości i ujęto odpis aktualizacyjny;
- oraz dokonanej zmiany sposobu finansowania dwóch podmiotów powiązanych (Open Finance S.A. oraz Getin Holding S.A.), opisanej szerzej w punkcie II.49. Jednocześnie odnotowano z tego tytułu wzrost odpisów aktualizacyjnych z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom dla tych dwóch spółek.

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

Zmiana stanu odpisów aktualizujących 01.01.2019- 31.12.2019	Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu tys. zł	Należności od banków tys. zł	Pozostałe instrumenty finansowe tys. zł	Zobowiązania pozabilansowe tys. zł	Inne aktywa finansowe tys. zł	Razem tys. zł
Wartość odpisów aktualizujących / rezerw na początek okresu	4 828 794	1 797	93 302	17 998	129 772	5 071 663
Zmiana stanu rezerw netto ujęta w rachunku zysków i strat	537 704	313	(9 155)	(11 784)	(74 412)	442 666
Wykorzystanie - spisane	(103 015)	-	(50)	-	(32 980)	(136 045)
Wykorzystanie - sprzedaż portfela	(360 539)	-	-	-	-	(360 539)
Inne zwiększenia/ zmniejszenia netto	(42 839)	(47)	190	4	-	(42 692)
Wartość odpisów aktualizujących/ rezerw na koniec okresu	4 860 105	2 063	84 287	6 218	22 380	4 975 053

Zmiana stanu odpisów aktualizujących 01.01.2018- 31.12.2018 (przekształcone)	Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu tys. zł	Należności od banków tys. zł	Pozostałe instrumenty finansowe tys. zł	Portfel wierzytelności przeznaczony do sprzedaży tys. zł	Zobowiązania pozabilansowe tys. zł	Inne aktywa finansowe tys. zł	Razem tys. zł
Wartość odpisów aktualizujących / rezerw na początek okresu	3 196 094	162	41 229	159 787	2 795	73 745	3 473 812
Wpływ wdrożenia MSSF 9	1 152 957	1 220	35 324	-	29 013	30 949	1 249 463
Wartość odpisów aktualizujących / rezerw na początek okresu po korektach	4 349 051	1 382	76 553	159 787	31 808	104 694	4 723 275
Zmiana stanu rezerw netto ujęta w rachunku zysków i strat	631 566	410	16 749	81 728	(13 810)	25 078	741 721
Wykorzystanie - spisane	(23 285)	-	-	-	-	-	(23 285)
Wykorzystanie - sprzedaż portfela	(106 565)	-	-	(241 515)	-	-	(348 080)
Inne zmniejszenia netto	(21 973)	5	-	-	-	-	(21 968)
Wartość odpisów aktualizujących/ rezerw na koniec okresu	4 828 794	1 797	93 302	-	17 998	129 772	5 071 663

Pozycja „inne zwiększenia/ zmniejszenia netto” obejmuje korektę przychodu odsetkowego naliczonego od kredytów z utratą wartości. Pozycja ta odzwierciedla również zmiany z tytułu wyceny odpisów aktualizujących naliczonych w walucie.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących kredytów i pożyczek udzielonych klientom 01.01.2019- 31.12.2019	Koszyk 1 tys. zł	Koszyk 2 tys. zł	Koszyk 3 tys. zł	POCI tys. zł	Razem tys. zł
Wartość odpisów aktualizujących na początek okresu	202 128	683 025	3 943 641	-	4 828 794
Zmiany w okresie, w tym:	(5 067)	(401 856)	427 852	248	31 311
transfer do Koszyka 1	63 826	(55 130)	(8 696)	-	-
transfer do Koszyka 2	(73 686)	361 211	(287 525)	-	-
transfer do Koszyka 3	(7 218)	(301 995)	309 213	-	-
zmiany oszacowania odpisu z tytułu strat oczekiwanych	21 771	(414 235)	929 921	248	537 705
wyłączenie z bilansu (umorzenia, sprzedaż)	-	-	(463 555)	-	(463 555)
pozostałe*	374	8 293	(51 506)	-	(42 839)
Wartość odpisów aktualizujących na koniec okresu	207 195	281 169	4 371 493	248	4 860 105

*W pozycji pozostałe uwzględniono korektę przychodu odsetkowego naliczonego od kredytów z utratą wartości oraz zmiany z tytułu wyceny odpisów aktualizujących naliczonych w walucie.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących kredytów i pożyczek udzielonych klientom 01.01.2018- 31.12.2018	Koszyk 1 tys. zł	Koszyk 2 tys. zł	Koszyk 3 tys. zł	Razem tys. zł
Wartość odpisów aktualizujących na początek okresu	66 595	145 243	2 984 256	3 196 094
Wpływ wdrożenia MSSF 9	109 709	648 783	394 465	1 152 957
Wartość odpisów aktualizujących na początek okresu po korektach	176 304	794 026	3 378 721	4 349 051
Zmiany w okresie, w tym:	25 824	(111 001)	564 920	479 743
transfer do Koszyka 1	284 785	(264 023)	(20 762)	-
transfer do Koszyka 2	(42 461)	140 791	(98 330)	-
transfer do Koszyka 3	(6 305)	(169 552)	175 857	-
zmiany oszacowania odpisu z tytułu strat oczekiwanych	(210 195)	181 783	659 978	631 566
wyłączenie z bilansu (umorzenia, sprzedaż)	-	-	(129 850)	(129 850)
pozostałe	-	-	(21 973)	(21 973)
Wartość odpisów aktualizujących na koniec okresu	202 128	683 025	3 943 641	4 828 794

17. Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych

	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł	01.01.2018- 31.12.2018 tys. zł
Wartość odpisów aktualizujących na początek okresu	313 827	291 342
Zmiana stanu odpisów netto ujęta w rachunku zysków i strat	49 218	22 485
Wartość odpisów aktualizujących na koniec okresu	363 045	313 827

Ujęcie odpisów aktualizujących dla poszczególnych jednostek zostało szczegółowo opisane w nocie II.28.

18. Podatek dochodowy

Bieżący podatek dochodowy od osób prawnych obliczany jest zgodnie z polskimi przepisami podatkowymi. Podstawę obliczeń stanowi wynik bilansowy brutto skorygowany o koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów, dochody niepodlegające opodatkowaniu oraz inne przychody i koszty zmieniające podstawę opodatkowania określone w ustawie z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych wraz z późniejszymi zmianami.

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł
Skonsolidowany rachunek zysków i strat		
Bieżący podatek dochodowy	6 538	9 462
Bieżące obciążenie podatkowe	6 088	9 120
Korekty dotyczące bieżącego podatku z lat ubiegłych	450	342
Odroczony podatek dochodowy	(108 429)	92 217
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	14 332	(11 812)
Rozliczenie straty podatkowej z lat ubiegłych	-	104 029
Strata podatkowa roku bieżącego	(122 761)	-
Podatek ujęty w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(101 891)	101 679
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów		
Odroczony podatek dochodowy		
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych, w tym:	(8 057)	(8 783)
związany z instrumentami finansowymi wycenianymi do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(15 086)	(13 516)
związany z rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych	6 948	4 703
związany z zyskami/ (stratami) aktuarialnymi	81	30
Podatek ujęty w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów	(8 057)	(8 783)
Razem podstawowe składniki podatku dochodowego	(109 948)	92 896

	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł
Uzgodnienie obciążenia wyniku finansowego przed opodatkowaniem		
Zysk/ (strata) brutto przed podatkiem	(693 442)	(358 531)
Podatek dochodowy według obowiązującej stawki (19%)	(131 754)	(68 121)
Wpływ trwałych różnic pomiędzy zyskiem/(stratą) brutto przed podatkiem a dochodem do opodatkowania podatkiem dochodowym, w tym:	29 863	169 800
Wpływ zastosowania różnych stawek podatkowych	1 912	5 599
Wpływ konsolidacji funduszy niepodlegających opodatkowaniu	1 180	16 207
Wpływ jednostek wycenianych metodą praw własności	(29)	(1 811)
Wpływ przychodów niepodlegających opodatkowaniu (dywidendy)	(1 324)	(590)
Wpływ kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodu (w tym opłata BFG)	32 929	22 070
Wpływ odpisu z tyt. utraty wartości inwestycji w jednostce stowarzyszonej	9 353	18 770
Umorzenie certyfikatów inwestycyjnych	(42 998)	-
Podatek od instytucji finansowych	-	(3 669)
Sprzedaż wierzytelności	19	39
Koszty rezerw kredytowych niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	(2 723)	10 249
Rezerwa na ryzyko prawne kredytów walutowych	30 050	-
Wpływ nieujętego aktywa na podatek odroczony na stratach podatkowych	-	97 905
Wpływ pozostałych różnic trwałych	1 494	5 031
Razem obciążenie wyniku brutto	(101 891)	101 679

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

2019	Stan na 01.01.2019 tys. zł	Zmiany w okresie		Stan na 31.12.2019 tys. zł
		Odniesione na wynik finansowy tys. zł	Odniesione na inne całkowite dochody tys. zł	
Odsetki do otrzymania od instrumentów finansowych i pochodnych	26 469	(2 478)	-	23 991
Odsetki do otrzymania od kredytów i należności od banków	38 951	(9 179)	-	29 772
Prowizje zapłacone rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej	29 589	(18 794)	-	10 795
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	17 001	(10 310)	-	6 691
Wycena instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej	2 099	-	9 024	11 123
Rezerwa na amortyzację przejętych wartości niematerialnych	4 767	(42)	-	4 725
Pozostałe	1 665	866	81	2 612
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy	120 541	(39 937)	9 105	89 709
Odsetki od zobowiązań wobec klientów, dłużnych papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	39 324	8 952	-	48 276
Oczekiwane straty kredytowe z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i zobowiązań pozabilansowych	544 345	(77 759)	-	466 586
Strata podatkowa z lat ubiegłych	2	(2)	-	-
Strata podatkowa roku bieżącego	-	122 761	-	122 761
Prowizje otrzymane do rozliczane w czasie	10 444	6 794	-	17 238
Rezerwy na koszty działania	14 873	6 778	-	21 651
Wycena instrumentów finansowych do wartości godziwej	13 165	-	24 110	37 275
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	10 502	-	(6 948)	3 554
Aktualizacja wartości nieruchomości	10 819	2 368	-	13 187
Pozostałe	2 794	(1 400)	-	1 394
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	646 268	68 492	17 162	731 922
Aktywa netto	525 727	108 429	8 057	642 213

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

2018 (przekształcone)	Stan na 01.01.2018 tys. zł	Zmiana polityki rachunkowości – w tym wpływ MSSF 9	Zmiany w okresie		Odniesione na niepodzielony wynik tys. zł	Stan na 31.12.2018 tys. zł
			Odniesione na wynik finansowy tys. zł	Odniesione na inne całkowite dochody tys. zł		
Odsetki do otrzymania od instrumentów finansowych i pochodnych	39 583	(1)	(13 113)	-	-	26 469
Odsetki do otrzymania od kredytów i należności wobec banków	31 223	5 140	2 588	-	-	38 951
Prowizje zapłacone rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej	63 709	(11 829)	(22 291)	-	-	29 589
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	20 955	-	(3 954)	-	-	17 001
Wycena instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej	4 217	(316)	-	(1 802)	-	2 099
Rezerwa na amortyzację przejętych wartości niematerialnych	5 077	-	(310)	-	-	4 767
Aktualizacja wartości nieruchomości	942	-	(942)	-	-	-
Pozostałe	3 008	-	(1 345)	2	-	1 665
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy	168 714	7 006	(39 367)	(1 800)	-	120 541
Odsetki od zobowiązań wobec klientów, dłużnych papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	77 929	(1 372)	(37 233)	-	-	39 324
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i zobowiązań pozabilansowych	336 258	186 131	21 956	-	-	544 345
Strata podatkowa	104 031	-	(104 029)	-	-	2
Prowizje otrzymane do rozliczenia w czasie	7 632	-	2 812	-	-	10 444
Rezerwy na koszty działania	13 176	-	1 697	-	-	14 873
Wycena instrumentów finansowych do wartości godziwej	11 215	(9 764)	-	11 714	-	13 165
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	15 205	-	-	(4 703)	-	10 502
Aktualizacja wartości nieruchomości	24 039	-	(13 220)	-	-	10 819
Pozostałe	3 935	2 116	(3 567)	(28)	338	2 794
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	593 420	177 111	(131 584)	6 983	338	646 268
Aktywa netto	424 706	184 117	(92 217)	8 783	338	525 727

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujęte są w wysokości przewidywanej do realizacji przez wykorzystanie przyszłych dochodów do opodatkowania.

Realizacja aktywa z tytułu podatku odroczonego będzie uzależniona między innymi od spełnienia się założeń przyjętych w zakresie momentu i skali uprawdopodobnienia się (zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób prawnych) odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom.

W oparciu o dotychczasowe obserwacje historyczne, Bank dla celów prognoz podatkowych przyjął, iż średnioroczny poziom odpisów uprawdopodobnionych wyniesie w kolejnych latach ok. 430 mln złotych, co oznacza, iż w kolejnych latach z istniejących na dzień 31 grudnia 2019 roku nieuprawdopodobnionych odpisów na aktywa kredytowe na które jest tworzone aktywo na podatek odroczony uprawdopodobni się odpowiednio:

- do 1 roku: ok.17%,
- od 1 roku do 3 lat: ok.33%,
- od 3 do 5 lat: ok. 33%,
- powyżej 5 lat: ok.17%.

Przy spełnieniu warunków określonych w art. 16 ust. 2a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz założeniu

stałego poziomu uprawdopodobnień, nieuprawdopodobnione odpisy za rok 2019, powinny zostać uprawdopodobnione w horyzoncie ok. 6 lat.

Nierozliczona strata Banku na dzień 31 grudnia 2019 roku, na którą Bank rozpoznał aktywo z tytułu straty wynosiła 646 113 tys. zł co tworzy aktywo w wysokości 122 761 tys. zł. Aktywo z tytułu straty jak i pozostałe aktywa z tytułu podatku odroczonego zostały ujęte w wysokości przewidywanej do realizacji przez wykorzystanie przyszłych dochodów do opodatkowania oszacowanych na podstawie aktualnych projekcji wyników finansowych. Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak wypracowanej praktyki rynkowej, niespójne interpretacje oraz ustanowione precedensy, które mogą mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku pokontrolnych decyzji organów kontroli podatkowej.

W grudniu 2019 roku Naczelnik Mazowieckiego Urzędu Skarbowego rozpoczął w Getin Noble Bank S.A. kontrolę podatkową w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za 2017 rok. Na chwilę obecną Bank przedłożył wymagane dokumenty źródłowe i kontrola jest w toku.

Z dniem 15 lipca 2016 roku do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny i nie miał uzasadnienia ekonomicznego i gospodarczego. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja Grupy.

Spółki z Grupy Getin Noble Banku S.A. na bieżąco identyfikują ryzyka wynikające z obowiązywania klauzuli GAAR i podejmują działania mające na celu ich minimalizowanie.

W 2019 roku Bank nie prowadził sporów z urzędami bądź z sądami oraz nie występował do Ministerstwa Finansów z wnioskiem o interpretację, w związku z czym, nie rozpoznał przypadków niepewnego traktowania podatkowego.

19. Zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk/ (strata) przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018 (przekształcone)
Zysk/ (strata) za okres przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej (w tys. zł)	(591 551)	(460 210)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	1 044 553 267	970 299 666
Podstawowy zysk/ (strata) przypadający na jedną akcję (w zł)	(0,57)	(0,47)

Rozwodniony zysk/ (strata) przypadający na jedną akcję

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu skorygowaną o średnią ważoną akcji zwykłych, które zostałyby wyemitowane na konwersji wszystkich rozważających potencjalnych instrumentów kapitałowych w akcje zwykłe.

W 2019 i 2018 roku Getin Noble Bank S.A. nie emitował instrumentów o rozważającym wpływie. Wartość rozwodnionego zysku/ (straty) przypadającego na jedną akcję jest równa wartości podstawowego zysku/ (straty) przypadającego na jedną akcję.

20. Kasa, środki w Banku Centralnym

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Gotówka	199 210	284 882
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	1 638 637	1 227 621
Razem kasa, środki w Banku Centralnym	1 837 847	1 512 503

Bank może wykorzystywać w ciągu dnia środki na rachunkach w Banku Centralnym do bieżących rozliczeń pieniężnych, musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tych rachunkach w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

W dniu 30 stycznia 2018 roku Zarząd Narodowego Banku Polskiego wyraził zgodę na zwolnienie Getin Noble Banku S.A. z obowiązku utrzymywania 55% wymaganej rezerwy obowiązkowej, począwszy od 31 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku, w dniu 27 września 2018 roku wyraził zgodę na wydłużenie tego terminu do 31 grudnia 2019 roku.

Dnia 3 października 2019 roku Bank otrzymał informację o podjęciu uchwały w dniu 26 września 2019 roku przez Zarząd Narodowego Banku Polskiego w sprawie zwolnienia Banku z obowiązku utrzymywania 55% wymaganej rezerwy obowiązkowej. Powyższe zwolnienie obowiązywać będzie od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku i na dzień 31 grudnia 2018 roku środki na rachunku rezerwy obowiązkowej były oprocentowane w wysokości 0,5%.

21. Należności od banków i instytucji finansowych

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Należności bieżące	1 504 348	1 548 313
Lokaty i inne należności	106 379	102 426
Razem należności od banków i instytucji finansowych	1 610 727	1 650 739
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(2 063)	(1 797)
Razem należności od banków i instytucji finansowych netto	1 608 664	1 648 942

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Bieżące należności i depozyty O/N	1 599 306	1 645 718
Należności terminowe o okresie spłaty:	11 421	5 021
do 1 miesiąca	8 972	2 688
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	92	176
od 3 miesięcy do 1 roku	381	791
od 1 roku do 5 lat	1 976	1 366
Razem należności od banków i instytucji finansowych	1 610 727	1 650 739
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(2 063)	(1 797)
Razem należności od banków i instytucji finansowych netto	1 608 664	1 648 942

W pozycji należności bieżące zaprezentowano rachunki bieżące innych banków oraz należności z tytułu zabezpieczeń pieniężnych.

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Wartość należności oprocentowanych stopą zmienną	1 510 949	1 548 528
Wartość należności oprocentowanych stopą stałą	97 715	100 414
Razem należności od banków i instytucji finansowych netto	1 608 664	1 648 942

22. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Instrumenty kapitałowe, w tym:	1 175	388
notowane na giełdach	1 175	388
Instrumenty dłużne, w tym emitowane przez:	4 727	3 766
banki i podmioty finansowe	636	914
podmioty niefinansowe	4 091	2 852
Certyfikaty inwestycyjne	647	715
Razem aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	6 549	4 869

Wartość godziwa akcji spółek notowanych na giełdzie została ustalona w oparciu o publikowane notowania cen z aktywnego rynku.

23. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Udziały i akcje w innych jednostkach - nienotowane	113 043	141 067
Pozostałe instrumenty	10 807	7 513
Razem aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	123 850	148 580

Udziały i akcje w innych, nienotowanych jednostkach obejmują pakiet 858 334 akcji zwykłych imiennych Towarzystwa Ubezpieczeń Europa S.A. (TU Europa), o łącznej wartości nominalnej 3 433 tys. zł, stanowiących łącznie 9,08% kapitału zakładowego spółki.

Wartość godziwa akcji TU Europa na dzień 31 grudnia 2019 roku została oszacowana na podstawie wyceny spółki sporządzonej przez niezależny podmiot specjalizujący się w tego typu usługach. Do wyceny wykorzystano kombinację trzech metod – każdej z nich nadano równą wagę:

- metody wskaźnikowej opartej o wskaźniki Cena/ Zysk przy zastosowaniu porównania retrospektywnego i prospektywnego,
- metody wskaźnikowej opartej o wskaźnik Cena/ Wartość księgową, gdzie wskaźnik ten został ustalony dla grupy porównawczej na dzień 31 grudnia 2019 roku,
- metody wskaźnikowej opartej o wskaźnik Cena/ Składka przypisana brutto, gdzie wskaźnik ten został ustalony dla grupy porównawczej na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Metody wskaźnikowe Cena/ Zysk i Cena/ Składka przypisana brutto zostały zwiększone o kwotę nadwyżki kapitału ponad podmiotami porównywalnymi, a w przypadku wyceny metodą Cena/ Wartość księgową wskaźnikiem tym przemnożono wartość aktywów netto skorygowaną w dół o wartość nadwyżkowego kapitału dodając go następnie z implikowanym mnożnikiem 1.

Tak obliczona wartość pakietu akcji wyniosła 113 043 tys. zł.

W metodzie wskaźnikowej opartej o wskaźnik cena/zysk wykorzystane zostały prognozy finansowe TU Europa S.A. na rok 2020. W przypadku obniżenia prognozowanej wartości zysku netto na rok 2020 o 1% wartość godziwa pakietu akcji spada o 60 tys. zł; w przypadku wzrostu o 1% - wartość godziwa pakietu akcji zwiększa się o 52 tys. zł.

Obniżenie wyznaczonych wskaźników Cena/ Zysk o 1% przekłada się na spadek wartości godziwej pakietu akcji o 146 tys. zł, podwyższenie wyznaczonych wskaźników o 1% przekłada się na wzrost wartości godziwej pakietu akcji o 137 tys. zł.

Obniżenie wyznaczonego wskaźnika Cena/ Wartość księgową o 1% przekłada się na spadek wartości godziwej pakietu akcji o 240 tys. zł, podwyższenie wskaźnika o 1% przekłada się na wzrost wartości godziwej pakietu akcji o 232 tys. zł.

Obniżenie wyznaczonego wskaźnika Cena/ Składka przypisana brutto o 1% przekłada się na spadek wartości godziwej pakietu akcji o 240 tys. zł, podwyższenie wskaźnika o 1% przekłada się na wzrost wartości godziwej pakietu akcji o 240 tys. zł.

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

24. Pochodne instrumenty finansowe

Poniższa tabela prezentuje wartości nominalne instrumentów pochodnych i wartość godziwą pochodnych instrumentów finansowych według terminów wymagalności:

31.12.2019		do 1 m-ca tys. zł	od 1 do 3 m-cy tys. zł	od 3 m-cy do 1 roku tys. zł	od 1 roku do 5 lat tys. zł	powyżej 5 lat tys. zł	Razem tys. zł	Wartość godziwa	
								aktywa tys. zł	zobowiązania tys. zł
Transakcje walutowe	Swap walutowy	2 227 915	985 827	-	-	-	3 213 742	11 718	4 931
	Zakup	1 112 648	496 099	-	-	-	1 608 747		
	Sprzedaż	1 115 267	489 728	-	-	-	1 604 995		
	CIRS	-	-	10 460 336	8 587 172	-	19 047 508	73 610	405 777
	Zakup	-	-	5 049 115	4 296 095	-	9 345 210		
	Sprzedaż	-	-	5 411 221	4 291 077	-	9 702 298		
	Forward	3 962	173 421	20 743	-	-	198 126	35	1 034
Zakup	1 965	86 370	10 220	-	-	98 555			
Sprzedaż	1 997	87 051	10 523	-	-	99 571			
Transakcje stopy procentowej	Swap na stopę procentową (IRS)	-	-	13 034	242 194	43 672	298 900	13 896	1 022
	Zakup	-	-	6 517	121 097	21 836	149 450		
	Sprzedaż	-	-	6 517	121 097	21 836	149 450		
	Opcje	109 360	164 966	468 972	-	-	743 298	501	783
	Zakup	54 680	82 483	234 486	-	-	371 649		
Sprzedaż	54 680	82 483	234 486	-	-	371 649			
Pozostałe transakcje	Transakcje futures na akcje	-	928	-	-	-	928	-	-
	Zakup	-	-	-	-	-	-		
	Sprzedaż	-	928	-	-	-	928		
	Kontrakty na indeksy i surowce	-	935	4 982	16 246	-	22 163	2 067	64
	Zakup	-	-	306	6 166	-	6 472		
	Sprzedaż	-	935	4 676	10 080	-	15 691		
	Opcje na akcje	-	-	-	-	165 658	165 658	17 441	-
	Zakup	-	-	-	-	165 658	165 658		
	Inne	439 263	830 807	3 433 141	317 060	-	5 020 271	5 241	4 416
	Zakup	217 321	412 406	1 711 370	158 612	-	2 499 709		
Sprzedaż	221 942	418 401	1 721 771	158 448	-	2 520 562			
Razem pochodne instrumenty finansowe		2 780 500	2 156 884	14 401 208	9 162 672	209 330	28 710 594	124 509	418 027

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

	31.12.2018	do 1 m-ca tys. zł	od 1 do 3 m-cy tys. zł	od 3 m-cy do 1 roku tys. zł	od 1 roku do 5 lat tys. zł	powyżej 5 lat tys. zł	Razem tys. zł	Wartość godziwa	
								aktywa tys. zł	zobowiązania tys. zł
Transakcje walutowe	Swap walutowy	2 721 199	-	985 476	-	-	3 706 675	2 783	7 131
	Zakup	1 360 056	-	493 646	-	-	1 853 702		
	Sprzedaż	1 361 143	-	491 830	-	-	1 852 973		
	CIRS	385 580	133 848	7 736 600	14 402 160	-	22 658 188	197 849	459 379
	Zakup	194 750	65 600	3 806 170	7 123 535	-	11 190 055		
	Sprzedaż	190 830	68 248	3 930 430	7 278 625	-	11 468 133		
	FX/Skup/Sprzedaż	-	-	-	-	19 591	19 591	412	48
	Zakup	-	-	-	-	9 887	9 887		
	Sprzedaż	-	-	-	-	9 704	9 704		
	Forward	11 152	9 767	222 809	-	-	243 728	1 480	931
Zakup	5 595	4 891	111 361	-	-	121 847			
Sprzedaż	5 557	4 876	111 448	-	-	121 881			
Transakcje stopy procentowej	Swap na stopę procentową (IRS)	-	-	281 264	252 350	99 118	632 732	14 332	948
	Zakup	-	-	140 632	126 175	49 559	316 366		
	Sprzedaż	-	-	140 632	126 175	49 559	316 366		
	Opcje	79 842	95 820	323 706	752 552	-	1 251 920	2 172	2 581
	Zakup	39 921	47 910	161 775	376 276	-	625 882		
Sprzedaż	39 921	47 910	161 931	376 276	-	626 038			
Pozostałe transakcje	Transakcje futures na akcje	-	84	20	-	-	104	-	-
	Zakup	-	84	20	-	-	104		
	Sprzedaż	-	-	-	-	-	-		
	Kontrakty na indeksy i surowce	412	900	6 570	-	65 894	73 776	4 069	1 447
	Zakup	206	393	1 830	-	26 508	28 937		
	Sprzedaż	206	507	4 740	-	39 386	44 839		
	Opcje na akcje	-	-	-	-	165 658	165 658	19 043	-
	Zakup	-	-	-	-	165 658	165 658		
	Inne	-	-	-	-	1 033	1 033	7 875	5 272
	Zakup	-	-	-	-	7	7		
Sprzedaż	-	-	-	-	1 026	1 026			
Razem pochodne instrumenty finansowe	3 198 185	240 419	9 556 445	15 407 062	351 294	28 753 405	250 015	477 737	

25. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

25.1 Kredyty i pożyczki wyceniane według zamortyzowanego kosztu

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 (przekształcone) tys. zł
Kredyty i pożyczki	36 759 291	38 599 319
Skupione wierzytelności	5 086 280	6 426 190
Razem kredyty i pożyczki wyceniane według zamortyzowanego kosztu	41 845 571	45 025 509
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(4 860 105)	(4 828 794)
Razem kredyty i pożyczki wyceniane według zamortyzowanego kosztu netto	36 985 466	40 196 715

31.12.2019	Wartość brutto				Odpisy aktualizujące				Razem wartość netto tys. zł
	Koszyk 1 tys. zł	Koszyk 2 tys. zł	Koszyk 3 tys. zł	POCI tys. zł	Koszyk 1 tys. zł	Koszyk 2 tys. zł	Koszyk 3 tys. zł	POCI tys. zł	
kredyty korporacyjne	7 810 796	532 017	966 014	24 997	(33 597)	(14 050)	(452 915)	(248)	8 833 014
kredyty samochodowe	1 108 749	108 757	261 494	-	(8 199)	(7 427)	(205 405)	-	1 257 969
kredyty hipoteczne	19 396 480	1 373 313	4 550 513	-	(50 067)	(173 897)	(2 698 499)	-	22 397 843
kredyty detaliczne	3 783 264	386 322	1 542 855	-	(115 332)	(85 795)	(1 014 674)	-	4 496 640
Razem	32 099 289	2 400 409	7 320 876	24 997	(207 195)	(281 169)	(4 371 493)	(248)	36 985 466

31.12.2018 (przekształcone)	Wartość brutto			Odpisy aktualizujące			Razem wartość netto tys. zł
	Koszyk 1 tys. zł	Koszyk 2 tys. zł	Koszyk 3 tys. zł	Koszyk 1 tys. zł	Koszyk 2 tys. zł	Koszyk 3 tys. zł	
kredyty korporacyjne	9 095 337	888 432	829 500	(45 083)	(49 745)	(476 016)	10 242 425
kredyty samochodowe	1 235 562	143 751	264 068	(10 200)	(11 147)	(186 836)	1 435 198
kredyty hipoteczne	21 177 888	1 673 448	4 328 915	(44 775)	(532 504)	(2 321 011)	24 281 961
kredyty detaliczne	3 525 320	306 818	1 556 470	(102 070)	(89 629)	(959 778)	4 237 131
Razem	35 034 107	3 012 449	6 978 953	(202 128)	(683 025)	(3 943 641)	40 196 715

Zmiana poziomu pokrycia odpisami ekspozycji klasyfikowanych do Koszyka 2 na przestrzeni 2019 roku wynika z wdrożonych przez Bank zmian metodologicznych w formułach kalkulacyjnych stosowanych do oszacowania oczekiwanej straty kredytowej w ujęciu lifetime. W szczególności zmiany dotyczyły sposobu i czasokresu wbudowania wyniku oceny behawioralnej – dotychczas współczynnik behawioralny uwzględniany był w sposób stały w okresie życia ekspozycji, po zmianach współczynnik jest wbudowywany okresowo i wygaszany w trakcie trwania kontraktu.

31.12.2019	Kredyty z utratą wartości (Koszyk 3) wg modelu wyceny					
	Wg modelu wyceny indywidualnej			Wg modelu wyceny grupowej		
	Wartość brutto tys. zł	Odpisy tys. zł	Wartość netto tys. zł	Wartość brutto tys. zł	Odpisy tys. zł	Wartość netto tys. zł
kredyty korporacyjne	620 295	(240 632)	379 663	370 716	(212 531)	158 185
kredyty samochodowe	-	-	-	261 494	(205 405)	56 089
kredyty hipoteczne	1 552 785	(863 305)	689 480	2 997 728	(1 835 194)	1 162 534
kredyty detaliczne	16 315	(12 389)	3 926	1 526 540	(1 002 285)	524 255
Razem	2 189 395	(1 116 326)	1 073 069	5 156 478	(3 255 415)	1 901 063

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

31.12.2018	Kredyty z utratą wartości (koszyk 3) wg modelu wyceny					
	Wg modelu wyceny indywidualnej			Wg modelu wyceny grupowej		
	Wartość brutto tys. zł	Odpisy tys. zł	Wartość netto tys. zł	Wartość brutto tys. zł	Odpisy tys. zł	Wartość netto tys. zł
kredyty korporacyjne	474 111	(271 391)	202 720	355 389	(204 625)	150 764
kredyty samochodowe	-	-	-	264 068	(186 836)	77 232
kredyty hipoteczne	1 420 685	(769 792)	650 893	2 908 230	(1 551 219)	1 357 011
kredyty detaliczne	21 413	(10 190)	11 223	1 535 057	(949 588)	585 469
Razem	1 916 209	(1 051 373)	864 836	5 062 744	(2 892 268)	2 170 476

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 (przekształcone) tys. zł
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:		
udzielone jednostkom budżetowym	905 125	1 073 606
udzielone podmiotom finansowym innym niż banki	593 562	465 211
udzielone podmiotom niefinansowym innym niż osoby fizyczne	7 893 607	9 464 499
udzielone osobom fizycznym	27 593 172	29 193 399
Razem	36 985 466	40 196 715

	31.12.2019	31.12.2018
Wartość kredytów i pożyczek o stałej stopie procentowej (w mln zł)	1 458	2 163
% całego portfela kredytów i pożyczek	3,94%	5,38%

W 2019 roku Grupa dokonała sprzedaży wierzytelności, na które składały się kredyty z utratą wartości. Nominalna wartość kapitału portfela objętego umowami cesji wyniosła łącznie 456 mln zł, zrealizowany wynik finansowy z tego tytułu wyniósł +3 mln złotych.

W 2018 roku Grupa dokonała sprzedaży wierzytelności, na które składały się kredyty z utratą wartości i należności spisane z ksiąg. Nominalna wartość kapitału portfela objętego umowami sprzedaży wyniosła łącznie 117 mln zł.

Kredyty we frankach szwajcarskich

Poniżej przedstawiono strukturę oraz jakość kredytów hipotecznych denominowanych i indeksowanych we frankach szwajcarskich:

31.12.2019	Wartość brutto			Odpisy aktualizujące			Razem wartość netto tys. zł
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
kredyty hipoteczne	7 978 365	675 446	678 830	(33 566)	(120 145)	(274 610)	8 904 320

31.12.2018	Wartość brutto			Odpisy aktualizujące			Razem wartość netto tys. zł
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
kredyty hipoteczne	8 456 884	837 513	685 031	(26 754)	(278 400)	(288 065)	9 386 209

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

2019	Koszyk 1 tys. zł	Koszyk 1 tys. zł	Koszyk 3 tys. zł	POCI tys. zł	Razem tys. zł
Wartość bilansowa brutto na 1 stycznia 2019	35 034 107	3 012 449	6 978 953	-	45 025 509
Przesunięcia	(1 012 582)	(146 949)	1 159 531	-	-
do Koszyka 1	1 308 555	(1 195 856)	(112 699)	-	-
do Koszyka 2	(1 901 759)	2 151 031	(249 272)	-	-
do Koszyka 3	(419 378)	(1 102 124)	1 521 502	-	-
Nabycia	4 589 777	26 551	185 290	24 823	4 826 441
Splaty	(7 766 833)	(559 396)	(543 964)	-	(8 870 193)
Spisania/umorzenia	-	-	(539 698)	-	(539 698)
Inne	1 254 820	67 754	80 764	174	1 403 512
Wartość bilansowa brutto na 31 grudnia 2019	32 099 289	2 400 409	7 320 876	24 997	41 845 571

2018 (przekształcone)	Koszyk 1 tys. zł	Koszyk 1 tys. zł	Koszyk 3 tys. zł	Razem tys. zł
Wartość bilansowa brutto na 1 stycznia 2018	35 069 873	4 097 324	6 662 010	45 829 207
Przesunięcia	(261 284)	(631 009)	892 293	-
do Koszyka 1	2 490 510	(2 358 959)	(131 551)	-
do Koszyka 2	(2 383 796)	2 840 980	(457 184)	-
do Koszyka 3	(367 998)	(1 113 030)	1 481 028	-
Nabycia	5 761 127	124 323	5 468	5 890 918
Splaty	(7 402 647)	(791 294)	(582 701)	(8 776 642)
Spisania/umorzenia	-	-	(546 226)	(546 226)
Inne	1 867 038	213 105	548 109	2 628 252
Wartość bilansowa brutto na 31 grudnia 2018	35 034 107	3 012 449	6 978 953	45 025 509

Zgodnie z obowiązującymi metodykami i realizowanym procesem wykupu Bank klasyfikuje portfel skupionych wierzytelności leasingowych jako portfel Low Credit Risk. Poniższa nota przedstawia szacunkowy efekt usunięcia klasyfikacji Low Credit Risk dla portfela skupionych przez bank wierzytelności leasingowych. Potencjalny wpływ wynikowy wycofania klasyfikacji LCR dla tego portfela został przez Bank uwzględniony w poziomie zawiązanych odpisów na dzień 31 grudnia 2019 r.

	Struktura wartości bilansowej brutto portfela skupionych wierzytelności leasingowych wg obecnej klasyfikacji 31.12.2019 tys. zł	Struktura portfela skupionych wierzytelności leasingowych przy wycofaniu klasyfikacji jako LCR 31.12.2019 tys. zł
Koszyk 1	4 837 988	3 970 183
Koszyk 2	118 879	865 939
Koszyk 3	70 987	191 732
Razem	5 027 854	5 027 854

25.2 Kredyty i pożyczki obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Kredyty korporacyjne	71 709	60 329
Kredyty związane z funkcjonowaniem kart kredytowych	69 714	77 215
Razem kredyty i pożyczki obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	141 423	137 544

W wartości godziwej Grupa ujmuje portfel kredytów korporacyjnych, tzw. stokowych, których kontraktowe przepływy pieniężne nie stanowią jedynie spłat kapitału i odsetek od niespłaconego kapitału został zaklasyfikowany jako wyceniany do wartości godziwej przez wynik finansowy. Portfel kredytów związanych z funkcjonowaniem kart kredytowych zawierający w definicji oprocentowania dźwignię finansową/ mnożnik również został zaklasyfikowany jako wyceniany do wartości godziwej przez wynik finansowy. Aktualnie zawierane umowy o kredyt w rachunku karty kredytowej nie zawierają już mnożnika i jako spełniające test SPPI są wyceniane wg zamortyzowanego kosztu.

25.3 Kredyty i pożyczki udzielone klientom według terminów zapadalności

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 (przekształcone) tys. zł
Kredyty i pożyczki udzielone klientom o okresie spłaty:		
do 1 miesiąca	6 978 029	6 677 158
od 1 do 3 miesięcy	879 133	1 196 280
od 3 miesięcy do 1 roku	3 563 732	4 034 979
od 1 roku do 5 lat	11 808 103	12 085 607
powyżej 5 lat	18 757 997	21 169 029
Razem	41 986 994	45 163 053
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(4 860 105)	(4 828 794)
Razem netto	37 126 889	40 334 259

26. Pozostałe instrumenty finansowe

Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeśli spełnione są oba poniższe warunki oraz Grupa nie wyznaczyła ich jako wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty,
- Bank może w momencie początkowego ujęcia dokonać nieodwołalnego wyboru odnośnie do określonych inwestycji w instrumenty kapitałowe, które w przeciwnym razie byłyby wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy, aby ujmować późniejsze zmiany wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

	31.12.2019	31.12.2018
	tys. zł	tys. zł
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody		
bony NBP	3 299 505	899 820
obligacje skarbowe	5 863 131	1 437 168
instrumenty kapitałowe	74 783	56 873
portfel wierzytelności	219 204	247 309
Razem pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody brutto	9 456 623	2 641 170
Oczekiwane straty kredytowe	(73 994)	(71 734)
Razem pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody netto	9 382 629	2 569 436

	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
	tys. zł	tys. zł
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody na początek okresu	2 569 436	7 794 539
Różnice kursowe	-	45 997
Zwiększenia	190 526 786	87 119 240
Zmniejszenia (sprzedaż i wykup)	(183 778 105)	(92 120 057)
Oczekiwane straty kredytowe	(2 249)	(64 885)
Zmiana wartości godziwej	52 630	(215 422)
Pozostałe zmiany	14 131	10 024
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody na koniec okresu	9 382 629	2 569 436

	31.12.2019	31.12.2018
	tys. zł	tys. zł
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody o terminie zapadalności:		
do 1 miesiąca	3 304 915	905 157
od 1 do 3 miesięcy	-	-
od 3 miesięcy do 1 roku	24 048	1 628
od 1 roku do 5 lat	1 600 320	242 851
powyżej 5 lat	4 233 353	1 187 352
Pozostałe instrumenty kapitałowe o nieokreślonym terminie zapadalności	74 783	56 873
Portfel wierzytelności	219 204	247 309
Razem pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody brutto	9 456 623	2 641 170
Oczekiwane straty kredytowe	(73 994)	(71 734)
Razem pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody netto	9 382 629	2 569 436

Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
	tys. zł	tys. zł
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu		
obligacje skarbowe	-	552 640
obligacje jednostek samorządowych	145 934	171 188
listy zastawne i obligacje emitowane przez banki	118 327	157 362
obligacje korporacyjne	79 991	163 571
Razem pozostałe instrumenty finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu brutto	344 252	1 044 761
Oczekiwane straty kredytowe	(10 293)	(21 568)
Razem instrumenty finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu netto	333 959	1 023 193

	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł	01.01.2018- 31.12.2018 tys. zł
Instrumenty finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu na początek okresu	1 023 193	2 073 024
Zwiększenia	3 400	162 448
Zmniejszenia (sprzedaż i wykup)	(695 513)	(1 210 279)
Oczekiwane straty kredytowe	11 404	18 878
Naliczone odsetki i korekty z tytułu rozliczenia według zamortyzowanego kosztu	(8 525)	(20 878)
Instrumenty finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu na koniec okresu	333 959	1 023 193

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Instrumenty finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu o terminie zapadalności:	344 252	1 044 761
do 1 miesiąca	7 670	157 904
od 1 do 3 miesięcy	4 240	47 566
od 3 miesięcy do 1 roku	18 735	88 535
od 1 roku do 5 lat	247 406	256 602
powyżej 5 lat	66 201	494 154
Razem instrumenty finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu brutto	344 252	1 044 761
Oczekiwane straty kredytowe	(10 293)	(21 568)
Razem instrumenty finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu netto	333 959	1 023 193

27. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie	
	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Z portfela instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży:		
Kredyty stanowiące zabezpieczenie kredytu refinansowego NBP	-	12 370 413
Obligacje skarbowe stanowiące zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych BFG	221 970	257 538
Obligacje skarbowe stanowiące zabezpieczenie zobowiązania do zapłaty składek do BFG	120 224	80 688
Obligacje skarbowe stanowiące zabezpieczenie otrzymanych kredytów	300 605	641 702
Obligacje skarbowe stanowiące zabezpieczenie zobowiązań z tytułu transakcji repo	460 785	-
Obligacje skarbowe stanowiące zabezpieczenie spłaty wierzytelności	152 353	143 843
Kredyty stanowiące zabezpieczenie zobowiązania w transakcji sekurytyzacji	1 229 496	2 060 048
Razem aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	2 485 433	15 554 232

Getin Noble Bank S.A. będzie utrzymywał portfel aktywów stanowiących zabezpieczenie kredytów do momentu spłaty tych zobowiązań. W lutym 2019 roku Bank dokonał całkowitej spłaty kredytów refinansowych NBP udzielonych w celu przywrócenia płynności płatniczej i zabezpieczenie dotyczące tych kredytów zostało zwolnione.

Zgodnie z art. 369 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym („BFG”), systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji Getin Noble Bank S.A. tworzy fundusz środków gwarantowanych w wysokości określonej uchwałą Rady BFG. Podstawą jest suma środków pieniężnych zgromadzonych w Banku na wszystkich rachunkach stanowiących podstawę obliczenia kwoty rezerwy obowiązkowej.

Cześć składek na rzecz BFG na fundusz gwarantowania depozytów oraz fundusz przymusowej restrukturyzacji w kwocie nieprzekraczającej 30% należnej składki może być wnoszona przez Bank w formie zobowiązań do zapłaty. Środki stanowiące zabezpieczenie zobowiązań do zapłaty lokowane są w obligacje skarbowe na poziomie nie niższym niż 110% wartości zobowiązania do zapłaty. Wartość aktywów, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań do zapłaty składek wnoszonych na

rzec Bankowego Funduszu Gwarancyjnego ulega zwiększeniu w terminach płatności składek wskazanych przez BFG.

28. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Grupa Getin Noble Banku S.A. posiada udziały w następujących jednostkach stowarzyszonych:

31.12.2019	Procentowa wielkość udziałów/ praw do głosów posiadanych przez Bank	Wartość brutto tys. zł	Odpis aktualizujący z tyt. utraty wartości tys. zł	Wartość bilansowa tys. zł
Open Finance S.A.	42,91%	317 396	(304 868)	12 528
Noble Funds Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	36,39%	162 890	(58 177)	104 713
Razem inwestycje w jednostkach stowarzyszonych		480 286	(363 045)	117 241

31.12.2018	Procentowa wielkość udziałów/ praw do głosów posiadanych przez Bank	Wartość brutto tys. zł	Odpis aktualizujący z tyt. utraty wartości tys. zł	Wartość bilansowa tys. zł
Open Finance S.A.	42,91%	326 698	(293 884)	32 814
Noble Funds Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	36,39%	161 123	(19 943)	141 180
Razem inwestycje w jednostkach stowarzyszonych		487 821	(313 827)	173 994

	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł	01.01.2018- 31.12.2018 tys. zł
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych na początek okresu	173 994	224 046
Udział w innych całkowitych dochodach/ (stratach)*	(7 535)	(20 982)
Otrzymane wypłaty z zysku	-	(6 585)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(49 218)	(22 485)
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych na koniec okresu	117 241	173 994

* Udział w innych całkowitych dochodach/ stratach jednostek stowarzyszonych ujęty w skonsolidowanym rachunku zysków i strat uwzględnia dodatkowo udział Banku w niezrealizowanych zyskach z tytułu transakcji pomiędzy Bankiem a spółkami Grupy Open Finance S.A., który nie wpływa na wartość inwestycji w jednostce stowarzyszonej. Udział w zysku Noble Funds TFI S.A. ujęty w skonsolidowanym rachunku zysków i strat został skorygowany o amortyzację aktywów podlegających umorzeniu zidentyfikowanych na datę rozliczenia nabycia inwestycji.

Poniżej przedstawiono podsumowanie danych finansowych jednostki stowarzyszonej Open Finance S.A – ostatnie opublikowane dane.

Grupa Kapitałowa Open Finance S.A.	30.09.2019 (niebadane) tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Aktywa trwałe	405 020	405 211
Aktywa obrotowe	46 644	42 190
Zobowiązania krótkoterminowe	121 735	207 190
Zobowiązania długoterminowe	116 767	11 974

Grupa Kapitałowa Open Finance S.A.	01.01.2019- 30.09.2019 (niebadane) tys. zł	01.01.2018- 30.09.2018 tys. zł
Przychody ze sprzedaży	259 618	287 465
Zysk/ (strata) netto *	(15 050)	7 875
Całkowite dochody razem*	(15 074)	5 598

* Przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

Wartość inwestycji Getin Noble Banku S.A. w spółce Open Finance S.A., dla której istnieją opublikowane notowania rynkowe według kursu giełdowego na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła 5 mln zł.

Poniżej przedstawiono podsumowanie danych finansowych jednostki stowarzyszonej Noble Funds TFI - dane niezauduytowane

Noble Funds TFI S.A.	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Aktywa trwałe	8 910	10 703
Aktywa obrotowe	77 367	74 789
Zobowiązania krótkoterminowe	2 223	5 836
Zobowiązania długoterminowe	-	-

Noble Funds TFI S.A.	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł	01.01.2018- 31.12.2018 tys. zł
Przychody ze sprzedaży	89 006	129 828
Zysk/ (strata) netto	13 102	25 230
Całkowite dochody razem	13 102	25 230

Utrata wartości inwestycji w Noble Funds Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Wartość odzyskiwalna inwestycji w NF TFI została ustalona jako jej wartość godziwa oszacowana przy zastosowaniu dwóch metod:

- metody wskaźnikowej opartej o wskaźniki Cena/ Zysk w szeregu dokonanych porównań retrospektywnych oraz prospektywnych,
- wyceny metodą dochodową w oparciu o planowane wyniki Noble Funds TFI na podstawie budżetów zatwierdzonych przez kierownictwo spółki z uwzględnieniem buforów ostrożnościowych.

Prognozy przepływów pieniężnych opracowano dla trzyletniego okresu planistycznego, a następnie przyjęto wartość rezydualną w postaci przepływu realnie stałego na podstawie wyników w trzecim okresie prognozy. Stopę dyskontową przyjęto na bazie kosztu kapitału własnego Noble Funds TFI wyliczonego z wykorzystaniem współczynnika beta dla spółek porównywalnych. Stopa dyskontowa została podwyższona w celu uwzględnienia ryzyka niespełnienia się prognoz finansowych spółki – stopa została wyznaczona na poziomie 10,42%. Wartości wskaźników w metodzie porównawczej zostały wyznaczone w przedziale 9-18. Z uwagi na trwające od lipca 2018 roku postępowanie administracyjne wobec Noble Funds Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych SA w przedmiocie nałożenia sankcji administracyjnej na Towarzystwo na podstawie art. 228 ust. 1c ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (dalej: Ustawa), w związku z podejrzeniem naruszenia art. 48 ust. 2a pkt 2 oraz art. 45a ust. 4a Ustawy oszacowana przy zastosowaniu dwóch metod wartość, została obniżona o dyskonto na ryzyko prawne w wysokości 5%. Do dnia publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego powyższe postępowanie nie zostało zakończone.

Wartość odzyskiwalna wyznaczona w opisany sposób została następnie porównana z wartością bilansową inwestycji. W drugiej połowie 2019 roku stwierdzono utratę wartości inwestycji w spółkę stowarzyszoną Noble Funds TFI i ujęto odpis aktualizujący w wysokości 38,2 mln zł. Zdiagnozowana utrata wartości wynika zarówno z uaktualnionych wyników finansowych NF TFI, uwzględniających panującą obecnie sytuację na rynku produktów inwestycyjnych, m.in. ograniczeń w lokowaniu aktywów ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych w certyfikaty niepublicznych funduszy zamkniętych, jak i uwzględnienia wycenie dodatkowego dyskonta na ryzyko prawne.

Obniżenie stopy dyskontowej o 1 punkt procentowy zwiększyłoby wyznaczoną wartość odzyskiwalną o 9,7 mln zł; podwyższenie stopy dyskontowej o 1 punkt procentowy obniżyłoby wyznaczoną wartość odzyskiwalną o 7,5 mln zł.

Obniżenie dyskonta na ryzyko prawne o 1 punkt procentowy zwiększyłoby wyznaczoną wartość odzyskiwalną o 1,1 mln zł; podwyższenie dyskonta na ryzyko prawne o 1 punkt procentowy obniżyłoby wyznaczoną wartość odzyskiwalną o 1,1 mln zł. Epidemia Covid-19, która rozpoczęła się w marcu 2020 roku w Polsce wpłynie na rynki finansowe oraz kapitałowe, co może wpłynąć na przewidywany potencjał sprzedaży produktów inwestycyjnych oraz umorzeń produktów inwestycyjnych, a w konsekwencji aktywów w zarządzaniu Noble Funds TFI, a w konsekwencji na wartość jednostki stowarzyszonej w przyszłości.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku stopa dyskontowa została wyznaczona na poziomie 9,80%. Wartości wskaźników w metodzie porównawczej zostały wyznaczone w przedziale 8-15.

Wartość odzyskiwalna wyznaczona w opisany sposób została następnie porównana z wartością bilansową inwestycji. W 2018 roku stwierdzono utratę wartości inwestycji w spółkę stowarzyszoną Noble Funds TFI i ujęto odpis aktualizujący w wysokości 19,9 mln zł.

Obniżenie stopy dyskontowej o 1 punkt procentowy zwiększyłoby wyznaczoną wartość odzyskiwalną o 15,2 mln zł; podwyższenie stopy dyskontowej o 1 punkt procentowy obniżyłoby wyznaczoną wartość odzyskiwalną o 11,5 mln zł.

Utrata wartości inwestycji w Open Finance S.A.

Bank ustala wartość bilansową inwestycji w Open Finance S.A. jako wartość procentowego udziału Banku w skonsolidowanych aktywach netto ujętych w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych Grupy Kapitałowej Open Finance S.A. skorygowanych o wartość firmy oraz znak towarowy Home Broker S.A. w związku z ujednoczeniem zasad rachunkowości jednostki stowarzyszonej i Getin Noble Banku S.A. (szczegółowo korekta ta została opisana w sprawozdaniu finansowym Getin Noble Banku S.A. za 2011 rok).

Wartość odzyskiwalna inwestycji została ustalona na poziomie jej wartości użytkowej oszacowanej metodą dywidendową w oparciu o planowane wyniki Grupy Kapitałowej Open Finance na podstawie budżetów zatwierdzonych przez kierownictwo spółki z uwzględnieniem buforów ostrożnościowych.

Prognozy przepływów pieniężnych opracowano dla trzyletniego okresu planistycznego, a następnie przyjęto wartość rezydualną w postaci przepływu realnie stałego na podstawie wyników w trzecim okresie prognozy. W pierwszych 3 latach prognozy założono brak wypłaty dywidendy, a w okresie rezydualnym dywidendę wyznaczono na poziomie 25% prognozowanego zysku netto.

Stopę dyskontową przyjęto na bazie kosztu kapitału własnego przyjętego dla Grupy Kapitałowej Open Finance wyliczonego z wykorzystaniem współczynnika beta dla spółek porównywalnych. Stopa dyskontowa została podwyższona w celu uwzględnienia ryzyka niespełnienia się prognoz finansowych spółki – stopa została wyznaczona na poziomie 13,35%. Na dzień 31 grudnia 2019 roku stwierdzono nadwyżkę wartości bilansowej nad wartością odzyskiwalną inwestycji i ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w wysokości 11 mln zł.

Obniżenie stopy dyskontowej o 1 punkt procentowy zwiększyłoby wyznaczoną wartość odzyskiwalną o 1,7 mln zł; podwyższenie stopy dyskontowej o 1 punkt procentowy obniżyłoby wyznaczoną wartość odzyskiwalną o 1,4 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku prognozy przepływów pieniężnych opracowano dla trzyletniego okresu planistycznego, a następnie przyjęto wartość rezydualną w postaci przepływu realnie stałego na podstawie wyników w trzecim okresie prognozy. W pierwszych 3 latach prognozy założono brak wypłaty dywidendy, a w okresie rezydualnym dywidendę wyznaczono na poziomie 50% prognozowanego zysku netto.

Stopę dyskontową przyjęto na bazie kosztu kapitału własnego przyjętego dla Grupy Kapitałowej Open Finance wyliczonego z wykorzystaniem współczynnika beta dla spółek porównywalnych. Stopa dyskontowa została podwyższona w celu uwzględnienia ryzyka niespełnienia się prognoz finansowych spółki – stopa została wyznaczona na poziomie 12,35%. Na dzień

31 grudnia 2018 roku stwierdzono nadwyżkę wartości bilansowej nad wartością odzyskiwalną inwestycji i ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w wysokości 2,5 mln zł.

Obniżenie stopy dyskontowej o 1 punkt procentowy zwiększyłoby wyznaczoną wartość odzyskiwalną o 4,5 mln zł; podwyższenie stopy dyskontowej o 1 punkt procentowy obniżyłoby wyznaczoną wartość odzyskiwalną o 3,7 mln zł.

29. Wartości niematerialne

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Oprogramowanie i licencje	229 789	218 300
Inne wartości niematerialne	14 206	21 004
Nakłady na wartości niematerialne	48 506	27 490
Razem wartości niematerialne	292 501	266 794

Getin Noble Bank S.A. ujmuje na dzień 31 grudnia 2019 roku wartości niematerialne w postaci relacji z klientami depozytowymi (ang. *Core Deposit Intangible*) w kwocie 14 191 tys. zł, które zostały zidentyfikowane i wycenione w transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa DnB Nord Polska S.A. oraz DZ Bank Polska S.A. w wartości początkowej 58 807 tys. zł. Relacje z klientami odzwierciedlają korzyści w postaci uzyskania tańszego źródła finansowania działalności Banku i są wycenione według bieżącej wartości przyszłych korzyści w postaci różnicy pomiędzy kosztem finansowania działalności Banku ze źródeł zewnętrznych a kosztem oprocentowania przejętych rachunków bieżących z uwzględnieniem oszacowanych zachowań klientów.

Relacje z klientami depozytowymi podlegają amortyzacji liniowej przez okres 104 miesięcy, tj. okres w jakim zgodnie z założeniami spodziewana jest realizacja większości korzyści ze składników wartości niematerialnych. Pozostały okres amortyzacji od końca 2019 roku to odpowiednio 25 miesięcy dla relacji zidentyfikowanych w transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa DnB Nord Polska S.A. i 28 miesięcy dla relacji zidentyfikowanych w transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa DZ Bank Polska S.A.

2019	Patenty i licencje tys. zł	Inne wartości niematerialne tys. zł	Nakłady na wartości niematerialne tys. zł	Razem tys. zł
Wartość brutto na dzień 01.01.2019	413 065	61 574	28 827	503 466
Zwiększenia, w tym:	60 354	-	61 453	121 807
nabycie	19 975	-	61 453	81 428
przeniesienie z inwestycji	40 379	-	-	40 379
Zmniejszenia, w tym:	(32 773)	(2 741)	(41 774)	(77 288)
likwidacja i sprzedaż	(32 773)	(2 741)	(1 395)	(36 909)
przeniesienie z inwestycji	-	-	(40 379)	(40 379)
Wartość brutto na dzień 31.12.2019	440 646	58 833	48 506	547 985
Umorzenie na dzień 01.01.2019	179 063	40 570	-	219 633
Zwiększenia, w tym:	48 866	6 798	-	55 664
odpis amortyzacyjny za okres	48 866	6 798	-	55 664
Zmniejszenia, w tym:	(20 913)	(2 741)	-	(23 654)
likwidacja i sprzedaż	(20 913)	(2 741)	-	(23 654)
Umorzenie na dzień 31.12.2019	207 016	44 627	-	251 643
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2019	15 702	-	1 337	17 039
Zmniejszenia	(11 861)	-	(1 337)	(13 198)
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2019	3 841	-	-	3 841
Wartość netto na dzień 01.01.2019	218 300	21 004	27 490	266 794
Wartość netto na dzień 31.12.2019	229 789	14 206	48 506	292 501

2018	Patenty i licencje	Inne wartości niematerialne	Nakłady na wartości niematerialne	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wartość brutto na dzień 01.01.2018	358 356	61 851	31 811	452 018
Zwiększenia, w tym:	71 910	-	58 756	130 666
nabycie	10 235	-	58 756	68 991
przeniesienie z inwestycji	61 675	-	-	61 675
Zmniejszenia, w tym:	(17 201)	(277)	(61 740)	(79 218)
likwidacja i sprzedaż	(17 201)	(277)	(65)	(17 543)
przeniesienie z inwestycji	-	-	(61 675)	(61 675)
Wartość brutto na dzień 31.12.2018	413 065	61 574	28 827	503 466
Umorzenie na dzień 01.01.2018	162 654	34 021	-	196 675
Zwiększenia, w tym:	32 143	6 805	-	38 948
odpis amortyzacyjny za okres	32 143	6 805	-	38 948
Zmniejszenia, w tym:	(15 734)	(256)	-	(15 990)
likwidacja i sprzedaż	(15 734)	(256)	-	(15 990)
Umorzenie na dzień 31.12.2018	179 063	40 570	-	219 633
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2018	17 106	-	1 337	18 443
Zmniejszenia	(1 404)	-	-	(1 404)
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2018	15 702	-	1 337	17 039
Wartość netto na dzień 01.01.2018	178 596	27 830	30 474	236 900
Wartość netto na dzień 31.12.2018	218 300	21 004	27 490	266 794

30. Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2019	31.12.2018
	tys. zł	tys. zł
Grunty i budynki	127 987	126 294
Maszyny i urządzenia	89 321	104 016
Środki transportu	9 702	12 675
Pozostałe środki trwałe, w tym wyposażenie	6 141	7 154
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania gruntów	1 235	-
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania środki transportu	6 010	-
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania - najem powierzchni	112 246	-
Środki trwałe w budowie	476	3 971
Razem rzeczowe aktywa trwałe	353 118	254 110

W 2019 i 2018 roku nie występowały ograniczenia prawa dotyczące tytułu prawnego Banku do rzeczowych aktywów trwałych tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

Kwota otrzymanych odszkodowań uzyskanych od stron trzecich z tytułu utraty wartości lub utracenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych ujętych w rachunku wyników w roku 2019 wyniosła 38,4 tys. zł (189 tys. zł w roku 2018).

W ciągu 12 miesięcy 2019 roku w Grupie nie wystąpiły istotne transakcje nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych. Na dzień 31 grudnia 2019 roku nie występowały istotne zobowiązania z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych. Na dzień 1 stycznia 2019 roku, w związku z wejściem w życie MSSF 16, Grupa ujęła aktywa z tytułu prawa do użytkowania wraz z odpowiednim zobowiązaniem leasingowym ustalonym w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania leasingu w wysokości 139,1 mln zł.

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

 Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
 (dane w tys. zł)

2019	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia		Środki transportu		Pozostałe środki trwałe	Aktywa z tytułu prawa do użytkowania			Środki trwałe w budowie	Razem
		ogółem	w tym leasing	ogółem	w tym leasing		Najem powierzchni	Grunty	Środki transportu		
Wartość brutto na dzień 01.01.2019	252 634	251 592	12 528	14 953	12 617	35 218	-	-	-	3 971	558 368
Zmiana polityki rachunkowości	-	-	-	-	-	-	132 703	1 253	5 184	-	139 140
Wartość brutto na dzień 01.01.2019 po korektach	252 634	251 592	12 528	14 953	12 617	35 218	132 703	1 253	5 184	3 971	697 508
Zwiększenia, w tym:	28 772	22 099	-	643	-	2 637	40 022	-	2 652	6 636	103 461
nabycie	505	15 742	-	-	-	1 770	-	-	57	6 636	24 710
Przeniesienie z aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	19 520	28	-	-	-	-	-	-	-	-	19 548
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	8 747	491	-	-	-	867	-	-	-	-	10 105
inne zwiększenia*	-	5 838	-	643	-	-	40 022	-	2 595	-	49 098
Zmniejszenia, w tym:	(32 381)	(24 779)	(10 086)	(1 974)	(534)	(7 151)	(5 746)	-	(531)	(10 131)	(82 693)
likwidacja i sprzedaż	(28 637)	(14 693)	-	(1 580)	-	(6 998)	-	-	-	-	(51 908)
przeniesienie do aktywów przejętych za długi	(3 744)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(3 744)
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(10 105)	(10 105)
inne zmniejszenia	-	(10 086)	(10 086)	(394)	(534)	(153)	(5 746)	-	(531)	(26)	(16 936)
Wartość brutto na dzień 31.12.2019	249 025	248 912	2 422	13 622	12 083	30 704	166 979	1 253	7 305	476	718 276
Umorzenie na dzień 01.01.2019	126 231	147 327	3 621	2 278	1 443	28 056	-	-	-	-	303 892
Zwiększenia, w tym:	13 195	30 520	1 939	2 406	1 804	2 873	54 813	18	1 387	-	105 212
odpis amortyzacyjny za okres	13 155	30 520	1 939	2 266	1 804	2 873	54 813	18	1 387	-	105 032
Inne zwiększenia	40	-	-	140	-	-	-	-	-	-	180
Zmniejszenia, w tym:	(28 372)	(18 363)	(4 259)	(764)	(230)	(6 374)	(80)	-	(92)	-	(54 045)
likwidacja i sprzedaż	(28 164)	(14 104)	-	(674)	-	(6 221)	-	-	-	-	(49 163)
przeniesienie do aktywów przejętych za długi	(208)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(208)
inne zmniejszenia	-	(4 259)	(4 259)	(90)	(230)	(153)	(80)	-	(92)	-	(4 674)
Umorzenie na dzień 31.12.2019	111 054	159 484	1 301	3 920	3 017	24 555	54 733	18	1 295	-	355 059
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2019	109	249	-	-	-	8	-	-	-	-	366
Zmniejszenia	(17)	(170)	-	-	-	-	-	-	-	-	(187)
Przeniesienie odpisu z aktywów trwałych przeznaczonych do	9 892	28	-	-	-	-	-	-	-	-	9 920
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2019	9 984	107	-	-	-	8	-	-	-	-	10 099
Wartość netto na dzień 01.01.2019	126 294	104 016	8 907	12 675	11 174	7 154	-	-	-	3 971	254 110
Wartość netto na dzień 31.12.2019	127 987	89 321	1 141	9 702	9 066	6 141	112 246	1 235	6 010	476	353 118

* zwiększenie z tytułu prawa do użytkowania wynikają w głównej mierze z zawarcia nowych umów i modyfikacji istniejących

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

2018	Grunty i budynki tys. zł	Maszyny i urządzenia tys. zł	Środki transportu tys. zł	Pozostałe środki trwałe tys. zł	Środki trwałe w budowie tys. zł	Razem tys. zł
Wartość brutto na dzień 01.01.2018	278 753	274 032	9 923	33 635	2 177	598 520
Zwiększenia, w tym:	5 735	24 721	7 859	2 110	10 392	50 817
nabycie	1 345	19 001	7 859	917	10 392	39 514
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	4 147	2 725	-	1 193	-	8 065
inne zwiększenia	243	2 995	-	-	-	3 238
Zmniejszenia, w tym:	(31 854)	(47 161)	(2 829)	(527)	(8 598)	(90 969)
likwidacja i sprzedaż	(120)	(34 064)	(2 638)	(484)	-	(37 306)
przeniesienie do aktywów przejętych za długi	(510)	-	-	-	-	(510)
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	(31 224)	(71)	-	-	-	(31 295)
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	(8 065)	(8 065)
inne zmniejszenia	-	(13 026)	(191)	(43)	(533)	(13 793)
Wartość brutto na dzień 31.12.2018	252 634	251 592	14 953	35 218	3 971	558 368
Umorzenie na dzień 01.01.2018	125 095	159 320	1 454	24 643	-	310 512
Zwiększenia, w tym:	12 947	31 059	1 936	3 946	-	49 888
odpis amortyzacyjny za okres	12 947	31 059	1 936	3 946	-	49 888
Zmniejszenia, w tym:	(11 811)	(43 052)	(1 112)	(533)	-	(56 508)
likwidacja i sprzedaż	(92)	(32 931)	(1 047)	(491)	-	(34 561)
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	(11 704)	(43)	-	-	-	(11 747)
inne zmniejszenia	(15)	(10 078)	(65)	(42)	-	(10 200)
Umorzenie na dzień 31.12.2018	126 231	147 327	2 278	28 056	-	303 892
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2018	9 874	1 318	-	9	-	11 201
Zmniejszenia	-	(1 069)	-	(1)	-	(1 070)
Klasyfikacja jako składnik aktywów przeznaczony do sprzedaży	(9 765)	-	-	-	-	(9 765)
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2018	109	249	-	8	-	366
Wartość netto na dzień 01.01.2018	143 784	113 394	8 469	8 983	2 177	276 807
Wartość netto na dzień 31.12.2018	126 294	104 016	12 675	7 154	3 971	254 110

31. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne to grunty niezabudowane, zabudowane oraz lokale stanowiące odrębną własność, które Grupa nabyła i które traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości. Nie występują ograniczenia realizacji korzyści z nieruchomości inwestycyjnych lub przekazania przychodu i zysku z tego tytułu.

Do wyceny nieruchomości inwestycyjnych Grupa stosuje model wartości godziwej, zgodnie z którym po początkowej wycenie nieruchomość jest wyceniana do wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej wykazywane są w wyniku, w przychodach i kosztach operacyjnych.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych Grupy na dzień 31 grudnia 2019 roku została obliczona na podstawie wyceny przeprowadzonej na ten dzień przez niezależnych rzeczoznawców.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych została sklasyfikowana na poziomie 3 w hierarchii wartości godziwej.

	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
	tys. zł	tys. zł
Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych na początek okresu	167 287	185 091
Zwiększenia, w tym:	296	-
nabycie nieruchomości	282	-
Inne zwiększenia	14	-
Zmniejszenia, w tym:	-	(16 653)
zbycie nieruchomości	-	(16 653)
Straty netto z korekt wyceny wartości godziwej	(17 245)	(1 151)
Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych na koniec okresu	150 338	167 287

W 2019 i 2018 roku w skonsolidowanym rachunku zysków i strat ujęto następujące kwoty przychodów i kosztów związanych z nieruchomościami inwestycyjnymi:

	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
	tys. zł	tys. zł
Przychody z czynszów dotyczących nieruchomości inwestycyjnych	1 753	558

32. Aktywa przejęte za długi

Aktywa przejęte za długi to grunty niezabudowane, zabudowane oraz lokale stanowiące odrębną własność, które Bank nabył lub przejął w zamian za częściową lub całkowitą redukcję wierzytelności z tytułu udzielonego kredytu/ pożyczki i które traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości. Nie występują ograniczenia realizacji korzyści lub przekazania przychodu i zysku z tego tytułu.

	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
	tys. zł	tys. zł
Wartość na początek okresu	396 322	422 413
Zwiększenia, w tym:	12 434	31 845
nabycie nieruchomości	7 532	29 303
przeniesienie z nieruchomości własnych	3 536	495
przeniesienie z aktywów do zbycia	1 352	2 047
inne zwiększenia	14	-
Zmniejszenia, w tym:	33 956	44 034
zbycie nieruchomości	22 638	23 382
przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	10 202	18 838
inne zmniejszenia	1 116	1 814
Straty netto z korekt wyceny wartości godziwej	(20 322)	(13 902)

Aktywa przejęte za długi na koniec okresu

354 478

396 322

33. Leasing

33.1. Leasing do 31 grudnia 2018 roku

Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego

Grupa użytkuje samochody, sprzęt komputerowy, urządzenia techniczne oraz pozostałe wyposażenie w ramach leasingu finansowego. Zgodnie z zawartymi umowami przedmiot leasingu przez cały okres trwania umowy pozostaje w użytku Grupy. W zamian za uzyskane prawa do używania przedmiotu leasingu Grupa zobowiązana jest do wniesienia opłat leasingowych w wysokościach i terminach określonych w umowach leasingu. Po zakończeniu umowy leasingu Grupie przysługuje prawo do nabycia przedmiotu leasingu pod warunkiem wcześniejszego wywiązania się ze wszystkich zobowiązań wobec leasingodawcy. W przypadku, gdy Grupa nie skorzysta z opcji zakupu przedmiotu leasingu, zobowiązana jest do jego zwrotu leasingodawcy. Niektóre umowy leasingu przewidują możliwość przedłużenia okresu leasingu. Nie występują żadne inne restrykcje. Nie występują warunkowe opłaty leasingowe.

	Minimalne opłaty leasingowe	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych
	31.12.2018	31.12.2018
	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania leasingowe:	17 035	15 492
do 1 roku	5 695	5 040
od 1 roku do 5 lat	11 340	10 452
Przyszłe obciążenia finansowe	(1 543)	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	15 492	-

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość bilansowa netto środków trwałych użytkowanych przez Grupę na podstawie umów leasingu finansowego wynosiła 19 934 tys. zł.

Umowy leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca

Grupa uzyskuje przychody z tytułu najmu powierzchni biurowych, budynków oraz lokali użytkowych i mieszkalnych w posiadanych nieruchomościach inwestycyjnych oraz z dzierżawy gruntów rolnych. Umowy te są traktowane jako umowy leasingu operacyjnego. Umowy te nie przewidują ponoszenia przez leasingobiorcę opłat warunkowych, z postanowień umów leasingowych nie wynikają też ograniczenia. Umowy zawierane są głównie na czas określony 2-5 lat, z możliwością przedłużenia umowy.

	31.12.2018
	tys. zł
Opłaty o pozostałym od dnia bilansowego terminie spłaty:	
do 1 roku	2 992
powyżej 1 roku do 5 lat	5 106
powyżej 5 lat	303
Razem przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów nieodwoływanego leasingu operacyjnego	8 401

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe ustalono tylko dla umów zawartych na czas określony.

Umowy leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu operacyjnego, w których Grupa występuje jako leasingobiorca, dotyczą najmu samochodów oraz nieruchomości użytkowanych przez Grupę w ramach zwykłej działalności operacyjnej. Zgodnie z zawartymi umowami przez cały okres trwania umowy przedmiot leasingu pozostaje w użytku Grupy. W zamian za uzyskane prawa do używania

przedmiotu leasingu Grupa zobowiązana jest do wniesienia opłat leasingowych w wysokościach i terminach określonych w umowach leasingu. Niektóre umowy zawierają możliwość przedłużenia umowy.

Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu. Wartość minimalnych opłat leasingowych z tytułu leasingu operacyjnego ujętych jako koszt 2018 roku wyniosła 94 624 tys. zł.

W 2018 roku nie wystąpiły istotne warunkowe opłaty leasingowe ani nieodwołalne umowy subleasingowe.

	31.12.2018 tys. zł
Opłaty o pozostałym od dnia bilansowego terminie spłaty:	
do 1 roku	49 366
powyżej 1 roku do 5 lat	69 837
powyżej 5 lat	402
Razem przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów nieodwoływanego leasingu operacyjnego	119 605

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe ustalono tylko dla umów zawartych na czas określony.

33.2. Leasing od 1 stycznia 2019 roku zgodnie z MSSF 16

Grupa ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania wraz z odpowiednim zobowiązaniem leasingowym ustalonym w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania leasingu – odpowiednio jako składnik „Rzeczowych aktywów trwałych” oraz „Pozostałych zobowiązań”. W rachunku zysków i strat Grupa ujmuje koszty amortyzacji składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania przedmiotu leasingu (w pozycji „Koszty działania”) oraz koszty odsetek z tytułu zobowiązania leasingowego (w pozycji „Koszty z tytułu odsetek”) (zgodnie z MSR 17 opłaty leasingowe związane z wykorzystaniem aktywów będących przedmiotem leasingu ujęte były w „Kosztach działania” jako koszty najmu i dzierżawy). Wycena zobowiązania z tytułu leasingu jest okresowo rozliczana z płatnościami leasingowymi. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo, natomiast zobowiązania z tytułu umów leasingowych rozliczane efektywną stopą procentową.

Zobowiązania z tytułu leasingu wynikające z umów najmu nieruchomości denominowanych w walucie obcej są wyceniane na każdy dzień bilansowy, a zysk lub strata z tytułu rewaluacji ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Grupa skorzystała z podejścia uproszczonego przewidzianego w standardzie dla leasingów krótkoterminowych (w tym dla umów, których pozostały okres leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku jest krótszy niż 12 miesięcy) oraz leasingów aktywów o niskiej wartości. W przypadku tych umów Grupa ujmuje opłaty leasingowe jako koszty metodą liniową w trakcie okresu leasingu.

	31.12.2019 tys. zł
Rzeczowe aktywa trwałe	129 605
Pozostałe zobowiązania	131 971

	01.01.2019 – 31.12.2019 tys. zł
Amortyzacja aktywów z tytułu prawa do użytkowania	(59 907)
Koszt odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu	(4 297)
Koszt związany ze zmiennymi opłatami leasingowymi nieujętych w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu	-
Koszt związany z leasingami krótkoterminowymi * w tym:	(2 843)
o niskiej wartości	-
Koszt związany z leasingami aktywów o niskiej wartości (bez leasingów krótkoterminowych) *	-
Przychody z tytułu różnic kursowych	574
Całkowita kwota ujęta w rachunku zysków i strat	(66 473)

* Grupa skorzystała z podejścia uproszczonego przewidzianego w standardzie dla leasingów krótkoterminowych (w tym dla umów, których pozostały okres leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku jest krótszy niż 12 miesięcy) oraz leasingów aktywów o niskiej wartości. W przypadku tych umów Grupa ujmuje opłaty leasingowe jako koszty metodą liniową w trakcie okresu leasingu.

Umowy leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca

Grupa uzyskuje przychody z tytułu najmu powierzchni biurowych, budynków oraz lokali użytkowych i mieszkalnych w posiadanych nieruchomościach inwestycyjnych oraz z dzierżawy gruntów rolnych. Umowy te są traktowane jako umowy leasingu operacyjnego. Umowy te nie przewidują ponoszenia przez leasingobiorcę opłat warunkowych, z postanowień umów leasingowych nie wynikają też ograniczenia. Umowy zawierane są głównie na czas określony 2-5 lat, z możliwością przedłużenia umowy.

Aktywa przejęte za długi oddane do użytkowania na podstawie umów leasingu operacyjnego - koszty i przychody	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł
Przychody z czynszów/ refaktur dotyczących aktywów przejętych za długi	1 042
Bezpośrednie koszty podlegające refakturowaniu na najemcę	170
Bezpośrednie koszty nie podlegające refakturowaniu na najemcę	812

Aktywa przejęte za długi oddane do użytkowania na podstawie umów leasingu operacyjnego	2019-12-31 tys. zł
Aktywa przejęte za długi oddane do użytkowania na podstawie umów leasingu operacyjnego	33 086
Wartość godziwa w przypadku wyboru modelu ceny nabycia	26 978

Przychody i koszty z tytułu wynajmu i podnajmu	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł
Przychody z czynszów/ refaktur dotyczących wynajmowanych i podnajmowanych powierzchni	1 119
Bezpośrednie koszty podlegające refakturowaniu na najemcę	1 062

34. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku zaklasyfikowano nieruchomości, w stosunku do których Grupa przyjmuje, że wartość bilansowa będzie odzyskana na drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez dalsze użytkowanie. Nieruchomości są klasyfikowane jako aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży jeżeli sprzedaż nieruchomości w jej bieżącym stanie jest wysoce prawdopodobna, Grupa aktywnie poszukuje nabywców, a termin zbycia wynosi jeden rok od daty przekwalifikowania.

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Nieruchomości	1 164	17 371
Portfel kredytów hipotecznych	-	4 126
Razem aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	1 164	21 497

	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł	01.01.2018- 31.12.2018 tys. zł
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży na początek okresu	21 497	247 713
Zwiększenia, w tym:	10 202	28 621
przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych	-	9 783
przeniesienie z aktywów przejętych za długi	10 202	18 838
Zmniejszenia, w tym:	(30 535)	(254 837)
przeniesienie do rzeczowych aktywów trwałych	(9 628)	
przeniesienie do aktywów przejętych za długi	(1 405)	(2 047)
korekta z tyt. wyceny do wartości godziwej	(156)	(84 331)
zbycie/likwidacja	(15 220)	(168 459)*
inne zmniejszenia	(4 126)	-
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży na koniec okresu	1 164	21 497

* W dniu 13 grudnia 2018 roku Debtor NSFIZ, w którym właścicielem 100% certyfikatów inwestycyjnych jest Bank, dokonał zbycia istotnej części portfela wierzytelności otrzymując w zamian wynagrodzenie.

Zawarta Umowa sprzedaży pakietów wierzytelności przewiduje, iż w przypadku wystąpienia sytuacji przewidzianych w Umowie i na zasadach opisanych w umowie, w okresie 36 miesięcy od dnia zawarcia Umowy Nabywcy będzie przysługiwać prawo do odstąpienia od Umowy w części dotyczącej danej Wierzytelności, poprzez złożenie Zbywcy oświadczenia o odstąpieniu.

W przypadku skorzystania przez Nabywcę z prawa odstąpienia od Umowy w stosunku do danej Wierzytelności Nabywcy będzie przysługiwało roszczenie w stosunku do Zbywcy o zwrot zapłaconej kwoty, powiększonej o wszelkie uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione przez Nabywcę z tytułu obsługi takiej Wierzytelności i pomniejszonej o wszelkie spłaty oraz świadczenia otrzymane przez Nabywcę z tytułu takiej Wierzytelności.

Ponadto, zgodnie z zawartą umową, od dnia jej zawarcia przez okres trzech lat Zbywcy będzie przysługiwało prawo do odkupu pojedynczych wierzytelności, o ile będą one nadal przysługiwać Nabywcy. W przypadku skorzystania przez Zbywcę z prawa odkupu w stosunku do danej Wierzytelności, Nabywcy będzie przysługiwało roszczenie o zwrot zapłaconej kwoty powiększonej o poniesione i udokumentowane koszty i pomniejszonej o spłaty oraz świadczenia otrzymane przez Nabywcę w związku z taką Wierzytelnością.

Bank, jako właściciel 100% certyfikatów inwestycyjnych Debtor NSFIZ zobowiązał się wobec nabywającego do:

a/pozostania przez okres 3 lat od dnia zawarcia umowy jedynym posiadaczem certyfikatów oraz nie podejmowania działań mających na celu rozwiązanie lub likwidację Funduszu,

b/zapewnienia wywiązania się przez Fundusz ze wszystkich zobowiązań pozafinansowych wynikających z umowy,

c/zapewnienia, aby Fundusz dysponował środkami pieniężnymi umożliwiającymi zapłatę ewentualnych kwot należnych Nabywcy lub też ich bezpośrednią zapłatę

35. Inne aktywa

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Należności od dłużników różnych, w tym:	395 394	745 587
należności z tytułu podatków, dotacji i ubezpieczeń społecznych	17 346	46 923
rozliczenia kart płatniczych	33 478	25 940
pozostałe należności	344 570	672 724
Koszty do rozliczenia w czasie	13 846	16 796
Regresy i kaucje	13 617	5 261
Pozostałe aktywa	5 430	6 262
Razem inne aktywa	428 287	773 906
Odpisy aktualizujące	(64 034)	(175 021)
Razem inne aktywa netto	364 253	598 885

	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł	01.01.2018- 31.12.2018 tys. zł
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości innych aktywów na początek okresu	175 021	105 205
Wpływ wdrożenia MSSF 9	-	30 949
Zwiększenia ujęte w rachunku zysków i strat	14 892	46 232
Zmniejszenia ujęte w rachunku zysków i strat	(89 065)	(12 424)
Inne zwiększenia	1 089	5 059
Wykorzystanie - spisanie	(37 903)	-
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości innych aktywów na koniec okresu	64 034	175 021

Zmniejszenie w 2019 roku wartości pozostałych należności od dłużników różnych oraz odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości wynika przede wszystkim z:

- dokonanej spłaty oraz częściowego spisania należności z tytułu odroczonej płatności za sprzedane pakiety wierzytelności, dla których w 2017 roku zidentyfikowano przesłankę utraty wartości i ujęto odpis aktualizacyjny;
- oraz dokonanej zmiany sposobu finansowania podmiotów powiązanych.

36. Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Rachunki bieżące	117 092	101 999
Depozyty innych banków i instytucji finansowych	49 078	24 530
Otrzymane kredyty i pożyczki	244 293	553 787
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	-	4 809 074
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu (repo)	392 628	-
Pozostałe zobowiązania wobec innych banków	3 307	2 540
Razem zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	806 398	5 491 930

W listopadzie 2018 roku Narodowy Bank Polski w związku z sytuacją płynnościową Banku uruchomił dwa kredyty refinansowe na łączną kwotę 4,8 mld zł na okres 3 m-cy. W lutym 2019 roku Bank dokonał całkowitej spłaty kredytów.

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Zobowiązania oprocentowane stopą zmienną	413 770	5 489 408
Zobowiązania oprocentowane stopą stałą	392 628	2 522
Razem zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	806 398	5 491 930

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Zobowiązania bieżące	169 477	126 548
Zobowiązania terminowe o okresie spłaty:	636 921	5 365 382
do 1 miesiąca	-	109 933
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	163	4 809 380
od 3 miesięcy do 1 roku	392 628	190 480
od 1 roku do 5 lat	180 907	180 871
powyżej 5 lat	63 223	74 718
Razem zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	806 398	5 491 930

37. Zobowiązania wobec klientów

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Zobowiązania wobec klientów firmowych	4 203 369	3 975 687
środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	2 367 438	1 626 607
depozyty terminowe	1 835 931	2 349 080
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	1 787 031	1 656 028
środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	1 609 660	1 395 781
depozyty terminowe	177 371	260 247
Zobowiązania wobec osób fizycznych	40 178 973	31 443 180
środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	17 146 516	7 685 782
depozyty terminowe	23 032 457	23 757 398
Razem zobowiązania wobec klientów	46 169 373	37 074 895

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Zobowiązania oprocentowane stopą zmienną	14 345 319	10 802 218
Zobowiązania oprocentowane stopą stałą	31 824 054	26 272 677
Razem zobowiązania wobec klientów	46 169 373	37 074 895

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Rachunki bieżące i depozyty O/N	21 123 614	10 708 171
Zobowiązania terminowe o okresie spłaty:	25 045 759	26 366 724
do 1 miesiąca	5 613 597	5 412 916
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	9 287 774	9 044 780
od 3 miesięcy do 6 miesięcy	5 442 732	7 656 162
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	2 828 841	2 509 255
od 1 roku do 5 lat	1 643 374	1 536 368
powyżej 5 lat	229 441	207 243
Razem zobowiązania wobec klientów	46 169 373	37 074 895

38. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Zobowiązania z tytułu emisji, w tym:	2 047 916	3 342 796
obligacji podporządkowanych	1 556 337	1 864 534
pozostałych obligacji	491 579	1 478 262
Odsetki, w tym:	23 939	32 112
od obligacji podporządkowanych	21 687	25 936
od pozostałych obligacji	2 252	6 176
Razem zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 071 855	3 374 908

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji obligacji	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł	01.01.2018- 31.12.2018 tys. zł
Stan netto na początek okresu	3 374 908	4 443 174
naliczenie odsetek/ rozliczenie prowizji	152 498	158 705
wykup obligacji	(1 297 285)	(1 062 641)
wypłata odsetek	(158 266)	(164 330)
Stan netto na koniec okresu	2 071 855	3 374 908

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Zobowiązania oprocentowane stopą zmienną	2 063 373	3 364 823
Zobowiązania oprocentowane stopą stałą	8 482	10 085
Razem zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 071 855	3 374 908

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Zobowiązania o okresie spłaty:		
do 1 miesiąca	122 959	7 063
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	161 252	18 153
od 3 miesięcy do 1 roku	456 157	997 798
od 1 roku do 5 lat	1 331 487	1 522 633
powyżej 5 lat	-	829 261
Razem zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 071 855	3 374 908

W 2019 roku miały miejsce następujące emisje i wykupy obligacji przez Getin Noble Bank S.A.:

Rodzaje wykupionych papierów	Data emisji	Data wykupu	Liczba papierów	Wartość nominalna tys. zł
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2019-01-17	143	143
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2019-01-18	178	178
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2019-01-24	10	10
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2019-02-08	71	71
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2019-04-12	185	185
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2019-07-05	146	146
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2019-07-12	365	365
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2019-08-09	285	285
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2019-08-21	161	161
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2019-08-26	51	51
Obligacje Getin Noble Bank serii PP2-I	2012-02-23	2019-08-27	172 025	172 025
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2019-09-13	73	73
Obligacje Getin Noble Bank serii PP2-II	2012-02-23	2019-09-26	17 994	17 994
Obligacje Getin Noble Bank serii PP2-III	2012-02-23	2019-10-21	40 000	40 000
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2019-10-30	71	71
Obligacje Getin Noble Bank serii PP2-IV	2012-02-23	2019-11-18	40 000	40 000
Obligacje Getin Noble Bank serii PP2-V	2012-02-23	2019-12-23	40 616	40 616
Razem			312 374	312 374

W roku 2019 Grupa nie emitowała obligacji.

W raportowanym okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki nieterminowego wywiązywania się przez Grupę z tytułu spłaty kapitału, wypłaty odsetek i wykupu własnych dłużnych papierów wartościowych.

W 2019 roku Grupa wykupiła też obligacje na kwotę 984,9 mln zł w tym związane z transakcją sekurytyzacji na kwotę 974,4 mln zł.

W 2018 roku miały miejsce następujące emisje i wykupy obligacji przez Getin Noble Bank S.A.:

Rodzaje wykupionych papierów	Data emisji	Data wykupu	Liczba papierów	Wartość nominalna tys. zł
Obligacje Getin Noble Bank serii PP-I	2012-02-23	2018-02-23	200 000	200 000
Obligacje Getin Noble Bank serii PP-II	2012-02-23	2018-02-23	41 641	41 641
Obligacje Getin Noble Bank serii PP-III	2012-03-23	2018-03-23	160 000	160 000
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-01-04	40	40
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-01-15	117	117
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-01-26	214	214
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-02-22	50	50
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-03-05	181	181
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-03-12	95	95
Obligacje Getin Noble Bank PP-V	2012-04-27	2018-04-27	40 000	40 000
Obligacje Getin Noble Bank PP-IV	2012-05-23	2018-05-23	37 283	37 283
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-05-30	192	192
Obligacje Getin Noble Bank serii F	2012-06-14	2018-06-14	40 000	40 000
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-06-21	711	711
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-06-26	86	86
Obligacje Getin Noble Bank serii A	2011-06-29	2018-06-29	2 500	250 000
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-07-12	71	71
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-07-16	50	50
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-08-03	1 372	1 372
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-08-27	23	23
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-09-12	32	32
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-09-21	285	285
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-09-26	214	214
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-10-19	102	102
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-10-29	178	178
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-12-18	40	40
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-12-20	422	422
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-12-21	46	46
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-12-24	287	287
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-12-27	618	618
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2018-12-28	188	188
Razem			527 038	774 538

W roku 2018 Grupa nie emitowała obligacji.

W raportowanym okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki nieterminowego wywiązywania się przez Grupę z tytułu spłaty kapitału, wypłaty odsetek i wykupu własnych dłużnych papierów wartościowych.

W 2018 roku Grupa wykupiła też przed terminem obligacje związane z transakcją sekurytyzacji na kwotę 272 mln zł oraz obligacje wyemitowane przez OFWD NS FIZ na kwotę 12 mln zł.

39. Pozostałe zobowiązania

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Rozrachunki międzybankowe	21 191	43 225
Wierzyciele różni, w tym:	199 653	168 923
zobowiązania wobec budżetu	70 159	38 386
z tytułu kart płatniczych	2 716	1 377
pozostałe	126 778	129 160
Zobowiązania z tytułu kwot prowizji podlegającej zwrotowi	11 869	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	131 971	15 492
Zobowiązania wobec BFG	101 266	71 849
Rozliczenia międzyokresowe bierne	35 621	33 710
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	6 744	9 846
Przychody przyszłych okresów	21 558	25 021
Zobowiązania związane z działalnością maklerską	3 192	2 442
Zobowiązania z tytułu udziałów niekontrolujących w OFWD	11 332	13 039
Pozostałe zobowiązania	36 817	44 246
Razem pozostałe zobowiązania	581 214	427 793

40. Rezerwy

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Rezerwa na:		
świadczenia pracownicze	1 262	1 588
sprawy sporne	28 429	19 472
koszty ryzyka prawnego od kredytów walutowych	158 160	-
zwroty kosztów kredytów	49 022	-
udzielone zobowiązania i gwarancje	6 218	17 998
restrukturyzację	3 532	-
Razem rezerwy	246 623	39 058

Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe

Rezerwa na świadczenia pracownicze dotyczy odpraw emerytalnych i rentowych i tworzona jest indywidualnie dla każdego pracownika na podstawie wyceny aktuarialnej sporządzanej przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego. Podstawą do wyznaczania wartości rezerw jest przewidywana kwota odprawy emerytalnej lub rentowej, jaką Grupa zobowiązuje się wypłacić na podstawie regulaminu wynagradzania pracowników. Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia kończącego okres sprawozdawczy. Poniżej zaprezentowano zmiany w stanie zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych:

Rezerwa na świadczenia pracownicze	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł	01.01.2018- 31.12.2018 tys. zł
Rezerwy na początek okresu	1 588	1 645
Utworzenie/ aktualizacja	(191)	47
Wykorzystanie	(135)	(104)
Rezerwy na koniec okresu	1 262	1 588

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł	01.01.2018- 31.12.2018 tys. zł
Wartość bieżąca zobowiązania na początek okresu	1 588	1 645
Koszty ujęte w rachunku zysków i strat, w tym:	237	217
koszty bieżącego zatrudnienia	190	170
koszty odsetek	47	47
Zyski ujęte w innych całkowitych dochodach, w tym:	(428)	(170)
(zyski)/ straty aktuarialne powstałe na skutek korekt założeń ex post	(195)	50
(zyski) aktuarialne powstałe na skutek zmian założeń demograficznych	(163)	(786)
(zyski)/ straty aktuarialne powstałe na skutek zmian założeń finansowych	(70)	566
Wypłacone świadczenia	(135)	(104)
Wartość bieżąca zobowiązania na koniec okresu	1 262	1 588
Wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	170	274
Wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	1 092	1 314

Do dyskontowania przyszłych wypłat świadczeń przyjęto stopę dyskontową w wysokości 2%, tj. na poziomie rentowności najbezpieczniejszych długoterminowych papierów wartościowych notowanych na polskim rynku kapitałowym według stanu na dzień wyceny. Wpływ zwiększenia/ zmniejszenia stopy dyskonta na zmianę wartości rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe przedstawia poniższa tabela:

	31.12.2019		31.12.2018	
	+0,25 p.p. tys. zł	-0,25 p.p. tys. zł	+0,25 p.p. tys. zł	-0,25 p.p. tys. zł
Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe	1 233	1 291	1 545	1 623

Sprawy sądowe

W ciągu 2019 roku ani w 2018 roku Getin Noble Bank S.A. ani żadna jego jednostka zależna nie był stroną w żadnym postępowaniu dotyczącym zobowiązań lub wierzytelności, którego wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku łączna wartość przedmiotu sporu w 2 309 postępowaniach sądowych dotyczących umów kredytowych indeksowanych do walut obcych, w których Bank występował w charakterze pozwanego wyniosła 674 mln złotych. Łączna wartość przedmiotu sporu we wszystkich 2 788 postępowaniach sądowych w tym dniu wyniosła 746,9 mln złotych.

Wartość utworzonych rezerw na zgłoszone sprawy sporne wyniosła 27 mln zł, w tym na postępowania dotyczące umów kredytów indeksowanych 18 mln zł. W przypadku pozwów klientów, które wpłynęły do Banku według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku i rozpatrywane są przed sądami I oraz II instancji, dokonano indywidualnej oceny prawdopodobieństwa wygrania danej sprawy przez Bank w oparciu o oszacowania pełnomocnika procesowego prowadzącego daną sprawę, a w konsekwencji także oceniono potrzebę ustanowienia rezerwy na wypadek przegranej.

Do dnia 31 grudnia 2019 roku w 93 prawomocnie zakończonych sprawach sądowych dotyczących kredytów indeksowanych sądy uznały rację Banku, a w 17 rację klienta.

W ciągu 2019 roku w dalszym ciągu toczyły się przeciwko Getin Noble Bankowi S.A. trzy postępowania grupowe: pozew o odszkodowanie z tytułu zwrotu utraconych przez klientów środków, złożony w 2011 roku i dwa pozwy z 2014 roku w sprawie kredytów indeksowanych do walut obcych.

Pierwsza ze spraw została zakończona w dniu 30 października 2019 roku. W dniu tym Sąd Najwyższy wydał postanowienie o odmowie przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej Banku, co zakończyło postępowanie sądowe w tej sprawie. Przy czym kwoty zasądzone od Banku w tej sprawie zostały w całości wypłacone na rzecz strony powodowej po

uprawomocnieniu się wyroku Sądu II instancji, co miało miejsce IV kwartale 2018 roku.

W zakresie dwóch pozwów dotyczących kredytów indeksowanych do waluty CHF na dzień 31 grudnia 2019 roku nie zapadło jeszcze prawomocne postanowienie o dopuszczeniu sprawy do rozpoznania w postępowaniu grupowym. Na podstawie przeprowadzonej oceny ryzyka związanego z poszczególnymi sprawami Grupa nie tworzyła rezerw na te sprawy.

W dniu 26 sierpnia 2019 r. Postanowieniem Nr RLU 30/2019 Prezes Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK”) wszczął postępowanie w sprawie uznania postanowień wzorca umowy za niedozwolone w związku z podejrzeniem stosowania przez Bank niedozwolonych postanowień wzorców umów. W uzasadnieniu UOKiK powołuje się na art. 3531 par. 1 k.c., formułując zarzut braku indywidualnego uzgodnienia z Konsumentem, sprzeczność klauzul modyfikacyjnych z dobrymi obyczajami oraz rażące naruszenie interesów Konsumenta zarzucając Bankowi brak precyzyjności klauzul w związku z czym są one niezrozumiałe i niejednoznaczne dla konsumenta. Bank nie zgadza się z tezami UOKiK- klauzule modyfikacyjne stosowane przez Bank nie mają charakteru abuzywnego.

W dniu 25 września 2019 r. Postanowieniem Nr RBG 74/2019 Prezes UOKiK wszczął postępowanie w sprawie zmiany warunków umów pożyczek hipotecznych i umów o kredyt hipoteczny. UOKiK kwestionuje legalność klauzul modyfikacyjnych i w ocenie organu działanie to stanowiło nieuczciwą praktykę rynkową. W dniu 7 listopada 2019 r. Bank wystosował odpowiedź do UOKiK, odnosząc się do wszystkich zarzutów. Na początku 2020 UOKiK zażądał dodatkowych wyjaśnień, na które Bank odpowiedział.

W dniu 31 grudnia 2019 r. UOKiK uznał klauzule dotyczące zasad ustalania kursów walut stosowanych w aneksach do kredytów hipotecznych, za niedozwolone. UOKiK zobowiązał Bank do poinformowania o decyzji, klientów, będących stroną umów zawierających postanowienie uznane za niedozwolone, oraz nałożył na Bank karę finansową w wysokości 13 417 225 zł. Bank nie zgadza się z decyzją Urzędu i w dniu 7 lutego 2020 r. złożył odwołanie od przedmiotowej decyzji do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Na kwotę tę nie utworzono rezerwy.

W dniu 17 marca 2020 roku Bank otrzymał zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania przez Getin Noble Bank praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na:

1. wprowadzaniu konsumentów w błąd w toku oferowania obligacji korporacyjnych GetBack poprzez rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji, co do bezpieczeństwa inwestycji i gwarancji zysku z tych obligacji, co mogło spowodować podjęcie przez konsumentów decyzji odnośnie do nabycia oferowanych obligacji, której inaczej by nie podjęli,
2. proponowaniu konsumentom, którzy związani byli z Getin Noble Bank umową o lokatę bankową, nabycia obligacji korporacyjnych GetBack w sytuacji, w której warunki tych obligacji w zakresie ryzyka inwestycyjnego, nie odpowiadały potrzebom tych konsumentów, ustalonym w oparciu o:
 - a) charakterystykę produktów dostępnych w ofercie Getin Noble Bank S.A., z których dotychczas ci konsumenci korzystali, lub/i
 - b) oświadczenia składane przez tych konsumentów w toku oferowania im obligacji korporacyjnych GetBack Spółka Akcyjna w restrukturyzacji z siedzibą w Warszawie.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku przeciwko Bankowi toczyły się również postępowania sądowe dotyczące zwrotu prowizji i opłat w przypadku przedterminowej spłaty przez klienta całości lub części jego zobowiązania kredytowego, na które w ramach rezerw na sprawy sądowe utworzono rezerwę w kwocie 0,9 mln zł.

W 2018 roku Spółka Noble Securities S.A. otrzymała od Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów 2 zawiadomienia o wszczęciu, na podstawie art. 48 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów, postępowania wyjaśniającego, mającego na celu wstępne ustalenie, czy w związku

z działalnością Spółki nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Postępowania zostały wszczęte w związku z czynnościami podjętymi wobec spółki GetBack S.A. i oferowaniem lub sprzedażą obligacji korporacyjnych tego emitenta.

Postępowanie wyjaśniające prowadzone przez Prezesa UOKiK (Delegatura we Wrocławiu) zostało zamknięte 30 kwietnia 2019 roku. Natomiast w dalszym ciągu przed Prezesem UOKiK toczy się drugie postępowanie. Postępowanie ma charakter wyjaśniający i nie jest równoznaczne z wszczęciem postępowania w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Postępowanie, którego stroną jest Noble Securities S.A., ma służyć wstępnemu ustaleniu, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania właściwego w danej sprawie i czy zachodzą przesłanki do wszczęcia postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W postępowaniu UOKiK zwrócił się o przedłożenie określonego katalogu informacji oraz danych, dotyczących obsługi klientów końcowych w związku z oferowaniem lub sprzedażą obligacji korporacyjnych, emitowanych przez tego emitenta.

W dniu 5 czerwca 2017 r. GetBack S.A. i Kancelaria Prawna M. Brysik sp. k. („Kancelaria”) wypowiedziały Noble Funds Towarzystwu Funduszy Inwestycyjnych S.A. („Towarzystwo”) odpowiednio umowę o zarządzanie sekurytyzowanymi wierzytelnościami funduszu Open Finance Wierzytelności Detalicznych NSFIZ („OFWD”) i umowę o obsługę prawną. W piśmie wypowiedzającym, zawarta była informacja, że po rozwiązaniu umowy będzie przysługiwało Kancelarii roszczenie o wysokości 102 mln zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego i egzekucyjnego. Towarzystwo uznaje oczekiwanie wypłaty tego wynagrodzenia za bezzasadne. Zgodnie z umową OFWD wypłacił Kancelarii kwotę 5,9 mln zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i egzekucyjnego, co w ocenie Funduszu wyczerpuje wszelkie roszczenia ze strony Kancelarii. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wpłynął pozew dot. roszczenia do OFWD. W lutym 2020 r. wpłynęło do Towarzystwa zawiadomienie o planowanym posiedzeniu sądu w sprawie zawezwania do próby ugodowej z wniosku Kancelarii w przedmiocie roszczenia. Towarzystwo uznaje oczekiwanie wypłaty dodatkowego wynagrodzenia za bezzasadne. W konsekwencji roszczenie to pozostaje bez istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Banku i Grupy.

Rezerwa na sprawy sporne	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
	tys. zł	tys. zł
Rezerwy na początek okresu	19 472	15 844
Utworzenie/ aktualizacja	30 185	19 674
Wykorzystanie	(3 816)	(12 352)
Rozwiązanie	(17 412)	(3 694)
Rezerwy na koniec okresu	28 429	19 472

Rezerwa na koszty ryzyka prawnego od kredytów walutowych

W dniu 3 października 2019 roku Trybunał Sprawiedliwości UE (TSUE) wydał orzeczenie w związku z pytaniami prejudycjalnymi skierowanymi przez polski sąd rozpoznający sprawę dotyczącą kredytu indeksowanego do CHF mającymi na celu ustalenie między innymi jakie są konsekwencje abuzywności poszczególnych postanowień zawartych w umowie ww. kredytu, w szczególności, czy dopuszczalne jest wypełnienie luk w umowie spowodowanych usunięciem z niej postanowień niedozwolonych na podstawie przepisów krajowych o charakterze ogólnym przewidujących, że skutki czynności prawnej obejmują również skutki wynikające z zasad słuszności lub ustalonych zwyczajów.

Zgodnie z orzeczeniem TSUE, nie jest dopuszczalne wypełnienie luk w umowie powstałych na skutek usunięcia z niej postanowień niedozwolonych przepisem krajowym o charakterze ogólnym odwołującym się do zasad słuszności lub ustalonych zwyczajów. Zdaniem Trybunału dopuszczalne jest natomiast uzupełnienie tych luk przepisem

dyspozytywnym, gdy strony umowy wyrażą na to zgodę, przy czym możliwość ta jest ograniczona do przypadków, w których usunięcie takiego nieuczciwego postanowienia zobowiązywałoby sąd do unieważnienia umowy w całości narażając tym samym konsumenta na szczególnie szkodliwe skutki. TSUE pozostawił natomiast do rozstrzygnięcia przez sądy krajowe dopuszczalność dalszego wykonywania umowy kredytu w PLN oprocentowanego według stawki LIBOR wyrażając jednocześnie pogląd, że taka konstrukcja może budzić wątpliwości.

W ocenie Banku powyższe orzeczenie będzie wpływać na przyszłe decyzje polskich sądów w sprawach związanych z umowami kredytów w CHF, których klauzule zostały uznane przez te sądy za abuzywne, przy czym obecnie trudno przewidzieć, w jaki sposób ukształtuje się orzecznictwo polskich sądów po wyroku TSUE w zakresie kredytów udzielonych przez Bank (wartość kredytów w CHF zaprezentowano w nocie II.25).

Bank zidentyfikował podwyższone ryzyko związane z wyrokami sądowymi dotyczącymi kredytów indeksowanych w CHF. W związku z tym rozważając ryzyko, iż założone na bazie harmonogramów przepływy pieniężne z portfela kredytów hipotecznych w CHF, mogą nie być w pełni odzyskiwalne i/lub powstanie zobowiązanie skutkujące przyszłym wpływem środków pieniężnych Bank oszacował rezerwę na te kredyty w oparciu o przepisy MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”. W wyniku dokonanej oceny utworzono rezerwy na ryzyko prawne związane z kredytami w CHF w kwocie 158,2 mln zł. Poziom rezerwy portfelowej jest uzależniony od szeregu założeń opierających się w dużym stopniu na ocenie eksperckiej Banku. Istotnymi w metodologii elementami wpływającymi na oszacowany poziom rezerwy są między innymi przyjęty horyzont czasowy (Bank stosuje 3 letnie okno predykcji), prognozowana liczba kredytobiorców którzy złożą pozew, prawdopodobieństwo przegrania sporu sądowego, profil kredytów i cechy kredytobiorców, możliwe scenariusze rozstrzygnięć spraw sądowych.

W ramach zastosowanej metody portfelowej do oceny ryzyka prawnego związanego z kredytami indeksowanymi do CHF uwzględniono: (i) przyszłe pozwy, których wpływ oszacowano w oparciu o najbardziej aktualną tendencję napływających pozwów, (ii) prawdopodobieństwo prawomocnego przegrania sprawy, (iii) wystąpienie możliwego scenariusza wyroku tj. wyroku stwierdzającego nieważność umowy kredytu lub stwierdzającego tzw. uzłotowienie kredytu, skutkujące ustaleniem salda kredytu w PLN z pozostawieniem oprocentowania kredytu w oparciu o stawkę LIBOR oraz (iv) stratę poniesioną przez Bank w przypadku przegrania sprawy w sądzie. Rezerwy na przyszłe sprawy sądowe zostały obliczone na podstawie modelu, który określa prognozowaną populację kredytobiorców wraz z potencjalną wartością portfela kredytów hipotecznych indeksowanych do CHF kwestionowanego przez dłużników, po dokonaniu wyłączeń tych ekspozycji, w przypadku których stwierdzenie abuzywności tzw. klauzul indeksacyjnych można uznać za istotnie ograniczone.

Kalkulując oczekiwaną stratę z tytułu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów CHF Bank zastosował uproszczenia i założenia eksperckie wynikające z krótkiego horyzontu dostępnych danych historycznych i relatywnie niewielkiej liczby spraw zakończonych prawomocnymi wyrokami. Bank będzie na bieżąco monitorował liczbę pozwów oraz orzecznictwo sądów polskich aby stopniowo zmniejszać komponent ekspercki na rzecz podejścia w pełni statystycznego.

Założenia przyjęte cechuje istotna niepewność i w związku z tym utworzone rezerwy mogą ulegać w przyszłości istotnym zmianom.

Biorąc powyższe pod uwagę Bank w ramach przyjętej metody portfelowej przeprowadził analizę wrażliwości modelu na szacunek wolumenu przyszłych pozwów oraz szacunek założeń dot. przegranych spraw. Wyniki przeprowadzonej analizy przedstawiono w poniższej tabeli:

Parametr	Scenariusz	Wpływ na poziom zawiązanych rezerw na
		ryzyko prawne tys. zł
Wolumen sprawy przyszłe	-10%	(12 716)
	10%	12 716
Założenia dot. przegranych spraw	-5 pp	(31 790)
	5 pp	31 790

Rezerwa na koszty ryzyka prawnego od kredytów walutowych	01.01.2019-
	31.12.2019 tys. zł
Utworzenie/ aktualizacja	158 160
Rezerwy na koniec okresu	158 160

Rezerwa na oczekiwaną kwotę zwrotów części pobranych prowizji przy wcześniejszej spłacie kredytów konsumenckich

W dniu 11 września 2019 roku TSUE, odpowiadając na pytanie prejudycjalne polskiego sądu w zakresie interpretacji art. 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki wydał orzeczenie w sprawie C 383/18 wskazujące prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta. Dotyczy to kredytów konsumenckich udzielonych od dnia 18 grudnia 2011 roku na kwotę nie wyższą niż 255 tys. złotych oraz kredytów hipotecznych udzielonych od dnia 22 lipca 2017 roku bez ograniczenia kwoty kredytu, które są spłacone przed terminem wynikającym z umowy.

Bank oceniając ryzyko prawne wynikającego z pozwów sądowych tworzy rezerwy na sprawy sporne zgodnie z wymogami MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. Bank był pozwany w sprawach dotyczących zwrotu części prowizji za udzielenie kredytu konsumenckiego, na które utworzono rezerwy w łącznej kwocie 0,9 mln zł.

Dodatkowo Bank uwzględniając historię i skalę reklamacji dokonał szacunku kwoty prowizji podlegających zwrotowi uwzględniając w szacunkach wielkość kwoty prowizji mogącej podlegać zwrotowi, typ produktu, oraz formułę spłaty.

W roku 2019 Bank obciążył wynik finansowy z tytułu zwrotów prowizji kwotą 126,2 mln zł, na którą składają się:

- koszty utworzonych rezerw na spłaty dotyczące okresu sprzed 11 września 2019 roku,
- korekta wyniku odsetkowego dotycząca rozpoznanych zobowiązań z tytułu zwrotów dotyczących spłat po dacie 11 września 2019 roku ,
- korekta wyniku odsetkowego związana z przeszacowaniem wartości portfela kredytów wycenianych wg zamortyzowanego kosztu.

Ad. a) Kwota utworzonych rezerw na szacowane wypłaty dotyczące okresu do dnia 11 września 2019 r. wyniosła 54,6 mln zł. Kwota ta została oszacowana przy uwzględnieniu wielkości kwoty prowizji mogącej podlegać zwrotowi, typu produktu, obserwowanej liczby roszczeń oraz formuły spłaty. Istotnymi założeniami przyjętymi do oszacowania przez Bank rezerwy z tytułu zwrotu kosztów kredytu był zakładany poziom roszczeń. Zmiana założeń w tym zakresie o +/- 10% skutkowałoby odpowiednio zwiększeniem/zmniejszeniem kosztów zwrotów o +/-5,46 mln złotych. Utworzony poziom rezerwy będzie podlegać w przyszłości weryfikacji i będzie uzależniony od ilości umów i kwot do zwrotu.

Ad. b) Dla spłat kredytów zrealizowanych po wydaniu orzeczenia TSUE Bank rozpoznał korektę wyniku odsetkowego w kwocie 14,5 mln zł dotyczącą zobowiązań z tytułu wyliczonej kwoty prowizji podlegającej zwrotowi wobec wszystkich klientów, którzy dokonali przedpłat do dnia 31 grudnia 2019 r.

Ad. c) Bank w związku ze zmianą oczekiwanych przepływów pieniężnych dotyczących istniejących kredytów dokonał przeszacowania kwot kosztów pośrednictwa ujmowanych w ramach wyceny należności kredytowych według zamortyzowanego kosztu, w wyniku czego skorygowano wartość ekspozycji bilansowej z tytułu należności kredytowych o kwotę 35,2 mln zł w korespondencji z pomniejszeniem przychodu odsetkowego.

Bank uwzględnił też w wartości należności kredytowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu korektę z tytułu różnicy pomiędzy efektywnym rozliczeniem prowizji dochodowych za udzielenie kredytu według efektywnej stopy procentowej a hipotetycznym liniowym rozliczeniem tych prowizji według stanu na oczekiwany dzień przedpłaty kredytów. Korekta z tego tytułu wyniosła 21,9 mln zł i obciążyła przychody odsetkowe Banku.

Łączna kwota rozpoznanych przez Bank w 2019 roku kosztów związanych z wyrokiem TSUE dotyczącym zwrotów prowizji z tytułu przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich wyniosła 126,2 mln zł, z czego 54,6 mln zł ujęto w kosztach operacyjnych a 71,6 mln zł pomniejszyło przychody odsetkowe.

Rezerwa na zwroty kosztów kredytów	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł
Utworzenie/ aktualizacja	54 568
Wykorzystanie	(5 546)
Rezerwy na koniec okresu	49 022

Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe

Na udzielone zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem braku wywiązania się zleceniodawcy z warunków umowy tworzone są rezerwy zgodnie z MSSF 9.

Rezerwa na udzielone zobowiązania i gwarancje	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł	01.01.2018- 31.12.2018 tys. zł
Rezerwy na początek okresu	17 998	2 795
Wpływ wdrożenia MSSF 9	-	29 013
Utworzenie/ aktualizacja	11 714	27 030
Rozwiązanie	(23 498)	(40 840)
Inne zwiększenia	4	-
Rezerwy na koniec okresu	6 218	17 998

Zmiana stanu rezerw na udzielone zobowiązania i gwarancje	Koszyk 1 tys. zł	Koszyk 2 tys. zł	Koszyk 3 tys. zł	POCI tys. zł	Razem
Wartość na 1 stycznia 2019	10 390	6 759	849	-	17 998
Zmiana w okresie, w tym:	(5 220)	(6 293)	(267)	-	(11 780)
transfer do Koszyka 1	835	(828)	(7)	-	-
transfer do Koszyka 2	(53)	124	(71)	-	-
transfer do Koszyka 3	(1)	(287)	288	-	-
zwiększenia spowodowane udzieleniem oraz przejściem	1 220	259	11	-	1 490
zmniejszenia spowodowane usunięciem z bilansu	(5 523)	(3 162)	(319)	-	(9 004)
pozostałe	(1 698)	(2 399)	(169)	-	(4 266)
Wartość rezerwa na udzielone zobowiązania i gwarancje na 31 grudnia 2019	5 170	466	582	-	6 218

31.12.2019	Koszyk 1 tys. zł	Koszyk 2 tys. zł	Koszyk 3 tys. zł	POCI tys. zł	Razem tys. zł
Rezerwy na udzielone zobowiązania i gwarancje finansowe	5 170	466	582	-	6 218

31.12.2018	Koszyk 1 tys. zł	Koszyk 2 tys. zł	Koszyk 3 tys. zł	POCI tys. zł	Razem tys. zł
Rezerwy na udzielone zobowiązania i gwarancje finansowe	10 390	6 759	849	-	17 998

Rezerwa na restrukturyzację

W związku z optymalizacją kosztów celem zwiększania efektywności biznesowej Zarząd Getin Noble Banku podjął we wrześniu 2019 roku decyzję o dalszej centralizacji działań Banku. Efektem planowanej zmiany struktur organizacyjnych były zwolnienia nie więcej niż 320 osób. W III kwartale 2019 roku utworzono rezerwę na koszty restrukturyzacji w wysokości 6,9 mln zł.

Rezerwa na restrukturyzację	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł	01.01.2018- 31.12.2018 tys. zł
Utworzenie/ aktualizacja	6 889	1 571
Wykorzystanie	(3 357)	(1 552)
Rozwiązanie	-	(19)
Rezerwy na koniec okresu	3 532	-

41. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy Banku wynosi 2 851 630 418,91 zł i dzieli się na 883 381 106 akcji serii A, 18 315 019 akcji serii B, 69 597 068 akcji serii C, 36 630 037 akcji serii D oraz 36 630 037 akcji serii E o wartości nominalnej 2,73 zł za każdą. Akcje Banku są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Akcje Banku są akcjami zwykłymi na okaziciela, każdej akcji przysługuje prawo 1 głosu podczas Walnego Zgromadzenia Banku. Wszystkie akcje Banku są dopuszczone do obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i są notowane pod nazwą skróconą GETINOBLE, oznaczone kodem PLGETBK00012.

42. Pozostałe kapitały

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Kapitał zapasowy	382 796	1 938 855
Kapitał z aktualizacji wyceny, w tym:	(127 338)	(237 256)
wycena zabezpieczenia przepływów pieniężnych	(15 149)	(44 771)
straty aktuarialne	372	21
wycena instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(111 528)	(191 475)
udział w innych całkowitych dochodach/ (stratach) jednostek stowarzyszonych	(1 033)	(1 031)
Pozostałe kapitały rezerwowe	279 394	279 394
Razem pozostałe kapitały	534 852	1 980 993

	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł	01.01.2018- 31.12.2018 tys. zł
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody na początek okresu	(191 475)	(29 840)
(Zmniejszenie) / zwiększenie wynikające z przeszacowania	72 757	(133 857)
Skumulowany zysk przeniesiony do rachunku zysków i strat z tytułu sprzedaży/ wykupu	7 190	(27 778)
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody na koniec okresu	(111 528)	(191 475)

43. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W okresie sprawozdawczym jednostka dominująca nie wypłaciła ani nie zaproponowała do wypłaty dywidendy.

Stanowisko KNF w sprawie polityki dywidendowej banków

W dniu 24 grudnia 2019 roku Bank otrzymał stanowisko Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie polityki dywidendowej banków w 2020 roku. W celu zapewnienia dalszego stabilnego rozwoju sektora KNF zaleca, aby dywidendę mogły wypłacić jedynie banki, które nie realizują programu naprawczego, posiadają pozytywną ocenę BION, posiadają odpowiedni poziom dźwigni finansowej i spełniają odpowiednie wymogi kapitałowe uwzględniające wymóg połączonego bufora oraz kryterium istotnego zaangażowania w walutowe kredyty mieszkaniowe dla gospodarstw domowych.

44. Zobowiązania warunkowe do udzielenia kredytów i gwarancji

Grupa posiada zobowiązania do udzielenia kredytów. Na zobowiązania te składają się zatwierdzone a nieuruchomione w pełni kredyty, niewykorzystane limity na kartach kredytowych oraz limity zadłużenia w rachunku bieżącym. Grupa wystawia gwarancje i akredytywy, które stanowią zabezpieczenie wywiązania się klientów Grupy ze swoich zobowiązań wobec podmiotów trzecich. Z tytułu udzielonych zobowiązań warunkowych Grupa pobiera prowizje, które są rozliczane zgodnie z charakterystyką danego instrumentu.

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Udzielone zobowiązania finansowe	1 860 409	1 857 999
na rzecz podmiotów finansowych	70 312	67 596
na rzecz podmiotów niefinansowych	1 738 449	1 715 029
na rzecz budżetu	51 648	75 374
Udzielone zobowiązania gwarancyjne	92 523	140 013
na rzecz podmiotów finansowych	2 605	2 890
na rzecz podmiotów niefinansowych	80 864	131 769
na rzecz budżetu	9 054	5 354
Razem zobowiązania warunkowe udzielone	1 952 932	1 998 012

31.12.2019	Koszyk 1 tys. zł	Koszyk 2 tys. zł	Koszyk 3 tys. zł	Razem tys. zł
Udzielone zobowiązania i gwarancje finansowe	1 746 028	191 001	15 903	1 952 932

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Finansowe	12 255	-
Gwarancyjne	70 238	112 797
Razem zobowiązania warunkowe otrzymane	82 493	112 797

45. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wartość godziwa to cena, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny. Dla wielu instrumentów finansowych wartości rynkowe są niedostępne, stąd wartości godziwe zostały oszacowane przy zastosowaniu szeregu technik wyceny. Do wyceny wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych zastosowano model oparty na szacowaniach wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych poprzez zdyskontowanie przepływów pieniężnych przy zastosowaniu rynkowych stóp procentowych.

W przypadku pewnych grup aktywów i zobowiązań finansowych, ze względu na brak oczekiwanych istotnych różnic pomiędzy wartością bilansową a godziwą, wynikający z charakterystyki tych grup, przyjęto, że wartość bilansowa jest zbliżona do ich

wartości godziwej.

45.1 Aktywa i zobowiązania finansowe, które w sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie są prezentowane do wartości godziwej

Główne metody i założenia wykorzystywane podczas szacowania wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych, które w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie są prezentowane do wartości godziwej są następujące:

Kasa, środki w Banku Centralnym

Z uwagi na krótkoterminowy charakter tych aktywów przyjęto, że wartość bilansowa jest zbliżona do wartości godziwej.

Należności od banków i instytucji finansowych

Na należności od banków składają się przede wszystkim lokaty zawarte na rynku międzybankowym oraz zabezpieczenia transakcji na instrumentach pochodnych (CIRS). Lokaty złożone na rynku międzybankowym o stałym oprocentowaniu stanowią lokaty krótkoterminowe. Z tego powodu przyjęto, że wartość godziwa należności od banków jest zbliżona do ich wartości księgowej.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Wartość godziwa została wyliczona dla kredytów z ustalonym harmonogramem płatności. Dla umów, gdzie takie płatności nie zostały określone (np. kredyty w rachunku bieżącym) przyjmuje się, że wartość godziwa jest równa wartości bilansowej. Analogiczne założenie przyjęto dla płatności już zapadłych oraz umów z grupy z utratą wartości.

W celu wyliczenia wartości godziwej, na podstawie informacji zapisanych w systemach transakcyjnych, dla każdej umowy identyfikowany jest harmonogram przepływów kapitałowo-odsetkowych, które są grupowane według rodzaju oprocentowania, terminu uruchomienia, rodzaju produktu oraz waluty, w jakiej jest prowadzona umowa. Tak ustalone przepływy pieniężne zostały zdyskontowane za pomocą stóp uwzględniających bieżące marże dla danego typu produktu. W przypadku kredytów walutowych, dla których nie ma odpowiedniej próby uruchomień w rozpatrywanym okresie, marże ustalono jak dla kredytów w złotych skorygowane o historyczne różnice między marżami dla kredytów w złotych i w walutach obcych. Porównanie sumy zdyskontowanych w/w stopą przepływów pieniężnych przypisanych do danej umowy z jej wartością księgową pozwala określić różnicę pomiędzy wartością godziwą a wartością bilansową. Identyfikacja właściwej do dyskontowania danego przepływu stopy odbywa się na podstawie waluty umowy, produktu oraz daty przepływu.

Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Wycena dłużnych papierów wartościowych z portfela instrumentów wycenianych według zamortyzowanego kosztu oparta jest na modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych, przy czym stopa dyskonta dla niezrealizowanych przepływów pieniężnych oparta jest na rynkowej stopie dyskontowej wyznaczonej z krzywej zerokuponowej powiększonej o marżę ryzyka, właściwą dla danego papieru wartościowego.

Wartość godziwa dłużnych papierów wartościowych wycenianych zgodnie z opisanym powyżej modelem wyceny (przy zastosowaniu marż w przedziale od -0,11% do 4,60%) wynosi 338 380 tys. zł. W przypadku jednostronnego przesunięcia marż ryzyka papierów wartościowych o 25 punktów bazowych wartość godziwa wzrasta o 2 771 tys. zł dla spadku marż oraz maleje o 2 733 tys. zł dla wzrostu marż.

Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych

Przyjmuje się, że wartość godziwa depozytów innych banków i kredytów zaciągniętych na rynku międzybankowym o zmiennym oprocentowaniu jest zbliżona do ich wartości bilansowej.

Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa została wyliczona dla depozytów o stałej stopie z ustalonym terminem płatności. Dla depozytów bieżących przyjmuje się, że ich wartość godziwa jest równa wartości księgowej. W celu wyliczenia wartości godziwej na podstawie danych pochodzących z systemów transakcyjnych wyznaczane są przyszłe przepływy kapitałowe i odsetkowe, które pogrupowane zostają według waluty, okresu pierwotnego depozytu, rodzaju produktu i daty przepływu. Tak wyliczone przepływy są dyskontowane stopą procentową zbudowaną jako suma stopy rynkowej z krzywej rentowności dla danej waluty i terminu zakończenia lokaty oraz marży uzyskiwanej na depozytach uruchamianych w ostatnim miesiącu okresu rozliczeniowego. Wyliczenie marży odbywa się poprzez porównanie oprocentowania depozytów udzielonych w ostatnim miesiącu z oprocentowaniem rynkowym. Okres dyskontowania jest wyznaczony jako różnica pomiędzy datą zakończenia depozytu (z przyjętą dokładnością do miesiąca kalendarzowego) oraz datą, na którą prezentowane jest sprawozdanie. Wyliczona w ten sposób wartość zdyskontowana porównywana jest z wartością bilansową, w efekcie czego otrzymujemy różnicę pomiędzy wartością bilansową a godziwą dla przyjętego do wyliczeń portfela umów.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Wartość godziwą dłużnych papierów wartościowych notowanych na rynku obligacji Catalyst oszacowano na podstawie kwotowań rynkowych.

Z uwagi na fakt, iż dla większości aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu (innych niż opisane szczegółowo powyżej) z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej okres najbliższego przeszacowania nie przekracza 3 miesięcy, wartość bilansowa tych pozycji nie różni się istotnie od ich wartości godziwej.

Poniżej znajduje się podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla aktywów i zobowiązań finansowych:

	31.12.2019		31.12.2018	
	Wartość księgowa tys. zł	Wartość godziwa tys. zł	Wartość księgowa tys. zł	Wartość godziwa (przekształcone) tys. zł
AKTYWA				
Kasa, środki w Banku Centralnym	1 837 847	1 837 847	1 512 503	1 512 503
Należności od banków i instytucji finansowych	1 608 664	1 608 664	1 648 942	1 648 942
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	36 985 466	36 096 692	40 196 715	39 102 898
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	333 959	338 380	1 023 193	1 020 771
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	806 398	806 398	5 491 930	5 491 930
Zobowiązania wobec klientów	46 169 373	47 501 936	37 074 895	38 301 882
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 071 855	1 923 703	3 374 908	2 968 166

Wartości godziwe aktywów i zobowiązań finansowych spełniają warunki klasyfikacji do poziomu 3, za wyjątkiem zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych notowanych na aktywnym rynku i zaliczanych do poziomu 1 oraz tych, dla których wartość godziwa jest zbliżona do ich wartości bilansowej, w związku z czym nie zostały wycenione.

45.2 Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Grupa dokonuje klasyfikacji poszczególnych składników aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych i prezentowanych w sprawozdaniu finansowym do wartości godziwej przy zastosowaniu następującej hierarchii:

Poziom 1

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane na podstawie kwotowań rynkowych dostępnych na aktywnych rynkach dla identycznych instrumentów. Do tej kategorii Grupa klasyfikuje instrumenty dłużne i kapitałowe utrzymywane w celu uzyskiwania umownych przepływów pieniężnych lub w celu sprzedaży, wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody, dla których istnieje aktywny rynek.

Poziom 2

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane przy zastosowaniu technik wyceny opartych o bezpośrednio zaobserwowane kwotowania rynkowe lub inne informacje bazujące na kwotowaniach rynkowych. Do tej kategorii Grupa klasyfikuje dłużne i kapitałowe papiery wartościowe w portfelu Domu Maklerskiego będące przedmiotem obrotu na rynku regulowanym o ograniczonej płynności, bony pieniężne NBP wyceniane na podstawie krzywej referencyjnej, certyfikaty inwestycyjne wyceniane na podstawie ceny ogłaszanej przez fundusz oraz instrumenty pochodne.

Poziom 3

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane przy zastosowaniu technik wyceny na podstawie kwotowań rynkowych, które nie mogą być bezpośrednio zaobserwowane. Do tej kategorii Grupa klasyfikuje akcje i udziały, które nie są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym oraz aktywa finansowe, których wartość godziwa jest wyznaczana za pomocą wewnętrznych modeli wyceny.

Poniżej przedstawiono wartość bilansową instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej w podziale na 3 poziomy hierarchii:

31.12.2019	Poziom 1 tys. zł	Poziom 2 tys. zł	Poziom 3 tys. zł	Razem tys. zł
AKTYWA				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 386	-	5 163	6 549
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	123 850	123 850
Pochodne instrumenty finansowe	-	107 068	17 441	124 509
Kredyty i pożyczki obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	141 423	141 423
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	5 914 071	3 299 505	169 053	9 382 629
ZOBOWIĄZANIA				
Pochodne instrumenty finansowe	-	418 027	-	418 027

31.12.2018	Poziom 1 tys. zł	Poziom 2 tys. zł	Poziom 3 tys. zł	Razem tys. zł
AKTYWA				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	517	-	4 352	4 869
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	148 580	148 580
Pochodne instrumenty finansowe	-	230 972	19 043	250 015
Kredyty i pożyczki obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	137 544	137 544
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	1 469 614	899 820	200 002	2 569 436
ZOBOWIĄZANIA				
Pochodne instrumenty finansowe	-	477 737	-	477 737

W 2019 ani 2018 roku nie miały miejsca przesunięcia między poziomem 1 a poziomem 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty z poziomu 1 lub poziomu 2 do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

Przeniesienia między poziomami hierarchii wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w sposób powtarzalny według wartości godziwej mają miejsce w następujących sytuacjach:

- przeniesienie z poziomu 1 do 2 – w przypadku, gdy na dany dzień bilansowy brak kwotowań rynkowych dostępnych na aktywnych rynkach dla identycznych instrumentów,
- przeniesienie z poziomu 2 do 3 – w przypadku, gdy na dany dzień bilansowy uwzględniany w stosowanych technikach wyceny element nierynkowy stał się istotny.

W przypadku instrumentów finansowych wycenianych w sposób powtarzalny według wartości godziwej przy użyciu istotnych nieobserwowalnych danych wejściowych (poziom 3) wpływ wycen na wynik finansowy wyniósł w 2019 roku -31 805 tys. zł a w 2018 roku -16 696 tys. zł, wpływ na pozostałe całkowite dochody wyniósł 5 649 tys. zł w 2019 roku i 6 217 tys. zł w 2018 r.

Techniki wyceny i dane wejściowe w przypadku pomiarów wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych sklasyfikowanych na poziomie 2 i 3 hierarchii wartości godziwej są następujące:

Instrumenty pochodne

Transakcje opcyjne, charakteryzujące się nieliniowym profilem wartości, wyceniane są na podstawie uznanych modeli wyceny (Black 76, model replikacyjny, model Bachelier, symulacja Monte Carlo) wraz z parametrami odpowiednimi dla wycenianych instrumentów. Danymi wejściowymi z rynku są w tym przypadku kursy walutowe, poziomy indeksów, powierzchnie zmienności strategii opcyjnych oraz dane umożliwiające konstrukcję krzywych dyskontowych.

Pozostałe instrumenty pochodne o liniowym charakterze wyceniane są na podstawie modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych, przy zastosowaniu krzywych dyskontowych oraz krzywych projekcyjnych, generowanych na podstawie rynkowych kwotowań instrumentów finansowych. Krzywe dyskontowe konstruowane są według koncepcji dyskontowania na bazie kosztu zabezpieczenia, przy użyciu stawek OIS, kwotowań punktów SWAP, transakcji FRA, IRS, tenor basis swap oraz punktów CCBS. Dodatkowo na potrzeby instrumentów, opartych o zmienną stopę procentową, konstruowana jest krzywa projekcyjna, oparta o kwotowania transakcji FRA, IRS oraz odpowiednie indeksy referencyjne.

Wycena opcji sprzedaży posiadanego pakietu akcji, sklasyfikowanej na poziomie 3 hierarchii wartości godziwej, dokonywana jest przy zastosowaniu modelu Blacka-Scholesa, do którego przyjmowane są aktualne parametry rynkowe oraz wartość godziwa akcji pochodząca z wyceny spółki. Tak obliczona wycena pomniejszana jest o szacunek claw-back zdyskontowanej estymacji potencjalnego przyszłego zobowiązania, którego wysokość zależy od wyników współpracy pomiędzy spółkami z Grupy Kapitałowej TU Europa S.A. a spółkami powiązаныmi z Panem dr. Leszkiem Czarneckim w latach 2012-2026, co wynika z umowy ramowej dotyczącej wyniku współpracy w sektorze bancassurance zawartej w dniu 14 grudnia 2011 roku przez

Getin Holding z Talanx, Meiji Yasuda, TU Europa, TU Europa Życie oraz Panem dr. Leszkiem Czarneckim (dalej: Frame Incentive Agreement). Wartość godziwa opcji wynosi 17 441 tys. zł. W przypadku wzrostu wartości akcji o 1% wartość godziwa opcji spada o 574 tys. zł, a w przypadku spadku wartości akcji o 1% – wartość opcji wzrasta o 578 tys. zł.

Zgodnie z aktualnie obowiązującym Aneksem do Frame Incentive Agreement oczekiwany przez TU Europa oraz TU Europa Życie łączny wynik techniczny ze współpracy w okresie od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2026 roku ze spółkami z podmiotami powiązаныmi z Panem dr. Leszkiem Czarneckim (w tym m.in. Getin Noble Bank, Idea Bank, Idea Getin Leasing) wynosi 1 138,5 mln zł. Na koniec 2019 roku zakumulowany Wynik Techniczny wyniósł 574,6 mln zł.

Jeżeli w latach 2012-2026 skumulowany wynik współpracy będzie równy lub niższy od 50% oczekiwanego wyniku technicznego wysokość zobowiązania dla Banku wyniesie 125 175 tys. zł. Claw-back nie będzie płatny przy wykonaniu 100% lub wyższym. W przedziale wykonania 50-100% płatność rozkłada się liniowo, tj. każdy 1 punkt procentowy poniżej 100% wykonania to 2 503 tys. zł claw-backu.

W latach 2012-2019 zostało zrealizowane 50,5% założonego na lata 2012-2026 wyniku technicznego. Bank opracował i przyjął prognozę wyniku technicznego do roku 2026 – skumulowany wynik za 15 lat przy założeniu realizacji prognoz wynosi 75% zakładanego wyniku – co oznaczałoby claw-back w wysokości 62 314 tys. zł. Wartość tej kwoty na dzień 31 grudnia 2019 roku zdyskontowana stopą wolną od ryzyka wynosi 54 872 tys. zł i została ujęta w opisanej powyżej wycenie opcji.

W przypadku sprzedaży posiadanego przez Bank pakietu akcji TU Europa S.A. przed datą 1 czerwca 2027 roku do innego podmiotu niż Getin Holding, Talanx International AG lub Meiji Yasuda Life Insurance Company, Bank zobowiązany będzie zapłacić karę umowną w wysokości 228 mln zł (w takim przypadku nie obowiązywałyby już warunki claw-backu i opcji opisane powyżej). Posiadany przez Bank pakiet akcji TU Europa SA jest przedmiotem zastawu rejestrowego na rzecz Getin Holdingu w celu zabezpieczenia zobowiązania warunkowego opisanego powyżej. Zastaw obejmuje również zobowiązanie Banku do niewykonywania prawa głosu z posiadanego pakietu akcji pod rygorem zapłaty kary w wysokości 15 tys. EUR za każdy przypadek naruszenia tego zobowiązania, jak również wyrównania ewentualnej szkody poniesionej przez Talanx i Meiji Yasuda w wyniku oddania głosu przez Bank. Okres zabezpieczenia będzie trwał do dnia, w którym zobowiązania warunkowe wygasną, czyli w przypadku sprzedaży pakietu akcji na rzecz Talanx, Meiji Yasuda, bądź Getin Holding w wyniku realizacji opcji posiadanej przez Bank lub opcji odkupu posiadanej przez Getin Holding lub w przypadku decyzji obydwu podmiotów o braku realizacji opcji

Bony pieniężne NBP

Wycena odbywa się na podstawie krzywej referencyjnej, konstruowanej na podstawie krótkoterminowych depozytów rynku międzybankowego.

Akcje i udziały w spółkach nienotowanych

Akcje i udziały w spółkach, dla których brak notowań na rynku kapitałowym, wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu różnorodnych technik wyceny, których dobór zależy m.in. od specyfiki danego segmentu rynku lub dostępności obserwowalnych danych wejściowych. Do głównych metod stosowanych przez Bank należą: metody wyceny według aktywów netto, metody dochodowe oraz metody porównawcze. Możliwe jest zastosowanie kombinacji dwóch lub więcej technik do wyceny danego zaangażowania. Wyceny wybranych zaangażowań kapitałowych mogą być przygotowane przez zewnętrzne podmioty specjalizujące się w tego typu usługach.

Kredyty wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy

Wartość godziwa ekspozycji pracujących stanowi różnicę pomiędzy zdyskontowanymi przychodami, a zdyskontowanymi kosztami do czasu zapadalności ekspozycji. W ramach kosztów uwzględnia się m.in. koszt utrzymywania kapitału, koszt finansowania pasywów oraz oczekiwaną stratę kredytową na ekspozycji. W przypadku ekspozycji w stanie default wartość rynkowa odpowiada wartości bilansowej netto ekspozycji (tzn. wartości ekspozycji brutto pomniejszonej o wartości odpisu wyznaczonego zgodnie ze standardem MSSF 9) przemnożonej przez współczynnik skalujący dostosowujący wartość netto

ekspozycji do spodziewanej ceny sprzedaży portfela.

Zmiana stanu aktywów / zobowiązań finansowych klasyfikowanych do poziomu 3 wyceny:

2019	Kredyty i pożyczki udzielone klientom obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy tys. zł	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu tys. zł	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy tys. zł	Pochodne instrumenty finansowe tys. zł	Pozostałe instrumenty finansowe tys. zł
Stan na początek okresu	137 544	4 352	148 580	19 043	200 002
Zyski lub straty, w tym:	(277)	150	(24 730)	(1 602)	(568)
ujęte w rachunku zysków i strat	(277)	150	(24 730)	(1 602)	-
ujęte w innych całkowitych	-	-	-	-	(568)
Nabycia	-	27 133	-	-	-
Sprzedaże/ wykupy/ rozliczenia	4 156	(25 995)	-	-	(33 143)
Inne zmiany/ przekwalifikowania/ przeniesienia	-	(477)	-	-	2 762
Stan na koniec okresu	141 423	5 163	123 850	17 441	169 053

2018	Kredyty i pożyczki udzielone klientom obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy tys. zł	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu tys. zł	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy tys. zł	Pochodne instrumenty finansowe tys. zł	Pozostałe instrumenty finansowe tys. zł
Stan na początek okresu	-	6 027	158 491	13 183	654 311
Wpływ wdrożenia MSSF 9	132 143	-	6 012	-	(386 508)
Stan na początek okresu po korektach	132 143	6 027	164 503	13 183	267 803
Zyski lub straty, w tym:	(76)	(218)	(15 923)	5 860	6 217
ujęte w rachunku zysków i strat	(76)	(218)	(15 923)	5 860	-
ujęte w innych całkowitych	-	-	-	-	6 217
Nabycia	-	71 941	-	-	-
Sprzedaże/ wykupy/ rozliczenia	5 477	(73 298)	-	-	(74 018)
Inne zmiany/ przekwalifikowania/ przeniesienia	-	(100)	-	-	-
Stan na koniec okresu	137 544	4 352	148 580	19 043	200 002

45.3 Aktywa niefinansowe wyceniane według wartości godziwej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

31.12.2019	Poziom 1 tys. zł	Poziom 2 tys. zł	Poziom 3 tys. zł	Razem tys. zł
AKTYWA				
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	150 338	150 338
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	-	-	1 164	1 164
31.12.2018				
AKTYWA				
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	167 287	167 287
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	-	-	21 497	21 497

Zmiana stanu aktywów niefinansowych klasyfikowanych do poziomu 3 wyceny zaprezentowana jest w niniejszym sprawozdaniu w nocie II.31 i II.34.

46. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający według stanu na dzień 1 stycznia danego roku co najmniej 50 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku wynosiło 0 zł.

	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł	01.01.2018- 31.12.2018 tys. zł
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	3 124	3 238

47. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych przyjęto następującą klasyfikację rodzajów działalności:

- działalność operacyjna – obejmuje podstawowy zakres działalności związany ze świadczeniem usług przez jednostki Grupy, obejmujący działania mające na celu wygospodarowanie zysku, a niebędące działalnością inwestycyjną lub finansową. Grupa sporządza sprawozdanie dotyczące przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej metodą pośrednią, za pomocą której wynik netto danego okresu sprawozdawczego koryguje się o skutki transakcji, mające charakter bezgotówkowy, o czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe dotyczące przyszłych lub przeszłych wpływów lub płatności środków pieniężnych dotyczących działalności operacyjnej oraz pozostałe przychodowe i kosztowe związane z przepływami pieniężnymi z działalności inwestycyjnej;
- działalność inwestycyjna – polega na nabywaniu i zbywaniu udziałów lub akcji w jednostkach podporządkowanych, jak również wartości niematerialnych i rzeczowych aktywów trwałych. Wpływy z działalności inwestycyjnej obejmują ponadto dywidendy otrzymane z tytułu posiadania akcji i udziałów w innych podmiotach. Zmiany stanu instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży wykazywane są w działalności operacyjnej;
- działalność finansowa – obejmuje działania związane z pozyskiwaniem środków w formie kapitałów bądź zobowiązań, jak również obsługę źródeł finansowania, w tym również leasingu.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Dla celów sprawozdania z przepływów pieniężnych, gotówka i jej ekwiwalenty obejmują bilansowy stan środków pieniężnych oraz salda rachunków bieżących i lokat krótkoterminowych.

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Gotówka i środki w Banku Centralnym	1 837 847	1 512 503
Bieżące należności od banków	669 574	804 673
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 507 421	2 317 176

Wyjaśnienie różnic pomiędzy bilansowymi zmianami stanu aktywów i pasywów oraz zmianami stanu wykazanymi w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych

2019	Bilansowa	Sprawozdanie z	Różnica	
	zmiana stanu	przepływów		
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
Zmiana stanu należności od banków i instytucji finansowych	40 278	(94 821)	135 099	1)
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (aktywo)	125 506	138 629	(13 123)	2)
Zmiana stanu instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(6 813 193)	(6 733 244)	(79 949)	3)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków i instytucji finansowych	(4 685 532)	413 538	(5 099 070)	4)
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (zobowiązanie)	(59 710)	(43 211)	(16 499)	5)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(1 303 053)	(5 768)	(1 297 285)	6)
Zmiana stanu rezerw	207 565	207 912	(347)	7)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	153 421	14 281	139 140	8)

- 1) „Zmiana stanu należności od banków i instytucji finansowych” – wyłączono zmianę stanu części należności stanowiących ekwiwalent środków pieniężnych (rachunki bieżące i lokaty jednodniowe w innych bankach) i zaprezentowano ją w pozycji „Zwiększenie/ zmniejszenie środków pieniężnych netto”;
- 2) „Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (aktywo)” nie uwzględnia wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych odniesionych na kapitał z aktualizacji wyceny;
- 3) „Zmiana stanu instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody” – wyłączono zmianę wyceny do wartości godziwej odniesioną na kapitał z aktualizacji wyceny;
- 4) „Zmiana stanu zobowiązań wobec banków i instytucji finansowych” – wyłączono zmianę stanu z tytułu zaciągniętych i sptaconych kredytów zaprezentowaną w działalności finansowej;
- 5) „Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (zobowiązanie)” nie uwzględnia wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych odniesionych na kapitał z aktualizacji wyceny;
- 6) „Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych” – wyłączono zmianę z tytułu emisji i wykupu długoterminowych papierów wartościowych zaprezentowaną w działalności finansowej;
- 7) „Zmiana stanu rezerw” nie uwzględnia zysków/ strat aktuarialnych odniesionych na kapitał z aktualizacji wyceny;
- 8) „Zmiana stanu pozostałych zobowiązań” – wyłączono zmianę z tytułu wpływu wdrożenia MSSF 16.

48. Informacje dotyczące segmentów działalności

Grupa prowadzi działalność biznesową w ramach następujących głównych produktów/ usług:

- hipotecznym – finansowanie rynku nieruchomości,
- samochodowym – finansowanie zakupu samochodów,
- detalicznym – obsługa klientów detalicznych w zakresie produktów depozytowych oraz inwestycyjnych, a także finansowanie potrzeb konsumpcyjnych klientów poprzez kredyty detaliczne (głównie gotówkowe, w kartach kredytowych),
- korporacyjnym – obsługa firm oraz jednostek budżetowych.

W ramach sprawozdawczości zarządczej prezentowane są wybrane elementy rachunku zysków i strat oraz pozycji bilansowych w podziale na główne grupy produktów. Podstawą kwalifikacji poszczególnych rodzajów przychodów, kosztów i pozycji bilansowych do konkretnej grupy jest:

- w ramach produktów kredytowych – kryterium celu udzielonych kredytów i pożyczek oraz rodzaj podmiotu,

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

- depozytowych – kryterium podmiotowe, z uwzględnieniem zarządczej kwalifikacji środków pozyskanych od osób fizycznych za pośrednictwem podmiotów finansowych w zakresie umów ramowych.

Wybrane elementy rachunku zysków i strat	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł
Kredyty hipoteczne	703 924	774 560
Kredyty samochodowe	62 837	82 183
Kredyty detaliczne	463 287	487 500
Przychody z tytułu odsetek	410 199	505 659
Pozostałe należności od klientów	12 207	10 437
Pozostała działalność Banku	432 623	408 114
Razem	2 085 077	2 268 453
Depozyty detaliczne	(794 263)	(717 367)
Depozyty korporacyjne	(150 136)	(230 304)
Koszty z tytułu odsetek	(190 891)	(113 560)
Razem	(1 135 290)	(1 061 231)
Kredyty hipoteczne	4 165	3 303
Kredyty samochodowe	3 049	4 885
Kredyty detaliczne	(546)	(10 034)
Wynik z tytułu prowizji i opłat	4 808	7 116
Pozostała działalność Banku	65 523	119 740
Razem	76 999	125 010
Przychody z tytułu dywidend	6 969	3 963
Kredyty hipoteczne	16 560	18 785
Kredyty samochodowe	1 693	102
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany	(3 844)	-
Kredyty korporacyjne	(1 953)	-
Pozostała działalność Banku	(34 167)	13 716
Razem	(21 711)	32 603
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	25 816	51 082
Pozostałe przychody operacyjne	71 273	97 040
Pozostałe koszty operacyjne	(201 657)	(144 267)
Koszty ryzyka prawnego kredytów walutowych	(158 160)	-
Koszty działania	(945 515)	(950 384)
Kredyty hipoteczne	(100 120)	(279 886)
Kredyty samochodowe	(17 645)	(17 474)
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	(469 767)	(284 874)
Kredyty korporacyjne	49 828	(49 332)
Pozostała działalność Banku	95 038	(110 155)
Razem	(442 666)	(741 721)
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostki zależne i stowarzyszone	(49 218)	(22 485)
Wynik z tytułu modyfikacji	(5 510)	(3 408)
Udział w zyskach/ (stratach) jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	151	(13 186)
Zysk / (strata) brutto	(693 442)	(358 531)
Podatek dochodowy	101 891	(101 679)
Zysk / (strata) netto	(591 551)	(460 210)

Wybrane elementy bilansu		31.12.2019	31.12.2018 (przekształcone)
		tys. zł	tys. zł
Aktywa	Kredyty hipoteczne	22 397 843	24 281 961
	Kredyty samochodowe	1 257 969	1 435 198
	Kredyty detaliczne	4 496 640	4 237 131
	Kredyty korporacyjne	8 833 014	10 242 425
	Pozostałe pozycje aktywów	15 842 973	9 706 194
	Razem	52 828 439	49 902 909
Pasywa	Depozyty detaliczne	40 178 973	31 443 180
	Depozyty korporacyjne	5 990 400	5 631 715
	Pozostałe pozycje zobowiązań i kapitał własny	6 659 066	12 828 014
	Razem	52 828 439	49 902 909

49. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Przez podmioty powiązane Grupa Getin Noble Bank S.A. rozumie jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia Grupy i ich jednostki podporządkowane oraz jednostki powiązane przez podmiot dominujący najwyższego szczebla – dr. Leszka Czarneckiego.

Jednostki powiązane w ramach wykonywanej działalności posiadają rachunki bieżące w Banku, na których dokonują standardowych operacji rozliczeniowych oraz deponują swoje środki pieniężne na lokatach terminowych.

W ramach działalności kredytowej dla podmiotów powiązanych Bank stosuje standardowe warunki kredytowania:

- transakcje zawierane są wg zaakceptowanych przez Bank zasad i warunków,
- ocena wiarygodności spółek powiązanych, oparta jest na zasadach obowiązujących przy ocenie zdolności kredytowej pozostałych klientów banku,
- zasady zabezpieczenia finansowania transakcji są zgodne z instrukcją prawnych zabezpieczeń obowiązujących w Banku,
- stosowane przez Bank ogólne zasady monitorowania płatności oraz zasady wypowiedzania umów i windykacji należności.

Ponadto Bank skupuje wierzytelności od spółek powiązanych oraz oferuje ubezpieczenia i produkty inwestycyjne we współpracy z podmiotami powiązаныmi, a także korzysta z usług pośrednictwa przy sprzedaży własnych produktów.

31.12.2019	Sprawozdanie z sytuacji finansowej						Pozabilans	
	Aktywa – kredyty i skupione wierzytel. tys. zł	Aktywa - instrumenty finansowe tys. zł	Aktywa - pozostałe należności tys. zł	Pasywa - depozyty tys. zł	Pasywa - pozostałe zobow. tys. zł	Utworzone odpisy aktualizujące tys. zł	Udzielone zobow. finansowe i gwarancyjne tys. zł	
Jednostki stowarzyszone	99 974	117 241	3 041	50 193	680	2 453	269	
Podmioty powiązane przez podmiot dominujący:	5 162 204	79 270	191 723	1 734 716	16 177	51 448	2 610	
Spółki z Grupy Idea Getin Leasing	5 027 867	-	88 266	38 413	15 748	43 412	18	
Spółki z Grupy Idea Bank S.A.	-	28 917	29	126 560	28	675	2 000	
Spółki z Grupy Getin Holding S.A.	108 973	31 584	22	23 304	-	1 761	380	
Spółki z Grupy LC Corp B.V.	25 364	18 769	103 406	1 540 883	397	5 598	-	
Pozostałe spółki	-	-	-	5 556	4	2	212	
Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Getin Noble Banku S.A.	862	-	15	8 755	-	4	1 479	

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

31.12.2018	Sprawozdanie z sytuacji finansowej						Pozabilans
	Aktywa – kredyty i skupione wierzyciel. tys. zł	Aktywa - instrumenty finansowe tys. zł	Aktywa - pozostałe należności tys. zł	Pasywa - depozyty tys. zł	Pasywa - pozostałe zobow. tys. zł	Utworzone odpisy aktualizujące tys. zł	Udzielone zobow. finansowe i gwarancyjne tys. zł
Jednostki stowarzyszone	-	233 966	13 645	41 351	-	9 634	166
Podmioty powiązane przez podmiot dominujący:	5 596 819	75 879	454 089	1 775 284	15 355	94 279	18 363
Spółki z Grupy Idea Getin Leasing	5 584 566	16 272	206 851	69 058	13 922	46 141	15 018
Spółki z Grupy Idea Bank S.A.	-	27 562	10	4 487	31	1 591	2 000
Spółki z Grupy Getin Holding S.A.	11 927	12 891	113 476	9 827	-	37 562	649
Spółki z Grupy LC Corp B.V.	-	19 154	133 751	1 687 363	1 273	8 980	486
Pozostałe spółki	2	-	1	4 549	129	5	210
Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Getin Noble Banku S.A.	1 019	-	1	13 119	-	3	1 595

01.01.2019-31.12.2019	Rachunek zysków i strat					
	Przychody z tyt. odsetek i prowizji tys. zł	Koszty z tyt. odsetek i prowizji tys. zł	Pozostałe zakupy tys. zł	Pozostała sprzedaż tys. zł	Przychody z tyt. dywidend tys. zł	
Jednostki stowarzyszone	13 407	4 460	498	1 134	-	
Podmioty powiązane przez podmiot dominujący	266 998	106 536	7 154	4 244	-	
Spółki z Grupy Getin Leasing S.A.	218 991	19 390	3 523	1 247	-	
Spółki z Grupy Idea Bank S.A.	572	1 068	763	1 565	-	
Spółki z Grupy Getin Holding S.A.	5 653	343	117	275	-	
Spółki z Grupy LC Corp B.V.	41 774	85 626	168	1 153	-	
Pozostałe spółki	8	109	2 583	4	-	
Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Getin Noble Banku S.A.	1	108	-	848	-	

Prowizje rozliczane wg efektywnej stopy procentowej są zaprezentowane w kwotach wynikających z faktur wystawionych w danym okresie

01.01.2018-31.12.2018	Rachunek zysków i strat					
	Przychody z tyt. odsetek i prowizji tys. zł	Koszty z tyt. odsetek i prowizji tys. zł	Pozostałe zakupy tys. zł	Pozostała sprzedaż tys. zł	Przychody z tyt. dywidend tys. zł	
Jednostki stowarzyszone	22 291	12 717	738	852	6 585	
Podmioty powiązane przez podmiot dominujący	308 927	144 464	7 473	1 567	-	
Spółki z Grupy Getin Leasing S.A.	244 115	23 778	2 894	1 357	-	
Spółki z Grupy Idea Bank S.A.	480	37	-	42	-	
Spółki z Grupy Getin Holding S.A.	6 059	320	137	12	-	
Spółki z Grupy LC Corp B.V.	58 257	120 319	1 701	146	-	
Pozostałe spółki	16	10	2 741	10	-	
Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Getin Noble Banku S.A.	39	332	-	791	-	

Prowizje rozliczane wg efektywnej stopy procentowej są zaprezentowane w kwotach wynikających z faktur wystawionych w danym okresie

Wybrane transakcje z podmiotami powiązаныmi

W ramach współpracy ze spółkami z Grupy Idea Getin Leasing (dalej „IGL”) Bank dokonuje wykupu wierzytelności leasingowych dotyczących finansowania zakupu przedmiotów leasingu przez leasingobiorców w spółkach z Grupy IGL.

Według stanu na koniec 2019 roku wartość bilansowa zaangażowania Banku z tego tytułu wynosiła 5 mld zł.

W IV kwartale 2018 roku Bank uzgodnił z podmiotami powiązanymi Open Finance S.A. oraz Getin Holding S.A. zmianę sposobu finansowania:

- a) W dniu 14 grudnia 2018 roku Bank zawarł z Getin Holding S.A. umowę o kredyt obrotowy w wysokości do kwoty 114,3 mln zł z 5-letnim okresem spłaty, z którego środki mają być przeznaczone na spłatę wszystkich zobowiązań Getin Holding S.A. z tytułu nabycia w marcu 2012 roku od Getin Noble Banku S.A. akcji Idea Bank S.A. (refinansując zobowiązania handlowe Getin Holding S.A. z tego tytułu). Kredyt został uruchomiony w lutym br. Na dzień 31 grudnia br. wartość ekspozycji wynosiła 89,3 mln zł.
- b) W styczniu 2019 roku Bank uruchomił Spółce Open Finance S.A. kredyt obrotowy nieodnawialny w wysokości do maksymalnej kwoty 77,5 mln zł, refinansując zobowiązania Open Finance z tytułu wyemitowanych i objętych przez Bank obligacji korporacyjnych oraz zobowiązanie wynikające z odroczonej płatności z tytułu zbycia przez Bank w 2016 roku do Open Finance S.A. pakietu akcji Noble Funds TFI SA. Na dzień 31 grudnia br. kwota wykorzystanego kredytu wynosiła 75,5 mln.
- c) W kwietniu 2019 roku Bank udzielił spółce Open Finance kredytu obrotowego nieodnawialnego w wysokości 25 mln zł do wypłacenia w dwóch transzach na okres do kwietnia 2020 roku. Na dzień 31 grudnia br. kwota wykorzystanego kredytu wynosiła 25 mln zł.

Transakcje z Getin Holding S.A.

Według stanu na 31 grudnia 2019 Bank posiada 2 czynne umowy kredytowe ze spółką Getin Holding S.A.:

1. umowa zawarta dniu 28 sierpnia 2015 roku o nieodnawialny kredyt obrotowy do kwoty 25 mln złotych z 8-letnim terminem spłaty. Na dzień 31 grudnia 2019 wartość ekspozycji wynosiła 20 mln zł,
2. umowa zawarta dniu 14 grudnia 2018 roku o kredyt obrotowy w wysokości do kwoty 114,3 mln zł z 5-letnim okresem spłaty. Na dzień 31 grudnia 2019r. wartość ekspozycji wynosiła 89,3 mln zł.

Zabezpieczeniem spłaty ww. kredytów jest zastaw rejestrowy na 49% udziału posiadanego przez kredytobiorcę w spółce OOO Carcade z siedzibą w Kaliningradzie (Federacja Rosyjska). W związku z zamiarem sprzedaży posiadanych akcji firmy Carcade przez Getin Holding, Bank zwolnił zastaw rejestrowy na akcjach Carcade z zastrzeżeniem, iż w przypadku niedojścia transakcji do skutku Kredytobiorca zobowiązany jest niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni kalendarzowych zawrzeć ponowną umowę zastawu na zwalnianym zabezpieczeniu oraz nie później niż w terminie 90 dni dostarczyć potwierdzenie ustanowienia zastawu. Niedochowanie tego warunku stanowić będzie istotne naruszenie warunków umowy. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi przez Getin Holding w bieżących komunikatach giełdowych aktualnie Kredytobiorca jest w trakcie finalizacji sprzedaży akcji będących przedmiotem zabezpieczenia kredytu.

Wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej jednostki dominującej

	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł	01.01.2018- 31.12.2018 tys. zł
Zarząd Banku	14 908	17 287
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	14 908	17 287
Rady Nadzorcza Banku	3 254	2 065
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	3 254	2 065
Razem wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku	18 162	19 352

Na krótkoterminowe świadczenia pracownicze składają się wynagrodzenia podstawowe, premie (w tym rezerwy) i inne świadczenia, w tym rezerwy na świadczenia, stanowiące koszty wynagrodzeń w danym roku, których rozliczenie w całości nastąpi w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego, a także kwoty z tytułu zmiennych składników wynagrodzeń wynikające z opisanej poniżej polityki wynagradzania kadry kierowniczej Banku, których wypłata w formie gotówkowej nastąpi w roku kolejnym.

Płatności w formie akcji obejmują wycenę przyznanych praw do akcji oraz kwoty z tytułu odroczonego składnika wynagrodzeń przyznawanego w formie instrumentu finansowego, tj. akcji fantomowych, zgodnie z zasadami opisanymi poniżej. Wykazane kwoty zawierają narzuty na wynagrodzenia z tytułu ubezpieczeń społecznych itp.

Świadczenia dla kierownictwa Banku wynikające z programu zmiennych składników wynagrodzeń

Wynagrodzenie zmienne członków Zarządu Getin Noble Banku S.A. jest rozliczane w sposób przejrzysty, zapewniający efektywną realizację Polityki Zmiennych Składników Wynagrodzeń. Podstawą do określenia wysokości wynagrodzenia zmiennego jest ocena efektów pracy członków Zarządu, która odbywa się za co najmniej trzy lata tak, aby wysokość wynagrodzenia zmiennego uwzględniała cykl koniunkturalny Banku i ryzyko związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Wyniki Banku przyjmowane jako podstawa ustalenia zmiennych składników wynagrodzenia, powinny uwzględniać koszt ryzyka Banku, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej. Do oceny efektów pracy stosuje się kryteria finansowe i niefinansowe, określane w postaci celów rocznych o charakterze ilościowym i jakościowym, względnym i bezwzględnym – wyznaczanych każdemu z członków Zarządu Banku.

Wysokość przyznanego i wypłaconego wynagrodzenia zmiennego uwzględniać ma kondycję finansową Banku i odpowiedni poziom kosztu ryzyka Banku, kosztu kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej i może podlegać korektom z tego tytułu. Dodatkowo wynagrodzenie zmienne członków Zarządu ma charakter warunkowy. Warunkowane jest m.in.: brakiem istotnego pogorszenia sytuacji Banku w wyniku działań leżących w obszarze obowiązków danego menedżera, przekroczenia wskaźników dotyczących kosztów ryzyka, kapitału, płynności, które naraziło Bank na istotne straty.

Wynagrodzenie zmienne członków Zarządu nie może przekroczyć 100% łącznego rocznego wynagrodzenia stałego otrzymywanego w Banku i w spółkach zależnych oraz nie może przekroczyć 3,5 % rocznego zysku netto Banku.

Przyznanie i wypłata 60% lub 40% w przypadku, gdy kwota wynagrodzenia zmiennego przekroczy kwotę 2 000 000 zł następuje po zakończeniu okresu rozliczeniowego i po ogłoszeniu wyników finansowych, a wypłata odpowiednio 40% lub 60% wynagrodzenia zmiennego podlega odroczeniu na pięć lat, płatnego w równych ratach.

Wynagrodzenie zmienne przyznane i wypłacane w roku następującym po okresie rozliczeniowym i odroczone, jest podzielone w równych częściach na gotówkę i instrumenty finansowe.

Wynagrodzenie zmienne płatne w formie instrumentów finansowych realizowane jest w postaci akcji Getin Noble Banku S.A. tj. w postaci wypłaty gotówkowej, której wysokość uzależniona jest od ceny akcji Banku.

Bank nie przewiduje przyznania/wypłaty wynagrodzenia zmiennego za 2019 rok osobom zajmującym stanowiska kierownicze, które mają istotny wpływ na profil ryzyka Banku. Wynika to z niespełnienia przez Bank wymogów kapitałowych, o których mowa w art. 55 ust. 4 ustawy o nadzorze makroostrościowym jak również brakiem wypracowanego zysku za rok obrotowy.

50. Informacje o wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie wypłacone lub należne Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku w podziale na rodzaje usług w wartościach netto:

	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł	01.01.2018- 31.12.2018 tys. zł
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	3 329	2 264
Inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego	1 367	1 185
Pozostałe usługi	35	62
Razem wynagrodzenie biegłego rewidenta	4 731*	3 511

* W kosztach 2019 roku ujęto część wynagrodzenia wypłaconego za usługę badania sprawozdań finansowych za 2018 rok w kwocie 963,5 tys. zł

51. Zatrudnienie

Zatrudnienie w Grupie na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku kształtowało się następująco:

	31.12.2019	31.12.2018
Liczba zatrudnionych w osobach	4 701	5 225
Liczba zatrudnionych w etatach	4 647,4	5 127,8

52. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego

W dniu 10 stycznia 2020 roku Zarząd Banku podjął decyzję o uruchomieniu zatwierdzonego w dniu 9 stycznia 2020 roku przez Komisję Nadzoru Finansowego Planu Naprawy Grupy Getin Noble Banku S.A. („Grupowy Plan Naprawy”), który zastąpił dotychczas realizowany przez Bank „Plan trwałej poprawy rentowności Getin Noble Bank S.A. na lata 2017 – 2021 AKTUALIZACJA Programu Postępowania Naprawczego na lata 2016 – 2019”.

Działania naprawcze podejmowane przez Bank w związku z uruchomieniem Grupowego Planu Naprawy mają na celu odbudowę efektywności finansowej Banku, jego rozwój organiczny i powrót na ścieżkę trwałej rentowności. Ponadto, uwzględniając zmieniające się warunki rynkowe, Bank będzie podejmował odpowiednie działania zwiększające poziom współczynników kapitałowych.

Bank zakłada, że działania naprawcze realizowane w ramach Grupowego Planu Naprawy mające zapewnić powrót do trwałej rentowności oraz osiągnięcie wymaganych poziomów współczynników kapitałowych będą prowadzone do końca 2024 roku.

Niezależnie od powyższego Bank nie wyklucza możliwości podjęcia w przyszłości działań w zakresie pozyskania zewnętrznego kapitału.

Bank w dniu 25 lutego 2020 r. rozpoczął realizację kolejnego procesu zwolnień grupowych, którego zakończenie zostało zaplanowane na 30 czerwca 2020 r. Przyczyną jest konieczność poprawy efektywności kosztowej oraz optymalizacji zatrudnienia i dostosowania poziomu i warunków zatrudnienia do skali działania Banku. Procesem zostaną objęci Pracownicy zatrudnieni w jednostkach wsparcia w Centrali oraz w jednostkach odpowiedzialnych za realizację procesów obsługi Klienta Banku tj. do 250 maksymalnie osób.

W I kwartale 2020 roku Grupa wykupiła obligacje o łącznej wartości 340,1 mln zł w tym:

- 113,9 mln zł obligacji wyemitowanych przez GLP Leasing Plan DAC
- 73,5 mln obligacji wyemitowanych przez GNB Auto Plan 2017 Sp. z o.o.
- 152,7 mln obligacji wyemitowanych przez Bank.

W dniu 13 marca 2020 roku opublikowano Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego. W związku z zaistniałą sytuacją Bank na bieżąco monitoruje sytuację finansową, w tym wpływ czynników o charakterze zewnętrznym. Ryzyko związane z COVID-19 będzie miało wpływ na sytuację finansową Banku, przy czym skala tego wpływu będzie uzależniona w szczególności od przełożenia ryzyka COVID-19 na:

- zmiany w otoczeniu Banku wpływające na jego potencjał dochodowy - w tym: decyzje administracyjne, zmiany w otoczeniu legislacyjnym, makroekonomicznym, sytuację na rynkach finansowych (w tym walutowych), zmiany zachowań klientów Banku, zarówno w obszarach depozytowych jak i kredytowych oraz zmiany popytu na usługi bankowe (w tym popytu na produkty kredytowe);
- koszty prowadzenia działalności – w tym koszty pracy (dostępność i koszty zasobów kadrowych) oraz koszty usług (dostępność i ceny usług świadczonych na rzecz Banku przez podmioty zewnętrzne);
- kondycję finansową podmiotów powiązanych z Bankiem, w tym w szczególności podmiotów, w zakresie których Bank jest zaangażowany kapitałowo.

Mając na uwadze relatywnie krótki okres oddziaływania ryzyka COVID-19 aktualnie Bank nie posiada informacji wystarczających do oszacowania przyszłego wpływu konsekwencji COVID-19 na jego kluczowe parametry finansowe. Jednocześnie Bank prowadzi stały monitoring obszarów wskazanych powyżej w celu optymalnego dostosowywania decyzji biznesowych do obserwowanych zmian.

Zważywszy na rolę banków z punktu widzenia sytuacji finansowej klientów i finansowania gospodarki, w szczególności przedsiębiorstw, polski nadzór finansowy opracował pakiet działań dodatkowo wzmacniających odporność sektora bankowego i możliwości finansowania gospodarki w związku z pandemią koronawirusa COVID-19. Nazwany Pakietem Impulsów Nadzorczych na rzecz Bezpieczeństwa i Rozwoju, w skrócie „PIN”. W ramach PIN planowane są działania:

- w obszarze rezerw i klasyfikacji ekspozycji kredytowych
- w obszarze buforów kapitałowych
- w obszarze norm płynności
- w zakresie bieżącego nadzoru
- o charakterze legislacyjnym

W dniu 17 marca br. decyzjami Rady Polityki Pieniężnej:

- obniżono stopę referencyjną NBP o 0,5 pkt. proc., tj. do poziomu 1,00 proc.;
- ustalono, że wysokość oprocentowania środków rezerwy obowiązkowej, utrzymywanej przez banki na rachunkach bieżących lub rachunkach rezerwy obowiązkowej wynosi od 30 kwietnia br. 1,0 wysokości stopy referencyjnej tj. 1% (obecnie 0,5%);
- ustalono, że stopa rezerwy obowiązkowej od środków pieniężnych utrzymywanej od 30 kwietnia br. wynosić będzie 0,5%.

Decyzje te będą miały wpływ na kształtowanie się przyszłych wyników finansowych Banku i Grupy.

W dniu 19 marca br. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 marca 2020 roku uchylające rozporządzenie w sprawie bufora ryzyka systemowego. Obecnie łączny wskaźnik adekwatności kapitałowej (TCR) wymagany dla Banku wynosi 11,82%.

Po dniu 31 grudnia 2019 roku nie wystąpiły inne zdarzenia nieujęte w niniejszym sprawozdaniu, a mogące w znaczący sposób wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Getin Noble Bank S.A.

III. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM W GRUPIE

Grupa Kapitałowa Getin Noble Bank S.A. jest narażona przede wszystkim na charakterystyczne dla działalności banków uniwersalnych rodzaje ryzyka. Stąd też kluczowe znaczenie w działaniu Grupy ma zarządzanie ryzykiem kredytowym, utraty płynności, rynkowym oraz operacyjnym. Coraz większego znaczenia nabiera również zarządzanie ryzykiem braku zgodności.

Celem zarządzania ryzykiem jest w stabilizacja wyniku finansowego Grupy w długim okresie, a w krótkiej perspektywie utrzymanie zakładanych wielkości parametrów jakości aktywów oraz pożądanej struktury bilansu i pozycji pozabilansowych, a także jakości procesów operacyjnych, w celu uzyskania założonej relacji dochodu do ponoszonego ryzyka.

W związku z niekorzystnym kształtowaniem się profilu ryzyka kredytowego, podjęto szereg działań mających na celu zmianę sposobu zarządzania Bankiem, w tym wzmocniono rolę pionu zarządzania ryzykiem w strukturze Banku, między innymi poprzez wdrożenie nowej, dopasowanej do skali i rodzaju prowadzonego biznesu, struktury organizacyjnej, a także usprawniono procesy zarządzania ryzykiem. Dokonano przeglądu portfela kredytowego kierując się oceną prawdopodobieństwa odzysku zaangażowań niepracujących. Działaniom tym towarzyszyła intencja zbudowania solidnej bazy do stopniowego odzyskania przez Bank zakładanego poziomu dochodowości oraz odbudowy wskaźników adekwatności kapitałowej oraz ich ustabilizowania w długim okresie na oczekiwanym poziomie.

Zgodnie ze zobowiązaniami kodeksowymi, wymaganiami nadzorczymi oraz dobrą praktyką rynkową, za zarządzanie ryzykiem na poziomie strategicznym odpowiedzialny jest Zarząd Banku. Założenia w tym zakresie są zawarte w „Strategii i polityce zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych Getin Noble Bank S.A.”. Na poziomie operacyjnym do zarządzania ryzykiem powołane zostały komitety odpowiedzialne za rekomendacje i decyzje oraz monitorowanie poszczególnych rodzajów ryzyka. Są to:

- Komitet Kredytowy,
- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami,
- Komitet Ryzyka Operacyjnego, Jakości i Procesów.

Poza wspomnianymi wcześniej zadaniami związanymi z monitorowaniem poziomu ryzyka, komitety podejmują decyzje wytyczające na bieżąco zmiany polityk zarządzania ryzykiem, wewnętrzne limity ekspozycji na poszczególne rodzaje ryzyka. Zadania te są realizowane w ramach przyjętych przez Zarząd Banku strategii, z uwzględnieniem wymagań regulacyjnych, w tym limitów nadzorczych.

Nadzór właścicielski w zakresie polityki zarządzania ryzykiem sprawuje Rada Nadzorcza Banku.

Poszczególne spółki Grupy w zakresie zarządzania ryzykami rynkowymi uwzględniają regulacje rynków, na których działają oraz wymogi odpowiednich instytucji nadzorczych, szczególnie Komisji Nadzoru Finansowego. Nadzór właścicielski dotyczący polityki zarządzania ryzykiem finansowym sprawują rady nadzorcze powołane w spółkach Grupy.

1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe wynika z potencjalnego niewywiązania się bądź nieterminowego wykonania przez klienta zobowiązań finansowych wynikających z zawartych transakcji, w szczególności kredytowych oraz pozostałych instrumentów finansowych.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w Getin Noble Banku S.A. ma na celu zbudowanie i utrzymanie portfeli kredytowych o oczekiwanym przez Bank poziomie ryzyka wyrażonym uśrednionymi dla poszczególnych portfeli kosztach ryzyka, rozumianych jako relacja tworzonych w danym okresie odpisów z tytułu oczekiwanych strat do średniego salda ekspozycji kredytowych. W tym celu Bank zarządza ryzykiem kredytowym na wszystkich etapach życia transakcji kredytowych, tj.:

- akwizycji klientów i udzielania kredytów,
- monitorowania zaangażowań kredytowych oraz sytuacji finansowej klientów,

- monitorowania parametrów ryzyka poszczególnych portfeli kredytowych,
- restrukturyzacji i windykacji zaangażowań kredytowych.

Narzędziami do zarządzania ryzykiem w tym zakresie są polityki kredytowe, w tym o charakterze branżowym, reguły akceptacyjne, modele scoringowe i ratingowe wykorzystywane w procesie decyzyjnym do selekcji transakcji i oceny zdolności kredytowej, modele scoringowe na użytek wyboru ścieżek odzyskiwania należności, organizacja procesu kredytowego, w tym zasady i kompetencje decyzyjne zawarte w procedurach operacyjnych itp. Pod koniec 2017 roku, oraz w trakcie roku 2018 dokonane zostały istotne zmiany w strukturze organizacyjnej funkcji zarządzania ryzykiem kredytowym. Wdrożone zmiany organizacyjne oparte były, z jednej strony na dążeniu do odzwierciedlenia dokonującej się po stronie funkcji sprzedaży transformacji modelu produktowego Banku na model relacyjny, oparty na podejściu klientowskim, a z drugiej strony trwałej modyfikacji jakości zarządzania ryzykiem kredytowym, która powinna zapewnić przede wszystkim:

- poprawę zdolności do bieżącego zarządzania portfelami kredytowymi poprzez umożliwienie szybszej reakcji na zmiany jakości portfeli kredytowych oraz zdarzeń w otoczeniu Banku, w tym ogólnej sytuacji ekonomicznej,
- umożliwienie wczesnej identyfikacji ekspozycji zagrożonych,
- zwiększenie efektywności odzysku należności w ramach prowadzonych działań restrukturyzacyjnych i windykacyjnych.

W trakcie 2019 roku, Bank kontynuował uszczelnianie i modernizację polityki kredytowej pod kątem zwiększenia efektywności identyfikacji i odrzucania klientów o podwyższonym profilu ryzyka kredytowego. W obszarze detalicznym wdrożono szereg usprawnień w procesie identyfikacji i pomiaru ryzyka kredytowego, w tym zaimplementowano nowe reguły przeciwdziałania ryzyku nadużyć w procesie kredytowym, wdrożono nowe modele scoringowe, a także dokonano kompletnej przebudowy wymogów dokumentowych. W obszarze ryzyka korporacyjnego, wprowadzono daleko idące zmiany w procesie wykupu wierzytelności leasingowych, kontynuowano prace w zakresie oceny i monitorowania ryzyka poszczególnych portfeli kredytowych. W celu usprawnienia procesów identyfikacji i monitorowania ryzyka, Bank rozpoczął korzystanie z raportów BIK dedykowanych przedsiębiorcom. Jednocześnie Bank kontynuował prace w zakresie zwiększenia efektywności działań operacyjnych, w szczególności w obszarze zarządzania portfelem zabezpieczeń hipotecznych.

W spółkach zależnych Grupy ryzyko kredytowe nie zostało zidentyfikowane jako istotne, bądź jest na bardzo niskim poziomie, w związku z profilem działalności spółek - spółki te nie prowadzą działalności kredytowej, a jedynie uczestniczą w procesie pozyskiwania klientów i sprzedaży produktów kredytowych Banku.

Struktura i organizacja procesu zarządzania ryzykiem kredytowym

Do podstawowych uczestników systemu zarządzania ryzykiem kredytowym Banku należą:

Rada Nadzorcza Banku

Rolą Rady Nadzorczej jest akceptacja strategii zarządzania ryzykiem kredytowym oraz polityki kredytowej, okresowa ocena realizacji przez Zarząd założeń strategii i polityki kredytowej, nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem kredytowym oraz ocena jej adekwatności i skuteczności.

Zarząd Banku

Zarząd Banku odpowiada za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację strategii oraz procedur w zakresie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym oraz polityki kredytowej, okresowe raportowanie do Rady Nadzorczej o realizacji polityki kredytowej oraz funkcjonowaniu systemu zarządzania ryzykiem kredytowym, utrzymywanie komunikacji z instytucją nadzoru i raportowanie do niej oraz udostępnianie jej wszelkich wymaganych aktami prawnymi informacji w zakresie ryzyka kredytowego. Zarząd Banku jest również odpowiedzialny za rozwój systemu zarządzania ryzykiem kredytowym oraz sprawowanie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem kredytowym we wszystkich obszarach działalności Banku. Na mocy decyzji Zarządu w Banku funkcjonuje Komitet Kredytowy Banku. Zarząd Banku podejmuje decyzje kredytowe odnośnie zaangażowań zgodnie z przyjętymi (wyrażonymi kwotą zaangażowania) poziomami decyzyjnymi.

Komitet Kredytowy Banku

W Banku funkcjonuje Komitet Kredytowy Banku, którego rolą jest wsparcie działalności Zarządu poprzez realizację funkcji opiniodawczo-doradczych w procesie podejmowania decyzji kredytowych oraz samodzielne podejmowanie decyzji w ramach przyznanych uprawnień. Jest odpowiedzialny również za rekomendowanie Zarządowi Banku systemowych rozwiązań w zakresie ustalania wewnętrznych limitów zaangażowania wobec emitentów papierów wartościowych oraz innych banków. Komitet Kredytowy Banku Komitet Kredytowy podejmuje większość decyzji kredytowych oraz przyjmuje rekomendacje w odniesieniu do zaangażowań kredytowych zarezerwowanych przez swoją wielkość do decyzji Zarządu Banku.

Komórka audytu wewnętrznego

Do zadań komórki audytu wewnętrznego należy kontrola i ocena jakości systemu zarządzania ryzykiem kredytowym oraz okresowy przegląd procesu zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku. Celem funkcjonowania komórki audytu wewnętrznego jest identyfikacja nieprawidłowości w wykonywaniu przez uczestników systemu zarządzania ryzykiem kredytowym przydzielonych im funkcji i zadań.

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem kredytowym

Działalność kredytowa Banku realizowana jest w sześciu obszarach:

- kredytowanie hipoteczne (Bank nie prowadzi sprzedaży kredytów hipotecznych od października 2014 roku)
- kredytowanie niezabezpieczone osób fizycznych – kredyty gotówkowe, karty kredytowe, limity w rachunkach bieżących etc. (kredyty detaliczne)
- private banking,
- finansowanie zakupu samochodów,
- obsługa małych i średnich przedsiębiorstw oraz jednostek budżetowych,
- finansowanie deweloperów mieszkaniowych i komercyjnych nieruchomości przychodowych.

Strategia kredytowa dla wszystkich obszarów zawarta jest ujęta w dokumentach, przede wszystkim w „Strategii i polityce zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych Getin Noble Bank S.A.”, w których określono zasady, wskazówki, wytyczne i zalecenia dotyczące zagadnień związanych z działalnością kredytową.

Polityka ryzyka kredytowego podlega przeglądom i dostosowaniu zarówno do uregulowań zewnętrznych (zmiany w otoczeniu prawnym i regulacyjnym), jak i do czynników makroekonomicznych, mogących mieć, w ocenie Banku, wpływ na wzrost ryzyka kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w Banku realizowane jest na podstawie wewnętrznych procedur dotyczących identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka. Stosowane modele identyfikacji i pomiaru ryzyka kredytowego są dostosowane do profilu, skali i złożoności podejmowanego ryzyka, niemniej Bank intensywnie wdraża zmiany w zakresie stosowanych modeli identyfikacji i pomiaru ryzyka, konsekwentnie wdrażając podejście oparte na szacowaniu straty oczekiwanej (EL).

W ramach wymienionych obszarów biznesowych funkcjonują procedury dla poszczególnych produktów kredytowych. W celu zapewnienia obiektywności oceny ryzyka kredytowego, w strukturach obszarów handlowych oddzielono proces sprzedaży (pozyskiwania klientów) od procesu oceny i akceptacji ryzyka kredytowego klientów. Za ocenę i akceptację poszczególnych wniosków kredytowych oraz przygotowanie rekomendacji dla ciał decyzyjnych wyższego szczebla odpowiadają wyspecjalizowani do tego zadania pracownicy pionu zarządzania ryzykiem.

Tryb podejmowania decyzji kredytowych zatwierdzany jest przez Zarząd Banku. Kompetencje kredytowe nadawane są pracownikom Banku w sposób indywidualny, w zależności od ich umiejętności, doświadczenia i pełnionych funkcji. Decyzje kredytowe powyżej uprawnień przyznanych indywidualnie pracownikom są podejmowane przez Komitety Kredytowe, funkcjonujące w centrach akceptacyjnych. W Centrali Banku funkcjonuje Komitet Kredytowy Banku, który podejmuje decyzje powyżej uprawnień przyznanych centrom akceptacyjnym. Decyzje kredytowe na najwyższym szczeblu uprawnień podejmuje

Zarząd Banku. Zmiany obowiązującego trybu decyzyjnego akceptowane są przez Zarząd Banku.

Zgodnie z utrwalaniem modelu banku relacyjnego stopniowym dalszym zmianom będą ulegać metody stosowane w zakresie akceptacji kredytów zmierzając do konsekwentnych modeli opartych na zarządzaniu profilem kredytowym klienta w miejsce podejścia produktowego.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

Bank monitoruje i ocenia jakość portfela kredytowego na podstawie wewnętrznej procedury, która obejmuje monitorowanie portfela zarówno przez wyodrębnione komórki w obszarach handlowych, jak również przez komórki pionu zarządzania ryzykiem. Wyniki przeprowadzonych przez wymienione obszary analiz przedstawiane są w okresowych raportach (miesięcznych, kwartalnych i półrocznych). Wnioski z tych analiz wykorzystywane są do bieżącego zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku.

Stosowany system monitorowania ryzyka obejmuje monitoring ryzyka indywidualnego (związanego z danym klientem) oraz całościowy monitoring poszczególnych portfeli kredytowych Banku.

W ramach monitoringu ryzyka indywidualnego okresowej ocenie podlega sytuacja ekonomiczno-finansowa kredytobiorcy, terminowość regulowania zobowiązań wobec Banku oraz stan i wartość przyjętych zabezpieczeń prawnych. Zarówno zakres, jak i częstotliwość dokonywanych przeglądów zgodny jest z wymogami regulacji zewnętrznych i zależy w szczególności od rodzaju kredytowanego podmiotu, kwoty zaangażowania kredytowego oraz formy przyjętych zabezpieczeń.

W ramach całościowego monitoringu portfela kredytowego komórki obszaru ryzyka kredytowego przeprowadzają szereg analiz i działań, między innymi:

- monitorują jakość portfela kredytowego Banku, w tym duże zaangażowania,
- prowadzą okresową ocenę ryzyka koncentracji zaangażowań, w tym m. in.: ryzyka branżowego (wyznaczają maksymalne limity zaangażowania w poszczególne branże gospodarki), ryzyka koncentracji zaangażowań wobec pojedynczych podmiotów oraz grup podmiotów powiązanych (monitorują tzw. duże zaangażowania),
- oceniają sytuację finansową banków kontrahentów, wyznaczają maksymalne limity zaangażowania wobec poszczególnych banków,
- przeprowadzają testy warunków skrajnych dla wybranych grup produktowych,
- przekazują dla Zarządu Banku i Rady Nadzorczej informację zarządczą w formie raportów okresowych.

Bank dąży do ograniczania koncentracji ekspozycji wobec pojedynczych klientów lub grup powiązanych klientów. Zarząd Banku ustalił graniczną wielkość dużej ekspozycji na poziomie bardziej restrykcyjnym niż wynika z uregulowań Rozporządzenia CRR, tj. 5% uznanego kapitału Banku, przy czym suma wszystkich dużych ekspozycji nie może być wyższa niż 400% uznanego kapitału Banku. Na dzień 31 grudnia 2019 roku (poza ekspozycją wobec Narodowego Banku Polskiego i rządów, w tym Skarbu Państwa oraz ekspozycjami wynikającymi z transakcji na rynku międzybankowym) tylko ekspozycja wobec grupy podmiotów powiązanych z Bankiem przez podmiot dominujący oraz ekspozycja wobec spółki GNB Leasing Plan DAC (własna ekspozycja sekurytyzacyjna) przekracza 10% uznanego kapitału Banku.

Zarządzanie ryzykiem kredytów walutowych i indeksowanych

Getin Noble Bank S.A. systematycznie analizuje wpływ zmian kursów walut oraz stóp procentowych na ponoszone ryzyko kredytowe w kredytach na zakup pojazdów, hipotecznych i detalicznych. Badany jest wpływ ryzyka kursowego na jakość portfela ekspozycji kredytowych walutowych lub indeksowanych, a w przypadku ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie, Bank analizuje również wpływ zmian kursów na poziom zabezpieczenia ekspozycji.

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych z tytułu ryzyka kredytowego dla grup ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie, dla ekspozycji zabezpieczonych na pojazdach oraz niezabezpieczonych ekspozycji detalicznych co najmniej raz w roku.

W zakresie przeprowadzanych analiz i symulacji w procedurze stres-test Bank uwzględnia scenariusze przyjmujące materializację ryzyka wzrostu kursu obcej waluty, ryzyka wzrostu stóp procentowych, ryzyka obniżenia wartości nieruchomości stanowiących zabezpieczenie udzielonych kredytów oraz wzrostu bezrobocia na rynku. W ramach scenariusza deprecjacji złotego przyjmuje się warianty wzrostu kursu waluty obcej o odpowiednio 10%, 30%, 50% lub maksymalny wzrost obserwowany w horyzoncie ostatnich 5 lat. W ramach scenariusza stopy procentowej przyjmowane są warianty z wzrostem o 1, 2, 4 i 6 p.p., a w przypadku wskaźnika stopy bezrobocia o wzrosty 2, 4 i 6 punktów procentowych. Dodatkowo uwzględniane są scenariusze z utratą wartości nieruchomości o 5%, 10% i 15% (dla ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie) oraz opcjonalnie innej wyższej wartości określonej przez Bank. Rozpatrywane są zarówno niezależnie indywidualne scenariusze (np. tylko scenariusz deprecjacji złotego) jak i scenariusze łączone (np. wzrost stopy procentowej, bezrobocia i kursu walutowego) w wariantcie konserwatywnym tj. przy założeniu braku korelacji pomiędzy ryzykami.

Obecnie Bank udziela kredytów detalicznych oraz hipotecznych wyłącznie w walucie polskiej. W przypadku kredytów dla podmiotów gospodarczych, przeznaczonych na finansowanie działalności, kredyty w walutach wymiernych udzielane są wyłącznie klientom, którzy uzyskują przychody z działalności gospodarczej w danej walucie lub zabezpieczają się przed ryzykiem zmian kursowych. Kredyty walutowe, przede wszystkim występują również w przypadku finansowania nieruchomości przychodowych, co wynika ze specyfiki tego rynku, na którym walutą odniesienia jest wciąż EUR.

Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego Bank stosuje szeroką gamę zabezpieczeń prawnie dozwolonych, dobranych stosownie do charakterystyki produktu i obszaru działania. Szczegółowe zasady doboru, stosowania i ustanawiania zabezpieczeń zawarte są w regulacjach wewnętrznych i procedurach produktowych poszczególnych obszarów handlowych. Przyjęte zabezpieczenie powinno zapewnić zaspokojenie się Banku w przypadku niewywiązania się kredytobiorcy z umowy kredytowej. Przy wyborze zabezpieczeń Bank kieruje się rodzajem i wielkością kredytu, okresem kredytowania, statusem prawnym i kondycją finansową kredytobiorcy, jak również ryzykiem Banku i innymi zagrożeniami. Preferowane są zabezpieczenia w formach gwarantujących pełne i szybkie odzyskanie należności w drodze windykacji. Typowe rodzaje zabezpieczeń wymaganych przez Bank są następujące:

Dla kredytów hipotecznych podstawowym zabezpieczeniem jest hipoteka ustanowiona na nieruchomości z pierwszeństwem zaspokojenia, a także cesja praw z polisy ubezpieczeniowej na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych.

Przy udzielaniu kredytów na zakup pojazdu Bank wymaga zastawu rejestrowego na pojeździe, częściowego lub całkowitego przeniesienia prawa własności pojazdu, a także zabezpieczeń osobistych (weksel własny in blanco, gwarancja osoby trzeciej w formie weksła własnego lub poręczenia cywilnego) oraz zawarcia umów ubezpieczenia (m.in. na wypadek śmierci lub całkowitej niepełnosprawności kredytobiorcy oraz cesji praw polisy ubezpieczeniowej lub wskazanie Banku jako beneficjenta polisy).

Zabezpieczeniem kredytów konsumpcyjnych są: polisa ubezpieczeniowa oraz zabezpieczenia osobiste (np. gwarancja osoby trzeciej w formie weksła własnego lub poręczenia cywilnego).

Zabezpieczenia rzeczowe, takie jak: hipoteka ustanowiona na nieruchomości z pierwszeństwem zaspokojenia, zastaw rejestrowy (na majątku przedsiębiorstwa lub całkowite przeniesienie prawa własności do przedsiębiorstwa kredytobiorcy lub na majątku osobistym kredytobiorcy lub kierownictwa firmy) czy kaucja pieniężna lub zastaw na środkach pieniężnych na rachunku powierniczym, są jednymi ze stosowanych zabezpieczeń kredytów korporacyjnych. Bank akceptuje również zabezpieczenia osobiste (gwarancja osoby trzeciej w formie weksła własnego lub poręczenia cywilnego, weksel własny in blanco) i cesja wierzytelności.

Restrukturyzacja (forbearance)

Celem działalności restrukturyzacyjnej Banku jest maksymalizacja efektywności zarządzania wierzytelnościami trudnymi tj. uzyskanie najwyższych odzysków przy jednoczesnym ograniczeniu ponoszonych kosztów, związanych z odzyskaniem wierzytelności, obciążających docelowo dłużnika.

Działalność restrukturyzacyjna polega na zmianie warunków spłaty zobowiązania, które są indywidualnie ustalane wobec każdego kontraktu. Ekspozycje restrukturyzowane to ekspozycje, którym przyznano udogodnienia w formie ugody z dłużnikiem, który doświadcza lub wkrótce zacznie doświadczać trudności z wywiązaniem się ze swoich zobowiązań finansowych.

Restrukturyzacja ekspozycji kredytowej to renegocjacja lub zmiana warunków umowy kredytu, należności lub inwestycji utrzymanej do terminu wymagalności, wynikająca z trudności finansowych dłużnika lub emitenta.

Restrukturyzacja ekspozycji kredytowej obejmuje działania takie jak:

- kapitalizacja wymagalnych wierzytelności oraz ustalenie nowego harmonogramu spłaty rat,
- prolongata terminów spłat wierzytelności zarówno w odniesieniu do należności głównej, jak i odsetek (karencja w zakresie kapitału i/lub odsetek),
- odstąpienie od naliczania odsetek w określonym czasie od całości lub części wierzytelności,
- rozłożenie (wydłużenie) w czasie spłat kapitału i odsetek odmiennie w stosunku do obowiązującego harmonogramu spłaty (indywidualny harmonogram spłat),
- okresowe kumulowanie odsetek,
- zmiana warunków finansowych transakcji (w tym w szczególności zmiana wysokości oprocentowania, wydłużenie okresu kredytowania),
- umorzenie części należności głównej niespłaconej wierzytelności,
- umorzenie/ odstąpienie od dochodzenia części lub całości niespłaconych odsetek, należnych do dnia podpisania ugody,
- rezygnacja z naliczania i pobrania części lub całości należnych odsetek od wierzytelności, począwszy od dnia podpisania porozumienia (umowy), jeśli spłata tej wierzytelności nastąpi w terminie określonym w umowie,
- zmiana kolejności zarachowania spłat przewidzianej umową (wpłaty w pierwszej kolejności na spłatę kapitału),
- udzielenie dłużnikowi w szczególnych przypadkach nowych produktów bankowych wspierających realizację programu restrukturyzacyjnego pod warunkiem udokumentowania zasadności ich udzielenia,
- zamiana części lub całości wierzytelności na akcje lub udziały w majątku dłużnika przejęcie majątku dłużnika w zamian za zwolnienie z części lub całości długu,
- zwolnienie/ sprzedaż zabezpieczenia,
- refinansowanie zadłużenia (oznaczające korzystanie z umów dłużnych w celu zapewnienia całkowitej lub częściowej spłaty innych umów dłużnych, z których dłużnik nie jest w stanie się wywiązać na dotychczasowych warunkach).

Bank renegocjuje umowy z dłużnikami, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej i nie są w stanie wywiązać się z pierwotnych warunków umowy kredytowej. Elementem procesu restrukturyzacji jest ocena możliwości wywiązania się przez dłużnika z warunków określanych aneksem restrukturyzacyjnym (spłaty zadłużenia w ustalonych terminach).

Bank udzielając udogodnienia klientowi (restrukturyzacji) dokonuje stosownych zapisów w systemach, co umożliwia identyfikację portfela należności restrukturyzowanych. Ekspozycje restrukturyzowane objęte są procesem monitorowania.

Wierzytelność po co najmniej rocznym okresie kwarantanny, w którym przez cały okres była regularnie obsługiwana, traci status ekspozycji w stanie restrukturyzacji i jest zaliczana do ekspozycji uzdrowionych/ terminowo regulowanych. Zaprzestanie terminowej obsługi w trakcie 12 miesięcy karencji powoduje przerwanie naliczania okresu karencji. Ponowne naliczanie rozpoczyna się w momencie powrotu do terminowej obsługi. Okres od zarejestrowania przesłanki do jej całkowitego ustania określa się jako okres uprawdopodobnienia się restrukturyzacji.

Na potrzeby kalkulacji odpisów aktualizujących wprowadzono definicję ekspozycji restrukturyzowanej jako ekspozycji, dla której nastąpiła restrukturyzacja i która znajduje się w okresie uprawdopodobnienia się restrukturyzacji. Ekspozycja jest traktowana jako restrukturyzowana do momentu uprawdopodobnienia się restrukturyzacji. W przypadku gdy ekspozycja nie jest obsługiwana w sposób terminowy, okres uprawdopodobnienia się restrukturyzacji ulega wydłużeniu. Każdorazowo, przeprowadzając proces restrukturyzacji, Bank przeprowadza test na utratę wartości w celu oszacowania czy nastąpiła istotna różnica między przepływami pieniężnymi generowanymi przez restrukturyzację a przepływami wynikającymi z pierwotnej umowy kredytowej

Ekspozycje, dla których została zaraportowana przesłanka Restrukturyzacja i znajdują się w okresie uprawdopodobnienia się restrukturyzacji są klasyfikowane do Koszyka 3 min. w przypadku, gdy nastąpiła istotna utrata przepływów pieniężnych w związku z przeprowadzoną restrukturyzacją lub ekspozycja miała zaraportowane przeterminowanie pow. 90 DPD lub jest to zdarzenie tzw. wielokrotnej restrukturyzacji. Pozostałe umowy restrukturyzowane w okresie uprawdopodobnienia się restrukturyzacji są klasyfikowane do Koszyka 2. Odpis naliczany jest dla tych umów zgodnie z przyjętymi dla danego koszyka algorytmami.

Poniżej przedstawiono dane liczbowe dotyczące ekspozycji restrukturyzowanych ujmowanych w kalkulacji odpisów aktualizujących:

Ekspozycje restrukturyzowane 31.12.2019	Wartość brutto – Koszyk 1 i 2 tys. zł	Wartość brutto – Koszyk 3 tys. zł	Odpisy na kredyty i pożyczki – Koszyk 1 i 2 tys. zł	Odpisy na kredyty i pożyczki – Koszyk 3 tys. zł	Razem wartość netto tys. zł
Kredyty i pożyczki:					
oceniane indywidualnie	-	792 394	-	(334 407)	457 987
oceniane grupowo	171 546	1 430 628	(26 818)	(905 021)	670 335
Razem	171 546	2 223 022	(26 818)	(1 239 428)	1 128 322

Ekspozycje restrukturyzowane 31.12.2018	Wartość brutto – Koszyk 1 i 2 tys. zł	Wartość brutto – Koszyk 3 tys. zł	Odpisy na kredyty i pożyczki – Koszyk 1 i 2 tys. zł	Odpisy na kredyty i pożyczki – Koszyk 3 tys. zł	Razem wartość netto tys. zł
Kredyty i pożyczki:					
oceniane indywidualnie	14 906	606 728	-	(325 211)	296 423
oceniane grupowo	259 952	1 541 081	(75 593)	(872 543)	852 897
Razem	274 858	2 147 809	(75 593)	(1 197 754)	1 149 320

Ekspozycje restrukturyzowane – struktura geograficzna	31.12.2019			31.12.2018		
	Wartość brutto tys. zł	Odpisy tys. zł	Razem wartość netto tys. zł	Wartość brutto tys. zł	Odpisy tys. zł	Razem wartość netto tys. zł
Polska	2 379 677	(1 258 450)	1 121 227	2 357 833	(1 265 013)	1 092 820
Irlandia	4 415	(2 701)	1 714	4 415	(2 393)	2 022
Wielka Brytania	6 155	(4 520)	1 635	56 136	(5 517)	50 619
Pozostałe kraje	4 321	(575)	3 746	4 283	(424)	3 859
Razem	2 394 568	(1 266 246)	1 128 322	2 422 667	(1 273 347)	1 149 320

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

Ekspozycje restrukturyzowane – struktura podmiotowa	31.12.2019			31.12.2018		
	Wartość brutto tys. zł	Odpisy tys. zł	Razem wartość netto tys. zł	Wartość brutto tys. zł	Odpisy tys. zł	Razem wartość netto tys. zł
Kredyty i pożyczki udzielone:						
podmiotom finansowym innym niż banki	217 922	(10 572)	207 350	33 416	(17 677)	15 739
podmiotom niefinansowym innym niż osoby fizyczne	407 134	(254 258)	152 876	439 837	(252 303)	187 534
osobom fizycznym	1 767 309	(1 001 367)	765 942	1 949 414	(1 003 367)	946 047
Jednostkom budżetowym	2 203	(49)	2 154			
Razem	2 394 568	(1 266 246)	1 128 322	2 422 667	(1 273 347)	1 149 320

Ekspozycje restrukturyzowane – struktura rodzajowa	31.12.2019			31.12.2018		
	Wartość brutto tys. zł	Odpisy tys. zł	Razem wartość netto tys. zł	Wartość brutto tys. zł	Odpisy tys. zł	Razem wartość netto tys. zł
kredyty korporacyjne	418 462	(134 698)	283 764	283 307	(153 098)	130 209
kredyty samochodowe	75 547	(65 184)	10 363	77 379	(60 530)	16 849
kredyty hipoteczne	1 594 234	(901 902)	692 332	1 731 422	(887 264)	844 158
kredyty detaliczne	306 325	(164 462)	141 863	330 559	(172 455)	158 104
Razem	2 394 568	(1 266 246)	1 128 322	2 422 667	(1 273 347)	1 149 320

Ekspozycje restrukturyzowane – według okresów przeterninowania	31.12.2019			31.12.2018		
	Wartość brutto tys. zł	Odpisy tys. zł	Razem wartość netto tys. zł	Wartość brutto tys. zł	Odpisy tys. zł	Razem wartość netto tys. zł
nieprzeterninowane i przeterninowane do 30 dni	585 754	(67 237)	518 517	629 594	(163 425)	466 169
przeterninowane powyżej 30 dni do 90 dni	131 567	(22 666)	108 901	121 489	(58 146)	63 343
przeterninowane powyżej 90 dni	1 677 247	(1 176 343)	500 904	1 671 584	(1 051 776)	619 808
Razem	2 394 568	(1 266 246)	1 128 322	2 422 667	(1 273 347)	1 149 320

Ekspozycje restrukturyzowane	31.12.2019	31.12.2018
	tys. zł	tys. zł
Wartość zabezpieczeń	817 400	937 627

Ekspozycje restrukturyzowane – zmiana stanu	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
	tys. zł	tys. zł
Stan netto na początek okresu	1 149 320	2 197 550
Wartość ekspozycji ujętych w okresie	564 049	443 483
Wartość ekspozycji wyłączonych w okresie	(524 618)	(1 489 361)
Splaty /inne zmiany	(67 530)	8 357
Aktualizacja odpisów z tytułu utraty wartości	7 101	(10 709)
Stan netto na koniec okresu	1 128 322	1 149 320

Struktura portfela kredytowego

Strukturę portfela kredytowego Grupy według rodzaju kredytów, segmentów geograficznych rynku i branż gospodarki prezentują poniższe tabele. Zaprezentowany udział procentowy w portfelu kredytowym liczony jest od wartości nominalnych.

	Udział % w portfelu	
	31.12.2019	31.12.2018

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

Kredyty dla osób fizycznych:	75,38	73,44
samochodowe	2,60	2,58
ratalne	0,22	0,26
mieszaniowe, budowlane, hipoteczne	58,79	58,39
pozostałe	13,77	12,21
Kredyty dla podmiotów gospodarczych	24,62	26,56
Razem	100,00	100,00

Kwota koncentracji wg branż	Udział % w portfelu	
	31.12.2019	31.12.2018
Rolnictwo i łowiectwo	0,73	0,31
Górnictwo i kopalnictwo	0,06	0,05
Działalność produkcyjna	1,65	1,82
Zaopatrzenie w energię elektryczną i gaz	0,03	0,05
Budownictwo	4,12	3,87
Handel hurtowy i detaliczny	3,46	5,45
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	2,73	2,95
Pośrednictwo finansowe	1,55	1,25
Obsługa nieruchomości	3,46	3,23
Administracja publiczna	1,30	1,62
Pozostałe sekcje	5,53	5,96
Osoby fizyczne	75,38	73,44
Razem	100,00	100,00

Kwota koncentracji wg segmentów geograficznych	Udział % w portfelu	
	31.12.2019	31.12.2018
Według podziału administracyjnego Polski:		
Dolnośląskie	11,01	11,13
Kujawsko-Pomorskie	4,09	4,15
Lubelskie	3,03	2,84
Lubuskie	2,43	2,37
Łódzkie	5,16	5,13
Małopolskie	6,87	7,03
Mazowieckie	25,06	24,76
Opolskie	1,68	1,80
Podkarpackie	2,21	2,38
Podlaskie	1,52	1,43
Pomorskie	8,10	7,90
Śląskie	10,37	10,83
Świętokrzyskie	1,28	1,29
Warmińsko-Mazurskie	3,25	3,19
Wielkopolskie	8,22	8,14
Zachodniopomorskie	4,77	4,69
Siedziba poza obszarem Polski	0,95	0,94
Razem	100,00	100,00

Poniżej przedstawiono maksymalne narażenie Grupy na ryzyko kredytowe bez uwzględnienia posiadanych zabezpieczeń ani innych elementów powodujących poprawę warunków kredytowania:

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe	31.12.2019	31.12.2018
	tys. zł	(przekształcone) tys. zł
Aktywa finansowe:		
Kasa, środki w Banku Centralnym (z wyjątkiem gotówki)	1 638 636	1 227 621
Należności od banków i instytucji finansowych	1 608 664	1 648 942
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	6 549	4 869
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	123 850	148 580
Pochodne instrumenty finansowe	124 509	250 015
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	37 126 889	40 334 259
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	36 985 466	40 196 715
obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	141 423	137 544
Pozostałe instrumenty finansowe, w tym:	9 716 588	3 592 629
wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	9 382 629	2 569 436
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	333 959	1 023 193
Pozostałe aktywa finansowe	303 312	550 888
Razem aktywa finansowe	50 648 997	47 757 803
Zobowiązania gwarancyjne	92 523	140 013
Zobowiązania warunkowe	1 860 409	1 857 999
Razem zobowiązania pozabilansowe	1 952 932	1 998 012
Całkowite narażenie na ryzyko kredytowe	52 601 929	49 755 815

Bank stosuje ochronę kredytową rzeczywistą i nierzeczywistą w odniesieniu do portfela bankowego; w odniesieniu do transakcji portfela handlowego nie stosuje technik CRM.

W zakresie ochrony rzeczywistej Bank stosuje metodę standardową technik ograniczania ryzyka kredytowego w postaci uproszczonej techniki ujmowania zabezpieczeń finansowych, najbardziej płynnych (kaucje i papiery wartościowe NBP oraz Skarbu Państwa).

W zakresie ochrony nierzeczywistej Bank stosuje gwarancje udzielane przez uznanych dostawców ochrony kredytowej, jak Instytucje i Bank Gospodarstwa Krajowego.

W związku ze stosowaniem ochrony kredytowej nierzeczywistej Bank analizuje ryzyko nadmiernej koncentracji wobec pojedynczego dostawcy ochrony kredytowej lub z tytułu zastosowania tego instrumentu ochrony.

Kwota zabezpieczeń przyjęta przy wyliczaniu odpisów na indywidualnie znaczące kredyty na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosła 1,13 mld zł (0,94 mld zł na dzień 31 grudnia 2018 roku).

Wartość aktywów przejętych za długi w 2019 roku wyniosła 7,5 mln zł (29,3 mln zł w 2018 roku).

Poniżej przedstawiono informację o jakości kredytowej aktywów na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku.

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

Jakość kredytowa aktywów finansowych na dzień 31.12.2019	Niezależne – Koszyk 1	Zaległe – Koszyk 1 i 2			Zaległe – Koszyk 3 i POCl	Odsetki	Odpisy	Razem
		do 1 m-ca	powyżej 1 m-ca do 2 m-cy	powyżej 2 m-cy				
		tys. zł	tys. zł	tys. zł				
Należności od banków i instytucji finansowych	1 608 681	490	-	-	6	1 550	(2 063)	1 608 664
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	6 549	-	-	-	-	-	-	6 549
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym:	123 850	-	-	-	-	-	-	123 850
instrumenty kapitałowe	123 850	-	-	-	-	-	-	123 850
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	32 131 101	1 758 441	247 658	264 443	7 144 750	299 178	(4 860 105)	36 985 466
kredyty korporacyjne	6 868 638	1 123 146	141 339	178 859	995 725	26 117	(500 810)	8 833 014
kredyty samochodowe	1 173 456	32 457	4 887	3 435	249 027	15 738	(221 031)	1 257 969
kredyty hipoteczne	20 254 447	387 427	41 834	42 265	4 432 618	161 715	(2 922 463)	22 397 843
kredyty detaliczne	3 834 560	215 411	59 598	39 884	1 467 380	95 608	(1 215 801)	4 496 640
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody, w tym:	9 233 345	-	-	-	223 278	-	(73 994)	9 382 629
bony NBP	3 299 505	-	-	-	-	-	-	3 299 505
obligacje skarbowe	5 863 131	-	-	-	-	-	-	5 863 131
instrumenty kapitałowe	70 709	-	-	-	4 074	-	(4 074)	70 709
portfel wierzytelności	-	-	-	-	219 204	-	(69 920)	149 284
Instrumenty finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, w tym:	336 707	-	-	-	7 545	-	(10 293)	333 959
obligacje skarbowe	-	-	-	-	-	-	-	-
obligacje jednostek samorządowych	145 934	-	-	-	-	-	(520)	145 414
listy zastawne i obligacje emitowane przez banki	118 327	-	-	-	-	-	(145)	118 182
obligacje korporacyjne	72 446	-	-	-	7 545	-	(9 628)	70 363
Razem aktywa finansowe	43 440 233	1 758 931	247 658	264 443	7 375 579	300 728	(4 946 455)	48 441 117

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

Jakość kredytowa aktywów finansowych na dzień 31.12.2018 (przekształcone)	Niezależne – Koszyk 1	Zaległe – Koszyk 1 i 2			Zaległe – Koszyk 3 i POCl	Odsetki	Odpisy	Razem
		do 1 m-ca	powyżej 1 m-ca do 2 m-cy	powyżej 2 m-cy				
Należności od banków i instytucji finansowych	1 646 224	46	-	-	27	4 442	(1 797)	1 648 942
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	4 869	-	-	-	-	-	-	4 869
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym:	148 580	-	-	-	-	-	-	148 580
instrumenty kapitałowe	148 580	-	-	-	-	-	-	148 580
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	34 779 102	2 171 057	476 069	499 694	6 794 945	304 642	(4 828 794)	40 196 715
kredyty korporacyjne	7 530 588	1 594 518	360 821	449 129	845 896	32 317	(570 844)	10 242 425
kredyty samochodowe	1 315 961	51 402	5 610	2 711	251 802	15 895	(208 183)	1 435 198
kredyty hipoteczne	22 386 641	324 558	61 030	29 183	4 217 278	161 561	(2 898 290)	24 281 961
kredyty detaliczne	3 545 912	200 579	48 608	18 671	1 479 969	94 869	(1 151 477)	4 237 131
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody, w tym:	2 637 046	-	-	-	4 124	-	(71 734)	2 569 436
bony NBP	899 820	-	-	-	-	-	-	899 820
obligacje skarbowe	1 437 168	-	-	-	-	-	-	1 437 168
instrumenty kapitałowe	52 749	-	-	-	4 124	-	(4 124)	52 749
portfel wierzytelności	247 309	-	-	-	-	-	(67 610)	179 699
Instrumenty finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, w tym:	1 037 516	-	-	-	7 245	-	(21 568)	1 023 193
obligacje skarbowe	552 640	-	-	-	-	-	-	552 640
obligacje jednostek samorządowych	171 188	-	-	-	-	-	(687)	170 501
listy zastawne i obligacje emitowane przez banki	157 362	-	-	-	-	-	(255)	157 107
obligacje korporacyjne	156 326	-	-	-	7 245	-	(20 626)	142 945
Razem aktywa finansowe	40 253 337	2 171 103	476 069	499 694	6 806 341	309 084	(4 923 893)	45 591 735

2. Ryzyko operacyjne

Definicja i cel zarządzania ryzykiem operacyjnym

Ryzyko operacyjne jest to ryzyko straty wynikające z nieodpowiednich lub zawodnych procedur wewnętrznych, błędów ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując również ryzyko prawne. Kategoria ryzyka operacyjnego nie obejmuje ryzyka strategicznego i ryzyka reputacji.

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem operacyjnym jest optymalizacja wewnętrznych procesów biznesowych i pozabiznesowych, pozwalająca na ograniczenie kosztów i strat oraz zwiększenie bezpieczeństwa funkcjonowania i ograniczanie ryzyka reputacji. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym jest ukierunkowane na zapobieganie zagrożeniom, efektywne podejmowanie decyzji, ustalanie priorytetów i alokację zasobów, zapewniające lepsze zrozumienie potencjalnego ryzyka i ewentualnych niepożądanych jego skutków.

Podstawowym celem operacyjnym zarządzania ryzykiem operacyjnym jest dążenie do identyfikacji ryzyka operacyjnego oraz możliwie najbardziej precyzyjnego pomiaru wielkości i oceny jego profilu. W tym celu doskonalone są rozwiązania w zakresie modelu pomiaru i zarządzania ryzykiem operacyjnym, umożliwiające stosowanie w przyszłości zaawansowanych metod pomiaru, wrażliwych na ryzyko operacyjne, uwzględniających czynniki i parametry ryzyka operacyjnego specyficzne dla Grupy, a w szczególności dla Banku, tzn. ściśle związane z jego profilem działalności.

Struktura i organizacja jednostki zarządzania ryzykiem operacyjnym

W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym aktywnie uczestniczą następujące jednostki organizacyjne:

- wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Centrali, jednostki operacyjne (stanowiące terenowe jednostki organizacyjne Banku),
- podmioty powiązane – spółki zależne od Banku,
- podmioty zewnętrzne – jednostki franczyzowe i jednostki pośredników.

Funkcjonalnie wyodrębnia się następujące dwie grupy jednostek organizacyjnych uczestniczących w procesie:

- jednostki systemowe – odpowiedzialne za systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym, projektujące regulacje wewnętrzne i tworzące rozwiązania do bieżącego zarządzania ryzykiem operacyjnym, wykonujące również zadania bieżącego zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- jednostki operacyjne – zajmujące się bieżącym zarządzaniem ryzykiem operacyjnym w swojej codziennej działalności.

We wszystkich pionach i na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej Banku wyróżnia się następujące grupy jednostek, osób i funkcji odpowiedzialnych za czynności związane z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym, wykonywane na trzech, następujących poziomach:

- poziom podstawowy – jednostki i osoby zajmujące się zarządzaniem ryzykiem operacyjnym w swojej codziennej działalności,
- poziom nadzoru (kierowniczy) – osoby zajmujące stanowiska kierownicze, pełniące rolę wykonawców mechanizmów kontrolnych,
- poziom nadrzędny, funkcjonujący w formie scentralizowanej – którego główną funkcją jest zarządzanie ryzykiem operacyjnym. Funkcja ta realizowana jest przez osoby wykonujące zadania wydzielonej komórki ds. zarządzania ryzykiem operacyjnym, funkcjonującej w ramach działalności Zespołu Zarządzania Ryzykiem Operacyjnymi oraz Komitetu Ryzyka Operacyjnego Jakości i Procesów.

W zarządzaniu ryzykiem operacyjnym wiodące role spełniają organy Getin Noble Bank S.A. – Rada Nadzorcza i Zarząd Banku. Działania Zarządu Banku, na poziomie operacyjnym realizuje Komitet Ryzyka Operacyjnego, Jakości i Procesów – jego zadaniem jest monitorowanie ryzyka operacyjnego, opiniowanie regulacji odnoszących się do zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz rekomendowanie miar i norm ekspozycji na ryzyko.

Główną, nadrzędną funkcję zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku, spełniają wyznaczeni pracownicy, wydzielonej, niezależnej komórki ds. zarządzania ryzykiem operacyjnym – Zespołu Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym, funkcjonującego w strukturze Pionu Zarządzania Ryzykiem w Departamencie Ryzyka Finansowego.

Strategie i procesy zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka operacyjnego

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym stanowi proces obejmujący działania w zakresie identyfikacji, pomiaru, ograniczania, monitorowania i raportowania ryzyka. Objęte są nim wszystkie procesy i systemy, ze szczególnym naciskiem na te związane z wykonywaniem czynności bankowych, zapewniających klientom usługi finansowe.

Bank zarządza ryzykiem operacyjnym, zgodnie z ustaloną przez Zarząd Banku i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku „Strategią zarządzania ryzykiem operacyjnym”:

- uwzględniając regulacje ostrożnościowe wynikające z Prawa Bankowego oraz odpowiednich uchwał i rekomendacji nadzoru bankowego,
- zawierającą charakterystykę zasad już stosowanych w Banku oraz znajdujących się w fazie rozwoju i planowanych w przyszłości.

Funkcjonujący system raportowania i pomiaru ryzyka operacyjnego wspomagany jest systemem informatycznym, pozwalającym na rejestrację zdarzeń ryzyka operacyjnego, ewidencję skutków ich powstawania. Stanowi on jednocześnie bazę i środowisko do przekrojowych analiz z zakresu ryzyka operacyjnego, stanowiąc podstawę do pomiaru ryzyka oraz dla systemu raportowania o ryzyku operacyjnym, który obejmuje raporty dla celów wewnętrznych – zarządczych, jak i zewnętrznych – nadzorczych.

Raportowanie zarządcze i nadzorcze jest oparte na założeniach wynikających z:

- wytycznych Rekomendacji M,
- regulacji nadzorczych dotyczących zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej.

Pomiar ryzyka operacyjnego obejmuje między innymi kalkulację:

- wymaganego kapitału własnego na pokrycie ryzyka operacyjnego,
- wskaźników określających stopień narażenia Banku na ryzyko operacyjne, zwany również wrażliwością Banku na ryzyko operacyjne lub narażeniem Banku na ryzyko operacyjne,
- zagregowanego wolumenu strat rzeczywistych.

Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka operacyjnego

W zależności od wielkości i profilu ryzyka operacyjnego stosuje się odpowiednie działania korygujące i zapobiegawcze, adekwatne do zdiagnozowanego ryzyka i zapewniające wybór oraz wdrożenie środków skutecznie modyfikujących ryzyko.

W szczególności stosuje się następujące sposoby zabezpieczania ryzyka operacyjnego:

- opracowywanie i wdrażanie planów utrzymania ciągłości działania (w tym planów awaryjnych), zapewniających nieprzerwane działanie organizacji na określonym poziomie,
- ubezpieczanie przed skutkami trudnych do przewidzenia błędów lub zdarzeń operacyjnych o znaczących skutkach finansowych,
- zlecanie czynności na zewnątrz (outsourcing).

Ponadto, w celu zabezpieczenia wszelkich procesów wymagających transferu środków, ryzyko operacyjne jest eliminowane głównie przez wprowadzenie zasady sprawdzania „na drugą rękę”.

Kluczowe procesy biznesu zostały opisane w odpowiednich dokumentach – Politykach i Procedurach. Poprawność operacji biznesowych podlega ciągłemu monitoringowi, a raporty są przekazywane bezpośrednio do Zarządu Banku.

Skuteczność stosowanych w Banku zabezpieczeń oraz metod ograniczania ryzyka operacyjnego monitoruje się poprzez ciągłe śledzenie, gromadzenie i analizowanie zdarzeń operacyjnych oraz obserwację profilu ryzyka operacyjnego, a także kontrolowanie ilościowych i jakościowych zmian ryzyka operacyjnego.

3. Ryzyko utraty płynności

Ryzyko utraty płynności jest definiowane jako potencjalna niezdolność do niewywiązania się banku z bieżących i przyszłych zobowiązań finansowych. Zarządzanie płynnością stanowi oczywisty, kluczowy element zarządzania ryzykiem banku. Celem zarządzania ryzykiem płynności w Banku jest zapewnienie możliwości realizowania zobowiązań w horyzoncie dziennym, zdolności do utrzymania płynności w krótkim, średnim i długim okresie zarówno w normalnych warunkach, jak i w przypadku wystąpienia zdarzeń kryzysowych.

W celu skutecznego zarządzania płynnością bank odpowiednio kształtuje strukturę aktywów i pasywów poprzez politykę depozytową oraz kredytową, strukturą cen produktów etc. W działaniu tym bank kieruje się z jednej strony, bieżącymi, krótkoterminowymi potrzebami płynnościowymi, jak również długoterminową strategią zmierzającą do budowy profilu płynnościowego banku opartego o rosnące stabilne źródła finansowania. Znalazło to wyraz w strategii przebudowy banku, której ważnym elementem jest wdrożenie modelu relacyjnego, który między innymi zapewni wzrost trwałych źródeł finansowania w formie osadów na rachunkach bieżących i oszczędnościowych klientów detalicznych oraz z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw zmniejszając znaczenie depozytów terminowych w finansowaniu banku.

Podejście Banku do zarządzania ryzykiem płynności określone jest w „Polityce zarządzania ryzykiem płynności” oraz każdorazowo w Planie Finansowym przyjmowanym na rok bieżący. Dokumenty ten definiują poziom apetytu na ryzyko rozumiany jako oczekiwany poziom ekspozycji na ryzyko oraz zakres tolerancji czyli maksymalnych, nieprzekraczalnych poziomów ryzyka.

Działania banku w zakresie zarządzania ryzykiem utraty płynności są zgodne z rekomendacjami i regulacjami ostrożnościowymi Komisji Nadzoru Finansowego i Narodowego Banku Polskiego ale również z rozporządzeniami Unii Europejskiej. Proces zarządzania ryzykiem płynności w Banku, zarówno na poziomie strategicznym, jak i operacyjnym jest dostosowany do wymagań Rekomendacji P KNF.

Bank identyfikuje następujące grupy czynników ryzyka na które jest narażony:

- ryzyka wynikające z czynników zewnętrznych (kształtowanie się wolumenu salda depozytowego w systemie, sytuacja makroekonomiczna, poziom kursów walutowych)
- ryzyka wynikające z czynników wewnętrznych (m.in. zdolność utrzymywania stabilnych źródeł finansowania, w tym zdolność odnawiania depozytów klientów po akceptowalnym koszcie, wpływ obniżenia wiarygodności kredytowej na płynność Banku)

Zachowanie płynności bieżącej, krótko-, średnio- i długoterminowej polega na realizacji przez Bank następujących celów:

- utrzymanie pożądanej struktury bilansu,
- finansowanie udzielonych przez Bank kredytów funduszami własnymi i środkami stabilnymi,
- wykorzystywanie niestabilnych pasywów jako źródła finansowania aktywów łatwo zbywalnych,
- zapewnienie szybkiego i łatwego dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania.

Zarządzanie płynnością średnio- i długoterminową należy do kompetencji Zarządu Banku, natomiast za zarządzanie płynnością bieżącą i krótkoterminową odpowiedzialny jest Departament Skarbu. Rolę opiniodawczo-doradczą w procesie zarządzania płynnością sprawuje Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, który monitoruje poziom ryzyka płynności na podstawie informacji sporządzanej przez Departament Ryzyka Finansowego.

Regulacje Banku obejmują również aspekty zarządzania płynnością bieżącą w trakcie dnia.

Do oceny ryzyka płynności monitorowane są:

- nadzorcze normy płynności, w tym wskaźniki LCR (z ang. „liquidity coverage ratio” - wskaźnik pokrycia wypływów netto) oraz NSFR (z ang. „net stable funding ratio” – wskaźnik stabilnego finansowania),
- ustalone wewnętrznie miary niedopasowania zapadalności aktywów i wymagalności, wskaźniki struktury bilansu oraz miary stabilności źródeł finansowania,
- wyniki analiz stress testów uwzględniających scenariusze o charakterze kryzysowym odnoszące się do czynników wewnątrzbankowych jak i czynników wynikających z kształtowania się sytuacji na rynkach finansowych.

Podstawowe miary, kluczowe miary płynności oraz stopień wykorzystania limitów płynnościowych (w tym przestrzeganie nadzorczych norm płynności oraz wskaźnika LCR) są poddawane codziennemu monitorowaniu i raportowane Zarządowi Banku.

Raz w miesiącu Departament Ryzyka Finansowego przygotowuje raport podsumowujący sytuację płynnościową Banku. Raport zawiera m.in.: informacje o

- poziomie kluczowych wskaźników płynności (w tym miar nadzorczych),
- strukturze i poziomie środków płynnych,
- luce płynności,
- stabilności źródeł finansowania,
- transakcjach finansujących portfel kredytów walutowych.

Raport jest przekazywany Komitetowi Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Zarządowi Banku.

Informacje o sytuacji płynnościowej są przekazywane okresowo Radzie Nadzorczej.

Dla zapewnienia pożądanego poziomu płynności Bank kształtuje strukturę aktywów i pasywów w sposób zgodny z przyjętymi wewnętrznymi limitami oraz zgodnie z rekomendacjami KNF i NBP, w tym celu:

- utrzymuje rezerwy płynności w bezpiecznych, łatwo zbywalnych aktywach rynku finansowego,
- posiada możliwości korzystania z dodatkowych źródeł finansowych w postaci kredytu lombardowego, kredytu technicznego w NBP,
- akcję kredytową finansuje głównie funduszami własnymi oraz stabilną bazą depozytową,
- jest przygotowany operacyjnie do wystąpienia do NBP o udzielenie kredytu refinansowego (okresowo weryfikowana jest kwota dostępnego kredytu).

Skuteczność zarządzania ryzykiem płynności (w tym jego zabezpieczenia) oceniana jest na podstawie poziomu wykorzystania przyjętych limitów ograniczających ekspozycję na ryzyko, w tym limitów nadzorczych.

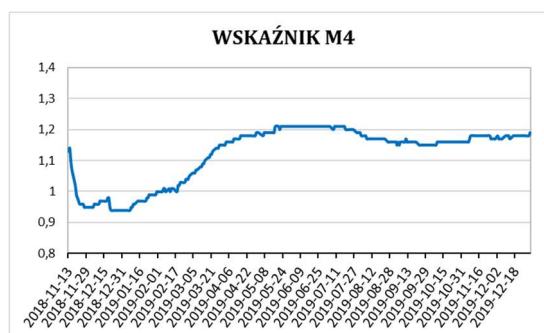
Bank przeprowadza symulacje wytrzymałości Banku na wzmożone wypływy środków (testy warunków skrajnych). Analizy są istotnym elementem w procesie zarządzania aktywami i pasywami. Bank posiada procedurę postępowania w sytuacji zagrażającej istotnym wzrostem ryzyka płynności, tzw. „Procedurę dotyczącą planu awaryjnego utrzymania płynności w Getin Noble Bank S.A. w sytuacjach kryzysowych”.

W ramach Procedury określono m.in. symptomy pogarszania się sytuacji płynnościowej Banku tzw. stany ostrzegawcze i kryzysowe, które mają za zadanie wskazywać z wyprzedzeniem potencjalne zagrożenia. Ich monitoring odbywa się w trybie dziennym. W przypadku wystąpienia sytuacji zagrażającej płynności Banku, Zarząd Banku oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami są informowani o wystąpieniu zagrożenia.

W 2018 roku nastąpiło zdarzenie płynnościowe o charakterze nadzwyczajnym. W związku z natężeniem spekulacji medialnych po publikacji prasowej z dnia 13 listopada 2018 roku oraz niepewności Klientów dotyczącej sytuacji finansowej Banku, Bank odnotował w listopadzie 2018 roku istotny odpływ depozytów.

W kolejnych miesiącach Bank realizował proces odbudowy sytuacji płynnościowej (Plan Odbudowy Płynności), wspomagany poprzez kredyt refinansowy otrzymany z NBP. Proces ten został formalnie zakończony 18 marca 2019 roku i w tym dniu Zarząd Banku przyjął Uchwałę w której uznał, iż cele wdrożenia Planu Odbudowy Płynności zostały osiągnięte, a Bank spełnia zarówno wewnętrzne, jak również zewnętrzne wymogi w zakresie utrzymania płynności. Dalsze zarządzanie ryzykiem płynności, monitorowanie i raportowanie płynności, w szczególności dotyczące kształtowania się nadzorczych norm płynności takich jak LCR czy M4, w 2019 roku Bank realizował zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami określonymi w procedurach wewnętrznych, jak również wymogami regulacji sprawozdawczych i nadzorczych.

Na poniższych wykresach przedstawiono podsumowanie kształtowania się wskaźnika LCR i M4 w okresie od 13 listopada 2018 roku do 31 grudnia 2019 roku.

W poniższej tabeli przedstawiono kształtowanie się miary LCR dla banku i Grupy w okresie od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku:

Nadzorcze miary płynności		Wartość minimalna	Wartość na dzień		
			31.12.2019	31.03.2019	31.12.2018
LCR	Miara płynności krótkoterminowej - Bank	100%	161,7%	152,9%	52,3%
LCR	Miara płynności krótkoterminowej - Grupa	100%	169,8%	157,5%	54,3%
M3	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi - Bank	1,00	1,69	1,82	1,97
M4	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi - Bank	1,00	1,19	1,12	0,94

Depozyty klientowskie stanowią podstawowe źródło finansowania działalności kredytowej Banku; wskaźnik relacji kredytów netto do zobowiązań wobec klientów nie przekracza 85%, a poziom ten od momentu zakończenia Planu Odbudowy Płynności nie ulegał istotnym wahaniom. W ramach depozytów klientowskich ca 95% stanowią stabilne źródła finansowania, w ramach których przeważają depozyty klientów detalicznych (stanowiące aktualnie ca 90% wolumenu), natomiast stabilne środki depozytów podmiotów korporacyjnych i JST stanowią uzupełnienie ogólnej bazy stabilnych źródeł finansowania.

Monitorowanie poziomu ryzyka w Grupie odbywa się poprzez okresowe pomiary ryzyka w ujęciu skonsolidowanym dla całej Grupy. Wpływ spółek objętych konsolidacją na poziom ponoszonego przez Grupę ryzyka płynności jest nieistotny, ale dodatni (wskaźnik LCR w ujęciu skonsolidowanym jest wyższy niż w przypadku ujęcia jednostkowego).

Bank nie posiada umów, które w przypadku obniżenia wiarygodności kredytowej Banku skutkowałyby koniecznością złożenia dodatkowego zabezpieczenia u kontrahenta, na poziomie materialnym. Jednocześnie, obniżenie ratingu Banku o 1 notch, względem niższej z posiadanych przez Bank ocen ratingowych, mogłoby skutkować powstaniem w Banku pozycji płynnościowej w walutach obcych wymagającej sfinansowania na poziomie ok 0,4 mld CHF. Należy jednak podkreślić, że pozycja płynnościowa nie powstałaby w sposób automatyczny, tylko zależałaby od decyzji o zamknięciu transakcji podjętej przez każdego kontrahenta.

Poniżej przedstawiono analizę zobowiązań Grupy według umownych terminów wymagalności przed dyskontowaniem:

31.12.2019	Do 1 m-ca	Powyżej 1 m-ca do 3 m-cy	Powyżej 3 m-cy do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	169 758	991	395 752	185 768	63 514	815 783
Pochodne instrumenty finansowe	9 484	337	364 185	44 021	-	418 027
Zobowiązania wobec klientów	26 754 541	9 315 363	8 337 163	1 826 098	323 515	46 556 680
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	124 799	169 077	514 902	1 484 434	-	2 293 212
Zobowiązania z tytułu leasingu	5 842	12 159	44 837	92 840	3 624	159 302
Razem zobowiązania finansowe	27 064 424	9 497 927	9 656 839	3 633 161	390 653	50 243 004

31.12.2018	Do 1 m-ca	Powyżej 1 m-ca do 3 m-cy	Powyżej 3 m-cy do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	251 309	4 819 928	196 169	189 570	75 747	5 532 723
Pochodne instrumenty finansowe	11 567	2 574	184 716	278 056	824	477 737
Zobowiązania wobec klientów	16 132 275	9 076 837	10 245 640	1 781 119	303 656	37 539 527
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	16 240	47 164	1 075 340	1 749 250	842 591	3 730 585
Razem zobowiązania finansowe	16 411 391	13 946 503	11 701 865	3 997 995	1 222 818	47 280 572

4. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe polega na możliwości poniesienia strat w wyniku zmienności czynników rynkowych, przede wszystkim stóp procentowych, kursów walut oraz cen papierów wartościowych oraz innych, w tym pochodnych instrumentów finansowych. Poprzez stosowaną politykę zarządzania aktywami i pasywami oraz system limitów ryzyka rynkowego Grupa zmierza do optymalizacji relacji dochodu do ponoszonego ryzyka. Głównym źródłem ryzyka rynkowego Grupy są pozycje Getin Noble Banku S.A. Za zarządzanie ryzykiem rynkowym w Banku odpowiedzialny jest Zarząd Banku. Rolę opiniodawczo-doradczą w procesie zarządzania ryzykiem sprawuje Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami. Rolą Zarządu/ Komitetu jest kreowanie polityka zarządzania aktywami i pasywami, ustanawianie limitów ryzyka oraz monitorowanie ich wykorzystania. Za operacyjne zarządzanie ryzykiem rynkowym odpowiada Departament Skarbu dokonując bieżącego monitorowania pozycji ryzyka i kształtując ich wielkość poprzez zawieranie transakcji na rynku międzybankowym oraz poprzez określanie walutowych kursów wymiany oraz stóp transferowych dla zawieranych transakcji z klientami. Za kontrolę zarządzania ryzykiem rynkowym odpowiada Departament Ryzyka Finansowego zlokalizowany w pionie zarządzania ryzykiem. Do jego kluczowych zadań należy monitorowanie kluczowych miar ryzyka rynkowego, rozwój metod pomiaru ryzyka oraz rekomendowanie wewnętrznych limitów i norm ostrożnościowych w tym zakresie. Departament Ryzyka Finansowego przedkłada Komitetowi Zarządzania Aktywami i Pasywami w okresach miesięcznych informację o zarządzaniu ryzykiem rynkowym. Monitorowanie poziomu ryzyka w Grupie odbywa się poprzez okresowe pomiary ryzyka w ujęciu skonsolidowanym.

4.1. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe Banku wynika z negatywnych dla wyników finansowych skutków zmienności kursów walutowych. Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest kształtowanie struktury pozycji walutowej Banku w celu zminimalizowania wrażliwości na zmienność kursów. Narzędziem do tego celu jest system monitorowania limitów wewnętrznych oraz wynikających z przepisów nadzorczych norm ostrożnościowych. Pozycja walutowa Banku wynika

z transakcji zawieranych z klientami Banku. Bank nie prowadzi pozycji handlowych związanych z ryzykiem walutowym. Departament Skarbu na bieżąco monitoruje poziom otwartej pozycji walutowej i reguluje jej wielkość poprzez zawierane na rynku międzybankowym transakcje walutowe. Są to w przeważającej mierze transakcje o charakterze kasowym. Poza nimi Bank dokonuje, w ograniczonym wewnętrznymi limitami stopniu, transakcji na instrumentach pochodnych. Osobnym zagadnieniem jest zarządzanie ryzykiem walutowym wynikającym z istniejącego portfela kredytów hipotecznych indeksowanych do CHF i EUR. W tym zakresie zmienność przepływów pieniężnych tych portfeli jest zabezpieczana poprzez portfel transakcji CIRS. Efekt tego zabezpieczenia jest odzwierciedlany w księgach Banku z zastosowaniem rachunkowości zabezpieczeń z zachowaniem niezbędnego w tym zakresie reżimu dopasowania przepływów pieniężnych i ich wyceny. Analiza ekspozycji Banku na ryzyko walutowe odbywa się w oparciu o stanowiące standard na rynku metody oparte na szacowaniu wpływu zmienności na wynik finansowy oraz na wykorzystanie funduszy własnych Banku. Do podstawowych metod w tym zakresie należą:

- pomiar wartości zagrożonej (VaR),
- testy warunków skrajnych (stress testy),
- analiza wielkości pozycji walutowej w stosunku do funduszy własnych i kalkulacja wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka walutowego.

Wielkość ekspozycji Banku na ryzyko walutowe oraz obliczanie wymogu kapitałowego niezbędnego do pokrycia ryzyka walutowego jest realizowane codziennie i stanowi element codziennego zestawu informacji zarządczej przekazywanej do kierownictwa Banku, w tym do Zarządu. Departament Ryzyka Finansowego przekazuje komplet informacji o kształtowaniu się ryzyka walutowego do Komitetu Zarządzania Aktywami Pasywami. Raport zawiera między innymi informację o wielkości pozycji walutowych Banku w poszczególnych walutach, wielkości miar ryzyka oraz stopnia wykorzystania limitów otwartych pozycji walutowych. Proces zarządzania i pomiaru ryzyka walutowego jego kontroli i monitorowania jest wsparty szeregiem narzędzi informatycznych, którego kluczowym elementem jest System Analizy Ryzyka Rynkowego i Płynności (SARRP).

Analiza wrażliwości dla ryzyka walutowego

Getin Noble Bank S.A. przygotowuje codziennie analizę wrażliwości dla ryzyka walutowego w Banku oraz kwartalnie analizę wrażliwości dla ryzyka walutowego Grupy.

VAR (1D, 99,9%)	31.12.2019	31.12.2018
	tys. zł	tys. zł
Ryzyko walutowe	66	134

Metoda ta oparta jest na modelu wartości zagrożonej (VaR) i polega na badaniu, z 99,9% prawdopodobieństwem, wielkości maksymalnej straty jaką Bank/ Grupa może ponieść jednego dnia z tytułu wyceny pozycji walutowej (w wyniku zmiany kursów walutowych), przy założeniu normalnych warunków rynkowych. Zmienność wykorzystywana w modelu obliczona jest przy zastosowaniu wykładniczo ważonej średniej ruchomej (tzw. EWMA) dziennych względnych zmian kursów walutowych w okresie ostatnich 251 dni roboczych. Szereg czasowy o tej samej długości został zastosowany do wyznaczenia macierzy korelacji pomiędzy poszczególnymi kursami walutowymi. Oczywiście miara VaR nie wyraża absolutnej straty maksymalnej, na jaką narażony jest Bank/ Grupa. VaR jest miarą określającą poziom ryzyka na dany moment w czasie, odzwierciedlającą pozycje na konkretny moment, które nie muszą odzwierciedlać ryzyka pozycji Banku/ Grupy w innym momencie i jest narzędziem bieżącego zarządzania pozycją walutową. Na dzień 31 grudnia 2019 roku udział pozycji całkowitej walutowej (suma długich lub suma krótkich pozycji netto na poszczególnych walutach – w zależności od tego, która z tych sum jest wyższa) w funduszach własnych regulacyjnych Grupy wyniósł 0,17% (0,29% na dzień 31 grudnia 2018 roku). Grupa nie utrzymuje otwartych pozycji walutowych na poziomie, który generowałby istotne ryzyko kursowe na żadnej z walut.

Poniższe tabele przedstawiają zaangażowanie walutowe Grupy na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku w podziale na poszczególne rodzaje aktywów, zobowiązań i zobowiązań pozabilansowych:

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

Zaangażowanie walutowe w podziale na rodzaje aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych na dzień 31.12.2019	WALUTA							Razem
	PLN	EUR	CHF	USD	GBP	JPY	Inne	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
Kasa, środki w Banku Centralnym	948 191	849 365	7 446	28 743	4 102	-	-	1 837 847
Należności od banków i instytucji finansowych	415 202	901 743	95 032	130 103	40 582	23 294	2 708	1 608 664
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	27 240 838	755 739	8 938 175	30 185	5	161 946	1	37 126 889
Pozostałe aktywa	12 231 564	1 537	8 800	13 095	-	43	-	12 255 039
Suma aktywów	40 835 795	2 508 384	9 049 453	202 126	44 689	185 283	2 709	52 828 439
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	410 632	3 061	392 689	16	-	-	-	806 398
Zobowiązania wobec klientów	43 541 298	1 727 920	41 235	814 175	43 813	256	676	46 169 373
Pozostałe zobowiązania	3 236 061	81 626	32	-	-	-	-	3 317 719
Suma zobowiązań	47 187 991	1 812 607	433 956	814 191	43 813	256	676	50 293 490
Kapitał własny	2 534 949	-	-	-	-	-	-	2 534 949
Suma zobowiązań i kapitału własnego	49 722 940	1 812 607	433 956	814 191	43 813	256	676	52 828 439
ZAANGAŻOWANIE NETTO	(8 887 145)	695 777	8 615 497	(612 065)	876	185 027	2 033	-
Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	1 936 329	16 601	-	2	-	-	-	1 952 932

Zaangażowanie walutowe wartości nominalnych instrumentów pochodnych na dzień 31.12.2019	WALUTA							Razem
	PLN	EUR	CHF	USD	GBP	JPY	Inne	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
Zakup	12 434 383	434 571	763 779	611 718	999	-	-	14 245 450
Sprzedaż	3 897 792	1 128 503	9 253 393	1 478	2 199	181 779	-	14 465 144

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

Zaangażowanie walutowe w podziale na rodzaje aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych na dzień 31.12.2018 (przekształcone)	WALUTA							Razem
	PLN	EUR	CHF	USD	GBP	JPY	Inne	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
Kasa, środki w Banku Centralnym	918 456	516 874	8 245	63 403	5 525	-	-	1 512 503
Należności od banków i instytucji finansowych	559 020	748 682	45 502	228 435	41 397	22 546	3 360	1 648 942
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	29 876 102	800 082	9 437 551	37 738	-	182 786	-	40 334 259
Pozostałe aktywa	6 386 835	3 247	8 545	8 546	-	29	3	6 407 205
Suma aktywów	37 740 413	2 068 885	9 499 843	338 122	46 922	205 361	3 363	49 902 909
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	5 468 605	23 249	60	16	-	-	-	5 491 930
Zobowiązania wobec klientów	34 865 984	1 407 699	42 493	715 701	41 518	461	1 039	37 074 895
Pozostałe zobowiązania	4 318 072	1 390	33	3	-	-	-	4 319 498
Suma zobowiązań	44 652 661	1 432 338	42 586	715 720	41 518	461	1 039	46 886 323
Kapitał własny	3 016 586	-	-	-	-	-	-	3 016 586
Suma zobowiązań i kapitału własnego	47 669 247	1 432 338	42 586	715 720	41 518	461	1 039	49 902 909
ZAANGAŻOWANIE NETTO	(9 928 834)	636 547	9 457 257	(377 598)	5 404	204 900	2 324	-
Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	1 974 449	23 538	-	25	-	-	-	1 998 012

Zaangażowanie walutowe wartości nominalnych instrumentów pochodnych na dzień 31.12.2018	WALUTA							Razem
	PLN	EUR	CHF	USD	GBP	JPY	Inne	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
Zakup	11 781 327	252 423	1 713 612	565 083	-	-	-	14 312 445
Sprzedaż	1 988 793	872 276	11 178 938	190 993	5 173	204 744	43	14 440 960

4.2. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej definiuje się jako ryzyko obniżenia się spodziewanych dochodów z tytułu odsetek pod wpływem zmian rynkowych stóp procentowych oraz ryzyko zmiany wartości otwartych pozycji bilansowych i pozabilansowych wrażliwych na zmiany rynkowych stóp procentowych. W Grupie prowadzone są działania zmierzające do ograniczania wpływu niekorzystnych zmian na wynik finansowy. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej należy do kompetencji Zarządu Banku, który w okresach miesięcznych otrzymuje i analizuje raporty dotyczące tego ryzyka w ujęciu globalnym oraz tygodniowo informację w zakresie poziomu ekspozycji na ryzyko dla portfela handlowego.

Głównym celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym jest ograniczanie ryzyka obniżenia się spodziewanych dochodów z tytułu odsetek pod wpływem zmian rynkowych stóp procentowych oraz utrzymanie wartości otwartych pozycji bilansowych i pozabilansowych narażonych na zmiany rynkowych stóp procentowych w granicach niezagrażających bezpieczeństwu Banku.

Głównym celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu handlowym jest generowanie dodatkowego wyniku na portfelu instrumentów finansowych poprzez wykorzystanie prognozowanych zmian w zakresie poziomu rynkowych stóp procentowych w ramach posiadanych uprawnień i przyznaných limitów. Skala działalności Banku w portfelu handlowym jest nieznaczająca.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej sprowadza się do minimalizowania ryzyka negatywnego wpływu zmiany rynkowych stóp procentowych na sytuację finansową Banku / Grupy poprzez m.in.:

- ustalanie oraz przestrzeganie limitów ograniczających dopuszczalny poziom ryzyka stopy procentowej,
- sporządzanie okresowych analiz badających poziom ryzyka stopy procentowej oraz wrażliwość rachunku zysków i strat na zmiany oprocentowania,
- zawieranie transakcji ograniczających ekspozycję na ryzyko (instrumenty pochodne, sprzedaż/zakup papierów wartościowych o stałym kuponie).

Skuteczność zarządzania (w tym zabezpieczania) ryzyka oceniana jest na podstawie poziomu wykorzystania przyjętych limitów ograniczających ekspozycję na ryzyko.

Bank stosuje się do wytycznych EBA w sprawie zarządzania ryzykiem stopy procentowej wynikającym z działalności zaliczonej do portfela niehandlowego.

Monitorowanie ryzyka stopy procentowej odbywa się m.in. poprzez:

- analizę zestawienia aktywów i pasywów oraz pozycji pozabilansowych wrażliwych na zmiany stóp procentowych w podziale na waluty, wg terminów przeszacowania oprocentowania,
- analizę ryzyka bazowego, ryzyka krzywej dochodowości oraz ryzyka opcji klienta,
- badanie wrażliwości wyniku finansowego na zmianę stóp procentowych (metoda EaR),
- analizę narażenia wartości ekonomicznej kapitału (metoda EVE),
- analizę wartości zagrożonej portfela banku, związanej z wyceną rynkową (metoda VaR) oraz backtesting modelu VaR,
- testy warunków skrajnych, przedstawiające podatność banku na poniesienie strat w wyniku niekorzystnych zmian warunków rynkowych oraz załamania się kluczowych założeń Banku,
- analizę poziomu kształtowania się oraz wpływu na wynik Banku marży odsetkowej.

Proces zarządzania i pomiaru ryzyka stopy procentowej oraz jego kontroli i monitorowania jest wsparty szeregiem narzędzi informatycznych, którego kluczowym elementem jest System Analizy Ryzyka Rynkowego i Płynności (SARRP).

Departament Ryzyka Finansowego monitoruje parametry ryzyka stopy procentowej i przekazuje komplet informacji

o kształtowaniu się ryzyka stopy procentowej do Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami. Raport zawiera między innymi informację o wielkości miar ryzyka oraz stopnia wykorzystania poszczególnych limitów wewnętrznych.

Analiza wrażliwości dla ryzyka stopy procentowej

Analiza wrażliwości dla ryzyka stopy procentowej sporządzana jest miesięcznie dla ekspozycji Banku oraz kwartalnie dla ekspozycji Grupy:

	31.12.2019		31.12.2018	
	EaR (+/- 25 pb) tys. zł	EVE (+/- 25 pb) tys. zł	EaR (+/- 25 pb) tys. zł	EVE (+/- 25 pb) tys. zł
Ryzyko stopy procentowej	8 545	6 469	8 109	12 056

Miara EaR oznacza potencjalną zmianę wyniku odsetkowego Banku / Grupy (wrażliwość wyniku finansowego) w perspektywie najbliższych 12 miesięcy w przypadku zmiany stóp procentowych o 25 punktów bazowych (równoległe przesunięcie krzywej dochodowości) dla wszystkich walut (zgodnie z kierunkiem narażenia ekspozycji dla poszczególnych walut).

Miara EVE oznacza potencjalną zmianę wartości ekonomicznej kapitału Banku / Grupy przy założeniu zmiany stóp procentowych o 25 punktów bazowych (równoległe przesunięcie krzywej dochodowości) dla wszystkich walut (zgodnie z kierunkiem narażenia ekspozycji dla poszczególnych walut).

Grupa przy mierzeniu swojej ekspozycji na ryzyko stopy procentowej bierze pod uwagę wpływ założeń dotyczących depozytów o nieokreślonym terminie wymagalności, tj. depozytów bieżących poprzez szacowanie utrzymywanego na tych rachunkach osadu. Termin wymagalności/przeszacowania tego typu pozycji podlega modelowaniu w oparciu o specyficzne dla tych pozycji bilansu modele.

W celu uzupełnienia informacji o możliwej stracie Banku / Grupy z tytułu niekorzystnych zmian stóp procentowych kwartalnie przeprowadzane są również testy warunków skrajnych dotyczące symulacji wpływu zasadniczych zmian w rynkowych stopach procentowych oraz strukturze i saldach aktywów i pasywów oraz pozycji pozabilansowych, na poziom ponoszonego przez Bank ryzyka stopy procentowej w zakresie wyniku odsetkowego i wyceny portfela należności/ zobowiązań wrażliwych na ryzyko stopy procentowej.

Bank testuje zmiany struktury należności i zobowiązań Banku poprzez uwzględnienie ryzyka opcji klienta (wzmógłony poziom przedterminowych spłat kredytów o stałym oprocentowaniu lub wzmógłony poziom zrywalności depozytów – w zależności od kierunku narażenia) oraz potencjalne zmiany dochodu Banku i zmiany wartości ekonomicznej portfela przy założeniu „szokowych” zmian stóp procentowych, przy zmienionej strukturze portfela. W ramach założeń dotyczących zmian stóp procentowych, przyjmuje się następujące warianty:

- równoległe przesunięcia krzywej dochodowości,
- różny charakter zmian kształtu krzywej dochodowości.

Ponadto, Bank przeprowadza kwartalnie nadzorcze testy warunków skrajnych określone w wytycznych EBA/GL/2018/02, obejmujące równoległe przesunięcie +/- 200 punktów bazowych (tzw. standardowy szok nadzorczy) oraz sześć określonych scenariuszy nadzorczych EBA o różnym charakterze zmian krzywej dochodowości.

Poniżej zaprezentowano podział aktywów i zobowiązań oraz pozycji pozabilansowych Grupy sklasyfikowanych na dzień 31 grudnia 2019 roku i 2018 roku według kryterium ryzyka stopy procentowej. Wartości bilansowe instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu przedstawiono w podziale na grupy instrumentów utrzymywanych do terminów zapadalności / wymagalności tych instrumentów. Wartości bilansowe instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu przedstawiono w podziale na grupy instrumentów według umownych dat przeszacowania oprocentowania.

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

Podział aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych wg kryterium ryzyka stopy procentowej na dzień 31.12.2019	do 1 miesiąca tys. zł	powyżej 1 m-ca do 3 m-cy tys. zł	powyżej 3 m-cy do 1 roku tys. zł	powyżej 1 roku do 5 lat tys. zł	powyżej 5 lat tys. zł	aktywa/ pasywa nieoprocent. tys. zł	Razem tys. zł
POZYCJE BILANSOWE							
Kasa, środki w Banku Centralnym	1 638 638	-	-	-	-	199 209	1 837 847
Należności od banków i instytucji finansowych	1 608 664	-	-	-	-	-	1 608 664
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu i wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	1 238	5 311	-	-	-	123 850	130 399
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	19 375 957	15 809 195	1 008 739	861 718	71 280	-	37 126 889
Pozostałe instrumenty finansowe	4 167 489	146 610	3 711 102	960 460	660 816	70 111	9 716 588
Pozostałe aktywa	-	-	-	-	-	2 408 052	2 408 052
Suma aktywów	26 791 986	15 961 116	4 719 841	1 822 178	732 096	2 801 222	52 828 439
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	169 873	243 897	392 628	-	-	-	806 398
Zobowiązania wobec klientów	21 702 284	12 443 881	8 579 804	3 215 911	227 493	-	46 169 373
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	732 247	561 960	777 648	-	-	-	2 071 855
Pozostałe zobowiązania	-	-	-	-	-	1 245 864	1 245 864
Suma zobowiązań	22 604 404	13 249 738	9 750 080	3 215 911	227 493	1 245 864	50 293 490
Kapitał własny	-	-	-	-	-	2 534 949	2 534 949
Suma zobowiązań i kapitału własnego	22 604 404	13 249 739	9 750 080	3 215 911	227 493	3 780 813	52 828 439
LUKA BILANSOWA	4 187 582	2 711 378	(5 030 239)	(1 393 733)	504 603	(979 591)	-
POZYCJE POZABILANSOWE							
Transakcje stopy procentowej							
Należności	3 545 853	5 838 203	50 104	103 197	21 836	1 759 163	11 318 356
Zobowiązania	3 712 222	6 123 543	49 022	17 900	-	1 758 919	11 661 606
LUKA POZABILANSOWA	(166 369)	(285 340)	1 082	85 297	21 836	244	(343 250)
LUKA RAZEM	4 021 213	2 426 038	(5 029 157)	(1 308 436)	526 439	(979 347)	(343 250)

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

Podział aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych wg kryterium ryzyka stopy procentowej na dzień 31.12.2018 (przekształcone)	do 1 miesiąca tys. zł	powyżej 1 m-ca do 3 m-cy tys. zł	powyżej 3 m-cy do 1 roku tys. zł	powyżej 1 roku do 5 lat tys. zł	powyżej 5 lat tys. zł	aktywa/ pasywa nieoprocent. tys. zł	Razem tys. zł
POZYCJE BILANSOWE							
Kasa, środki w Banku Centralnym	1 227 617	-	-	-	-	284 886	1 512 503
Należności od banków i instytucji finansowych	1 648 942	-	-	-	-	-	1 648 942
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu i wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	924	3 488	243	-	214	148 580	153 449
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	20 837 183	17 067 962	1 478 673	826 747	123 694	-	40 334 259
Pozostałe instrumenty finansowe	1 991 911	190 975	943 742	31 793	398 622	35 586	3 592 629
Pozostałe aktywa						2 661 127	2 661 127
Suma aktywów	25 706 577	17 262 425	2 422 658	858 540	522 530	3 130 179	49 902 909
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	5 046 330	445 600	-	-	-	-	5 491 930
Zobowiązania wobec klientów	16 438 659	7 918 077	9 101 271	3 410 292	206 596	-	37 074 895
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 723 061	745 079	896 683	10 085	-	-	3 374 908
Pozostałe zobowiązania						944 590	944 590
Suma zobowiązań	23 208 050	9 108 756	9 997 954	3 420 377	206 596	944 590	46 886 323
Kapitał własny						3 016 586	3 016 586
Suma zobowiązań i kapitału własnego	23 208 050	9 108 756	9 997 954	3 420 377	206 596	3 961 176	49 902 909
LUKA BILANSOWA	2 498 527	8 153 669	(7 575 296)	(2 561 837)	315 934	(830 997)	-
POZYCJE POZABILANSOWE							
Transakcje stopy procentowej							
Należności	4 084 330	5 946 100	889 492	173 708	30 881	2 788 341	13 912 852
Zobowiązania	4 201 705	6 099 002	996 699	72 306	18 678	2 799 414	14 187 804
LUKA POZABILANSOWA	(117 375)	(152 902)	(107 207)	101 402	12 203	(11 073)	(274 952)
LUKA RAZEM	2 381 152	8 000 767	(7 682 503)	(2 460 435)	328 137	(842 070)	(274 952)

5. Ryzyko związane z pochodnymi instrumentami finansowymi

Podstawowymi rodzajami ryzyka związanymi z instrumentami pochodnymi są ryzyko rynkowe i ryzyko kredytowe. W momencie początkowego ujęcia pochodne instrumenty finansowe zwykle nie posiadają żadnej bądź posiadają znikomą wartość rynkową. Wynika to z tego, że instrumenty pochodne nie wymagają żadnej inwestycji początkowej netto, bądź wymagają tylko niewielkiej początkowej inwestycji netto w porównaniu z innymi rodzajami umów, które w podobny sposób reagują na zmiany warunków rynkowych.

Instrumenty pochodne uzyskują dodatnią lub ujemną wartość wraz ze zmianami określonej stopy procentowej, ceny papieru wartościowego, ceny towaru, kursu wymiany waluty obcej, indeksu ceny, klasyfikacji kredytowej lub indeksu kredytowego, czy też innego parametru rynkowego. W wyniku tych zmian posiadane instrumenty pochodne stają się bardziej lub mniej korzystne od instrumentów o takim samym rezydualnym okresie zapadalności dostępnych w danym momencie na rynku.

Ryzyko kredytowe związane z kontraktami pochodnymi stanowi potencjalny koszt zawarcia nowego kontraktu na warunkach pierwotnych w przypadku, gdy druga strona uczestnicząca w pierwotnym kontrakcie nie spełni swojego obowiązku. Aby ocenić wielkość potencjalnego kosztu zastąpienia Bank wykorzystuje takie same metody, jak do oceny ponoszonego ryzyka rynkowego. Aby kontrolować poziom podejmowanego ryzyka kredytowego, Bank dokonuje oceny pozostałych uczestników kontraktów wykorzystując takie same metody, jak przy decyzjach kredytowych.

Spółki Grupy zawierają transakcje dotyczące instrumentów pochodnych z bankami krajowymi i zagranicznymi. Transakcje zawierane są w ramach limitów kredytowych przyznanych poszczególnym instytucjom. Bank ustala, na podstawie przyjętej procedury oceny sytuacji finansowej banków, limity maksymalnego zaangażowania dla banków. W ramach tych limitów ustalone są granice procentowe zaangażowania dla poszczególnych rodzajów transakcji.

6. Rachunkowość zabezpieczeń

W Grupie rachunkowość zabezpieczeń stosuje tylko Getin Noble Bank S.A.

W ramach rachunkowości zabezpieczeń zmienności przepływów pieniężnych dla portfela kredytów hipotecznych w CHF oraz portfela depozytów terminowych w PLN, Bank ustanowił dwa osobne powiązania zabezpieczające. Rzeczywiste transakcje CIRS float-to-float CHF/PLN zostały podzielone na dwie sztuczne transakcje:

- sztuczną transakcję CIRS float-to-fixed CHF/PLN zabezpieczającą ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej portfela kredytów hipotecznych indeksowanych do CHF – powiązanie zabezpieczające typu A
- sztuczną transakcję IRS fixed-to-float PLN zabezpieczającą ryzyko stopy procentowej portfela depozytów terminowych w PLN – powiązanie zabezpieczające typu B.

W momencie ustanowienia powiązania zabezpieczającego oraz w trakcie trwania powiązania zabezpieczającego, wartość godziwa transakcji sztucznych równa jest wartości godziwej transakcji rzeczywistych.

W celu odzwierciedlenia przepływów na transakcjach zabezpieczanych tworzone są hipotetyczne transakcje zabezpieczane. W ramach powiązania zabezpieczającego typu A – tworzone są transakcje float-to-fixed CHF/PLN, nominał w CHF odpowiada nominałowi rzeczywistej transakcji zabezpieczającej w CHF, natomiast nominał PLN zależny jest od kursu walutowego z dnia ustanowienia powiązania zabezpieczającego. Noga zmienna hipotetycznej transakcji odzwierciedla przepływy pieniężne z portfela kredytów hipotecznych indeksowanych do CHF.

W ramach powiązania zabezpieczającego typu B zabezpieczającego ryzyko stopy procentowej portfela depozytów terminowych w PLN, stworzona została hipotetyczna transakcja IRS fixed-to-float PLN o nominale ustalonym w walucie PLN i równym nominałowi nogi PLN rzeczywistej transakcji CIRS float-to-float CHF/PLN z dnia ustanowienia powiązania zabezpieczającego.

W trakcie okresu zabezpieczenia Bank dokonuje pomiarów efektywności powiązania zabezpieczającego. Zmiana wartości

godziewej instrumentów zabezpieczających wykazywana jest w kapitale z aktualizacji wyceny w wielkości w jakiej zabezpieczenie jest efektywne. Nieefektywna część zabezpieczenia ujmowana jest w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziewej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany”. Część efektywna zgromadzona w kapitale z aktualizacji wyceny podlega stopniowej reklasyfikacji (amortyzacji) według opracowanego przez Bank harmonogramu do rachunku zysków i strat w okresie do wygaśnięcia pierwotnego portfela (amortyzacja liniowa, względem czasu).

Bank zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany, jeżeli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub gdy Bank unieważni powiązanie zabezpieczające.

Główne zidentyfikowane przez Bank źródła nieefektywności dotyczące relacji zabezpieczających przepływy pieniężne:

- różnice w nominale nogi PLN sztucznych i hipotetycznych transakcji CIRS, wynikające z upływu czasu i zmian kursowych pomiędzy zawarciem transakcji zabezpieczającej, a włączeniem jej do powiązania zabezpieczającego;
- różnice w oprocentowaniu instrumentów zabezpieczanych i zabezpieczających;
- różnice w terminach przeszacowań instrumentów zabezpieczających, tj. walutowych swapów na stopę procentową (CIRS) oraz pozycji zabezpieczanych.

Wartość efektywnej zmiany wartości godziewej instrumentów zabezpieczających zaprezentowana w kapitale z aktualizacji wyceny na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi -15 149 tys. zł. Przepływy pieniężne z tytułu pozycji zabezpieczanej będą realizowane w okresie od 1 stycznia 2020 roku do 8 sierpnia 2022 roku tj. do daty zapadalności najdłuższej transakcji CIRS.

Poniżej przedstawiono zapadalność transakcji zabezpieczających CIRS (w wartości nominalnej):

	31.12.2019	
	Należności tys. zł	Zobowiązania tys. zł
Zapadalność transakcji zabezpieczających CIRS:		
do 1 miesiąca	-	-
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-
od 3 miesięcy do 1 roku	4 433 971	4 803 593
od 1 roku do 5 lat	4 080 595	4 078 152
Razem transakcje zabezpieczające CIRS	8 514 566	8 881 745

	31.12.2018	
	Należności tys. zł	Zobowiązania tys. zł
Zapadalność transakcji zabezpieczających CIRS:		
do 1 miesiąca	194 750	190 830
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-
od 3 miesięcy do 1 roku	2 525 315	2 671 620
od 1 roku do 5 lat	6 765 716	6 927 129
Razem transakcje zabezpieczające CIRS	9 485 781	9 789 579

Poniższa tabela prezentuje wartość godziwą instrumentów zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku. Jako wartość godziwą instrumentu zabezpieczającego podano wartość wyceny bilansowej.

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
CIRS – wycena dodatnia	73 610	171 805
CIRS – wycena ujemna	(405 032)	(455 828)

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

Poniżej przedstawiono zmianę wartości godziwej zabezpieczeń przepływów pieniężnych odnoszoną na kapitał własny:

	01.01.2019- 31.12.2019 tys. zł	01.01.2018- 31.12.2018 tys. zł
Skumulowane całkowite dochody na początek okresu (brutto)	(55 273)	(80 025)
Straty na instrumencie zabezpieczającym	(14 960)	(338 764)
Kwota przeniesiona w okresie z całkowitych dochodów do rachunku zysków i strat, w tym:	51 530	363 517
przychody odsetkowe	(209 641)	(230 305)
Zyski z tytułu różnic kursowych	261 171	593 822
Skumulowane całkowite dochody na koniec okresu (brutto)	(18 703)	(55 272)
Efekt podatkowy	3 554	10 502
Skumulowane całkowite dochody na koniec okresu (netto)	(15 149)	(44 770)
Nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w rachunku zysków i strat	(28 844)	(9 626)
Wpływ w okresie na całkowite dochody (brutto)	36 570	24 753
Podatek odroczony z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	(6 948)	(4 703)
Wpływ w okresie na całkowite dochody (netto)	29 622	20 050

Wpływ pomiarów efektywności powiązania zabezpieczającego na rachunek zysków i strat oraz na inne całkowite dochody przedstawiono poniżej:

Kwoty brutto	01.01.2019-31.12.2019		01.01.2018-31.12.2018	
	Powiązanie typu A tys. zł	Powiązanie typu B tys. zł	Powiązanie typu A tys. zł	Powiązanie typu B tys. zł
Skumulowane całkowite dochody na początek okresu (otwarte powiązania zabezpieczające)	36 494	(50 979)	70 411	(149 698)
Skumulowane całkowite dochody na początek okresu (amortyzacja do rozliczenia z rozwiązanych powiązań)	49 546	(90 333)	6 248	(6 986)
Skumulowane całkowite dochody na koniec okresu (otwarte powiązania zabezpieczające)	19 881	(26 187)	36 494	(50 979)
Skumulowane całkowite dochody na koniec okresu (amortyzacja do rozliczenia z rozwiązanych powiązań)	28 279	(40 675)	49 546	(90 333)
Wpływ w okresie na całkowite dochody	(37 880)	74 450	9 381	15 372
Nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w rachunku zysków i strat	(8 945)	(508)	2 768	(1 369)
Amortyzacja rozwiązanych powiązań zabezpieczających rozpoznana w rachunku zysków i strat	41 415	(60 806)	10 467	(21 492)
Wpływ w okresie na rachunek zysków i strat	32 470	(61 314)	13 235	(22 861)

Getin Noble Bank S.A. stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej. Bank stosuje zabezpieczenia portfelowe wartości godziwej depozytów złotych opartych na stałej stopie procentowej przed ryzykiem zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka zmiany referencyjnej stopy procentowej WIBOR. Instrumentem zabezpieczającym jest część lub całość przepływów pieniężnych z tytułu zawartych przez Bank transakcji IRS. Bank wyznacza powiązania zabezpieczające na podstawie analizy wrażliwości wartości godziwej zabezpieczanego portfela depozytów oraz portfela instrumentów zabezpieczających na ryzyko zmiany referencyjnej stopy procentowej WIBOR. Analiza ta oparta jest o miary „BPV” oraz „duration”. Efektywność powiązania zabezpieczającego jest mierzona z częstotliwością miesięczną.

Główne zidentyfikowane przez Bank źródła nieefektywności dotyczące relacji zabezpieczających wartość godziwą:

- wpływ ryzyka kredytowego kontrahenta oraz własnego ryzyka kredytowego Banku na wartość godziwą instrumentów zabezpieczających, tj. swapów na stopę procentową (IRS), które nie jest odzwierciedlone w wartości godziwej pozycji zabezpieczanej;
- różnice w oprocentowaniu instrumentów zabezpieczanych i zabezpieczających;
- różnice w terminach zapadalności instrumentów zabezpieczanych i zabezpieczających.

Wartość godziwa transakcji IRS wyznaczonych na instrumenty zabezpieczające w ramach zabezpieczeń wartości godziwej depozytów złotych o stałym oprocentowaniu przed ryzykiem stopy procentowej na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku została zaprezentowana w poniższej tabeli:

	31.12.2019 tys. zł	31.12.2018 tys. zł
Wartość godziwa transakcji IRS stanowiących instrumenty zabezpieczające w ramach zabezpieczeń wartości godziwej depozytów od klientów indywidualnych przed ryzykiem stopy procentowej	8 132	9 254

W trakcie okresu sprawozdawczego Bank rozpoznał następujące kwoty z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej:

	01.01.2019 - 31.12.2019		01.01.2018 - 31.12.2018	
	Na instrumencie zabezpieczającym tys. zł	Na pozycji zabezpieczanej - związane z zabezpieczaniem ryzykiem tys. zł	Na instrumencie zabezpieczającym tys. zł	Na pozycji zabezpieczanej - związane z zabezpieczaniem ryzykiem tys. zł
Zyski	-	-	325	-
Straty	1 123	936	-	1 581
Razem	1 123	936	325	1 581

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku Grupa rozpoznała amortyzację zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej w kwocie 1 569 tys. zł (1 288 tys. zł od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku).

Profil rozkładu w czasie kwot nominalnych oraz odpowiadających im średnich stawek procentowych instrumentów zabezpieczających został przedstawiony poniżej:

Swapy na stopę procentową (IRS PLN) fixed-to-float	Wartość nominalna instrumentów zabezpieczających według terminów zapadalności							
	do 1 miesiąca		od 1 miesiąca do 3 miesięcy		od 3 miesięcy do 1 roku		od 1 roku do 5 lat	
	nominał (tys. zł)	średnie % (stałe/ zmiennie)	nominał (tys. zł)	średnie % (stałe/ zmiennie)	nominał (tys. zł)	średnie % (stałe/ zmiennie)	nominał (tys. zł)	średnie % (stałe/ zmiennie)
Stan na 31.12.2019	-	-	-	-	-	-	95 000	4,1% / 1,8%
Stan na 31.12.2018	-	-	-	-	-	-	95 000	4,1% / 1,8%

7. Zarządzanie kapitałem

Nadrzędnym celem strategii zarządzania kapitałem w Banku jest dążenie do posiadania przez Bank odpowiedniego poziomu kapitału zabezpieczającego podejmowane ryzyko.

Miernikiem adekwatności kapitałowej jest współczynnik wypłacalności, który wyraża stosunek funduszy własnych (po obligatoryjnych pomniejszeniach) do sumy aktywów i pozycji pozabilansowych ważonych ryzykiem. Współczynnik wypłacalności przypisuje aktywom i pozycjom pozabilansowym wagi procentowe według m.in. stopnia ryzyka kredytowego, ryzyka rynkowego, walutowego czy stopy procentowej.

Zarządzanie kapitałem zgodnie z wymogami regulacyjnymi odbywa się również na poziomie jednostki zależnej Noble Securities S.A.

Noble Securities S.A., jako dom maklerski jest obowiązany do utrzymywania wymogów kapitałowych zgodnych z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi i Rozporządzeniem CRR w sprawie wymogów ostrożnościowych dla

instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych. Spółka na bieżąco kontroluje płynność finansową i wskaźniki adekwatności kapitałowej. Wszelkie istotne informacje finansowe, w tym informacje dotyczące płynności finansowej i adekwatności kapitałowej przekazywane są Radzie Nadzorczej Noble Securities S.A. Informacje o kształtowaniu się poziomu funduszy własnych przekazywane są do Komisji Nadzoru Finansowego. Na dzień 31 grudnia 2019 roku spółka posiadała fundusze własne i kapitał podstawowy Tier 1 w wysokości 66 602 tys. zł. Ustawowy minimalny kapitał założycielski dla Noble Securities S.A. wynosi 3 109 tys. zł. Ponadto na dzień 31 grudnia 2019 roku spółka wyznaczyła łączną kwotę ekspozycji na ryzyko w wysokości 295 440 tys. zł oraz wyliczyła kapitał wewnętrzny (wymóg z tzw. II Filaru) w wysokości 33 867 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2019 roku spółka nie posiadała kapitału dodatkowego Tier 1 ani kapitału Tier 2. Poziom funduszy własnych Noble Securities S.A. na dzień 31 grudnia 2019 roku był wyższy od kapitału wewnętrznego, współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 był wyższy niż 4,5%, współczynnik kapitału Tier 1 był wyższy niż 6%, łączny współczynnik kapitałowy był wyższy niż 8%, co oznacza, że spółka przestrzegała wymogów w zakresie adekwatności kapitałowej.

8. Współczynnik kapitałowy

Na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku współczynnik kapitałowy został wyliczony zgodnie z *Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR)*.

Współczynnik kapitałowy	31.12.2019	31.12.2018 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł
KAPITAŁ TIER I	3 216 844	3 854 209
Instrumenty kapitałowe kwalifikujące się do Tier I	2 851 630	2 751 630
Zyski/ (straty) zatrzymane	(176 924)	(1 284 241)
Skumulowane inne całkowite dochody/ (straty)	(112 191)	(192 489)
Pozostałe kapitały rezerwowe	660 684	2 216 756
Wartości niematerialne	(288 805)	(261 778)
Bieżąca strata (-)	(596 750)	(470 897)
Amortyzacja wpływu MSSF 9 w okresie przejściowym	944 195	1 099 060
Dodatkowe korekty wartości z tytułu ostrożnej wyceny (AVA)	(10 585)	(3 832)
Odliczenia od pozycji kapitału podstawowego Tier 1 (10%)	(54 410)	-
KAPITAŁ TIER II	684 792	1 016 266
Pożyczki podporządkowane kwalifikujące się do Tier II	684 792	1 016 266
RAZEM FUNDUSZE WŁASNE	3 901 636	4 870 475
Wymogi w zakresie funduszy własnych		
Ryzyko kredytowe	2 939 115	3 229 244
Ryzyko operacyjne	179 770	187 192
Ryzyko pozycji	1 117	3 522
CVA	6 935	13 882
Ryzyko cen towarów	1 826	1 140
CAŁKOWITY WYMÓG KAPITAŁOWY	3 128 763	3 434 980
WSPÓŁCZYNNIKI KAPITAŁOWE		
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	8,2%	9,0%
Współczynnik kapitału Tier I	8,2%	9,0%
Łączny współczynnik kapitałowy	10,0%	11,3%

Od 1 stycznia 2019 roku zwiększeniu z 5% do 15% uległ poziom amortyzacji skutków wdrożenia w 2018 roku MSSF 9 (Bank skorzystał z opcji umożliwiającej to rozwiązanie określonej w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2395 zmieniającym rozporządzenie (UE) 575/2013 w odniesieniu do możliwych zastosowań rozwiązań przejściowych

dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne oraz dotyczących traktowania jako duże ekspozycje niektórych ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego denominowanych w walucie krajowej dowolnego państwa członkowskiego).

Poczynając od 1 stycznia 2018 roku Bank nie spełnia minimalnego wymaganego poziomu połączonego bufora kapitałowego. Przyczyny oraz działania podejmowane celem powrotu do wymaganego poziomu zostały opisane w punkcie II co ma swoje źródło przede wszystkim w czynnikach prawno-regulacyjnych szerzej opisanych w punkcie II.5.2.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku obowiązujące Getin Noble Bank S.A. wskaźniki kapitałowe wynosiły dla Banku:

- wskaźnik adekwatności kapitałowej dla Tier 1: 12,49%,
- łączny wskaźnik adekwatności kapitałowej (TCR): 14,82%.

Wymagana wysokość współczynników kapitałowych uwzględnia:

- dodatkowe wymogi kapitałowe w zakresie funduszy własnych Banku na pokrycie ryzyka związanego z portfelem walutowych kredytów hipotecyjnych dla gospodarstw domowych; na podstawie indywidualnego zalecenia KNF dla Getin Noble Banku S.A. z listopada br., Bank zobowiązany jest utrzymywać dodatkowy wymóg kapitałowy na poziomie 1,32 p.p. ponad wartość łącznego współczynnika kapitałowego oraz 0,99 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału Tier 1,
- bufor zabezpieczający na poziomie 2,5 p.p. w zakresie współczynnika kapitałowego opartego o kapitał Tier 1 (CET 1) oraz łącznego współczynnika kapitałowego (TCR) – wynikający z przepisów Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym – od 1 stycznia 2019 roku bufor zabezpieczający zwiększył się o 0,625 p.p.,
- bufor ryzyka systemowego na poziomie 3% – obowiązujący banki od 1 stycznia 2018 do dnia 19.02.2020 roku (Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 września 2017 roku uchylone Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18.03.2020 roku).

9. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności to zagrożenie poniesienia skutków nieprzestrzegania w działalności Banku przepisów prawa (w tym ustaw, rozporządzeń, uchwał) wraz z regulacjami ostrożnościowymi, regulacji wewnętrznych bądź przyjętych wewnętrznie standardów rynkowych, zasad lub kodeksów postępowania.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności obejmuje: identyfikację ryzyka, ocenę ryzyka, kontrolę ryzyka, monitorowanie wielkości i profilu ryzyka po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności oraz raportowanie o ryzyku.

W procesie identyfikacji ryzyka braku zgodności Bank przeprowadza bieżące analizy obowiązujących przepisów prawa, regulacji ostrożnościowych, przepisów wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania oraz gromadzi informacje o występujących przypadkach braku zgodności i przyczynach ich wystąpienia. Dokonując oceny ryzyka Bank określa charakter i potencjalną skalę strat finansowych lub sankcji prawnych. Monitorowanie ryzyka braku zgodności polega na systematycznym obserwowaniu i śledzeniu zmian poziomu ryzyka braku zgodności, a także skuteczności stosowanych metod ograniczania tego ryzyka. Proces kontroli i ograniczania ryzyka braku zgodności w Banku obejmuje: działania zapobiegające występowaniu braku zgodności i naruszeń, eliminowanie zidentyfikowanych przypadków braku zgodności oraz minimalizację skutków ich wystąpienia i obejmuje aspekty: prewencyjny (tj. ograniczanie ryzyka poprzez wprowadzenie rozwiązań i elementów zapewniających zgodność) oraz łagodzący (tj. zarządzanie ryzykiem po identyfikacji przypadku wystąpienia braku zgodności w celu złagodzenia negatywnych skutków wystąpienia ryzyka). Raportowanie w szczególności obejmuje wyniki identyfikacji, w tym zidentyfikowane nieprawidłowości, oceny ryzyka braku zgodności, w tym informacje nt. przypadków braku zgodności oraz wyniki monitorowania i kontroli, w tym i najważniejsze zmiany

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

otoczenia regulacyjnego, wyniki monitoringu testowania kluczowych mechanizmów kontrolnych zapewniających zgodność. Odbiorcami raportów są w szczególności Komitet Ryzyka Operacyjnego, Jakości i Procesów, Prezes Zarządu, Zarząd Banku, Komitet Audytu i Rada Nadzorcza Banku.

W procesie zarządzania ryzykiem braku zgodności Bank uwzględni ryzyko wynikające z działalności prowadzonej przez podmioty wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Getin Noble Bank S.A.

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tys. zł)

Podpisy Członków Zarządu Getin Noble Banku S.A.:

Artur Klimczak	<i>Prezes Zarządu</i>	Opatrzono kwalifikowalnym podpisem elektronicznym
Karol Karolkiewicz	<i>Członek Zarządu</i>	Opatrzono kwalifikowalnym podpisem elektronicznym
Maciej Kleczkiewicz	<i>Członek Zarządu</i>	Opatrzono kwalifikowalnym podpisem elektronicznym
Tomasz Misiak	<i>Członek Zarządu</i>	Opatrzono kwalifikowalnym podpisem elektronicznym
Marcin Romanowski	<i>Członek Zarządu</i>	Opatrzono kwalifikowalnym podpisem elektronicznym
Maja Stankowska	<i>Członek Zarządu</i>	Opatrzono kwalifikowalnym podpisem elektronicznym
Wojciech Tomasiak	<i>Członek Zarządu</i>	Opatrzono kwalifikowalnym podpisem elektronicznym

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Michał Sasim	<i>Dyrektor Departamentu Rachunkowości</i>	Opatrzono kwalifikowalnym podpisem elektronicznym
---------------------	--	---

Warszawa, 31 marca 2020 roku